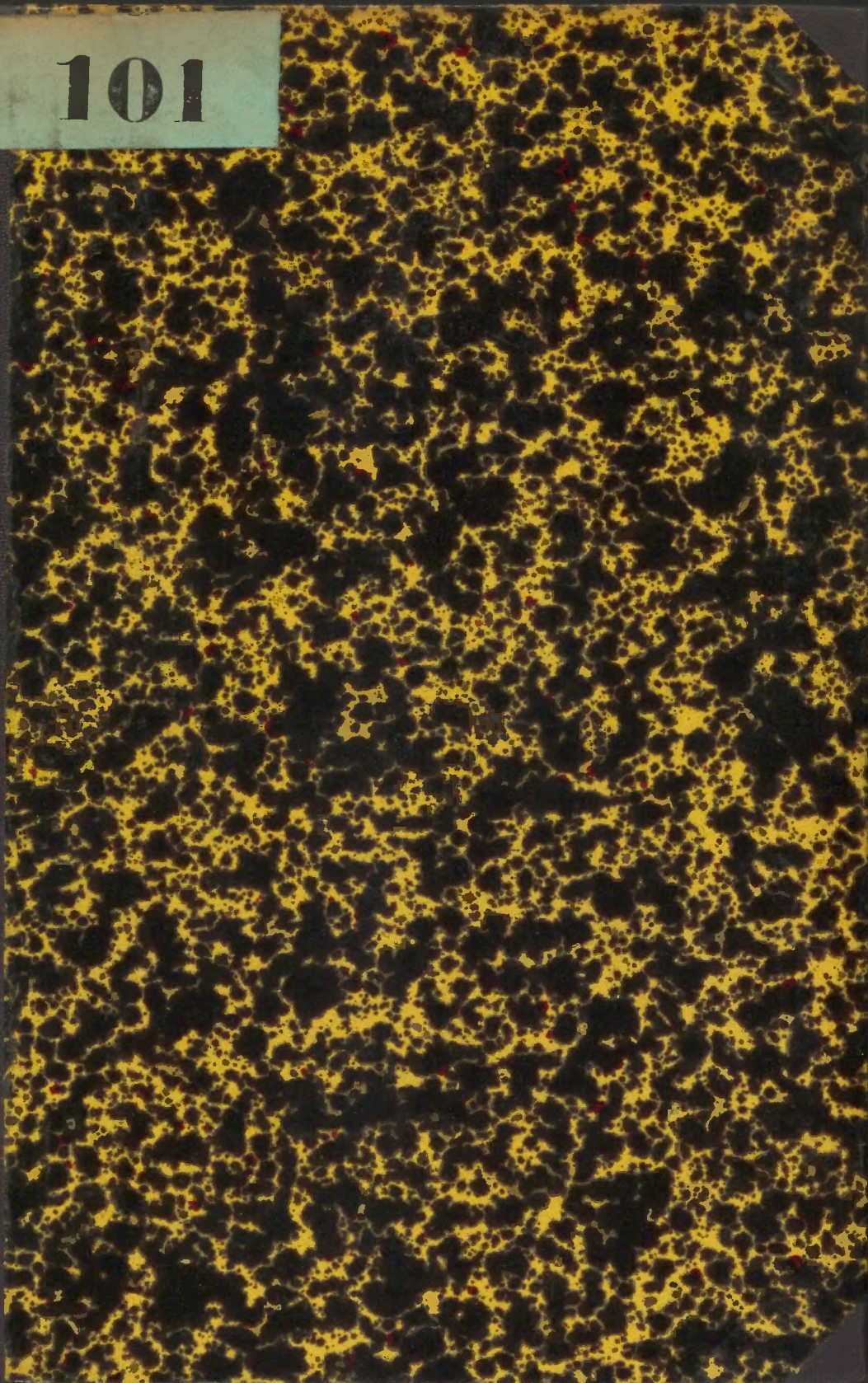

101

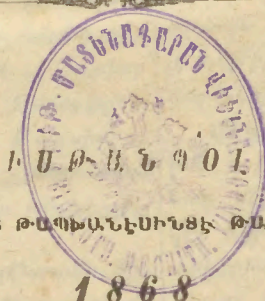
W. 101.

W.

ԵՔՏԻ ՄԻՒՀԼԻՔ ԿԻՒՆԱՀԼԱՐ

Թ Է Ն Պ Է Լ Լ Ի Ք

ԷՕԺԷՆ ՄԻՒՀԼԻՔ ԹԵԼԼԻՖԱԹԸՆՏԱՆ ԹԷՐՃԷՄԷ ԻԼԷ ՄԱՆՁՈՒՄԼԵԻ
ԷՖԲԵԱՐԱ ԻԼԱՎԷ ԻՏԻԼՄԻՇ ՏԻՐ

ԼԷՎԱՆԹ ԼԷՐԱԼՏ ԹԱՊԻԱՆԷՄԻՆՏԷ ԹԱՊ ԻՏԻԼՄԻՇ ՏԻՐ

1868

W.

ԵՒՏԻ ՄԻՒՂԼԻՔ ԿԻՒՆԱՂԼԱՐ

Թ Ե ՆՊ ԵՂԼ Ի Ք

Ա.

Եկէր չալըշմադարըն լաթիֆ սու-
րէթտէ Էօմիւր կէշիրմէքլիյին թաթը-
լըղընը նագշ ու ըէսմիթմէք արզուսին-
տէ կէզէր պիր ըէսսամ վար իսէ , օլ
պապտէ պիզտէ քէնտիսինէ պիր մօտէլ
թազտիւմ իթմէքլիյէ իճթիսար իտէրիզ :

Անճագ ալթը մահ մուգատտէմ Էվ-
լէնմիշ օլան Ֆլօրանս տը Լիւսվալ նամ
զատըն , հէնուզ օն եէսի չաղարընա
գատէմ պասմըշ տէյիլ իտի : Մէրգուճէ
պէեազ լէհճէ վէ բէմպէ եանաղլարա ,
վէ տիւպէր վէ գոււրալ սաչլարա մալի-
քէ օլտուղու կիպի , ինճէ վէ ուզուն
պօյ իլէ կէրչի պիր ազտա շիշմանճա պիր
վիճուտա մալիքէ իտի իսէտէ , մէզքիւր
շիշմանլըղը վիճուտիւնին հէր թարաֆընա
բէք միւնասիպ սուրէթտէ թազտիւմ օ-
լունմուշ օլտուղունտան , քէնտի տիւ-
պէրլիյինէ պիր գաթ տահա տիւպէրլիք
պախշ իյլէմէքտէ իտի :

Ֆլօրանս պէեազ տիւպէնտտէն կի-
ճէլիք պիր էլպիսէեէ սարըլմըշ օլուպ , վէ
քէնտույի պիր կէվէք հալտէ պըրազը
վէրմիշ օլտուղու թազտիրտէ , արգասը
կէրիյէ տօղրու էյրիլմիշ օլան եայլը վէ
եոււշագ պիր գօլթուգ իւզէրինտէ նիւմ
մէրթէպէ եանըլմըշ , վէ տիւպէր պաշը-
նը միւթէքէպպիրանէ պիր հէյեթ իւզ-
րէ մէզքիւր գօլթուղուն արգասընա
տաեաթմըշ իտի , վէ սըզը վէ զարիֆ
թէրլիքլէր կիյինմիշ օլան ուֆաճըզ

անագլարընը , գապա վէ եոււշագ պիր
եասթըզ իւզէրինէ խաչվարի ուզաթմըշ
օլտուղու հալտէ , ինճէճիք բարմագլա-
րը ուճու իլէ տախի , տիւզէրի իւզէրին-
տէ պուլունան պիր կիւլին եաբրագ-
լարընը գօրարմագտա իտի :

Մէրգուճէ պու հալ ու հէյեթտէ
պաղչէեէ նազըր պիր աչըզ բէնճէրէ
եազընընտա օթուրմագտա , վէ ույղու-
տա տըր կիպի նիւմ գաբալը պուլունան
իրի վէ մաի կէօզլէրինի , կիւնէշին ալ-
թուն ըէնկինտէ զիեալարընը , աղաճլար
իլէ միւզէյեէն պիր եօլուն մաիճէ կէօլ-
կէլէրի գարարթըլարընը Էօթէտէն պէ-
րուտէն տէլիպ տէլիպ կէյէրէք հուսու-
լէ կէթիրտիքլէրի ըշըզ իլէ կէօլէ մէն-
զարէլէրի իւզէրինէ կէզտիրմէքտէ իտի :

Մէզքիւր եէշիլիքլէրլէ գաբալը օ-
լան եօլուն տիկէր ուճունտա պուլու-
նան մէրմէրտէն մուսաննա վէ միւտէվ-
վէր իքի գըթա հալուզլարըն պիրինտէն
տիկէրինէ պէրրագ պիր սու տէօքիւլ-
մէքտէ իտի :

Մէզքիւր սուեուն ուզագտան չա-
ղըլթըր , վէ էթրաֆտաքի գուշլարըն
էնվալի ճիվիլթիսի , վէ հալանըն սըճագ-
լըրը իլէ եազ կիւնէլէրի ասիւմանը պէր-
րագլըր , վէ խայիլճէ կիւնէշ չիչէի իլէ
ճաբօն քէչի եաբրաղը թապիր օլունան
չիչէյին լաթիֆ գօգուլու ֆիտանլարը
թարլալարընտա հուսուլէ կէլէն գօգու-
լար , մէրգուճէ կէնճ գատընը , քէնտի-

յէ խօշ կէօրիւնէն սէստէթի հալ թէ ֆէք-
քիւրլէրի տէրեալարընտա քէնչէյի մէս-
հու թիյեթէ (ալտըրմազըզ) իլզա իթ-
մէքտէ իտիլէր : Պինապէրին Վէրզ ումէ
քէնտի վիճուտի կիպի ֆիքրինի տախի
նիւմ ուեռուզուզը կիրտապընա իլզա
իտէրէք , կէվէքլիք իւզրէ հաեքլմըշ
օլտուղու հարտէ , վիճուտինէ պիր նէյի
սու հաեքլմագտա տըր , վէ տէրունին
թէէսսիր իլէ քէնտույէ զայիֆլիք վիր-
մէքտէ տիր զընաս իյէտիկինտէն , քէն-
տույի քեաւիլէն մէգքիւր սէֆապախշ
կէվէքլիյէ թէսլիւմ իթմէքտէ իտի :

Մէրզ ումէ օլ իսլահ գապուլ իթմէզ
օլան թէնպէլ , քէնտի միւթատընտան
պուլունաւ թէնպէլիք սէֆասը տույ-
ղուլարընա քէնտույի թէսլիւմ իյէտիկի
թազտիրտէ , հազընընտա պիր օտատա ի-
սէ , չու աթիտէքի մէնզարէ կէշմէքտէ
իտի :

Մ . Ուէքսանգր տը Լիւսվալ քէնտու
ղէվճէսի հաթագ օտաարնա հէնուզ կիր-
միշ իտի : Մէրզ ում երկիրմի պէշ չազ-
լարընտա , էնմէր չէհրէլի , գուրու վի-
ճուտու վէ սինիլի պիք տէլիզանյը օ-
լուպ , էն քիւչիւք պիր հարէթէթինտէն
տախի թիզ վէ թիթիզ մէշրէպ օլտու-
ղու ֆէհմ օլունմագտա իտի , վէ մէր-
գում , օլ պիր թաղըմ պիր տագըզա պիր
եէրտէ րահաթ տուրամատըղարընտան ,
էն քիւչիւք սէպէպլէր իլէ տախի տա-
լիւմ հարէթէթ իւզրէ պուշընմագտա ,
վէ պիր իշ պուլամատըղարընտա ճան-
լարը սըզըլմագըզ տույղու վէ թապիա-
թընա մալիք պուլունարաղ , պէյի էյ է-
հայի ալէլ քարաղ սըֆաթընը ալմագտա
օլանլարտան , պիրիսի օլմաղին , գաննի-
տէրսին քի , այնի վազըլթտա օն եէրտէ

հազըր պուլունմագտա , վէ այնի տէ-
ֆատա իքի մէսէլէյի , եանի հարէթէթի
տալիմիեէ իլէ հէր եէրտէ մէվճուտիեթի,
պիրլիքտէ հալ իյէմէքտէ իտի :

Սաաթ էօյլէնտէն սօնրա իքիեի վուր-
մագտա օլուպ , վէ Մ . տը Լիւսվալ իսէ
չէֆֆագ վազթի հաթաղընտան չըզա-
բագ (չիւնքի կիճէլէրի անճագ տէօրթ
պէշ սաաթ ուեռմագտա իթի) , վէ եա-
եա երկրիեէրէք , վէ հախօտա աթ իլէ
կիտէրէք , ֆարիսին հէման նըսֆընը տօ-
լաշմըշ կէլմիշ , վէ մատամաընըն եա-
թագ օտաարնա կիրտիքտէ , մէրզ ումէ-
նին պէսլէմէլէրինտէն պիրիսինի օրատա
հազըրէ պուլունշ իտի :

— Էյ ճանրմ , նէ հարտը պագալըմ
մատամ , կէզմէքտէն կէրի տէօնտիլ օ մի ,
կիյինտիլ մի , հազըր մը տըր , տէտի մէր-
գում մէրզ ումէ պէսլէմէեէ , միւթատըն-
տան պուլունան քէսիք սէս իլէ վէ աճէլէ
աճէլէ սէօյլէեէրէք :

— Խայր էֆէնտիւմ , մատամ մարքիզ
տիշարը չըզմատը , տէտի Լիզ նամ պէս-
լէմէ գըզ :

— Աճայիպ , նէ սէօյլէեօրսուն , պու-
սնագտա մատամ սաաթ օն պիրտէ տիշա-
րը չըգմատը մը :

— Խայր էֆէնտիւմ , չըզմատը , չիւն-
քի հաթաղընտան էօյլէտէն հարրմ սա-
աթ սօնրա չըգտը :

— Եա , պիզիւմ եօլճուլուզ պու-
կիւն տախի կէրի գալտը տէսէնէ , տէ-
տի Մ . տը Լիւսվալ , սապըրըզըզ իւզ-
րէ աեաղընը հէրէ վուրարագ :

Պատէհու թէքուրէն քէլամէ աղագ
իլէ , — Պարի հիշ տէյիլ իսէ էլպիսէսի-
նի տախի կիյիլմէտի մի :

— Խայր , էֆէնտիւմ , Խայր . մատամ

հալէ մ կիճէլիք էլ պիտէսի իլէ օթուր-
մագտա տըր, վէ պանա տիշարը չըգա-
ճաղընա տայիր հիչ պիր չէյ սէօյլէմէմիշ
տիր :

— Նէ՞րէտէ տիր, տէյի պաղըրտը Մ.
տը Լիւսվալ աեաղընը եէրէ վուրարագ,
նէ՞րէտէ տիր :

— Պաղչէյէ նազըր օլան քէնտի քիւ-
չիւք սալօնուհետա տըր, էֆէնտիմ :

Չէնտ տագըղա սօնրա Մ. տը Լիւս-
վալ, կէվչէքլիքլէ գօլթուղու տէրուհին-
տէ եաեըմըն օլան թէնպէլին օտասըն-
տան շամաթա իլէ իչէրի կիրմիշ իսէտէ,
մէրգումէ թէնպէլ պուլուհետուղու հալ-
տէն աշուրի մէրթէպէտէ հազղ իթմիշ
օլմաղին, իչէրի կիրէնին քիմ օլտուղու-
նու կէօրմէք իւզըն պալընը տախի եօ-
գարը գալտըրմամըն իտի :

— Սահիհէն, Ֆլօրանա, արթըգ պու-
չէքլիւր տէրտ տէյի տիր, տէտի Մ.
տը Լիւսվալ :

— Նէ՞ իմիշ օէֆէնտիմ, տէյի սիւալ
իլէտի մէրգումէ, պայկըն պիր հալ իլէ
վէ եէրինտէն գըմըլտանմատըգտան պաշ-
գա, կէօլլէրինի տախի տայիմա պաղչէ-
եէ տիքմիշ օլտուղու հալտէ :

— Նէ՞ օլաճագ, կիւեա էօյլէտէն իքի
սաաթ սօնրա պիրլիքտէ տիշարը չըգա-
ճաղըմըղը պիլմէզ իտինիզ կիպի, պիր-
տէ տուրուպտա սիւալ մը իտէրսինիզ :

— Իյի էմմա, պու կիւն հալա բէք
սըճագ տըր :

— Արապանըզ հաղըր պէքլէմէքտէ
տիր :

— Թէհի՞ գահմէթ, սլարի էմը իտի-
նիգտէ աթլարը չըգարարագ իչէրի չէք-
սինլէր, զիրա պու կիւն պէնի Մըսըրա
սուլթան տախի իթմէլէր եէրինտէն գը-
մըլտանմագ իսթէմէմ :

— Ղարիպ հալ, պու կիւնտէ պո՞ւ
մու չըգտը մէյտանէ : Լաքին, պիրլիք-
տէ տիշարը չըգմաղըղըմըզըն էլզէմիյ-
եէթինի պիրլիքսինիզ . վէ պու սապահ
վաղիֆէնիզի թանընարագ չըգմամըն օլ-
մանըզ իսէ, իչէ տահա զիեատէ պիր էլ-
զէմիյեէթ քէսպ իթտիրմիշ տիր :

— Պաշըմը եասթըգտան գալտըրմա-
եա պիլէ գատըրէ օլամատըմ :

— Պարի, հիչ տէյիլ իսէ չարուզ
ըուպանըղը կիյինիզ :

— Ամա՛ն, էֆէնտիմ, պու պապտէ
իսրար իթմէյինիզ :

— Լաքին Ֆլօրանա, լաթիֆէյի պէր
թարաֆ իտէլիմ :

— Նա՛սըլ լաթիֆէ, տօղրուսուհու
սէօյլէեօրում :

— Ֆլօրանա, թէքրարէն սէօյլէրիմ,
հայտէ, չափուզ . զիբա, ալաճաղըմըզ
չէլէր բէք միւզթաղի տիրլէր . պիրլի-
սինիզ քի եէկէնիմին ճէհէզի տիղիլիպ
պիթմէլի տիր . վէ եկէր շու սիզին ինտ-
նըլմազ տէրէճէտէ օլան վաղիֆէտիյլի-
լինիզ վէ թէնպէլլիյինիզ օլմասա իտի,
պուհտան, պիր հաֆթա էվլէլ ալընիշ
պիթմիշ օլաճագ իտի :

— Պաղսանաեընըզ էֆէնտիմ, պէնիմ
էօյլէ տիւքքեան տիւքքեան կէզիպ, եօ-
գարը չըգըպաշաղը ինմէյէ, վէ սաաթ-
լարճա աեադտա պէքլէմէյէ վազթիմ օլ-
մատըղը չէօյլէ տուրսուն, թէֆէքթիւ-
րի պիլէ պանա տէհչէթ վիրմէքտէ տիր.
սիզին տախի տույուլարընըզ բէք եէ-
րինտէ տիր, էյի վէ զարիֆ չէյլէրի բէք
ալեա թանըրսընըզ . իմտի, ռէճա իտէ-
րիմ, քէնտինիզ կիտիպ մէզքիւր ճէհէզ
իչինի պիթիլըրինիզ :

— Խիւտա՛ ալիմ, մատամ, հէնուզ

օն եւտի եաշնտա իբէն պու մէրթէպէ
թէնպէլլիյինիզ , հէմ աեըպ տըր , վէ
հէմտէ բէք թէաճճիւպէ շտեան պիր իլ-
լէթ սաեըլաճաղընտան , եարըն կիտիպ
տօգթօր կասթէրինիտէն օլ պապտէ պիր
իլաճ իսթէմէք նիյէթինտէյիմ .

— Թա՛մամ , տօղրուսու պու ազլը-
նըզա հիչ տիյէճէք եօգ տուր , տէտի
Ֆլորանա կիւլէրէք : Մէրգոււմ տօգթօր
տօսթուսուզ բէք ղէքի պիր զաթ օլտու-
ղունտան , կիտիպ մուսպէճէ իսթէմէնիզ
ազ կիւլէճէք պիր շէ) օլմաեաճազ տըր :

— Մատամ , պու սէօյլէտիկիմի լա-
թիֆէ զանն իթմէյինիզ . սահիհէն էօյլէ
եաբաճաղըմ , չիւնքի տիւչար օլտու-
ղունուզ ազըլտան խարիճ օլան թէն-
պէլլիք վէ կէվշէքիք իլլէթինտէն գուր-
թուլմանըլիչին մէքքիւր թարիգի թուլթ-
մազըլլա մէճպուր պուլունմազտաեըմ :

— Պէն զանն իտէրիմ քի չէքտիյինիզ
ղահմէթ պօշա կիտէճէք , վէ պէնիմ իլ-
լէթիմտէ եինէ պէնտէ պազը դալաճազ
տըր . վէ պունուռն իոպաթըտա միւշքիլ
պիր շէյ տէյիլ տիր . զիրա , տահա չիմ-
տի , սիղին կէլմէնիղտէն էվլէլ , պիլ-
մէզսինիզ նէ՛ տէրէճէ սէատէթի հալ ,
վէ րահաթը պալ իւզրէ պուլունմազտա
իտիմ . շէօյլէ քի , շուրաճըզտա օթուր-
տուղոււմ հալտէ , սայ քի կէօրմէքսիպին
էթրաֆըմը թէմաշա իլլէմէքտէ օլուպ ,
շու սուլարըն չաղըլթըսընը իչիթմէքտէ ,
վէ ֆիթըրիմի եօրմազ իսթէմէտիկիմտէն ,
հիչ պիր շէյ տիւչիւնմէքտէ տախի տէյիլ
իտիմ :

— Պունու պէօյլէճէ իզըրար իթմէք-
լիյէ ճէսարէթ իտէ՛րիմիսինիզ :

— Հա՛յ հայ , նիչի՛ն իթմէհէճէկիմ :

— Խայր , խայր , բուլի ղէմինտէ սիզին

կիպի թէնպէլ պիր տահա վաղ իտուկինէ
զաթման ինանամամ :

— Յագաթ , եէկէնինիզ Միշէլին
տախի պէնիմ կիպի թէնպէլ օլտու-
ղուն , պանա պիր դաշ տէֆա քէնտինիզ
սէօյլէմիշսինիզ տիր . վէ էվլէնէլիտէն
պէրու պիր տէֆա կէլիպ պիղի կէօրմէ-
մէսինին տախի , մէքքիւր հալինտէն նէ-
շէթ իթմիշ օլմասը ի՛թիմալտէն տէյի՛լ
մի տիր :

— Վադաա հագգընըզ վար տըր . իբի-
նիզ տախի թէնպէլլիքտէ պիր պիրինիղտէն
կէրի գալմազտա տէյիլսինիզ , լաքին ,
Ֆլօրանա , լաթիֆէ իսթէմէզ , եէմին վէ-
րիրիմ սիզէ , հայտէյինիզ , կիտիպ շու-
էլպիսէնիզի կիլինինիզ քի տիշարը չը-
դալըմ :

— Աղիղիմ Ալէքսանտր , պէն տախի
քէնտի թարաֆըմտան սիզէ եէմին վէ-
րիրիմ . կիտիպ եալընըզա շու ճէհէզ
քէյֆիլէթինի սիզ պիթրինիզ . վէ իշթէ
սէօզտէ վէրիրիմ սիզէքի , ախշամ պիր-
լիքտէ աշըզ ֆայթօն իլէ Պօա տը Պու-
լօնեըեա կէզմէյէ չըգարըմ : Մալլւմ եպ
կիճէ վազթի տիմէք օլաճաղընտան ,
թօալէթ եալմազըլլա չօզլուզ հաճաթ
օլմահըպ , եալընըզ շարգամ իլէ ման-
թօմու կիլմէքիք զահմէթինի չէքմէք-
լիյիմ իզթիղա իտէճէք տիր .

— Նէ՛ սէօյլէեօրսունուզ աշ էֆէն-
տիմ , պու կիւն մատամ Ալէն Բրինին
միւսաֆիր դապուլ իտէճէյի կիւն տիւր
մէրգոււմէ իբի տէֆա սիղի կէօրմէյէ կէլ-
միշ տիր . սիզ իսէ հալէա օնուն խանէսի-
նէ աեազ պիլէ պամամըշսընը տըր . էլ-
պէթթէ արթըզ պու ախշամ պէնիսլէ
պիրլիքտէ կէլէրէք պէնի մէմնուն իտէ-
ճէքսինիզ տիր :

— Կիյինմէք դռնանմա՛գ մը, խայր էֆէնտիւմ, պէն օլ զահմէթի չէքէմէմ :

— Մատամ, մատտէ էյլէնմէքտէ եախօտ թանհիզ օլուպ օսանմազլըգտա օլմաեղպ, իլլա, ճէմիյեթէթէ ալիա պիր պօրճ էտա իթմէքլիքտէն իպարէթ պուլունմաղին, պու կիւն մատամ Սէն-Բրիւնին խանէսինէ կիթմէնիզ իզթիզա իթմէքտէ տիր :

— Ճէմիյեթէթէ պօրճ իֆասը պէնիւմ վաղիֆէմտէն օլմատըղը կիպի, մէղքիւր պօրճու իֆա իտիպ իթմէմէքլիյիւմ տախի ճէմիյեթէթին վաղիֆէսինտէն տէյիլ տիր : Պէն պու ալէմտէն պըզմըչըմ տըր . մատամ Սէն-Բրիւնին խանէսինէ կիթմէմ վէսսէլամ :

— Կիտէճէքսինիզ :

— Խայր, կիթմէյէճէկիւմ . վէ պիր տէֆա պիր շէյ իչին եօզ տէտիւմ մի, արթըզ օլ պապտէ եօրուլմազ պիհուտէ զահմէթ չէքմէք տիմէք տիր :

— Եա՛, էօյլէ՞ մի, մատամ :

— Ազիզիւմ, չօզ տէֆա սիզէ սէօյլէմիշիւմ տիր . պէն մանասթըըը թէրք իտէրէք էվլէնտիւմ իսէ, մագսէտիւմ տէյիլ պաշգա պիր շէյտէն, իլլա իսթէտիկիւմ գատար ուհոււմազ, ճանըմըն իսթէտիկի վագըթ եաթագտան գալգմազ, ասլա տէրս ալմամազ, պօշ օթուրմագլըղըն զէվզ ու սէֆասընը չըգարմազ, վէ նիհայէթ քէնտիմէ քէնտիւմ հիւքմ իտէրէք քէյֆիւմէ պիր էօմիւր կէչիւմէքլիքտէն իպարէթ պուլունմուշ տուր :

— Լաքին, մատամ, պու եօլտա սէօյլէմէք վէ տիւշիւնմէքլիք սիզէ եազըշմաեղպ, իլլա պիր չօճուղա, վէ հաթթա ախլագը պօզուղ պիր չօճուղա եագըչըր շէյ տիր,

— Վա՛րսըմ՞ էօյլէ օլտուն, օ տախի վաղիֆէմտէն խարիճ :

— Եյվտ՛հ, վասինիզ պուլունան զաթ սիզին պու թապիաթտա օլմանըղը պանա էվլէլինտէն խապէր վէրմիշ իտի . հայը՛ֆ քի իթիմատ իթմէտի իտիւմ . լաքին, պու ախլագտա պիրիսի պուլունանապիւմէսինի տախի գաթան խաթըրմտան կէչիւմէմիշ իտիւմ : Վէ պէն քէնտի քէնտիմէ, պու մէրթէպէ թէնպէլիք վէ կէվլէլինտէն սէպէպի պաշգա շէյ օլմաեղպ, իլլա մանասթըըրճա էօմի եիւղիւնտէն գուհուրա կէլմիշ օլան պիր օսանմ իլէ պիր էսէրի թէնէֆֆիւրէ համլ իթմէքտէ, վէ էպէթթէ օն ալթը եաշընտա օլան պիր կէնճ գըզ, պիր տէֆա մանասթըրտան գուրթուլուպ տիւնեաեղ կէօրտիւկիւնտէ, ճէմիյեթէ տայիր օլան պօրճ վէ զէվզ ու սէֆա իլէ, էվէթմ մէնլիք տուլյուսունու հիսս իտէճէք, վէ եօլճուլուգ հէվլէսի իլէ թէնպէլիյինէ զալէպէ իլլէյէճէք, վէ . . . տէմիշ իտիւմ :

— Էվլէթ, էֆէնտիւմ սահին տիր, տէտի մատամ տը Լիւսվալ պիր իմթիւնան իւղրէ գօճասընըն քէլամընը գաթ իտէրէք, էվլէթ, տիւնեաեղն տէօրթտէ իւշ գըսմընը հէնուղ կէզիպ տօլաշմամըշ օլմագլըղընը պէհանէսինի մէյտանէ աթարազ . թա նիքեահըմըղըն ֆէրտաար կիւնիւնտէն եօլճուլուգ թէքլիֆի պարպարըղընը իրթիքեապ իթտինիզ :

— Լաքին, մատամ, եօլճուլուգլար . . .

— Օ՛ֆ, այ էֆէնտիւմ, շու եօլճուլուգ լագըրտըսընտան ֆէիաղաթ կէլլինիզ, զիրա լաֆըղըն տախի իլիթտիքճէ իւզէրիմտէ պիր տիտրէմէք էսէրի հիսս իթմէքտէյիւմ : Եօլճուլուգ մու, աման եա Րէպպ, եօլճուլուգ մու : Պու ալէմ-

տէ օնտանտա զիւստէ Կորդոբայուս վի-
րիճի պիր շէյ վա՛ր մը տըր : Կիճէլէրք
արապալար տէրունինտէ կէշիրմէյի , վէ
եախօտ լօգանթալարտա գալմալը . սէ-
պէ՛պ . չիւնքի , կիտիպ ֆիւան եա ֆա-
լան մէմլէքէթին նազլ օլունան կիւ-
զէլիքլէրինի կէօրէճէք իմիշիզ . վէ եօլ-
լարտա մէրազըմըզը թահրիք իտէճէք
օլան շէյլէր հազգընտա հայրան օլաճագ
իմիշիզ : Պագընըզ , էֆէնտիմ , նասըլքի
զաթէնրէճա իյլէմիշիմ տիո , թէքրարէն
ըճա վէ նիեազ իտէրիմ , շու եօլճուլուզ
լազըրտընըզ պիր տահա լիսանընըզա
պլանեընըզ , չիւնքի պանա տէհշէթ վիր-
մէքտէ տիր :

— Ա՛հ , մատամ , էկէր էվլէլինտէն
ֆէհմ իտէպիլմիշ օլա իտիմ . . . —
Անլատըմ , մատամ տը լիւսվալ օլմագ
իգպալինէ նայիլ օլմանաճագտըմ :

— Խա՛յր , էօյլէ տէյիլ , սիզի քէն-
տիմէ գէվճէլիյէ ալմագըլզ պախթսըզըլը-
ղընա տիւշար օլմանաճագտըմ , տիմլի-
սինիզ :

— Տօղրուսու , նիքեահըմըդտան ան-
ճագ ալթը այ սօնրա , իզհար իթտիկի-
նիզ շու մուամէլէյի նազիքեանէնիզէ
հիշ սէօզ իսթէմէզ :

— Իյի եա , այ էֆէնտիմ , սիզտէ ա-
տամըն գանընը պաշընա սըչրաթտըրըր-
սընըզ . տէյէպիլիթիմ քի , ճիհանտէ պէ-
նիմ կիպի իգպալի պօզուզ պիր ատամ
տահա եօզ տուր . զիրա , արթըզ սապրէ
թագաթըմ գալմատը , բաթլամազ տէրէ-
ճէսինէ կէլտիմ :

— Հայտէյինիզ պագալըմ , լաքին
էկէր բաթլարուանըզ տախի , սէսսիզճէ
բաթլամալըսընըզ . չիւնքի մալիւմ եա ,
զաթէն չամաթատան հօշլանմալ :

— Զօզ իյի , լատամ , իշթէ սիզէ Կե-
ֆէն լապէր վէրէլիմ քի , խանէսի իշ-
էրինէ պագմագըլզ գատընլարըն վաղի-
ֆէսինտէն օլտուղու հալտէ , գալթան շու
վագիֆէնիզի թանըմագտա լոէյիսինիզ .
շէօյլէ քի , էկէր պէնտէ օլմանաճագ օլ-
սամ , պիլմէմ խանէմիզ նէ՞ հայ քէսպ
իտէճէք տիր :

— Էֆէնտիմ , պու խուսուս վէքիլ-
խարճընըզա այլտ տիր . պուսանտա
գաթի նապար սիզտէ իքի քիշի չալըշ-
ղանըզը գատար չա ըշղանըզվար տըր ,
վէ թապիւթիլէ մէգքիւր խասսէնիզիտէ
պիր շէյէ իսթիմալ իթմէլիսինիզ :

— Մատամ , շուսու տախի Բէ+ Լա-
ւււււււ սիզէ պիլտիրիթիմ քի , զաթէն գէվզ
ու սէֆա իւզրէ իմրարը էօմր իլէմէք
արգու վէ խէեալաթընտա կէզմէքտէ օլ-
տուղուման , քիւրրէյի արզըն տիգ-
գաթ վէ մէրապաշաեան զըթալարընը
կէօրմէքլիյի , էվլէնտիքտէն սօնրադա
սագլամըշ իտիմ , չիւնքի , քէնտի քէն-
տիմէ , եալընըզճա եօլճուլուզ իթ-
մէքտէն իտէ , պիր տիլպէր արգատաշ
լիլ պիրլիքտէ կէզէրէք , վուհուրա կէ-
լէպիլէճէք եօրղունլուզլարա , վուզու-
աթլարա վէ հաթթա թէհլիքէլէրէ տա-
լի , պիր սուրէթի մէրտանէկիտէ պիր-
լիքտէ հիսսէմէնտ օլմագըլզ արլու վէ
նիեէթինտէ պուլունմագտա իտիմ :

— Սիւպահ՛ն Ալլահ , տէյերէք քէն-
տու քէնտուլէ սէօյլէնտի Ֆլօրանս կիւ-
ղէլ կէօղլէրինի գալտըրարապ , պուսու-
տա պէօյլէ աշիքեար սուրէթտէ իզրա-
րէ ճէսարէթ իթմէք օլո՛ւրմուհու-
մուշ :

— Նէ՛ պիւշիւք իգպալ տըր , տէր
իտիմ , տէտի Մ . տը լիւսվալ , տէրտի

աւերուինտէն թահրիք օլունարագ, էվ-
վէթ, նէ՛ պիւլիք իդպալ տըր էօյլէ
չաւանը իթինա օլան մահէլլէրի, մէսէ-
լա Մըսթըր . . . կէզիպ տօլաչմագ :

— Մըսթըր՞ մը :

— Էվլէթ, Թիւրքիայը :

— Հաֆը՛ղ Ալլահ : Թիւրքիայը՞ մը :

— Էվլէթ, վէ հաթթա, հայը՛ֆ :

էկէր խէհալիմտէն կէչիթիկիմ գատըն-
լարտան պիրիսի օլմուչ օլսա խախիդ
Գավգասիահը տախի կէզէր խաիք :

Նէ՛, Գավգասիահը մը, տէյի պազըր-
տը Յօլորանս, արթըդ պու սէֆա գալ-
զըպ օթուրարագ, չիւնքի օլ սնէ գա-
տար, գօճասընըն սէօյլէտիկի մէմալիք
խաիմէրինի իշիթտիքճէ պուլունտուզու
գօլթուզուն իւզէրինտէն հավաչ հավաչ
պէլինի հօգարը գալտըրմազտա խաի,
վէ մէկէրչի պու նիեէթինիզին իճըասը
միւմքի՞ն մի տիր, Գավգասիա՞ մը, տէ-
սի խէվֆ ու հիրասլա նազիք էլլէրինի
պիրպիրինէ պաղլահարագ :

— Աճայիպ, նէ՞ վար տըր, մէկէրչի
լէյաի Սթանհըք վէ Բլէզանս տիւչէսսա-
սը վէ սայիր նիչէ գատընլար պու հօլ-
տա հօլճուլուզլար հա՞րմամըչլար մը
տըր :

— Գավգասիա՞ մը, անըմըն հազը-
սընտա պունուն տախի վար օլտուզուն
հիչ տիւչիւնմէմիչ խաիմ, վէ Մէրիէմա-
նէ քիլտէսինտէ էլլիմի էլինիզէ վիւրէք
պիր սուրէթի սատէտիւնէտէ վէ էմնի-
յէթի քեսամիլէ իւզըն նիքեսհլանտըղմ-
տա, էօյլէ պիր նիյէթի խաֆիյէյէ խըտ-
մէթ իթմէքտէ օլտուզունուզու գաթան
խաթըրմտան կէչիւմէմիչ խաիմ. հայը՛ֆ
քի, պու մէրթէպէտէ թաչ հիւրէքլի օ-
լուպ, վէ պու տէրէճէ պէնլիք խտա-

սընտա կէզմէք թապիաթընա մալիք
պուլունտուզունուզու անճագ չիմաի
ֆարզ իթմիչլիմ տիր :

Մէրգումէ թէնպէլ գատըն պունա-
րը սէօյլէտիքտէն սօնրա, — Գավգասիա՞
մը — տէյի թէքէրիւր խտէքէք, թէք-
րարէն գօլթուզու իւզէրինէ եսն կէլի
վէրմիչ տիր :

— Հայը՛ֆ, պիլիլիմ քի սիզ, տէսի
Մ. տը Լիւսպալ իդհարը էլէմ իւզրէ,
քէնտի գօճալարընըն էն քիւչիւք
պիր արզու վէ թէքլիֆինի գապուլ վէ
իճրա խտէպիլէն գատընլարտան տէյիլ-
սինիզ :

— Քիւչիւք պիր թէքիֆինիզի իճ-
րա՞ մը իթմէք, իյի եա, այ էֆէնտիմ,
ուլում ու ֆիւնունա տայիր մայիւմաթ-
լար խախիմէքլիք մէրագ վէ նիյէթիլէ
պուրատան գալզըպտա, թա՛ Աֆրիգա-
տա վազը Թօմպուզթու շէրինէ կիթ-
մէք, վէ եախօտ Պահրի-միւնճէմիսի
տօլաչմազըդ թէքլիֆինիզտէ գապուլ
օլունուր մէվատտէ՞ն մի տիր :

— Մատամ, տէսի Մ. տը Լիւսպալ
հիտտէթ իլէ գէվճէսինն հարաքչաթընա
գարչըլըգ մէգալաթը սիթէմամիւզ իսթի-
մալիլլէ, մէչհուր պիր ըէսասմըն ճէսու-
րէ գէվճէսի օլան մատամ Պիար նամ
գատըն, քէնտի գօճասըլա պէրապէր :
վէ հէմտէ քէմալի հօշուտի իլէ, Շի-
մալի դութպ, էվլէթ Շիմալի-գութպ
թարաֆլարընա հօլճուլուգ ի՞թմէմիչ
մի տիր :

— Իշիթաիմ, էֆէնտիմ, իշիթաիմ,
էլվէրի արթըգ, տողըուսու չօդ ֆէնա
վէ չօդ աղըսըգ պիր ատամ իմիչսինիզ :

— Մատամ :

— Եա՛ Բէպպիմ, սէն սապըրըգ վէր :

լից եա այ Էֆէնտիւմ, սիզին բիշինիպտէն պիր թուլթան վա՞ր մը տըր : Մատամ քի հօճուլուդ նարի աչգըլա եանմագտաւ պընըզ, վէ մատամ քի ըանաթըզ սիզի ըանաթըզ իթմէքտէ տիր կիտինիզ, Գաւլ գաւաեը վէ Շիմալլե-գուլթպու կէզլինիզ տօլաշընըզ . պու հօճուլուդուղուղուն իքիմիզ հագգընտա տախի խայըրը օլա-ճաղընտա չիւբհէ հօգ տուր . չիւնքի սէն պէնիւմ ազըլտան խարիճ կէվէքըլիք վէ թէնպէլլիլիմի կէօրտիւքճէ տիւչարը էլէմ օլմագտան գուրթուլուպ, վէ պէն տախի սիզին պիր եէրտէ տուրմագաը-զըն հէմ սայիրլէրի թաճիզ իտիպ, վէ հէմտէ պէնիւմ սինիրլէրիմէ թօգուլմագ-ըղընըզտան ազտտէ գըղընմըլ օլաճաղըմ կիւնտէ եիկիրմի տէֆա օտամա կիրիպ չըգմագըլգտան սէֆա տուլմագտա օլ-տուգտան պաշգա, սապահըն սաաթ պէ-չինտէ պէնի ուլգուլմտան ուեանտըրա-րագ, աթ իլէ կէզմէյէ կիթմէք, վէ եա-լատ եիւզմէքըլիք էօյրէնմէքըլիք մէքթէ-պինէ կէօթիւրմէք թէքըլիֆինի իթմէք-լիլի խէեալինիպտէն կէչիրմէքտէսինիզ :

Հաթթա պիր ազ ժիմնասթիզ էօյրէն-մէքըլիլիմ թէքըլիֆինէ գատաք չըգը՞չմա-տընըզ մը : Ժիմնասթիզ մի . զանն ի-տէրիւմ քի, սիզտէն պաշգա պէօյլէ պիր չէյի ֆիքըրնէ պիլէ կէթիրիր պիր ա-տամ հօգ տուր : Իմտի, էֆէնտիւմ, սի-զին եապանի թէքըլիֆլէրինիզ, կիտիպ կէլմէլէրինիզ, կիւրիւտիւնիւզ, բաթըր-թընըզ, տայիմի հարէքէթլէրինիզ, վէ տուրմագ տինէմէք պիլմէզ հալլէրինիզ, պէնիւմ թէնպէլլիլիմի սիզէ վէրտիկի օ-սանճտան զիւնտէ պէնիւմ օսանճըմը մուճիպ օլմագտա տըր . վէլ հասըլ, զանն իթմէյինիզ քի եալընըզ սիզին թէչէքքի

իտէճէք սէպէպլէրինիզ վար տըր, իլլա պէնիւմ տախի թէչէքքիլէրիւմ վար տըր . իմտի, տօղրուու սէօյլէտիկիմիզ թագ-տիրտէ, պէն տախի քէնտի թարաֆըմ-տան պէնտան իտէրիւմ քի, պէնիւմ պէօյլէ պիր էօմրէ թէհամմիւլիւմ գալմամըշ տըր . վէ էկէր պէօյլէ կիտէր իսէ, թապիա-թիլիլ տէրտինիզի չէքէմէյէճէկիւմ :

— Պու լազըրտըլարտան միւրատընըզ նէ՞ տիր, մատամ :

— Էֆէնտիւմ, շունու անլաթմագ իս-թէրիւմ քի, պիրիւմ պու հօլտա պիր պի-րիմիզին գալպինէ թօգանըպ, վէ պիր-պիրիմիզին քէյֆինէ գարըչմագըլգա գալ-զըլմամըզ, ատէթա պիր պուտալալըզ տըր . սիզին քէնտինիզէ մախսուս միղաճ վէ տուլըլալարընըզ վար տըր, վէ պէնիւմ տէ պանա մախսուս . իմտի, Ալլահ աշ-գընա օլսուն, սէրպէսթճէ թարաֆէյի քէյֆիմիզ իւզըէ, վէ ալէլ խուսուս ըա-հաթ սուրէթտէ իմարըր էվգաթ իթմէք-լիլէ գարար վիրէլիւմ :

— Մատամ, սահիհէն սէօյլէրիւմ քի, սիզին պու զարայիպ նէվինտէն օլան հալլէրինիզէ թէաճճիւպ իթմէքտէյիւմ : Հայը՞ֆ, նէ՞ զանն իտէրսինիզ, մէկէրչի պէն քէնտի քէյֆիմէ կէօրէ եաշա՞մամագ իչին մի էվլէնմիչիւմ տիր :

— Մաշալլահ, էֆէնտիւմ, սիզին քէյ-ֆինիզէ գարըչա՞ն քիւմ տիր, նասըլ իս-թէր իսէնիզ էօյլէ եաշաեապիլիրսինիզ . ֆագաթ, պէնիտէ քէնտի քէյֆիմէ պը-րագմալըտընըզ :

— Մատամ, պէնիւմ քէյֆիւմ սիզին ի-լէ պիրիքտէ եաշամագ իսթէր . վէ սի-զին իլէ էվլէնմէքտէն միւրատըր տախի սանճագ պու իտի . էօյլէ տէյի՞լ մի, զանն իտէրիւմ քի պու պապտէ հագգըմտա վար

տրր . տիմէք տիր քի սիզ պանա ուշմալըսընդ . էմմա իզհարը մուխալէֆէթ իտէր իմիշսինիզ , օլ վագըթ պէնիմտէ ինապը իճրասընա պագաճաղըմ շիւբհէսիզ տիր :

— Էֆէնտիմ , պու սէօյլէտիկինիզ քիամիլէն կիւլմէյէ շաեան տրր :

— Վա՛հ , վա՛հ , տէր Մ . տը Լիսսվալ գորաքի կիւլէրէք , սահի՛հ մի սէօյլէեօրսունուզ :

— Լվվէթ , էֆէնտիմ , սահի՛հ սէօյլէեօրում :

— Տիմէք տիր քի , Գավանինի պէլէտիյէ կիւլմէյէ շաեան պիր շէյ տիր :

— Օնուն հագգընտա պիր շէյ սէօյլէմէմ , հալ պու քի , պէօյլէ պիր միւնաւտէլէտէն տօլաեը հիւքիւմէթէ միւնաճաթընըզ հագըգաթէն կիւլմէյէ շաեան օլաճագ տրր :

— Մատամ , շուհու էօյրէնմէլիսինիզ քի , շէրիաթըն աճքիւմընճա , պիր գատըն տալիմա քէնտի գօճասընըն արդասընտան կիթմէքլիյէ պօրճու վէ մէճպուրէ տիր :

— Գավգասիտեա տալի կիթմէքլիյէ պօրճու՞մ մու տուր :

— Էմնիյէթի հալ պուլունան եէր իշին օլտուղու թագտիրտէ , մատամ , գօճասը իսթէտիկի եէրէ կէօթիւրմէյէ մէզուն տուր :

— Էֆէնտիմ , պէն չօզլուգ լաթիֆէ իթմէքլիյի սէվէնիյէրտէն տէյլիմ . լաքին , պու ճիւմէ իլէ տախի , շու Շէրիաթա միւրաճաթընըզ լագըրտըը բէք զհգիմէ կիթմէքտէ տիր :

— Մատամ . ճիտտ օլարագ վէ հէմտէ բէք ճիտտ օլարագ սէօյլէմէքտէյիմ :

— Իշթէ սահիհէն կիւլմէյէ շաեան

օլմասըտա թամ էօյլէ օլմասընա մէպնի տիր :

— Մատամ , սագընընդ քէնտիկի բէք չօգ գըզտըրմաեընըզ պէնի :

— Հայտէյինիզ պագալըմ , շու պէնիմ կէօղիւմիւ գօրգուտարագ պէնի Շիւմալի-գուլթպա գատար կէօթիւրէպիլի՞րմիսինիզ :

— Խա՛յր , մատամ , պէնիմ նիյէթիւ կէօղիւնիւզիւ գօրգուլթմագ տէյիլ տիր . լաքին շուհու տէր խաթըր իթմէլիսինիզ քի , գայիֆլիք վագթի կէչմիշ տիր . վէ պէլէ սիզին խաթընըզտան կէչմէքտէ տէյիլ իսէտէ , իսթէտիկիմ վագըթ եօլճուլուղա չըգաճաղըմ , վէ մէքքիւր վագըթտա հէման եագլաշմագտա տրր . իմաի հագըրլանմագլըղա միւզթէտիրէ օլապիչէսինիզ իշին , սէքիզ կիւն էվվէ սիզէ խապէր վիրէճէյիմ . վէ բօսթա աթլարը կէլիպ գարուեա տաեանտըգլարընտա սիղտէ իսթէր իսթէմէզ արապաեա պիւնէճէքսինիզ :

— Օլմատըղը թագտիրտէ , պէսպէլլի պիրտէ հիւքիւմէթ աւամը կէլիպ , եէտինտէքի էմրի ալիյի իպրաղ իլէ պէնի իթաաթա տավէթ իտէճէք տիր , էօյլէ տէյի՞մ մի էֆէնտիմ :

— Էվվէթ , մատամ , իսթէր իսէնիզ սիզ եինէ կիւլմէքտէ օլունըլգ - էվվէթ , հիւքիւմէթին էմրի իւզրէ պէնիմ արգատան կէլէճէքսինիզ . զիրա սիզտէ պիլիրսինիզ քի , նիքեհաճա շէրալիթ բէ մուգատտէս թուլուլուպ , վէ գիհատէսիյլէ տիղգաթ ու իգտամ օլունմագտա տրր : Պունտանտա գաթի նաղար , էհլիլըզ պիր աւամըն սուլղու , սէատէթ վէրահաթընա , սիզին կիպի ախլաղը պօզուգ պիր չօճուզուն մէրագ վէ ինատը-

նրն զայլեպէ իթտիրիւմէյնճէկիտէ աշիւ-
քեարտոր :

— Պիր մէրա՛դ մը , աճայիպ չէյ ,
Մէկէրչի աեը՛պ մը տըր , դօր իլէ տէյիլ
եա , եօյնուլուգտան դօրգարըմ , վէ էն
քիւչիւք պիր եօրդունլուղա տախի տա-
եանամամ . իմտի սիզ , նագլի օլարագ
սէօյլէնմէքտէ օլանն կէզիճի Եէհուտի կի-
պի տիւնեաեը տօլաշմաեա չըգտըղընըզ-
տա , պէնտէ արգանըզ սըրա կէլմէքլիյէ
պօրճլո՞ւմուեուում :

— Էվլէթ , մատամ , վէ պէնտէ իս-
պաթընա գատըրըմ քի

— Պագընըզ էֆէնտիմ , պէն միւճա-
տէլէտէն հօշլանմամ . հէմտէ նէ լազըմ
տըր թէհի եէրտէ աղըզ եօրմադ , ու-
զուն սէօղիւն գըսասաը , սիզէ սէրահէ-
թէն սէօյլէրիւքի , տէյիլ պաշգա եէրէ ,
հաթթա պաշըմըզ ուճունտա օլան Սէն-
Դըլուեա տախի կիտէճէք օլանըզ պէրա-
պէր կէլմէյնճէկիմ . անլատըն՞ըզ մը . իշ-
թէ պուտուր պէնիմ սօն գարարըմ :

Ֆլօրանա պուսու սէօյլէտիքտէն սօն-
րա , գօլթուղուն իւղէրինտէ տահա զի-
եատէ ուզանը վէրտի , աեագլարընը
պիր պիրի իւղէրինէ կէթիրտի , վէ էլլէ-
րինի կէվէքլիւք իւղրէ գօլթուղուն քէ-
նարլարընա վազ իտիպ , պաշընը արգա-
եա տօղրու պըրագտը , վէ բէք պիւյիւք
պիր եօրդուն հալտէ օլուպտա բահաթ
իտէճէք տիր կիպի , կէօղլէրինի տախի
նիմ մէրթէպէ գաբատը :

— Մատամ , պու պէօյլէ սէօքմէզ ,
պէն սիզին պու թահգիրամիզ սիւքիւ-
թինիզէ թէհամմիլ իտէմէմ , տէտի Մ .
տը լիւսվալ :

Հալպու քի Մ . տը լիւսվալն սէօյլէ-
տիքլիւքի գաթան ֆլօրանսա թէէսսիր իմ-

մէյիպ վէ մէրգուճէնին տիհանընտան ար-
թըզ պիր ճէվապ պաւամտըղընտան , գաթի
իւմիտ օլտու , վէ բիւր հիտտէթ օլտուղու
հալտէ օտատան աիշարը չըգտը :

Մ . տը լիւսվալ քէնտի իտտասաըն-
տա սաֆվէթ իւղրէ պուլունմագտա ի-
տի . վէ մէրգում խօտպին , սատէտիլ , վէ
սէյեահաթ տիվանէսի օլմաղին , ղէվճէ-
սինին քէնտիսի կիպի աշի տույղու վէ
արզուեա մալիքէ օլմամասընա , վէ եա-
խօտ հիշ տէյիլ իսէ քէնպուսինի էօյլէ
կէօթէրմէմէսին միւսաստէ իթմէտիք-
տէն պաշգա , մանասթըրտան չըզմըջ օ-
լան , վէ սն ալթը եաշընտա պուլունան
պիր էօքսիւզ գըզտա քէնտիյէ մախ-
սուս միւրատըր գավի պուլաճաղընը խաթ-
ընտան կէչիւրմէտիյի կիպի , եօլճուլուգ
իսմինի իշիթտիկինտէ մէրգուճէնին մէմ-
նունէ վէ մէսրուրէ օլաճաղընա քէնտու-
քէնտույէ իսքեաթ օլմուշ օլմաղին ,
մէզքիւր թէքլիֆի , նէզաքէթ իւղրէ
էվլէնտիքտէն սօնրաեա սագլաւըշ իտի :

Մ . տը լիւսվալ օլ պապտէ եանըլմըշ
իտի . շէօյլէ քի , քէնտի մահքէմէ քեա-
թիպինտէն մէրգուճէնին իսմ ու հալինի ,
եանի ղայէթ կիւզէլ , սն ալթը եաշըն-
տա կէնճ , էօքսիւզ պիր գըզ օլուպ , վէ
պիր միլիօն ֆրանգտան զիեատէ սէրվէթէ
ժալիքէ օլտուղուն , վէ մէզքիւր փարանըն
իսէ մէրգուճէնին վասիսի օլան միւթէպէր
պիր սարրաֆի եանընտա պուլունարագ
սէնէտէ սէքսէն պին ֆրանգ վարիտաթ
կէթիրմէքտէ պուլունտուղուն իշիթտի-
կինտէ , հէմ մէրգումտան վէ հէմտէ Վլ-
լանտան թէշէքքիւր իյլէմիշ , վէ մէր-
գուճէյի կէօրտիւկիւնտէ իսէ , պէզայէթ
տէրէճէտէ բէսէնտ իթմիշ , տիլատտէ
օլմուշ , վէ քէնտի էօմրիւ թէմէլինի , տի-

վանէճէ էօյլէ պիր օն ալթը եաչընտա օ-
լան չօճուղուն , գալպի դումարը իւղէ-
րինէ վազ իլէ , մէրգումէ իլէ էվլէնմիչ ,
վէ-Ֆէրտասը կիւնիւ քէնտի խէհալաթ-
լարընըն մահվ օլտուգլարըն կէօրէրէք
տիւչարը թէհայեիւր օլմուչ իտի . վէ
սատէտիլլիյինտէն նաչի , հուգուգ , թա-
ճիլլիք , գօրդու , գուզվէթ վէ դանուն
ու շէրիաթ , մէրգումէ ինտարնտա գազի
գալմագտա օլան դատընըն միւրատը իւ-
զէրինէ թէհասիւր իտէպիլէճէք տիր տէյի
դանն իթմիչ իտի :

Մ. տը լիւսվալ , Յօրանսը թէքը իթ-
տիքտէն ալաճըգ սօնրա , մէրգումէնին
պէսլէմէսի օլան լիզնամ գըզ , ալթիւսթ
օլմուչ պիր հալ ու հէ,եէթ իլէ սալօն-
տան իչէրի կիրէրէք հանըմընա ,

— Ա՛հ մատամ , տէտի :

— Նէ՞ օ , նէ՞ վար տըր , մատմօագէլ :

— Աչաղըեա արապա իլէ պիր գա-
տըն կէլմիչ տիր , վէ իսմիտէ մատամ
տ'էնֆրէվիլ տիր :

— Նա՛ , վալանթին տիր էօյլէ իսէ ,
տէտի կէնճ գատըն հարէրէթլի պիր սէօյ-
լէյիլ իլէ , վէ թէաճճիւպ ու սէվլինճ իւղ-
րէ , մէրգումէյի չօգտա՛ն պէրու կէօր-
մէմիչիմ տիր . իմտի , սէօյլէյինիգ քի եօ-
գարը կէլսին :

— Ա՛հ , մատամ , միւմքին տէյիլ տիր :

— Սէպէ՞պ :

— Մէրգումէ գատըն գաբուճուտան ,
դաթիինիղին պէսլէմէսինի սիւալ իթմիչ .
կէլիպ պանա խապէր վէրտիլէր . պէն-
տէ կիտիպ կէօրտիւմ , մէրգումէնին րէն-
կի աթմըչ իտի , վէ պանա « մատմօագէլ ,
մատամաեա թարաֆըմտան րէճա իթսէ-
նիզտէ , ազաճըգ դանմէթ չէքէրէք աչա-

ղը ինսէ իյի օլուր , դիրս քէնտույէ բէք
իգթիղալը պիր սէօյլէյէճէկիմ վար տըր .
Ֆագաթ , քիմ օլտուղումու քէնտուսի-
նէ սէօյլէյինիգ , պանա մատամ տ'էնֆ-
րէվիլ , վալանթին տ'էնֆրէվիլ , տէրձ
լէր , տէտի :

Մատմօագէլ լիգ լագըրտըսըն պի-
թիրիւր պիթիւրմէզ , պիր օտա ուչաղը գա-
բուսունա վուրտուգտան սօնրա իչէրի
կիրտի , վէ Յօրանսա ,

— Մատամ , մատամ տ'էնֆրէվիլի
գապուլ իտէ՞րմիթինիգ տէի սիւվալ ի-
լէտի :

— Նա՛սըլ շէյ տիր պու , տէյի սիւա
իթտի Յօրանս , քէնտի տօսթուրուրն հօ-
գսրը չըգըպ չըգմամասը հագզընտա պիր
պիրինէ մուղայիր խապէրլէր կէթիւրմէք-
տէսինիգ . նէ՞րէտէ տիր , օրատա՞ մը տըր
մատամ տ'էնֆրէվիլ :

— Եվլէթ , մատամ :

— Բէճա իտէրիմ , պուեուրտուն իչէ-
րի , տէտիքտէն սօնրա մատամ տը լիւս-
վալ աեհաղա գալգտը վէ մէրգումէյի գար-
չը կիտէրէք էլլէրինի թութուպ քէիւպի
սէվլինճ իլէ գուճագլատը , վի օտա տէ-
րունինտէ եալընըգճա գալարլուր :

Բ .

վալանթին տ'էնֆրէվիլ ոիննէճէ մա-
տամ տը լիւսվալտան իւչ եաչ պիյիլք
օլուպ , վէ կիւզէլլիքտէ տաիլի բէք ի-
լէրուտէ իտի իսէտէ , մէրգումէնին կիւ-
զէլլիյի պաչգա սուրէթտէ իտի . հանի ,
էամէր չէհրէլի , զաիֆ օլմատըղը հալտէ
ինճէ վէ իրի պօյլու , սիեան վէ կիւզէլ

կէօղիւ , ամէն ինչ պարզապէս , վէ ուզուին
վէ գարսասալը օրուայ , դրոյնը տուտագ-
լարը իւզէրինսէ իսէ աղանդի ալմա
թիւյլէրի պուլունտուղու միսիլու , քի-
րազ ընկերնսէ օլան պուլունտու տէլիքլէ-
րինին էն քիւլիւք պիր կէօնիւլ րահաթ-
ըղլըղընա տիւչար օլտուղունտա եսեր-
լըպ վէ օնամասընտան , վէ քէնտի էշ-
քեալընտա կէօրիւնէն աշուրի տէրէճէ
գարարսըղլըգտան , էթվար ու հարէքէ-
թինին տիննիլինտէն , վէ սէսինտէն հիսս
օլունան էրքէք սէսինէ պէնդէր պաղը
ալեամէթլէրտէն , ամէն ինչ մէշրէպ վէ
նարի աշգա միւլպթէլա պիր կէնճ գա-
տըն օլտուղու Ֆէհմ օլունամագտա իտի :

Մէրգուլէ , Ֆլօրանսը Սագրէ-Քէօր
մանասթըրընտան թանդմագտա , վէ պէն-
տի մահրէմիլէթլէ մէրգուլէյէ պաղլը
պուլունամագտա իտի : Վալանթին էվ-
լէնմէք իչին մանասթըրը , Ֆլօրանստան
պիր սէնէ էվլէլ թէրք իթմիշ իտի իսէ-
տէ , եինէ չօգ աէֆա կիտիպ մէրգուլէ
իլէ օրտտա կէօրիւնիւլէ իտի . լաքին ,
Ֆլօրանս , հէր նասըլ իսէ , Մ . սը իլու-
վալ իլէ էվլէնմէսինտէն աղ էվլէլ վա-
լանթինի կէօրէմէտիկինտէն , միւնասէ-
պէթլէրի քէսիլմիշ իտի . Ֆագաթ պու-
ճիւմէ իլէ տախի , վալանթին Ֆլօրանս
հագղընտա , պէսպէլլի Ֆամիլիա զայլէ-
սիլլէ մէշղուլէ պուլունամագտա տըր տի-
յէրէք նատիրէն քէնտիսի մէրգուլէնին
հալ ու խաթըրը սօրմագտա պուլուն-
մուշ իտի . տիմէք տիր քի մէրգուլէ ի-
քի տօսթլար անճագ ալթը այտան պէ-
րու պիր պիրինի կէօրմէմիլլէր իտի :

Մատամ տը իլուվալ քէմալի մու-
հագպէթ իւզրէ պուսէլէշտիքտէն սօն-
րա , մէրգուլէնին լէհճէսինտէ տէրքեար

օլան սօլկունլուգ իլէ իզթիրապը դալ-
պինի կէօրտիւկիւնտէն , տիւչարը էն-
տիշէ վէ էլէմ օլարագ :

— Հաֆը՛ղ Ալլահ , նէ՞ օլտու . սանա
Վալանթին . պէսպէմէ էվլէլա կէլտիկին-
տէ սէնին եօգարը չըղամանաճաղըն
պէեան իլէ , պէնիմ աշաղը ինմէքլիլմի
արգու իլլէտիկինի սէօյլէտիտի , պիր-
տէ աղըպինտէ օտատան իչէրի կիրտի-
կինի կէօրտիւմ , նէ՞ վար տըր , տէլի
սիւալ իլլէտի :

— Սուս օլ Ֆլօրանս սուս օլ , պէն
քէնտիմի շաշըրաւմ , աղլըմ պաշընտա
եօգ տուր :

— Աման աղիզէ՛մ , ընճա իտէրիմ սա-
նա , սէօյլէ , սէօյլէ , նէ՞ վար տըր ,
սէօյլէ գօրգուլթմա պէնի :

— Ֆլօրանս , պէնի պիւլիւք պիր պէ-
լա վէ տէրտտէն դուրթարմագ իսթէ՛ր-
միսին :

— Մաշալլահ , հիչ օլ պապտէ շիւր-
հէ ճայի՛գ մի տիր . մէկէրչի պիղ տօսթ
տէլլ՛լ միլիլ . էմմա , ալթը այտան պէ-
րու պէնի ունուլթմուշ իմիշսին , զարա-
րը եօգ , սէօյլէ , սէօյլէ պագալըմ նէ՞
վար տըր :

— Էվլէթ , դապահաթլըլըմ , ու-
նուլթուլմ սէնի , նանքէօրլիւք իթտիմ
սանա , Ֆագաթ պու ճիւմէ իլէ եինէ
սանա միւրաճաւթ իլլէտիմ :

— Իշթէ թագսիրաթա գարչըղգ
աֆիլըղ պուլմանըն պիրինճի թարիպի-
տէ պու տուր :

— Ֆլօրանս , Ֆլօրանս , տայիմա այնի
հալտէ՞ սին :

— Իմտի , չաքըւք սէօյլէ պագալըմ ,
էլլիմտէն կէլիր պիր շէ՛յ մի տիր :

— Ելպէթթէ պուրատա եազը եաղ-
մագ իշին հօգգա գալէմ վար տըր :

— Հայ հայ , իշթէ թրաքէզանըն իւ-
զերինտէ , պուեուրուն :

— Խայր , աղիզէմ , ըէճա իտէրիմ
սանա , էկէր պէնիմ սէլամէթիմի իսթէր
իսէն , պէն սէօլէյէյիմ , սէն եաղ :

— Բէք իյի , լաքին քեաղըսալարըն իւ-
զերինտէ պէնիմ մարգամ վար տըր , աճէ-
պա զարարը վա՞ր մը տըր :

— Խայր , մուղայիրի օլարագ ֆայի-
տէսի պլիէ վար տըր , չիւնքի եաղըլա-
ճագ չէյ տէիլ պէնիմ թարաֆընտան
պիրիսինէ , իլլա սէնին թարաֆընտան
պանա օլաճագ տըր :

— Է՛յ , վալանթին սէօլէ , սէօլէ ,
իշթէ սանա պէքլէմէքտէյիմ :

Մատամ տ'նֆրէվիլ (վալանթին)
իզթիրապը տէրունիւնտէն մաղլուպէ օլ-
տուղու հալտէ , վէ սէսի տախի թու-
թուլմուշ պուլունտուղու թագտիրտէ ,
արատա պիր սուրարագ , շու աթիտէ-
քիւրի սէօլէտի :

« Յիւնքի կիւն կէչիրտիկիսիզ կիւզէլ վէ
ուզուն վագըթ իշին , աղիզէմ վալանթին ,
քէնտիմի զիեատէսիյլէ մէսուտէ առտ իտէրիմ ,
վէ տիյէպիլիւրիմ քի չարշէմպի՛ հիւնքի էօմ-
րիւմիւզտէն հիշ պիր խուսուստա կերի գալմա-
մըշ տըր . իմտի , էկէր խոտպինլիյիմէ վէ թա-
ճիզլիյիմէ մազըր պուեուրուն իսէն , բա-
զար կիւնիւ տախի պիրլիքտէ էյլէնէլիմ » :

— Էյի էմմա , բազար կիւնիւ , տէյի
տիւշարը էնտիշէ օլարագ թէքէրրիւր իյ-
լէտի Ֆլօրանա :

Մատամ տ'նֆրէվիլ մէքթուպուն
պագըսընա տէվամէ պաշլատըր :

« Էյլէնճէմիզին թէրթիպի , եինէ այնի
սուրէթտէ օլաճագ տըր :

— Թէրթիպ լուզէթինին ալթընա պիր
չիզկի չէքիվէր , տէտի կէնճ գատըն ա-
ճը աճը կիւլիւմէյէրէք , պու պիր լա-
թիֆէ տիր , վէ եինէ մէքթուպու եազ-
տըրմաեա պաշլատըր :

« Թէրթիպալմըշ այնի սուրէթտէ օլաճագ
տըր . եանի սապաշըն սաաթ օն պիրինտէ թա-
ամ իթմէք , սէնին կիւզէլ պագլէտէ կէզմէք ,
պիրագ էլ հիւնէրինէ չալըմագ , մուղիգա չալ-
մագ , սէօհպէթ , վէ սաաթ եէտիյէ գատար մու-
հապպէթ , պատէհու ախշամ թաամը , վէ պուշլա-
տան սօնրա տախի , հավա իյի օլտուղու հալտէ ,
ալըգ ֆայթօն իլլ Պօա տը Պուլնէրտա կէզմէք ,
վէ թապիաթիլլէ եինէ տիւնքի կիպիտէ սաաթ
օնտա պէնի կէթիւրիպ էվիմէ պըրագմագ օլա-
ճագ տըր :

« Պու մէքթուպուլմուն ճէվապընը , եա էվ-
վէթ վէ եաթօտ իսյր տիյէրէք վիրմէլիսին ,
լաքին , Բէք ԻՅի ճէվապընը վիրէրէք , աղի-
զէմ պէնի մէսուտէ գըմագլըգա զայրէթ էյլէ-
մէլիսին » :

« ՖԼՕՐԱՆՍ »

— Ալշէլմէ պէնի Դսոոպէ գըլմէլըգա
ղայրէլ իյլէմէլիսին , տէյի թէքէրրիւր իթ-
տի մատամ տըր լիւսվալ եազար իքէն ,
պատէհու նիմ կիւլէրէք . — վալանթին
պու պուպտէ իզհար իթտիկին եարամագ-
լըգտան էլպէթտէ հօշլանտըն եա . շու
նագշընը իթտիկին էյլէնճէնին թէրթի-
պաթը լագըրտըլարը , պիր թարաֆտան
արզուլարըմը թահրիք իթտիքլէրի կիպի ,
տիկէր թարաֆտան տախի էսէֆիմի մու-
ճիպ օլտուլար . ֆագաթ , զարարը եօգ ,
մանեատընը իսթէմէնին վէ իճապ իտէն
թաղիրի իթմէնին վագթի չիմտի կէլիր ,
չօգ ուզագտա տէյի տիր , օլ վագըթ
պէնտէ սէնտէն ախզը ինթիգամ իտէ-
րիմ : Է՛յ ճանըմ , պիրթսի՞ մի մէքթու-
պուն :

— Պիթտի, լաքին գարաթմալը, իս-
թիւնիւ պէնիւ իսմիմէ եազմալը, վէ
չիմսի տագըզա կէչմէքիզին էվիմէ
կէօնտէրմէլիսին:

Մատամ աը լիւսվալ ատամ չաղըր-
մագ նիյէթիլէ չան իրինի չէքմէք իւզ-
րէ իքէն, պիրտէն պիրէ ֆիքրինէ պիր
չէյ կէլսիկինտէն տուրուր, վէ տաղտա-
ղայի տէրուն իւզըրէ տօսթունա տէօնէ-
րէք:

— Վալանթին, էկէր կիւճէնմէզ ի-
սէն սանա պիր չէյ սէօյլէյէճէկիւմ:

— Սէօյլէ պագալըմ նէ՞ իմիչ:

— Եկէր եանըմաղ իսէմ, պու մէք-
թուպուն մէալինտէն, պիրիսի օգու-
տուղունտա, պիր վագըթտան պէրու-
չօզ կիւնպէր պիրլիքտէ կէչիւրմիչիդ տիր
կիպի անլաեաճագ աըր, էօյլէ տէյիլ մի:

— Եվլէթ, էօյլէ տիր, պաչգա պիր
տիյէճէյինտէ վա՞ր մը աըր:

— Հա՛, իշթէ շուսու սէօյլէմէք իս-
թէրիւմ քի, էկէր էմրի պասլրէթէ ըրա-
յէթ իտէճէք պիր մատտէ վար աըր, օ-
նուն իւզէրինէ տիւչիւնսէնիդ իյի օլուր-
չէօյլէ քի, կէրչի պէտպաթիլըղըմտան
գօճամ գաթան սօշ տուրուպ տիյնէնմէզ
պիւր ատամ օլուր, վէ կէրչի էվտէտէ հիչ
տուրսուղու եօզ սուր. լաքին, պու
ճիւմլէ իլէ տախի, եանըմտան տախի
հիչ էքսիլմէմէնին եօլունու պուլտու-
ղունտան, կիւնտէ սէքիդ օն տէֆա կի-
տիպ կէլմէքտէ տիր. տիմէք տիր քի,
մագալաւ, գաղարա օլ պապտէ մէր-
գունուն չէհատէթի իզթիզա իտէճէք
օլսա, սէնի հիչ պիր տէֆա պուրատա
կէօրմէտիկինի սէօյլէյէճէք տիր:

— Պու ֆէնալըզ պէնիւմ տախի խաթ-
ըրմա կէլմիչ տիր, լաքին չի՞ չարէ, իքի

ֆէնալըզտան էն քիւչիւլիւնիւ թէրճիհ
իթմէք ճայիլ պիր, ըէճա իտէրիւմ սէն
շու մէքթուպու վագըթ-ֆէվիթ իթմէք-
սիզին, քէնտի ատամլարընտան պիրի-
սիյլէ, եօզ, եօզ, օնլարըն լիսանընտան
լագըրաը չըզմաը ինթիմալաէն տիր,
իմտի, բօսթա սանաղընա պըրսողտըր-
սանըզ տաշա իյի օլուր. վէ հէմտէ կինէ
վագթինտէ մահէլլինէ հէթիչիւր:

Մատամ աը լիւսվալ չընղըրաղը չէ-
քէր:

Օտա ուշաղլարընտան պիրիսի իշէր,
կէրէր:

Մէրգումէ մէքթուպու վիրէճէք ի
քէն, նիյէթինի թէպաիլ իտէրէք:

— Պարթիսթ օրատա՞ մը աըր, տէ-
յի մէրգումա սիւալ իտէր:

— Եվլէթ, մատամ, սուֆատա աըր:

— Կէօնտէր կէլսին եօզար:

Խըամէթքեար տիչարը չըզար:

— Ֆլօրանա, նիչին պու խըտմէթ-
քեարը կէօնտէրմէյիպտէ պաչգա տընը իս-
թէտին տէյի, մատամ տիւնֆիլլիլ սի-
ւալ իտէր:

— Մէրգում օգունագ եալմագ պի-
լիւ, վէ զանն իտէրիւմ քի պիր ազ էհլի
մէրապ աըր. տիմէք տիր քի, սէն պու-
րատա պուլունտուղուն թագտիրտէ սէ-
նին իսմինէ մէքթուպ եաղմամ իւզէրինէ
մէրագ իտէճէկի ինթիմալաէն տիր. հալ
պու քի չաղըրթըղըմ ուշագ նէ եաղ-
մագ պիլիւր վէ նէտէ օգունագ. էպլէհին
պիրիսի տիր. էսրարընըզա վագըթ օլ-
մագլըզա չըզըշաճաղը գօրղունու եօզ
տուր:

— Հագըրն վար աըր Ֆլօրանա, քէք
չօզ հագըրն վար աըր: Պէնիւմ ազլըմ
պաչըմտա օլմատըղընտան, հիչ օրատընը
տիւչիւնէմէ տիյտիւմ:

— Մատամ, պէնտէնիզի՞ մի իսթէ-
միշտինիզ, տէյէրէք Պարթիսթ սալօնաւան
իչէրի կիրէր :

— Սիդ, Պէն-Շինօա նամ մահէլտէ-
քի չիչէքճինին տըքքեանընը պիւրսի-
նիզ, էօյլէ տէյի՞ մի, տէր Յլօրանս :

— Եվլէթ, մատամ :

— Կիտիպ պանա օրատան իքի իրի
տէմէթ Բարմա մէնէֆչէսի ալմալըսը-
նըզ . . .

— Բէք իյի, մատամ :

Խըտմէթքեար սալօնտան տիշարը չը-
գար :

— Ա՛յ, ունութուում, պազսանայր-
նըզ, կէլինիզ, շու մէթթուպուտա հա-
զըր կէչէր իքէն բօսթաւա պըրագընըզ :

— Մատամ, պաշգա պիր էմրինիզ
տահա վա՞ր մը սըր :

— Խայր :

Պարթիսթ չըգար :

Մատամ տ'լնֆրէվիլ, քէնտի տօս-
թուուն թութուղու ինթիրագ թարի-
զինի, եանի խասսէթէն մէքթուպ իչին
կէօնտէրտիկինի ուշաղա անլաթտըրմա-
սըն իչին իսթիմալ իթտիկիթէտպիրէրի
կէօրտիւքտէ :

— Թէչէքքիւր իտէրիմ, աղիղէմ Յլօ-
րանս, թէչէքքիւր իտէրիմ, հէման Ալ-
լահ վիրէյտիտէ գալպինին թէմիզլիյի
իւզրէ իչիմիզ րասթ կիտէյտի, տէր մէր-
գումէ ինչիրահը գալպ իւզրէ :

— Ինչալլահ, ֆագաթ . . .

— Յլօրանս, պէնի տիյ է, սէնին պանա
իթտիկին պիր պիւլիւք տօսթլուղա գար-
չըլըզ իզհարը թէչէքքիւր իթմէնին ա-
սըլթարիզի, սէնտէն աալա պիր չէյ
սէթր իթմէյէրէք էսրարըմը աչըպ սէօյ-
լէմէք տիր, վէ հաթթա պու պօրծու,

տէյիլ էօյլէ սէնին խալիսէթին, վէ տօսթ-
լուղուուն մէվզըրի իճրայէ կէլտիկինի
կէօրտիւքտէն սօնրա, իլլա էվլէլինտէն
էտա իթմէքլիք իճապ իտէր իտի իտէ-
տէ, նէ՛ լազըմ եալան սէօլէմէք, սիւլէ
աչիքեար խապէր վէրիրիմ քի, հէմ պէնի
անըպլարսըն տէյի գօրգտում, վէ հէմտէ
պէլքի թէքլիֆիմ րէտա իտէրսինտէ . . .

Վէ վալանթին էլէմնաք պիր չէքլի-
մէ իլէ ճիւղիճէ սիւքիսթ իւզրէ տուր-
տուղտան սօնրա, կէօլլէրինէ վարըն-
ճահա գատար եիւզլէրի զըզ րաւըզ
հալտէ,

— Պիլի՞րմին Յլօրանս, պէնիմ պիր
մաշուգում վար տըր . . . տէր :

— Վալանթին պէնտէ էօյլէ օլտու-
ղուն չիւբէ իթմէքտէ իտիմ :

— Օ՛ֆ, րէճա իտէրիմ, թէքմիլ տիյ-
նէմէպտէն էվլէլ պէնի մուհաքէմէնէ չը-
զըչմա . . .

— Ձէվալլը Վալանթին, պաշգա պիր
չէյ տիւլիւնմէյիպ, անճազ օլ հազըրմա
իզհար իլլէմէքտէ օլտուղուն էմիյէթի
տիւլիւնմէքտէյիմ :

— Հէյ վա՛հ, էկէր վալիտէմ օլմառա
իտի, տէտի Վալանթին էսէֆ իւզլէ,
կիրտարը քիզպ ու տէսիսէյէ տիւշ օլ-
մուշ օլմահաճազ տըմ պէն. քէնտի թուպ-
սիրաթլարըմըն պէլալարընը քէնտիմ չէք-
միշ օլաճապտըմ. չիւնրի, հիչ տէյիլ ի-
սէ քէնտի տմալ ու էֆալըմ իչին ճէ-
սարէթիմ վար տըր. հալ պու քի վալիտէ-
մին հիւզնէնիզ քէյֆտիզլիյի պէնիմ պէ-
լիմի պիւքմէքտէ տիր. չէօյլէ քի եալընըզ
պիր կիւրիւլալու գօրաճազ օլտա էօյլէ-
ճէք տիր : Ա՛հ, Յլօրանս, կէրչի գապա-
հաթլընըմ, լաքին չօղտա տէրտիյիմ
տէտի մատամ տ'լնֆրէվիլ կէօլլէրին-

տէն եաշար տէօքէրէք, վէ տօսթու-
նուն պօքնունա տիւշէրէք :

— Վալանթին, եէմին վէրիրիմ սա-
նա, գալպինի թէսքին իյլէ, տէտի կէնճ
գատրն մէրգուճէնին իզթիրապը գալ-
պինէ հիսսէմէնտ օլարազ, սէօյլէ, հէմ-
տէ քէմալի էմնիյէթ իւզրէ տէրտի տէ-
րունինի սէօյլէ պանա. ղիրա, հիշ տէ-
յիլ իսէ պիր տօսթունա իֆշայի էսարա
իտէրէք պիրազ թէսէլլի պուլմուշ օ-
լուրսուն :

— Պիւթիւն իւմիտիմ սէնին մու-
հապպէթին իւզէրինտէ տիր : Եվվէթ,
Յլօրանա, սէնին պէնի սէվտիկինի պի-
լիրիմ վէ ինանըքմ, վէ իշթէ պանա,
էսարալմ բէրտէսինի աշմազլըգտա գու-
հուրա կէլմէքտէ օլան կիւճլիլիւ եէն-
մէքլիք իչին իզթիլա իտէն գուվվէթի
պախշ իյլէյէն, անճագ օլ պապտէ տէր-
քեար պուլունան էմնիյէթիմ տիր : Նա-
սըլ քի շիմտի պիրիսինի սէօյլէյէրէք ա-
ղըրլըքնտան գուրթուլմագ իսթէրիմ :
Ուզուն միւստտէթ այըրլըգտան սօնրա,
պու կիւն սէնտէն պիւլիւք պիր խըտ-
մէթ տիւշմէյէ կէլտիմ, վէ սէնտէ հիմ-
մէթ իթտին, թէշէքքիւր իտէրիմ : պու
խուսուստա պանա ճէսարէթ վիրէն
եալընըզ սէնին տօսթլուղտէն հագգըն-
տա զահիր օլան էմնիյէթի քեամիլէմ
օլմանըպ, իլլա թանրտըղմ գատընլա-
րն իչինտէ, գօճամըն հիշ պիր տէֆա
խանէսինէ կիթմէմիշ օլտուղու պիր գա-
տըն, անճագ սէնին պուլունմագլըղըն
տախի օլմուշ տուր Շիմտի սէն պէնի տիյ-
նէ, պէն Մ. տ'էնֆրէվիլ իլէ էվլէնտիմ ի-
խսէ, սէն տահա մանասթըրտա օլուպ,
հէնուզ կէնճ պիր գըզ օլտուղունտան,
հէր շէնի սանա սէօյլէմէքլիքտէն ին-

թիրազ իտէր իտիմ : վէ իշթէ պու սէ-
պէպէ մէսին տիր քի, գօճամըն սէվէ-
րէք ալմատըղմը օլ վագըթլար սանա
սէօյլէմէմիշ իտիմ :

— Թըպզը պէնիմ կիպի, տէտի Յլօ-
րանա, քէնտու քէնտույէ տօտապլարը
արասընտան սէօյլէնէրէք :

— Մէրգում իլէ էվլէնմէքլիլիմի վա-
լիտէմ իսթէմէքտէ, վէ պանա պիւլիւք
պիր գէնկինիլք գարսուսու աշըլմանղը-
նա տայիր էմնիյէթլէր վիրմէքտէ իտի :
Եսէֆ իտէրէք սէօյլէրիմ քի, վալիտէլիք
նուֆուզունա տահանմաեղպ թէսլիմ
օլտում, վէ էկէր տօղրուսունու իսթէր
իսէնիզ, էօյլէ պիր գէնկին ատամ իլէ
էվլէնմէքլիք խէհալաթ վէ արղուլարը
ղիեալարը պէնիմ տախի կէօզլէրիմի գա-
մաշտըրալար : Նիհայէթ, հէյվա՜ն քի,
քէնտիմի նասըլ մէճպուրիյէթ թանթը-
նա պըրադմագտա օլուպ, վէ սաթմագ-
տա օլտուղում սէրպէսիյէթիմին պա-
հասը հագգընտա գաթան տիւշիւնմէք-
սիզին, Մ. տ'էնֆրէվիլ իլէ էվլէնտիմ :
Կէրչի գօճամտան թէշէքքի իթմէքլիյէ
հագգըմ վար տըր : Լաքին պէնտէ տախի
թագսիրաթ վար տըր : Իմտի, պէնիմ
զայիֆլիլիմի աֆվ իթմէքսիզին պու
պապտէ տէրքեար օլան գաղա վէ գա-
տէրէ տիզգաթ իթմէքլիյինտէ, էլզէմիյ-
եէթտէն տիր : Մ. տ'էնֆրէվիլ կէնճ-
լիլիտէ վիճուտիւրի բէք շօզ եօրմուշ
օլտուղունտան, խասթամիղաճ պիր ա-
տամ օլտուղու կիպի, կէշմիշ վագըթլարը-
նը տիւշիւնտիւքճէ տախի պիր պէտիսույ
բէյտա իթմէքտէ, վէ հիւրէք սահիպի օլ-
մատըղընտան, եախօտ հիւրէկի գալմա-
մըշ օլտուղունտան, սէրթ վէ քիպիրլի
պիր թագիաթա մալիք պուլունմագտա

տըր . շէօյլէ քի պանա տայիմա պիր սէ-
ֆիլ վէ պէտպախթ զըզ նազարըյա
պագամագտա օլուպ , վէ պէնիմ իլէ իսէ,
տէյիլ քէնտույէ գարը , իլլա պիր խաս-
թա պէքճիսի օլմագըղըմ նիյէթիյլէ էվ-
լէնիյ թիր : Ուզուէն միւտտէթ պէն պու-
հալի գապուլ իթտիքտէն պաշգա , քէ-
մալի տիգգաթ իւզըրէ տախի իգտամ իյ-
լէտիմ , լաքին էօյլէ կիւճ վէ էօյլէ ու-
թանմանա շանան պիր հալ օլմագ ,
չիւնքի գօճամա իթտիկիմ հիչ պիր խըտ-
մէթիմտէ , գալպիմտէ պիր արգու վէ պիր
դայրէթ ու մուհապպէթ էսէրի հիսս իթ-
մէզ իտիմ . վէ սօնրատանտա հայը՛ֆ քի,
մէգքիւր հարէքէթլէրին նէ մէրթէպէ պօ-
շա կիթտիկին անլատըմ :

— Վալանթին . . .

— Խայր , Ֆլօրանս , խայր , պու պապ-
տէ բէք աղըր սահըլաճագ պիր շէյ եօգ
տուր : Պէն Մ . տ'էնֆրէվիլի , ալէագամ
օլմագըղըն ալտըմ , վէ զէնկին օլտու-
ղու իչին ալտըմ . տիմէք տիր քի ճանը-
մը վէ թէնիմի ծաա սաթտըմ , վէ նասըլ
քի սէօյլէտիմ , պէնճէ պուտա բէք պիւ-
յիւք պիր անըպ տըր :

— Թէքրարէն սէօյլէրիմ , Վալանթին,
սէն քէնտիւնտէն թէհի եւրտէ թէշէքքի
իթմէքտէսին , չիւնքի օլ պապտէ սէն
քէնտիւնտէն զիւտտէ վայիտէնին խաթ-
րնա ըիւայէթ իլլէմիչսին տիր :

— Վէ վալիտէմ տախի օլ խուսուս-
տա քէնտիւնտէն զիւտտէ պէնիմ ըահաթ-
ըղըմը տիւչիւնմիւշ տիւր : Տօղրուսու-
նու իաթէ՛ր միսին , Ֆլօրանս , պէնիմ
մէրգուլ իլէ էվլէնմէքլլէ աճէլէ իթ-
մէքլլիմէ սէպէպ , Մ . տ'էնֆրէվի-
լին զէնկինլլիւնտէն նաչի , վալիտէ-
մին խաթրընա դօլայճա հիւրմէթ իթ-
մէքլլիմ օլմուշ տուր . նիհայէթ , էվլլէ

էմիրտէ քէնտի իգպալիմի տիւչիւնմիւ-
շիւմ տիւր : Նիքեահըմըգտան պիր վա-
դըթ սօնրա , գօճամ օլ վագթէ դատար
էվտէն տիշարը չըգամագ մէրթէպէտէ
նամիգաճ իքէն , իհթիմալտէն օլտուղու
թագտիրտէ , քէնտի դայրէթ վէ տիգգա-
թըմ սայէսինտէ , սըհէթի վիճուախնճէ
պիւյիւք պիր ֆարգ կէօրտիւ . վէ դարա-
յիպի շուրասընտա տըր քի , օլվագըթտա
թապիաթընը պաշգա տիւրիւ տէյիլթիր-
տի . շէօյլէ քի , հիչ էվտէ օթուրմամանա
պաշլատը . պիրտէ սօնրա իչիթտիմ քի ,
պիր մաշուգասը վար իմիշ . . .

— Վա՛հ , զէվալլը Վալանթին :

— Եվլլէթ , ֆարիստէ թանըմըշ օլան
պիր գըզը , գօճամ բէք տարաթըլ սու-
րէթտէ , վէ հէմտէ աչըգտան աչըղա
սագլամագտա իմիշ . վէ պուհա տախի
խապաթ , պու քէյֆիյէթի պէնիմ , էօ-
թէքիւնտէն պէրիքիւնտէն իչիթմէմ տիր .
չիւնքի տիլլէրէ տաթիթան օլմուշար
աըր : Պէն շէօյլէ պիր սըրասընը կէթի-
րէրէք , թաշը եւրինէ գօյտուլ , եանի
քէյֆիյէթի քէնտիսինէ անլաթտըրաըմ .
ֆագաթ , զանն իթմէ քի գըսգանճըլ-
ղմտան նաչի , խայր , Ալլահ իթմէսին
վէ հիչ տէյիլ իսէ պէնիմ նամուսուսուլն
վիգայէսի խաթրը իչին , հէր նէ քի եա-
բաճագ իսէ , էօյլէ ալէմէ պիւտիրմէյիպ,
հէր ճիհէթլէ սագընմասընը ըէճա իլլէ-
տիմ . հալ պու քի մէրգուլ , պէնիմ պու
իթիտալ իւզըրէ օլան սիթիմէրիմ իւզէ-
րինէ տախի բիւր աթէշ քէսիլէրէք , վէ
էնվայի հագարէթլէր իտէրէք , նէ՛ հագգ
իլէ պէնիմ քէնտի իլլէրինէ գարըշտըղը-
մը պէնտէն սիւալ իլլէտի . վէ պէնիմ
իգպալիմ տիւմէնինին քէնտի էլլիտէ օլ-
տուղույա պէրապէր , պէնի ճէհէզսիզ

ալմըն օլառուղունտան, հիչ պիր թէչէք-
քիյէ վէ հիչ պիր իտտաանեա սէլահիլիէ-
թիւմ օլմատըղընը տախի խապէր վէրտի :

— Օհ, շահանը նէֆրէթ հալ . . .
չիրքիւն շէյ :

— Լաքին, էֆէնտիւմ, տէտիւմ մէր-
դոււմա պէն, սիզ աչըգտան աչըղա պօր-
ճուսուղա դարչը իչլէմէքտէսինիզ . իմ-
տի, էկէր պէնտէ օրդտէն իպրէթ ալա-
րազ, աշնի թարիգի թութաճազ օլուրի-
սէմ, օլ վազըթ նէ՞ սէօյլէյէճէքսինիզ .
րազի օլաճա՞դ մըսընըզ :

— Խա՛յր, սիզ պաշգա, պէն պաշ-
ղա, սիզ քէնտինիզի պէնիւմ իլէ թաթպիզ
իտէմէզսինիզ . չիւնքի, պէն սիպին սահի-
պինիզիմ, սիզ պանա իթաաթա պօրճ-
լուսուսուղ . էվլէթ, հէր խուսուստա
սիզ պանա պօրճլուսուսուղ, լաքին պէն
սիզէ հիչ պիր խուսուստա պօրճլու տէ-
յիլիւմ . իմտի, ագընըզը պաշընըզաթօր-
լաեընըզ, վէ վազիֆէնիզ հուսուսուսու-
տան տիշարը չըգմամաեա դայրէթ իտի-
նիզ, հօգսա սօնրա հալինիզ համան օ-
լուր . կէրէքսիզ՞ վէ կէրէք վալիտէնիզ,
պէնիւմ սայէմտէ կէչինմէքտէ իքէն, պիր-
տէ քէնտինիզի սօզազտա պուլուրսու-
նուղ՞ :

— Է՞օֆ, պիւյիւք քիւսթախըզ
վէ պիւյիւք մէրհամէթսիզլիք . . .

— Խաթըրմա իյի վէ էհլի ըրզճա
պիր թէֆէքքիւր կէլտի . կիթտիւմ վա-
լիտէմէ դօճամտան պիւթիւն պիւթիւն
այրըլմազըղա գարար վէրտիկիմի պէեան
իյէտիւմ իսէտէ, « էյի էմմա, պէնիւմ հա-
լիւմ նիճէ՞ » օլաճազ տըր, քէյֆսիզիմ վէ
սազաթըմ, սէֆալէթ տիմէք պէնիւմ ի-
չին էօլիւմ տիմէք տիր, վէ պուստանտա
գաթիւնազար, ֆազըրէ էվլատըմ, էօյ-

լէ պիր այրըլըզ միւմքինսիզ տիր, հազգ
դօճանըն թարաֆընտա տըր, մատամ
քի մաշուգասընը էվինտէ սազլա-
մազտա տէյիլ տիր, դանուսէն սէ-
նին պիր շէյ սէօյլէմէյէ հազգըն հօզ
տուր . վէ չիւնքի, սանա իգթիլա-
սը վար տըր, վէ սէնին իյի խըտմէթ վէ
տիգդաթընա ալըշմըշ տըր, սէնի պը-
րազմազըղա պիր տիւրլիւ րազի օլմա-
եաճազ, վէ սէնի պիրլիքտէ գալմազը-
ղա մէճպուրէ իտէճէք տիր . իմտի, իզ-
պալինին խաթըր իչին գալպինի բէքլէշ-
տիրէրէք թէհամմիւլ իթմէլիսին, էվ-
վէթ ֆազըրէ չօճուղոււմ, սապը իթմէ-
լիսին, դիրա, մէրդուսուս մաշուգասը
հէր վազըթ գալմաեալ, էր վէ կիճ դօ-
ճան անը պըրադաճազ, սէնին գըլմէթինի
պիլէճէք, վէ սէնին թէսիլմիլիէթինէ մէր-
համթ իտէճէք տիր . վէ հէմտէ, մալիւմ
եա, սըհէթի եէրինտէ օլմատըղընտան,
մէրդոււմ հազգընտա տէրքեար օլան
արզու վէ տույղուսուսուսն սօնու չա-
փուզ կէլէճէք տիր, վէ օլ վազըթ հէր
շէյ սըրասընա կիրէճէք տիր . իթիմատ
իյլէ էվլատըմ պէնիւմ լազըրտըմա, ի-
ճապը հալ պէօյլէ օլաճազ տըր . վէ էհլի
ըրզ պիր գատըն իչին ճէֆա չէքմէքլիք
ատէթտէն տիր, իմտի պէքլէյիպ վէ իւ-
միւտ իւզրէ օլմալըսըն » տէտի :

— Նէ՛ սէօյլէյօրսուսն, մէկէրչի վա-
լիտէն պէօյլէ սէօլէմէքլիյէ ճէսարէթ
իթմէքտէ՞ մի տիր . . .

— Ճօրանա, մէրդոււմէյի աեըպլա-
մա . զիրա, սէֆալէթտէն բէք չօզ գօրզ-
մազտա, վէ թէքրարէն սէօյլէրիւմ, քէն-
տինտէն զիւստէ պէնի տիւշիւնմէքտէ
տիր . վէ պուստանտա գաթի ն . զար,
գուլլանտըղը լիսան հազգ վէ հուլուգա,

վէ հազրգաթը հալէ , վէ հաթթա էֆ-
քեարը ամմէյէ մուվաֆըդ տէյի՝լ մի
տիր . . . :

— Էվվէթ , էվվէ՛թ , սահիհ տիր սէօյ-
լէտիքլէյի . . . :

— Իմտի , էօյլէ օլտուգտա , իթաաթ
իթմէլիյիմ , տէտիմ քէնտի քէնտիմէ է-
սէֆի տէրուն իլէ , պիթթէքէպպիւր վէ
շէրան տափահա գալգըշմազըղա սէլա-
հիյեթիմ եօդ տուր . էվլէնմէքլիյիմ
պէնիմ իչին պիր նէվլի էսիրլէ օլմուշ
տուր : Գապուլ իթտիմ , գապուլ իթ-
տիմ : Էսիրլիյէ գատար ինմէլիյիմ . լա-
քին , էսիրլիյէ մախսուս օլան հիլէ ,
տէսիսէ , խիեանէթ , վէ պիվէֆալըղը
տախի էլէ ալմալըեմ . պու ճիւմէ իլէ
րուհնա աշաղըլըղըն տախի պիր իյի թա-
րաֆը վար տըր . շէօյլէ քի , պիր ատամ
պիր քէրէ ֆագիլէթ տայիրէսինտէն
չըգտըգտան սօնրա . արթըգ հիչ պիր
շէյէ մէրագ իթմէյիպ վէ օլթանմահա-
ճաղը աշիքեար տըր : Իշթէ օլ տագը-
գատան կէօղլէրիմլ գաբատըմ , վէ քէն-
տի խարապըմը մուհիպ օլաճագ օլան
թարիգէ քէնտիմի թէսլիմ իյլէտիմ . . . :

— Նէ՞ տիմէք իսթէրսին :

— Ֆլօրանս , իշթէ պու սէպէպտէն
նաշի տիր քի , շիմտի սէնին քէմալի
աֆվլըգ վէ տօսթլուղունա միւհթաճ
պուլունմագտաեմ . Շիմտիյէ գատար
իհթիմալ տըր քի , աճընմագըղա շահէս-
թէ պիր հալտէ պուլունմագտա իտիմ .
հալ պու քի արթըգ պէնիմ իչին օնուշ
տախի սօնու կէլմիշ տիր :

Մատամ տը լիւսվալըն պէսլէմէսի
պու արատա իչէրի կիրտիկինաէն , մէր-
դումէ իքի տօսթլալըն միւքեալէմէլէրի
ղաթ իտիլմիշ տիր :

— Նէ՞ իսթէրսինիլ , տէյի Ֆլօրանս
մէրգումէյէ սիւալ իյլէտի :

— Մատամ , տատմըն պիրլաի , է-
ֆէնտինին թարաֆընտան շիմտի շու-
մէքթուպու կէթիրտի :

— Վէրինիլ պագայըմ :

— Իշթէ , մատամ :

Ֆլօրանս մէքթուպու օղուտուգտան
սօնրա վալանթինէ խիթապէն ,

— Պու ախշամ թաամը պուրատա ի-
տէպլիթրոմիսին , Մ . տը լիւսվալ կէմէյէ
կէլմէյէճէկինի պանս պիլտիրմիշ տիր ,
տէտի :

Մատամ տ'էնֆրէվիլ պիրագ տիւ-
շիւնտիւքտէն սօնրա ,

— Բէք իյի , աղիգէմ Ֆլօրանս , տէյի
ճէվապ վէրտի :

— Մատամ տ'էնֆրէվիլ ախշամ թա-
ամընը պէնտէ իտէճէք տիր . Խիմտի , գա-
բուճուհա խապէր վէրինիլ քի քիմէյի
գապուլ իտէմէյէճէկիմ , տէտի Ֆլօրանս
պէսլէմէյէ :

— Բէք իյի , մատամ տէտի մատուա-
ղէլ լիլ :

Վէ մէրգումէ տիշարը չըդտը :

Գ .

Մէրգումէ իքի տօսթլալը պիր ճիւ-
լի վագըթ իչին թէրք իտէրէք , Մ . տը
լիւսվալըն աշվալինտէն պահս իտէլիմ :
Մէրգում , նասըլ քի քէնտի զէվճէսինէ
պիլտիրմիշ իտի , ախշամ թաամընս էվէ
կէլմէյէճէք իտի :

Սէպէ՛պ :

Չիւնքի, նասըլ քի մալիւմ տիւր, մատամ տը Լիւսվալա զիեատէսիյլէ կիւ-
ճէնէրէք պըրագըլ կիթմիշ, վէ ուզագ
մահէլլէրի կէզմէք հագգընտա տէրքեար
օլան նիյէթ ու մագտէտինի քէնտի հու-
դուգունա թէվֆիզան մէրգումէյէ գա-
պուլ վէ իճրա իթտիլթմէքլիյէ գավիէն
գարար վէրմիշ իտի :

Խանէսինտէն ազաճըգ եիրագլանտըգ-
տա, սուրէթի գահիրէսինտէն միւթէպէր
օլտուղու, վէ էշքեալընտան քէնտույի
հօրմուշ վէ իքրանտըրմըլ պուլունտու-
ղու անլալըմագտա օլուպ, վագթինտէն
էվլէլ իթթիեարըղա եիւզ թութտու-
ղունտան հիւզլէրի գաթմէրլէնմէյէ պաշ-
լամըլ, վէ հէնուգ գըրգ պէշ չաղլարընա
դատէմ պասմըլ, վէ սէրթ վէ պարիտ վէ
միւթէքէպպիլը չէհրէլի օլան պիր ատէմ
մէրգումուհն եանընա եագլաշարագ, վէ
լէհճէսինտէն ումուճա պիր նէզաքէթ
էսէրի հիտ իտէրէք, քէմալի թէրպիյէ
իւզլէ սէլամ վէրտիքտէն սօնրա,

— Աճէպա զաթընըլ Մ. տը Լիւս-
վա՞ մըրընըլ, տէտի :

— Էվլէթ, էֆէնտիմ :

— Պէնտէնիգտէ հէմ մաղուր տիլէ-
մէք, վէ հէմտէ իզհարը թէշէքքիւր իյ-
լէմէք նիյէթիյլէ զաթինիզէ կիթմէքտէ
իտիմ . . .

— Պունլարըն իքիսինէ տախի նայիլ
օլմաղտան էվլէլ, էֆէնտիմ զաթընըլըն
քի՞մ օլտուղուն աճէպա անլաեապիլի՞ր
միյիմ . . .

— Մա՛շալլահ, էֆէնտիմ, պէնտէ-
նիղի թանը՝ համատընըլ մը. էօյլէ իսէ
աֆվ տիլէյէրէք պէեան իտէրիմ քի, պէն-
տէնիզէ Մ. տ'էնֆրէվիլ տէրլէր, վէ
զանն իտէրիմ քի զաթընըլտա թանըմա-
լընըլ . . .

— Հա՛, էվլէթ, էֆէնտիմ, ազաճըգ
խաթըրմա կէլմէքտէսինիզ, տէտի Մ.
տը Լիւսվալ, մէրգումուհնէտէն թանըր
օլտուղունա մէնսուպ պազը խուսուսլար
տէր խաթըր իտէրէք, էֆէնտիմ պազը
տօթթլար վար տըր քի շախսէն թանըմամ :
իմտի զաթընըլը չիմտի շախսէն թանըտը-
ղըմը պիւլիւք պիր իգպալ ատա իտէրիմ
Լաքին, էկէր պիր էմրինիզ վար իսէ, էվ-
տէն չօգ ուզագտա տէյիլիզ, պուհու-
րուրսանըլ կիտէպիլիլիզ :

— Էֆէնտիմ, էվլէլա, թէքրարէն
խանէնիզէ տէօնմէքլիյէ գահմէթ վիրէ-
ճէկիմ իչին էսէֆ իտէրիմ, վէ իքինճիսի
էկէր տօղրուսուհու սէօյլէմէք ճայիզ ի-
սէ, կիտէր իսէմ մատամ տը Լիւսվալը
կէօրիւրիւմ տէի գօրգարըմ, տէտի Մ.
տ'էնֆրէվիլ :

— Ա՛ճայիպ, սէպէ՞պ նէ տիր է-
ֆէնտիմ :

— Չիւնքի, էֆէնտիմ, զաթլարը նէպ-
տինտէ թագսիրաթըմ աղիմ տիր. իմտի
թարաֆը աճիզանէմտէն մաղուր տիլէ-
մէքլիյէ զաթըլ ալինիզին հիմմէթինի րէ-
ճա իտէրիմ :

— Աֆվ իտէրսինիզ, էֆէնտիմ, նէ
տիմէք իսթէտիկինիզի անլաեաւաեօրոււմ
տէտի Մ. տը Ֆլօրանա, կիթտիքճէ թէ-
աճճիւպի արթարագ :

— Շիմտի զաթըլ ալինիզէ սէպէպինի
իյզահ իտէրիմ : Լաքին էֆէնտիմ, հագըր
Շանգ-Էլիզէտէյիզ, էկէր իսթէր իսէնիզ
հէմ կիտէլիւմ վէ հէմտէ Լաղըրմըր իտէլիւմ :

— Բէք իյի օլուր, էֆէնտիմ :

Վէ Մ. տը Լիւսվալ զաթէն չաբուգ
եէօրիւմէքլիք թապիաթընտան օլտուղու
թագտիրտէ, մէրգում պէրապէրինտէ,
վէ եախօտ տահա տօղրուսու արգասըն-

տա օլտուղու հալտէ տապանը դալտըր-մանա պաշտոր . հալ պու քի Մ. տէնֆ-րէվիլ գայիֆ վէ վիճուտի աշնամը օլմա-ղին , հէր նէ դատար արգատաշնըն ա-հաղընա կիթմէքլիյէ չօգ կիւճիւք չէ-քէր իսէտէ , միւքեալէմէյի պըրագմագ տախի իսթէմէտիկինտէն , զաթէն սօլու-մանա պաշտամը օլտուղու ոտւրէթտէ թէքարէն քէլամէ աղազ իլէ ,

— Նասըլ քի սէօյլէտինիզ , սահիհ տիր էֆէնտիմ , եանի պէնտէնիզ քիմ օլ-տուղումու պէեան իլլէտիկիմտէ , էօյլէ տօսթլար վաշ տըր քի շախսէն թանը-մանըզ տէտիտինիզ . . . վէ . . . պէն . . . Լաքին , աֆվ իտէրսինիզ , զաթը ալինի-զէ պիր րէճամ վար տըր , տէտի Մ. տէնֆրէվիլ սօլուղու քէսիլտիլինտէն լագըրտըր քէսէրէք :

— Նէ՞ իմիշ օ , էֆէնտիմ :

— Եկէր կիւճէնմէզսէնիզ աղանդ ա-ղըր եիւրիւսէնիզ , զիրա կէօքսիւմ բէք զայիֆ տիր , վէ նասըլ քի կէօրմէքտէ-սինիզ նէ տէրէճէ սօլումագտանըմ :

— Մուղայիրի օլարագ , պէնտէնիզ զաթընըզտան մազուր տիլէմէլիյիմ , է-ֆէնտիմ , չիւնքի բէք աճէլէ կիթմէք-տէյիմ . վէ պուտա պէնտէնիզտէ , չի՛ չա-րէ պիր ֆէնա թապիաթ տըր , վէ վազ կէչմէքլիյէտէ մուվաֆֆագ օլամամըշմ տըր . ֆագաթ , էֆէնտիմ , էկէր միւ-րատ իտէր իսէնիզ , պուրաճըզտա օթու-րապիլիրիզ . իշթէ սանտալիյէլէր տախի վար տըր :

— Օ՛հ , քէմալի մէմնունիյէթլէ , էֆէնտիմ , տէտիկիլէ պէրապէր միւսիւ տէնֆրէվիլ սանտալիյէլէրտէն պիրիսի իւզէրինէ տիւշիւ վէրիւր :

Մէրգուման իքի միւթէքէլիմէր րա-

հաթճա օթուրտուգտան սօնրա , Մ. տէնֆրէվիլ քէլամէ աղազ իտէրէք ,

— Էֆէնտիմ , պիր խուսուս իւզէրի-նէ նազարը տիգգաթընըզ տալէթ ի-տէրիմ , զաթընըզա պէնտէնիլին իսմինի , սայիր տօսթլարընըզ իսմէն թանըթ-տըրմագլըղա վասըթա օլանլարտան պաշ-գա պիր վասըթա թանթթսըրմը օլմա-լը տըր :

— Քի՞մ օլուեօր օլ վասըթա , էֆէն-տիմ :

— Մատամ տը Լիւսվալ , էֆէնտիմ :

— Աճայիպ , զէվճէ՞մ մի :

— Շիւբհէսիզ , էֆէնտիմ , չիւնքի , պէնտէնիզ հէնուզ քէնտիլէրիյէ կէօ-րիւշմէքլիք շէրէֆինէ նայիլ օլամամըշ իսէմտէ , նասըլ քի չիմտի զաթընըզա սէօյլէտիյտիմ (վէ իշթէ մազուր տիլէ-մէքլիյիմտէ պու սէպէպէ մէպնի տիր) զէվճէմ մատամ տը Լիւսվալըն բէք իլէ-րուտէ տօսթու օլմաղին , թապիաթիլէ պիզտէ պիրպիրիլիզէ եապանճը սաերլ-մանըզ . մէրգումէլէրին տօսթլուղու թա մանասթըրլարընտան պաշտամը , վէ չիմ-տիլէ դատար տէվամ իթմիշ տիր . չիւն-քի պիրպիրլէրիլէ հէման հէր կիւն կէօ-րիւշմէքտէ տիրէք , վէ . . .

— Աֆվ իտէրսինիզ , էֆէնտիմ , տէր Մ. տը Լիւսվալ մէրգումուն քէլամընը գաթ իտէրէք , վէ եէնիտէն եէնի տիւ-չար օլտուղու թէաճճիւպ իւզրէ եիւ-զիւնէ պագարագ , չիւբհէսիզ պունտա պիր եանլըշըզ օլմալը տըր :

— Պիր եանլըշը՞ գ մը :

— Եկէր պիր եանլըշըզ օլմասա տա-խի , իսմճէ պիր գարըշըզլըզ պուլուն-մալը տըր :

— Պու տէտիկինիզ մէկէրչի ինթի-մալտէ՞ն մի տիր , էֆէնտիմ :

— Պէնտէնիզ նատիրէն զէվճէմին եանրնտան այրըմագտա օլտուղում շէօյլէ տուրսուն , մէրգումէ իսէ բէք ազ տէֆա միւսաֆիր գապուլ իթմէքտէ տիր . վէ պէնտէ գաթան մատամ տ'էնֆրէվիւլի պիզիմ էվտէ կէօրմէք իգպալինէ նա . յիւ օլմամըչըմ տըր :

Վալանթինին դօճասը , իշիթտիկինէ ինանմատըրը լէհճէսինտէն անլաչըմագտա օլտուղու հալտէ , վէ աճէլէ պիր սէօյլէյիչ իլէ :

— Սահի՞ մի սէօյլէյօրսունուղ , էֆէնտիմ . . .

— Էվվէթ , գաթան մատամ տ'էնֆրէվիլի գէվճէմ իլէ պիրլիքտէ կէօրմէքլիյէ նայիւ օլմամըչըմ տըր :

— Պու սէօյլէտիկինիզ իշիթիմալտէն տէյիլ տիր , էֆէնտիմ , զէվճէմ տայիմա անըն հանընտա պուլունմագտա տըր :

— Թէքրարէն սէօյլէրիմ , էֆէնտիմ , մատամ տ'էնֆրէվիլի հիչ պիր տէֆա զէվճէմին հանընտա կէօրմէմէչիմ տիր :

— Հի՛չ պիր տէֆա՞ մը . . . տէյի պաղըրտը Վալանթինին դօճասը , վէ էօյլէ պիր թէհայիւրի աղիմ իպրազ իյլէտի քի , Մ . տը լիւսվալ քէմալի թէաճճիւպ իլէ մէրգումուն եիւզիւնէ պագարազ ,

— Կէօրտիւնի՞ւղ միւ էֆէնտիմ , սիւ պանա զէվճէնիզ իչին , հէր կիւն մատամ տը լիւսվալ իլէ կէօրիւշմէքտէ տիր տէտիկինիպտէ , պունտա պիր իսիմ գարըչըզըրը օլմալը տըր տի՞մէտիմ մի . տիւմէք տիր քի իշիթիմալիսի եինէ օ տուր :

Պունուն իւզէրինէ Մ . տ'էնֆրէվիլ մօս մօր քէսիլիւր , վէ տաղազ անընտան աշաղը իրի իրի թէր տանէլէրի ագմանա , վէ աճը աճը կիւլիւմէմէքտէ օլան սօլ-

մուչ տօտազլարը հիտտէթինտէն նաշի տիթրէմէյէ պաշլար : Պատէհու , քէնտիյի զապթ իտէրէք , վէ թանըմատըրը պիր ատամ գարչըրնտա թէքլիֆսիզճէ տէրտտաչըրը էլէ ալարազ , լէթայիֆէ մախսուս պիր թարչ իլէ ,

— Թէչէքքիւր իթմէլիյիւ էֆէնտիմ քի , իքիմիլտէ էվլի պուլունմագտա օլտուղումուղտան , պիր պիրիմիլին հալինէ աճընըպ տէրտտաչ օլմագըզա պօրճլու պուլունմագտաչըզ : Հէրնէ հալ իսէ , հէր շէյին վազթի վար աըր . զիրա , քի՞մ պիլիւր նէլէր օլաճազ տըր :

— Նէ՞ տիմէք իթէրսինիւ , էֆէնտիմ .

— Օ՞ք , պէնիմ գարանլըզ չիւքհէմ էսասըզ տէյիլ իմիչ , տէյի սէօյլէնիր Մ . տ'էնֆրէվիլ պիր զազապը աղիմ իւզրէ , էլպէթթէ ազ վազըթտան հազըգաթի հալ զահիրէ չըգաճազ տըր : Ա՛հ , գարըլա՛ր , սէֆի՛ւ գարըլար :

— Թէքրարէն սէօյլէրիմ էֆէնտիմ , նէ՞ վար տըր սէօյլէյինիւ , պէհան իտինիւ :

— Էֆէնտիմ , տէր Մ . տ'էնֆրէվիլ սայ քի պիր ազամէթլի սէօյլէյիչ իլէ , սիւզ մէրտ պիր զաթսընըզ , պէն քէնտիմի սիպին նիզամըէրվէրիլինիլէ թէպիւմ իտէպիլիւրիմ . վէ ումարըմ քի , պիր խիւնանէթ թատտիգ գըրընըպ վէ ճէզատը վէրիւմէսի իչին , իգթիզա իտէն շէհատէթինիւ թալէպ իտիլտիքտէ իճրաօրնա հիւմէթ իտէրսինիւ . զիրա , չիմտի , հէր շէհին ֆէհմինէ վարմաղտանըմ : Ա՛հ գարըլար , գարըլար :

Մ . տը լիւսվալ , մէրգումուն ահ ու վահլարընը , քէնտիլէրտէն չօդ ուզագտա օթուրմագտա օլմանան ատամլար տախի

իշխտիրլէր տէյի գորգտուղունտան նա-
շի, գաւալինի թէսկին իթտիրմէ կէ չա-
լըշարըր պրատա, պիրտէ էօթէտէն
զէվճէսինին բօսթահա պիր մէքթուպ
կէօթիւրմէյէ կէօնտէրտիկի ուշտըր կէօր-
տիւ: Մէրգոււմ ուշագ պիրապ պուտա-
լա վէ պօշպօղազ պուլունմաղին, մէք-
թուպու: Էլինտէ թութմապտէ օլտուղու
հալտէ, սալլանարագ կիթմէքտէ իտի:
Մ. տը Լիւսվալ մէրգոււմուն Էլինտէ պիր
մէքթուպ պուլունտուղուն կէօրտիւ-
կիւնտէն, սապահլտեքն վուգուա կէլ-
միշ օլան մուարաղատուն սօնրա Գլօ-
րանս եաղմիշ օլմալը տըր սույի զաննը-
նա զահիպ օլտու, վէ քէմալի մէր-
գունտան նաշի մէրգոււմու չաղըրտը,
վէ մէրգոււմա գօշարագ կէլտիկինտէ,
— Նէրէյէ կիտիեօրտուն, տէյի սիւ-
ալ իթտի:

— Էֆէնտիւմ, մատամ իշին մէնէֆ-
շէ ալմահա, վէ շու մէքթուպուտա
բօսթահա տըրագմահա կիթմէքտէյիմ,
Մէրգոււմ մէքթուպու էֆէնտիւսինէ
կէօսթէրտի:

Մ. տը Լիւսվալ մէքթուպու ալտը,
վէ իւզէրինի օգուտուգտա, զիհատէ-
սիյլէ տիւշարը թէհայիւր օլտու: Վէ
պատէհու քէնտույի թօրլահարագ, մէր-
գոււմա իշարէթլէ հօլ վէրտի, վէ,

— Չօգ իյի, պէն պու մէքթուպու
վէրիրիւմ, տէտի:

Ուշագ եիրաղլանտըգտա, Մ. տը
Լիւսվալ վալանթինին գօճաարնա տէօ-
նէրէք:

— Ավֆ իտէրսինիզ, էֆէնտիւմ, ուշ-
պէպլինի պիլմէտիկիւմ պիր տուղու է-
սէրինէ իթաաթ իթտիւմ, վէ ալտանմա-
մըշ օլտուղունմուտա իշթէ կէօրտիւմ:

զէվճէմ թարաֆընտան պու մէքթուպ
մատամ տէնֆրէվիլէ խիթապէն եաղը-
մըշ տըր:

— Թամամ, էօյլէ իսէ, տէտի վա-
լանթինին գօճաար ախըր իւմիտ իտէ-
րէք, կէօրտիւնիւզ միւ տիւմէք տիր քի
իքիմիյին ֆամիլեաար պէյնինտէ, հիշ
տէլիլ իսէ պիր մուխապէրաթ պուլուն-
մագտա իմիշ:

— Վագաա, հագգընըզ վար տըր,
էֆէնտիւմ, լաքին, պու կիւնէ գատար
մալիւմաթըմ եօգ իտի, իշթէ իւք տէ-
ֆա օլարագ կէօրտիւմ:

— Աման էֆէնտիւմ, քեաֆֆէյի մէ-
սուլիեէթի պէն քէնտի իւզէրիմէ ալը-
րըմ, շու մէքթուպու աչըպ օգուտու-
նուզ:

— Պուեուրունուզ սիզ օգուեունուզ,
տէտի Մ. տը Լիւսվալ աշի տէրէճէտէ
մէալինի անլամաղըրը մէրագ իտէրէք,
Մէրգոււմ մէքթուպու օգուտուգ-
տան սօնրա,

— Օգուեունուզ, էֆէնտիւմ, չըլ-
տըրաճագ պիր շէյ տիր պու: չիւնքի
պու մէքթուպտա զէվճէնիզ պէնիւմ գէվ-
ճէմէ, տիւնքի կիւնլէրինի չարշէմպիհ
կիւնիւ գատար բէք կիւզէլ սուրէթտէ
կէչիւսիքլէրինի տէրիսաթըր իթտիրտիք-
տէն պաշգա, բազար կիւնիւ իշին տա-
խի տավէթ իլլէմիշ տիր, տէտի:

— Պէնտէ, էֆէնտիւմ, քէնտի նա-
մուսում իւզէրինէ եէմին իտէրիւմ քի,
տէտի Մ. տը Լիւսվալ տաթի մէքթիւր
մէքթուպու թէաճճիւպ իւզրէ օգու-
տուգտան սօնրա, էվվէթ եէմին իտէ-
րիւմ քի, տիւնքի կիւն պէնիւմ զէվճէմ
եաթապտան էօյլէյին գալըմըշ տըր: Վէ
պրապա իլլէ տիշարը չըգմաղըղա չօգ

կիւնճիւքէ գանսըրապիւտիկիմտէն , սա-
աթ իւշ րատտէլէրինտէ չըգժըշ , վէ թաամ
իթմէք իշին ավտէթ իթմիշիդ տիր . վէ
թաամտան սօնրա տօսթլարըմըգտան իքի
քիշի կէլմիշ , վէ կիճէ պիրլիքտէ ' յլէնմի-
շիդ տիր . վէ չարշէմպիհ կիւնիւնէ կէլին-
տիքտէ . բէք իյի խաթրըմտա տըր քի , չօգ
տէֆա էվէ կիտիպ կէլմիշիմ տիր . վէ սիզէ
թէքրարէն եէմին իտէրէք գաւլիէն սէօ-
լէրիմ էֆէնտիմ քի , եէվմի մէղպուր-
տէ մաաւաւ տէնֆրէվիլ պիղիմ էվտէ
իմրարը էվգաթ իյլէմէմիշ տիր :

— Պուշլարըն քեաֆֆէսի տօգրու , է-
ֆէնտիմ , լաքին չու մէթթուպա նէօ
մանէա վէրիրսինիզ :

— Ոլ պապտէ , էֆէնտիմ , պէն հիշ
պիր մանէա վիրմէլիպ , եալընըզ հազը-
գաթի հալի սիզէ սէօյլէմէքլէ իգթիֆա
իտէրիմ . Պու էսրարէ վագըֆ օլմագըր-
ըր , իթիմատ իտինիզ , պէն տախի սի-
զին գատար մէրագ իթմէքտէլիմ :

— Նօֆ , ինթիգամ , ինթիգամ լա-
զըմ տըր , տէյի պաղըրտը Մ . տ'նֆրէ-
վիլ հիտտէթի ազլիմէ իւզրէ : Շիմտի ,
արթըզ շիւբհէ ճայիզ տէյիլ տիր : Պէն
զէվճէմին , պիր վագըթտան պէրու , նի-
շէ կիւնլէր ախշամլարա գատար էվտէ
պուլուն հատըղընը անլատըմ , վէ պիր
գարանլըզ շիւբհէյէ գահիպ օլտոււմ , վէ
քէնտիտէն օլ պապտէ իյգահաթ իսթէ-
տիմ : Մէրգոււմէ պանա , քէնտի մանաու-
թըր տօսթլարընտան պիրիսիյլէ չօգ տէ-
ֆա կիտիպ էյլէնտիկի , վէ մէրգոււմէ
տօսթլունուտա մատամ տը լիւսվալ օլ-
տուղու ճէվապընը վէրտի : Մէգքիւր իս-
մին միւթէպէր պիր ֆամիլեա իսմի օլ-
մասընը , վէ իշինտէ ինթիմալտէն պու-
լունմասլլա , զէվճէմին իսէ զիւսաէ-

սիյլէ սաֆվըզ իւզրէ պիր լիսան գուլ-
լանմասընը կէօրտիւկիմտէն , տիւլանէ
կիպի ալտանըպ ինանտըմ : Ֆագաթ , է-
ֆէնտիմ , գալպիմտէ քէնտու քէնտույէ
պիր շիւբհէ էսէրիյլէ , պիրտէ զաթընը-
գը պուլարագ թահսիլի մալիւմպթ իթ-
մէքլիք արգոուսու տօգտու . գաքար վէր-
տիմ , վէ կէլտիմ , վէ իշթէ պու ֆէնա-
լըզլարտա գահիւրէ չըգտըլար : Օֆ
խայինէ՝ գարը :

— Բէճա իտէրիմ , էֆէնտիմ , գալ-
պինիզի րահաթ իթտիրինիզ : տէտի Մ .
տը լիւսվալ մէրգոււմուն հիտտէթիին թէս .
կին իթտիրմէյէ չալըշարագ , միւքիւալէ-
մէմիպտէ գուհուրա կէլմէքտէ օլան ա-
սարը հարարէթ հէր քէսին նաղարընը տա-
վէթ իյլէմէքտէ օլտուղունտան , պիզէ
պագմագտա տըրլար . հայտէյինիզ պիր
արապաեա պինէրէք շիմտի պիզիմ էվէ
կիտէլիմ , վէ պու էսրարըն գահիւրէ չըգ-
մասընա չալըշալըմ . գիրա , նամուսա
շէրէֆ կէթիւրմէյէն պիր խաթըրա րիա-
յէթէն , պէօյլէ պիր մէքրուհ եալանըն
իրթիքեապընա հիսսէմէնտ օլմուշ օլմա-
սը ինթիմալի խաթըրմա կէլտիքճէ թիւյ-
լէրիմ իւրբէրմէքտէ տիր : Աէլինիզ , է-
ֆէնտիմ , կէլինիզ : Պէնիմ սիզէ էմնիյէ-
թիմ վար տըր , սիզտէ պանա էմնիյէթ
իտինիզ . էշիլ ըրզ ատամլար պու հօլ-
տա էսէֆէնկիզ հալլէրտէ պիր պիրլէրի-
նէ իմտատ ու եարտըմ իթմէվլիյէ պօրճ-
լու տուրլար . հագգանիյէթ եէրինի
պուլմալը , վէ սահիպ ճիւնհալարտա ճէ-
զալարընը չէքմէլի տիրլէր :

— Օֆ , էվլէթ , էֆէնտիմ , իթթի-
ֆագ խիւպ վէ ինթիգամ , հէմտէ պիւլիւք
ինթիգամ ալմալընը , տէյի սէօյլէնտի
Մ . տ'նֆրէվիլ :

վէ մէրգոււմուն իշթիւրապը տէրունի

դաաֆը վիճուարինի մուճիպ օլտուղուն տան , հիտտէթինտէն տիթրէմէքտէ օլտուղու հալտէ Մ . իլսավալըն գօլու իւղէրինէ տիւշտիւ , վէ էօյլէճէ կիտիւլ աւապահա պինտիւէր :

Իշթէ մէրգուճանըն պէօյլէ մէմուլին զայրի վէ էլէմպախշ սուրէթտէ պիր պիրինէ թէսատիւֆ իթմէլէրինտէն անճազ պիր սաաթ սօնրա տըր քի Ֆլօրանա , Մ . տը իլսավալ թարաֆընտան , ախշամ թաամընա էվէ կիթմէյէճէկինէ տայիր պիր մէքթուպ ալմըշ տըր :

Շու գարը գօճաճա վագաւարա տայիր օլան մուարազալար պուլուլթարը պիթթէարիճ պիւյիւմէքտէ , վէ քէսպի շիտտէթ էթմէքտէ օլտուղու թագտիրտէ պիզտէ մէրգուճէ իքի գատըն տօսթլարըն եանլարընա կիտիւլ , պէսլէմէ գատընըն Մ . տը իլսավալ թարաֆընտան կէլիշ օլան պիր մէքթուպու մատամաընա վիրէլէք տիշարը չըգտըգտան սօնրա , նէ եաբտըգլարընա վագըթ օլալըմ :

Դ .

Պէսլէմէ տիշարը չըգտըգտան սօնրա , մատամ տը իլսավալ իլէ մատամ տ'էնֆրէվիլ եալընըզ գալտըգլարընտա , մատամ տ'էնֆրէվիլ քէնտի տօսթուճա ,

— Աղիզէմ ֆլօրանա , սէն պանա ախշամա քատար պուրատա գալմագլըլը թէքլիֆ իթտին , վէ պէնտէ գապուլ իթտիմիսէ , պաշըճա նիկէթիմ , մազալա հպիր ֆէնալըզ գուհուր իթտիկինտէ , սէօյլէտիկիմ հալանլարա պիր սահիլիք պըեաֆէթի կիտիրմիշ օլմագտան իպարէթ իտի , տէտի :

— Իյի էմմա , հա պէնիմ մէքթուպուճնէ՞ օլաճազ տըր :

Մնուն չարէսի գօլայ տըր . չէօյլէքի , պէն պուրահա կէլմէքտէ իքէն , մէքթուպտա պիզլիմ էվէ կիթմիշ օլուր :

— Թամամ ,

— Շիմտի , ազիզէմ , սէնտէն աֆվըզ վէ հաթթա մէրհամէթ տախի մաթթուպ իտէրիմ :

— Ավֆլը՛գ վէ մէրհամէթ մի , զէվալը վալանթին , օլ պապտէ էմնիլէթ իւզրէ օլապիլէճէկինի զաթէն սանա սէօլէ՞մէտիմ մի : Սէնին էվճէ չէքմէքտէ օլտուղուն պէտպախթլըզարը , կէօնիւլ ազապլարընը , հագարէթլէրի վէ մէզէլլէթլէրի կէօրիւպ վէ իշիթտիքտէն սօնրա , մէկէրչի սէնի աճըմամագլըզ իշիթմալտէ՞մ մի տիր : Լաքին , սէօյլէ պագալըմ , տահա նէյի՞ն վար տըր նագլ իտէճէք :

— Պիլմէմ սանա , պիզլիմ , Մ . տ'էնֆրէվիլին խանէսինին պիրինճի գաթընտա իզամէթ իթմէքտէ օլտուղու մուղու սէօյլէմի՞շմիլիմ տիր : Պէնիմ եաթագ օտամըն բէնճէրէլէրի , տօղրու եանըմըգտաքի էվին եէր գաթընըն պիր քիւլիւք պաղչէսի իւզէրինէ պագմագտա տըր : Պէն , գօճամըն պիր մաշուգասը վար իտուկինի իշիթմէգտէն իւշ ալ գատար մուգատտէմ , քի օլ վագըթլարտա հալէա նամիզաճ պուլունմագտա իտի , սանա սէօյլէտիկիմ պաղչէտէ վէ էվին եէր գաթընտա , պիր վագըթտան պէրու պօշ տուրմագտա իքէն , պիւլիւք թէպէտտիւլաթլար վուզու պուլտու . վէ օլ վագըթքի էօմրիւմինն ըվիլի իգթիզասընճա , պէն տայիմա էվտէ պուլունմագտա իտիմ , չիւնքի գօճամըն քէյֆ :

սիրգլխիստէն նաչի, տիշարը չըգամագ
օրմաւ իտիմ: Եւ զհիւնդէրի պաշլամագ-
տա իտի: Աէ գօճամըն պէնճէ պիր իզ-
թիզաար պաշլամաղը սաթլարտա, պա-
շըմ տինճ օլտուն իչին, քէնտի օտաճա
չէքիլէրէք: վէ բէնճէրէմի աչարագ,
չօգ տէֆա օթուրուպ իշիմէ պազմագ-
տա իտիմ:

Հաւալար բէք կիւզէ կիթմէքտէ ի-
տի: Ու միւնասէպէթլէ մէզքիւր եանը-
մըգտաքի պաղչէտէ իճըայէ կէթիլիլէն
թէպէտտիւլաթը սէյր իթմէքտէ իտիմ:
Մէզքիւր թէպէտտիւլաթտա զարայիպ
նէվինտէն օլուպ, ֆագաթ թապիաթ
սահիպլէրինէ, վէ էհլի մէրաղլարա մախ-
սուս նիչէ իճըալար կէթիւլմէքտէ օլ-
տուղունտան, իշիպլիյիմ սէպէպլինտէն
եաւաշ, եաւաշ մէրագըմ պաշ գալարը-
տը: Եէր գաթընա եէնի կէլմիշ օլան
պիր քիրաճըրեւ աւա կէթորմէքսիլին, հէր
կիւն ամէլէնին կէլիպ չալըչմագտա օլ-
տուղուն կէթորմէքտէ իտիմ: Եանի զս-
թէն հիւնասիւզճէ օլան պիր պաղչէնին
սէֆապախշ պիր մահէլլէ թէպտիլ իտիլ-
տիկին թէմաշա իլլէմէքտէ իտիմ: Շէօյլէ
քի լօտօս թարաֆը տիւլարը էօնիւնտէ հա-
բըլան պիր լիմօնլուգ տայիրէնին օտալա-
րընտան պիրիսինէ միւթթաթըլ գըլլնտը,
վէ էնվայի նատիր իւլ էմալ ֆիտանլար
իլէ թէգիւն իթտիրիլտի, վէ մէզքիւր լի-
մօնլուղուն գարչըսընա կէլէն տիւլար, ու-
ֆաճըզ աղտճլարտան վէ գաեալըզ թաշ-
լարտան թէրթիպ իտիլմիշ օլան պիր մա-
ղարաճըղըն արգասընտա գալարագ կէօ-
քիւնմէզ օլտու Մէզքիւր գաեալըզլարըն
պիր թարաֆընտան, պիր աղիմ հաւուզ ի-
չինէ պուլար չաղաեարագ տէօքիւլմէյէ,
վէ էթրաֆ ու էքնաֆա պիր սէլինլիք

վիրմէյէ պաշլատըլար: Նիհայէթ օտու-
տան եաբըլմիշ օլուպ, վէ իւսթիւ օթ
իլէ զաբատըլմիշ, վէ հէր հէր քէմէրլէր
աթըլմիշ օլտու սահրաֆարի պիր կէչիտ ի-
սէ, պաղչէլի գուշաթմագտա պուլու-
նան տիւլարըն տիկէր եիւզիւնիւ կիզլէ-
միշ օլմաղիմ, ազ վապըթտան օլ գաւաար
չիչէքլէր աչըլտը քի, պէնիմ բէնճէրէմ-
տէն պազըլարըլընտա, քեաֆֆէսի պիր-
լիքտէ օլարագ պիր տէմէթ չիչէք հէյ-
եէլի քէսպ իթմէյէ պաշլատը: Պուն-
լարը պէօյլէ մուֆասսալ սուրէթտէ պէ-
եան իթմէքլիլիմին սէպէպլինի չիմտի
անլաեաճտգսըն:

— Տիւմէք տիր քի մահէլլի մէզպուր
քէնտի տիւպէրիլի իլէ, ֆարիսին օթթա-
սընտա պիր քիւչիւք ճէննէթ հէյիլէթի
քէսպ իլլէմիշ տիր:

— Յիւ հագըզա պիր սուրէթի հաւէ-
նէտէ պուլունմագտա տըր: զիրա տի-
վարլար տիւքիւշա մէնգարէլէր թահ-
թընտա զայպ օլմագտա տըրլար: Քիւրք
կիպի գապա պիր չայըր օրթաթընտա
ինչա իտիլմիշ, վէ հալարըլար իլէ թէգ-
եին գըլլնմիշ օլան պիր գուշ տայիրէսի
տէրուսինտէ էնվայի մէչհուր գուշլար
սուրտըրուլտուգտան պաշգա, շիւտիւ-
թանտա վէրսիւս թապիր օլունան պիր
նէվի քէօշք թարըրտա, մէզքիւր եէր
գաթը բէնճէրէլէրի էօնիւնտէ տախի
իւսթիւ գաթալը պիր տայիրէ ինչա իթ-
տիրիլմիշ, վէ ալեա Թիւրքիա սէտիրլէ-
րի, եաթըրըլարը վէ հալըլարըլա տա-
նաթըլմիշ, վէ պիրտէ քիանիո նագլ ի-
տիլմիշ տիր: Էթրաֆը աչըզ օլան մէզ-
քիւր տայիրէ, հինի իզթիգատէ հայ իլէ
ինէր չըգար վէ ըլըզ ալըր բէրտէլէր
(ըսթօր) իլէ գաբատըլմագտա օլտու-

դուռնտան, եազ կիւնլէրի իչին բէք կիւ-
զէլ կէօլկէ վէ սէրինլիք հըֆզ իթմէքտէ
տիր :

— Տօղրուսուսու իսթէր իսէն, Պին
Պիր կիճէ մասալլարընտան պիրիսի տիր
պու : Էօյլէ պիր քիւչիւք մահէլլտէ օլ
մէրթէպէ զարայիպ նէվինտէն տուլղու
վէ խօշ հալէ տայիր շէյլէր տիւշիւնիւպ
իճրա իթտիրմէքլիք շտեանը թահսին պիր
հալ տըր : Պուսլարը իհրա քէ Եհրա Եհրա-
բէնիք թիւ օլտուղունու կէօրէ՞մէտին մի :

— Պու թէրթիպաթլար իճրա իտիլիպ
պիրթմէտիքճէ մէրգուս մէյտանէ չըգմա-
տը :

— Խի եա, հիչ տէյիլ իսէ սէն հա-
լէա մէրազ իտիպտէ մէրգուս քէնտուլի
սէթր իյլէմէքտէ օլան գօմշունուս քիւ
օլտուղունու սնլա՞մատըն մը . տօղրու-
սու էկէր սէնին եէրինտէ պէն օլմուշ
օլսա իտիւմ, թէհամմիւլ իտէմիզ իտիւմ :

Վալանթին մահզունիլեթ իւլըրէ
կիւլիւմէտի, վէ թէքրարէն քէլամէ ա-
ղազ իլէ :

— Թէսատիւֆ պու եա, Մ . տ'էնֆ-
րէվիլին խանէսինի թութմագտա օլան
պիր իխթիեար ատէմին գըզ գարտաշը,
մէրգուս քէնտուլի սէթր իթմէքտէ օլան
ատամըն հանընտա պիր թանէճիք պէս-
լէմէ պուլունմուշ, վէ մէրգուսուն պիր
տայիրէ թութմագ արգուսունտա օլմա-
սընը պիրատէրինտէն իշիթմէօի իւզէրի-
նէ, էֆէնտիսինէ մէզքիւր պաղչէ իյէ
հէր գաթը տայիրէսինին պօշտա օլմասընը
խապէր վէրմիշ իտի . պէն մէրազ իտէ-
րէք մէրգուսուն քիւ օլտուղունու պի-
զիւմ լօգանթաճըտան սիւալ իթտիւմ, վէ
հէմշիրէսինին եանընտա օլտուղունու ի-
շիթտիւմ վէ պատէհու մէրգուս հագգըն-

տա օլ գատար մալիւմաթլար ալտըմ քի,
մէրազըմը տահա գիեատէ թահրիք իյլէ-
տի, տէտի :

— Սահի՞հ մի սէօյլէեօրսուն, աղի-
զէմ վալանթին, քի՞մ իմիշ պագալըմ :

— Պէյն էլ նա սէօյլէնտիկինէ կէօ-
րէ, էօյլէ թէմիզ գալպ վէ ալիճէնապ
ատամ օլամագ իմիշ . միսալ օլարագ բէք
չօգ հալլէրինտէն անճագ պիրիսինի պէ-
հան իտէյիւմ . մէրգուս, պիր տաճասը վէ-
ֆաթընտան սօնրս պիր չօգ միրասընա
գօնտուղունտա, եանընա պիր թագըմ
ուշագլար ալմագ իսթէմիշ իսէտէ, մէր-
գուսմէ գօճա գարը, եանի զիքրինի կէչ-
տիկիւմ պէսլէմէ, զաթէն քէնտի սիւ-
տանասը օլմասը ճիհէթիլէ, կէօզլէրին-
տէն եաշլար տէօքէրէք, քէնտիտէն պաշ-
գա պիր խըտմէթ քեար թութար իսէ խօշ-
նուտ օլմահաճաղընը սէօյլէմիշ, վէ կէր-
չի մէրգուս տախի, աալա քէնտինէ պիր
զարարը օլմատըգտան պաշգա, քէնտի-
սինի ծնլարա պիր պիւլիւք տէյի թայիլին
իտէճէկինի, վէ եինէ քէմալի էմիլիէթի
քէնտի իւզէրինտէ օլաճաղընը սէօյլէմիշ,
վէ գանտըրմահատա բէք չօգ չալըշմըշ
իսէտէ, մէրգուսնին պիր տիւրլիւ իս-
քեաթ օլմատըլընը կէօրտիւկիւնտէն,
քէմալի ինսանիյեթիթինտէն նաշի, միւ-
րատընա գարը կէլմէք իսթէմէտիկին-
տէն, եինէ սէրվէթ ու իւզպալինէ զըտտ
օլտուղու հալտէ, եալընըզ մէրգուսմէ
իսթիեարէ իլէ գալմագլըզա գանաաթ
իյլէմիշ տիր : Աղիզէմ Ֆլօրանս, ինթի-
մալ տըր քի պու պապտէ պիր չօճուգ-
լուգ ալեամէթի կէօրմէքտէսին . լա-
քին . . .

— Նէ՞ միւնասէպէթ, մուղայիրի օ-
լարագ, պէնճէ մէրգուսուն պու տույ-

ղուսու բէք նազիր վէ տիգրաթա շա-
եան պիր տուղղու տուր : Զօգ տէֆա ,
պիր ատամըն խասսէսինէ պունտան գա-
վի պիր իսպաթ արանմասա ճայիզ տիր :

— Իշթէ պէն , թա օլ սաաթտան պէտ
իլէ,մէրգուժմ գօմշուժուն պիր իյի վէ ալի-
ճէնապ ատամ օլմասընա քէնտիմճէ գա-
րար վէրտիմ : Վէ տահա քէնտուսինի
թանրմագտան էվլէլ , իամինն Միշէլ
Բէնօ օլտուղունու էօյրէնտիմ :

— Սիւպհա՛ն Ալլահ , Միշէլ Բէնօ
մու , տէյի պապըրտը մատամ տը Լիւս-
վալ :

— Էվլէթ , լաքին , Ֆլօրանա , նէ՞
վար տըր :

— Իշթէ սանա զարայիպ նէվինտէն
պիր շէյ . . .

— Սէպէ՛պ . . .

— Աճէպա մէրգուժմ , իմբէրաթօրուն
սօն գապղալարնտա վէֆաթ իթմիշ օ-
լան ժէնէրալ Բէնօնուն օղլո՞ւ մու տուր :

— Էվլէթ , նէ՞ վար տըր , սէն օնու
թանը՞րմընն :

— Մ . տը Լիւսվալըն եէկէնի տիր ,
նա՞սըլ թանըմամ :

— Քի՞մ , Միշէ՛լ մի :

— Հայ հա՛յ , վէ հէր կիւնտէ գօճամ
պանա մէրգուժուն զիքրինի կէշմէքտէ
տիր :

— Միշէլի՞ն մի :

— Շիւբհէսիզ : Լաքին պէն մէրգու-
մու աւալ կէօրմէմիշիմ տիր . զիրա , հէր
նէ գատար մէրգուժմ տախի , Մ . տը
Լիւսվալ իլէ ազտը նիքեհա՛ն իթմիշքլիյի-
միզ , ֆամիլեհասընըն սայիր ազալարը
կիպի իխթար օլունմուշ իսէտէ , մէր-
գում հէնուզ կէլիպ պիր տէֆա կէօ-
րիւշմէմիշ տիր . ֆագաթ , օլ պապտէ

գաթան թէաճճիւպ իթմէմ , չիւնքի պօ-
ճամ իլէ բէք ազ միւնասէպէթի վուգու
պուլմուշ տուր :

— Սահիհէն սէօյլէրիմ քի , շու սէն-
տէն իշիթտիլքլէրիմ զիհնիմի ալթ իւսթ
իթմէքտէ տիր : Միշէլ սէնին գօճանըն
եէկէնի՛ օլմուշ օլսուն , չօգ շէյ : Էօյլէ
իսէ , Մ . տը Լիւսվալ նէ՞ սէպէպ վէ նէ՞
միւնասէպէթլէ չօգ տէֆա սանա մէր-
գումուն զիքրինի կէշմէքտէ տիր :

— Ա՛հ , զէվալը Վալանթին , պէնիմ
պիր գուսուրում միւնասէպէթ վէրմիշ տիր
վէ զանն իտէրիմ քի մէզքիւր գուսուրա ,
թըպզը պէնիմ կիպի Մ . Միշէլ Բէնօ
տախի մալիք պուլունմագտա տըր .
մէզքիւր գուսուր պէնիմ իշին պիլ տէվ-
լէթ ու իզպալ տըր , վէ մէզքիւր գու-
սուր գօճամըն էմնիլէթի պալինի մուճիպ
օլաճագ եէրտէ , մէյեուսիկէթինի պատի
օլմագտա տըր . լաքին , չի՛ ֆայիտէ ,
նիհայէթ էրքէք տէյի՛լ մի տիրլէր , ա-
զըլսըզ տըրլար :

— Բէճա իտէրիմ , ֆիքրինի պէհան
իյլէ :

— Սէն պիլիւսին քի , իսլահ գապուլ
իթմէզ պիր թէնպէլ տիր տէյի , մանաս-
թըրտա իքէն , պէնիմ ասըմ չըգմըշ իտի ,
նասըլ քի օլ պապտէ գուհուրա կէլէն
քեհաֆֆէյի նասիհաթ , վէ չէքտիկիմ
քեհաֆֆէյի միւճագաթ հիշ պիր շէյէ
եարախամամըշ տըր :

— Սահիհ տիր :

— Իմտի , մէզքիւր գուսուրում կիթ-
տիքճէ օլ գատար ինանըլմագսուրէթտէ
իլէրու կիթմիշ տիր քի , ազըպէթքեար
պիր թապիաթ հիւքմիւնէ կէշմիշ տիր :

— Նէ՞ տիմէք իաթէրին :

— Իթիմատ իյլէ , օլ պիր թագըմ

պիչարէ գարըլարըն , քէնտի եօթթուլա-
րընճա իզհար իթտիքլէրի տիվանէճէ աշգ
ու սէվտա գասըրղալարընա քէնտիլէրի
ալտըրմալարընը գըսգանըպ հէվլէն իթ-
մէտիքտէն պաչգա , հաթթա քէնտիլէրի
տախի աճըրըմ . չիւնքի պէնճէ էօյլէ է-
լէմպախիւ սէֆալարը արգու վէ իճրա
իթմէք տէյիլ , իլլա իւզէրինէ տիւչիւնմէք
տախի վիճուտիմտէ պիր տիթրէմէք հա-
պըլ իթմէքտէ տիր . զիրա , ճանընը սէ-
վէրսէն Վալանթին տօղրու սէօյլէ , էօյ-
լէ պէտպախթ դարըլար , եանի կէօնիւլ-
լիւ շէհիտէլէր , սայիր սէյր ու թէմաշա
վէ ճիւմպիւլէ մահէլլէրինի պէր թարաֆ
իտէլիմ , կիւնտէ իւչ տէօրլթ տէֆա պա-
լօեա վէ եախօտ սօարէյէ (ախշամլարը
ֆամիլեաճա թօլանաւրագ կիւլլիպ օյնա-
մագ) կիտէրէք , կէրչի քէնտի զարա-
ֆէթլէրինի իպրագ իթմէքտէ տիրլէր ,
լաքին , ատամըն իլթիրապը տէրուհինի
մուճիպ օլուճու շէյլէր տէյիլ մի տիրլէր
էօյլէ եէրլէրէ կիտիպտէ քօֆէլլէ (դա-
րիֆլէք) սաթաճաղըմ տիյէրէք , թէրզի
գատընլարըն եանլարընա կիտիպ կէլմէք ,
մօտա շէյլէր սաթանլարըն մաղագալա-
րընը կէզիպ տօլաշմագ , վէ չիչէքճիլէրլ
տախի ունութմամագ , կլլինմէք , սօ-
նուճմագ , էլպիսէ թէճըրլպէսինէ պագ-
մագ վէ պագտըրմագ , սաշլարը շէքիշ-
տիրթմէք , պէտէնլէրինի գօրսէլէր իչին-
տէ մահպուս իթմէք , կիւնտէ իւչ տէ-
ֆա սիւս (թօալէթ) եաբմագ , վէ բապս
իթմէք , եանի վալս վէ բօլգա վէ սայի-
րէ օյնամագ , պուշլարըն քեաֆֆէսի
տախի պիրէր տիվանէլէք տէյիլ մի տիր
խայր , Վալանթին խայր , պուշլար պէ-
նիմ իչին տէյիլ տիր , կէօրիւեօրսուճեա ,
պուշլարը եաբմագ , վէ հէր կիւն , հէր

սխաշամ, վէ հէր կիճէ, վէլ հասըլ սէ-
նէտէ պէ՛շ այ իճրա իթմէքլիյէ գարար
վիրմէք իչին, պիր ատամըն չէլիքտէն
ազալարը, վէ ճանպաղլարա մախսուս
պիւնիսէ վէ թապիւթը պուլունմալը տըր-
կիզիզմ Վալանթին, էօյլէ տիվանէլիք-
լէրէ Ալլա՛հ իթմէսին քի պէն քէնտիմի
թէրք իտէյիմ, օնլարտան եալընըզ պի-
րիսինի իճրա իտէճէք օլսամ հօրուլուպ
խարապ օլաճաղըմտա շիւրհէ հօգ տուր,
նէ՛ գատար պիւլիւք պիր ֆարզ վար տըր
պէնիմ էօմրիւմ իլէ էօյլէ էօմիւրլէրին
պէնինտէ, ա՛հ, եաշապը՛ն պէնիմ էօմ-
րիւմ, շու գօլթուղուլուն իչինտէ սէ-
ֆայի խաթըր իւզըրէ եան կէլիպ րահաթ
իթմէքտէ, վէ թէնպէլ թէնպէլ կէօկ
եիւզիւնիւն հատտ ու հուտուտու կէլ-
մէզ սէֆալարընը չըգարարագ, ազաճլարը
վէ շէմսի թապանը սէյր ու թէմաշա իյ-
լէմէքտէյիմ, Հէլէ գըշ կէլտիկինտէ,
տահա զիկատէ քէյֆիմ արթար, վէ
քէնտիմի իզպալլը ատտ իտէրիմ. շէօյլէ
քի, եա օճաղըն պիր քէօշէսինտէ նազ
ու նէղաքէթ իւզըրէ գուրուլարագ, վէ
եախօտ բուքլա եաթաղըմըն իչինէ կի-
րէրէք, ճամլարըն արգասիւստան եաղան
գարլարը սէյր իտէրիմ: Վէլ հասըլ, սա-
նա շուհու սէօյլէսէյիմ քի, սէնէնին հէր
մէվաիմինտէ, հէլ ալէ շէյ եաբօյալ պօշ
թոթմաթլէլէն հէր նէվի զէվզինի չըգար-
մըշ օլմագ իչին, պիր թագըմ շէլլէր
խէեալլարում, պիր չօգ տիւշլէր կէօրիւ-
րիւմ, պազէն ուեանըրում, պազէն ու-
եուրում վէ պազէն տախի շիր օ-
գուրում, չիւնքի հէր շիրին սօնուն-
տա, րահաթ րահաթ, վէ ուզուն ու-
զուն թէֆէքքիւրլէր իթմէք վար տըր,
Հաթթա, պիւմէլիսին քի, պէնտէ պիր

Թապիրաթ տահա վար տըր, եանի պիւ-
թիւն կիւն օթլար իւզէրինտէ եաթա-
րադ, պազէն ուլուեա տալարըմ, վէ
պազէն տաթի պուլուլթլարըն եիւրիւմէ-
լէրինի սէյր իտիպ, թիւզկեարլարտան
եաբրագլարըն խըշըլթամալարընը, վէ
պէօճէքլէրին վըզըլթըլարընը, վէ սու-
լարըն չաղըլթըլարընը տիյնէրիմ. խիւ-
լաաթի քէլամ, պիչարէ վալանթիւնիմ,
պու ալէմտէ, տիյնպիլիւրիմ քի, հիչ պիր
եապանի խէեալաթ սահիպէսի վէ թէն-
պէլ գարը, թէնպէլլիք, պօշլուգ վէ էօ-
միւր սէրպէսթիլի տէնիլէն շէյին հատա
ու հիսապա կէլմէզ սէատէթինտէն պէնիմ
գատար թէլէզլիւգ իտիպ, վէ քէզալիք
պէնիմ գատար, պիզէ պու մէրթէպէ սա-
տէ վէ պու տէրէճէ գօլայըզլա իճրա
իտիլի իգպալ ու սէատէթ . . . պախշ
իթմիշ օլան ճէնապը հագգա իզհարը
թէչէքքիւրի աղիմ իթմէմիշ տիր: Ֆա-
գաթ, վալանթիւն, տէտի թէքրարէն
կէնճ գատըն թէաճճիւպ իլէ քէնտիտօս-
թունա պագարադ, նէ՞ օլտուն, նէ՞ վար
տըր, նէ՞ տիր օլ սէնտէքի պիհուլուրճա
պազըլար, վէ սէթր իթմէյէ չալըշտըղըն
իգթիրապը գալպէր, վալանթիւն, թէք-
րարէն սէօյլէրիմ, ըէճա իտէրիմ սանա
ճէվապ վէր պանա:

Մատամ տ'էնֆրէվիլ ճիւզիճէ սիւ-
քիւթ իթտիքտէն, վէ էլիլէ անընը օ-
վուշտուրտուգտան սօնրա, պօզուգճա
պիր սէս իլէ եէնիտէն քէլամէ աղազ ի-
տէրէք:

— Հիքեայէմին սօնունու տիյնէ,
Ֆլօրանա, վէ պազէն չիմաի սէօյլէմէկէ
գատիրէ օլմատըղըմ, վէ ճէսարէթ ի-
տէմէտիկիմնօգթալարատա տիգգաթ իյ-
լէ քի աղլէն պուլասըն. տէտի:

— Սէօյլէ, էօյլէ օլտուգտա, սէօյլէ
պազալըմ:

— Պէն Միշէլի իւք տէֆա կէօրտիւ-
կիւմտէ, տէտի վալանթիւն, մէրգուճ
պիւթիւն եաղը, սանա սէօյլէտիկիմ իւ-
թիւ օթ գաբալը օլան պիր նէվի տա-
յիրէնին ալթընտա կէչիւմէքտէ իտի.
վէ պէն տաթի ըէնճէրէմին ապաժուր-
լարը արգասընտան, իսթէտիկիմ կիպի
մէրգուճուն հալլէրինի թէֆթիլ իտէ-
պիլմէքտէ իտիմ: Էօյլէ կիւզէլ ատամ
օլամադ: Մէրգուճ Հինտ իրէյի գուճա-
շընտան պիր ուզուն կիճէլիք կիյինիշ
օլտուղու հալտէ, ալաթիւրգա սէտիր
իւզէրինտէ եաթմագտա, վէ Շարգ էհա-
լիսինէ մախսուս օլան կէվէքիւք հալ
ու հէյնէթի իւզրէ նարկիլէ իչէրէք քէյֆ
չաթմագտա, վէ կէօլլէրինի չիչէքլէր ի-
լէ միւզէյնէն պուլունան պաղլէյէ տի-
քէրէք, զանն իտէրսիւն քի, քէմալի մէմ-
նունիյնէթլէ, գաեալըզլար արասընտան
տէօքիւլէն սուլարըն սէսլէրինի, վէ գուշ
տայիրէպինտէքի էնվայի գուշարըն խուպ
ավալարընը տիյնէմէքտէ իտի. պատէ-
հու էլլինէ պիր քիթսպ ալմագտա, վէ
օգուտուղու շէլլէր իւզէրինէ թէֆէքքիւր
իթմէքտէ տիր կիպի արատա պիր պը-
րագմագտա իտի: Օլ հէնկեամտէ քէնտի
տօսթլարընտան իքի քիշի կէտի: Մէր-
գուճանտէն պիրիսի, ասըմըզըն էն
պիւլիւք վէ է: միւթէպէր զաթլարընտան
օլան Մ. * * * իտի: Ֆիլ հագըգա մէր-
գուճ զէվաթը մուաղզամատան տըր,
պէնիմ չախսէն թանըտըղըմ, վէ թէ-
վաթուրէն իշիթտիկիմէ նէզարէն, էն
եիւքսէք մէվըլլէրտէ պուլունմուշ սուր,
վէ Միշէլ իլէ մէրգուճ պէնիյնտէ սինն-
ճէ տէրքեար օլան ֆարգ իլէ, կէլիպ

Սիշէլէ վիզիթա վիրմէսի իւզէրինէ տիւ-
շիւնտիւկիւմտէ, պանա ֆէվզէլաւտէ պիր
շէյ կիպի կէօրիւնմիւշ տիւր :

— Ֆիւհազըզա, էօյլէ պէր զաթըն
կէլիպ եէկէնիմիզէ վիզիթա վիրմէսի
պարսի իֆիթիխարըմ օլսա ճայիզ տիր :

— Միշէլ մէրզուումու թէքլիֆսիզճէ
պիր մուհապպէթ իւզրէ գապուլիլյէտիւ
վէ պէնիմ կէօրսիւկիւմէ կէօրէ, մէր-
զուումա աեազ իւզէրինտէ, վէ քէմալի
միւսսավաթ իւզրէ իլթիֆաթ իթմէքտէ
խտի . կէրչի միհանէլէրինտէ պիր ու-
զուն միւքեալէմէ վուզու պուլտու .
լաքին, ուզագտա պուլուհտուզուուման
թապիլաթիլէ հիշ պիր շէյ իշիտէմէտիմ .
ֆազաթ, պէնտէ պուհա գարշըլըզ օ-
լտրագ, տայիմա ապաթուրուն արգա-
գասընտա կիպլէնմիշ օլտուղում հալտէ,
վէ մէրզուումուն աօտագլարընըն զրմըլ-
տանընը տախի ֆարգ իտէպիլմէքտէ, վէ
պու թէֆթիլիմտէ մէրզուումուն էշքեա-
լընտա պաշգա պիր հալ պուլմագտա ի-
տիմ, վէ, միւքեալէմէլէրինտէ նէտէն
պահա իթտիքլէրինի անլաեամամըշ իսէմ-
տէ, Միշէլ իլէ մէրզուում Մ* * * միհա-
նէսինտէ պիր միւճատէլէ կէշմէքտէ օլ-
տուզուն ֆէհմ իլլէտիմ : Էվվէլ էմիրտէ
Մ* * * գավի սուրէթտէ մուխալէֆէթ
կէօսթէրմիշ իսէտէ, արատան ալ պիր
վազըթ կէշէր կէշմէզ, կիւճիւքլէ Մի-
շէլէ թէսլիմիլէթ իպրագ իլլէմիշ տիր :
Պու ճիւմէ իլէ տախի դալէպէ քէնտի
թարաֆընտա գալմըշ օլմասընա տայիր
պիր ալեառնթի մէմիուսիլիէ կէօսթէր-
միշ տիր . արթըզ օլ ուզուն միւքեալէ-
մէ հէնկիւնմիշտա եէկէնիլիլիլն էշքեա-
լինտէ զուհուրա կէլմիշ օլան տասարճ
լէթաֆէթ, թալըր ու հարէքէթ, վէ ա-

րատա պիր իսթիմալ իլլէտիկի հարէ-
րէթլի պէլագէթ, պիր ինճէ միւճագէ-
հէթ (չէքիշտիրմէ), վէ գարշըսընտա-
քիլէրի գանտըրմագ նիլէթիլլէ մէյտանէ
կէթիրտիկի պիւրհանը ազիմ վէ միւթա-
լաաթ թարիֆտէն միւսթազնի սուրէթ-
տէ պուլուումագտա իտի . վէ տօսթլարը
իսէ, պազէն սահիհէն իսքեաթ օլտրագ,
վէ պազէն տախի կիւլիւմէլէրէք լույի
թէսլիմիլիէթ կէօսթէրմէքտէ իտիլէր :
Մէշքիւր միւքեալէմէ խայիլճէ վազըթ
սիւրսիւ, վէ պիթտիկիլնտէ Միշէլմ
տօսթլարը քէմալի մուհապպէթ իւզրէ
րուխսաթ տիլէմէք րէսմինի էտա իթ-
տիլէր, վէ Միշէլտէ նէզաքէթ իտէրէք
աեազա գալըզպ մէրզուումանը եօլա գօյ-
մագլըզ թալըրնտա պուլուումու իսէտէ,
մէրզուումէր, զանն իտէրսին քի, մէր-
զուումուն թէնպէլիլիլնէ իալէլ վիրէրէք
թաճիլ օլմասընըն քէնտույէ նէ՝ գա-
տար աղըր կէլէճէկիլնի բիւմուզ իլէ
անլաթմագ իսթէտիքլէրինտէն, սէտիրի
իւզէրինտէ րահաթ իթմէսինի իպրամ
իլլէտիլէր : Պէն սօնրատան անլատըմ քի
Մ* * * օրահա, միւհիմմ պիր մաստէ հագ-
գընտա գարար վիրմէք նիլլէթիլլէ կէլ-
միշ իտի . նասըլ քի չօզ տէֆա կէլիպ
րէյ սօրմագտա միւթատընտան իտի,
չիւնքի Միշէլին տուլուումու պէզայէթ
իլլէրուտէ օլուպ, վէ մուհաքէմէսինտէ
իսէ հէմ հիւքսէքլիք վէ հէմտէ մէթա-
նէթ պուլուումագտա իտի Նիհայէթ ազի-
զէմ, թա իլք կիւնաէն պէն Միշէլին
հալլ ու հարէքէթլէրինի թահսինէ պաշ-
լամըշ իտիմ . վէ կէրչի գաթան քէն-
տուսիլլէ կէօրիւշիւպ զօնուշմամըշ ի-
տիմ, ֆազաթ պու ճիւմէ իլէ տախի .
մէրզուում հագգընտա գալպիմտէ պիր

մուհապպէթ էսէրի հիսս իթմէքտէ ի-
տիմ, նասըլ քի, օ՛ֆ, սօնրատան մէդ-
քիւր տուլու էօմրիւմիւն պիւլիւք գըս-
մընը քէնտի թարաֆընա ճէլպ իյլէմիշ
տիր:

Կէնճ գատըն պուշլարը սէօյլէտիքտէն
սօնրա պիր ճիւզի միւտտէթ սիւքիւթ
իյլէտի:

Վալանթին սէօյլէմէքտէ իքէն, Յը-
լօրանս տախի կէրէք հիքեայէ վէ կէրէք
հիքիւայէյէ վէսիլէ վիրէն, վէ թապիւթը
թապիւթընա, միզաճը միզաճընա, տուլ-
ղուտու տուլղուտու, վէ սէյլանը մէյլա-
նընա բէք ուշլուշ ուշլուշ օլան զաթըն, եանի
Միշէին հազգընտա, Վալանթին գա-
տար ալազայի տէրուն հիսս իթմէքտէ
իւթ: Մ. տը Լիւսվալ, Յլօրանսա քէն-
տի եէկէնիւնի իսլահ գապուլ իթմէյ մէր-
թէպէտէ թէնպէլիկիւնի, անը դօրդութ-
մազ Յիյէթիլէ սէօյլէտիկիւնտէ, թէն-
պէլիկիւն մատտի վէ մանէվի հալլէրիւնի
տուլղուեա տայիր օլան, վէ թէազլիւրի
լաեղք պուշլուշան նօզթալարընտան գա-
թան պահս իթմէյ իտի:

Յլօրանս, քէնտիսի թէնպէլիկիւնտէն,
վէ թէնպէլիքտէ պուշլմագտա օլտուղու
ղէվզ ու սէֆատան մաֆվէթի գալպ
իւզրէ պահս իյլէտիկիւնտէ, Վալանթիւ
նին գալպիւնտէ, իսթէմէեէրէք էսէրի
հանէտ վէ թէաճճիւլպ հիսս իթմէքտէ օ-
լուպ, վէ շու տուլղուլարընը քէնտիսին
տէն սէթը իթմէքիլէ չալըշալղընըն սէ-
պէպիւնի, պալէատէ դիքըրի կէչէն Միշէլին
հիքեայէսինտէն սօնրա ֆէհմ իյլէտի:

Մատամ տէնֆրէվիլին, մատամ տը
Լիւսվալը աւալա գըսպանմաեաճաղըն-
տա չիւբհէ հօգ իտի, վէ գըսպանսա
տախի ապէթա պիր տիվանէլիք աւտ օ-

լուհապիլիր իտի, չիւհքի Յլօրանս Մի-
շէլ Ռէնօեու թանըմազ իտի, վէ իւ-
րուտէ միւրալիլիք իտէրէք մէրդուպէյէ
գարշը աղեարըլպա չըզըշմազ նիյէթի
ֆատիտէսինտէ օլմատըղընտան, Վալան-
թինէ զիեատէսիլէ խալիսէթ իպրազ
իթմէքտէ իտի:

Մահէզա, Վալանթին, ալէսսէվիյէ
չէտիտ միզաճ վէ աչգ ու սէվտանա
միւպիլէլա օլանլար կիպի, պիր թա-
րաֆտան քէնտույի աեղպլամագտա օլ-
տուղու հալտէ, տիկէր թարաֆտան աա-
խի, գալպիւնտէ հիսս իթմէքտէ պու-
շլուտուղու պիր նէվի կիպի վէ պիհու-
ղուր իտիճի գըսպանճըլղա զալէպէ ի-
տէմէմէքտէ իտի: Վէ Յլօրանս իլէ Մի-
շէլ Ռէնօ պէնիւնտէ, թապիւթճա տէր-
քեար օլան ֆէվզէլատէ պիր ուլղուշ-
լուգտան զուհուրա կէլէճէք օլան ա-
լէպպի տէրուն վէ իպպալ ու սէատէթ
իւզէրիւն տիւշիւնտիւքճէ, տէրունիւնտէն
ա՛հը սէրտլէր չէքմէքտէ իտի:

Ե.

Մատամ տը Լիւսվալ տախի քէնտի
տօսթու կիպի պիր վագըթ թէֆէքթիւր
իւզրէ սիւքիւթ իթտիքտէն սօնրա, քէ-
լամէ աղազ իլէ Վալանթինէ,

— Բէք ալեա ֆարգ իտիպ ալատըմ
քի, եէկէնիւմիզի իւք տէֆա օլարազ
կէօրաիւկիւն կիւնտէ զուհուրա կէլմիշ
օլան էնվայի հատիսէլէր, սէնիւն գալպի-
նէ չէտիտ սուրէթտէ թէէստիր իթմիշլէր
տիր: չէօյլէ քի, մէրդում սանա կիւ-
պէլիքտէ եէքթա, վէ ազլ ու զէքիւ-

վէթտէ պի հէմթա կէօրիւնովը տիւր, չիւնքի վազթիւիզին ղէվաթը մուաղղաւ-
մաւընտան պիւրիսի իւզէրիստէ թէէստիրի
վուզու պուլտուղու տախի զընաս օ-
լունմուշ տուր: վէ նիհասէթ սէրգում-
տան մէմուլ իյլէտիկին հիւր: թ վէ նէ-
զաքէթ, սէնճէ մէրգում, իխթիեարէ
սիւտանասը հաղգընտա իպրազ իյլէտի-
կի պիճէնապուղալ իսպաթ իսիւրիշ տիր:
Եալը՞գ, պիշարէ վալանթին, պուլուն-
տուղուն հիւզնէնկիզ հալէ նիսպէթլէ,
պու մէրթէպէ քէնտինի ալսոր-մամալը-
յրտըն, տէտի:

— Հէր նէ հալ իսէ, Ֆլօրանա, պիր
չէյ տիր օլտու, էկէր պու խուսուսու
աֆվ իթմէզ իսէն տախի, պարի հիշ
տէյիլ իսէ, նա՞սը օլմուշտա գալպիմտէ
չու տույղու տօղմուշ տուր, շիւնի ան-
լատըն հա:

— Եվվէթ, հէմ անլատըմ, վէ հէմտէ
աֆվ իտէրիմ: զիրա, զօճան թարա-
ֆընտան չէքմէքտէ օլտուղուն շունճա
տէրտ ու լէհնէթ, վէ կէօրմէքտէ պու-
լունտուղուն հապարէթ, սէնին հալինի
օլ մէրթէպէ աղըրլաշտըմըշ տըր քի)
թապիաթիյլէ, հա տէֆիղամ իլլէւշք,
վէ հախօտ պիրազ թէսէյիլ պուլմագ
նիյէթիյլէ, մէզքիւր տուղուհա քէն-
տինի թէսլիմ իթմէքիյէ մէճպուրէ օլ-
մուշտուն տուր:

— Հէր նէ գատար իֆտտէյէ հաճաթ
ևօգ իսէտէ, պիլմէյիսին քի, իսթէմէ-
տիկիմ հալտէ, օլ կիճէ Միշէլ սապահա
գատար ֆիքրիտէն չըգմամիշտըր: Ֆէր-
տասը կիւնիւ, հէման ֆուրսաթ պուլ-
տուղում կիպի, տօղրու եինէ բէնճէրէ-
մին էօնիւնէ գօշմուշում տուր: օլ կիւն
հավասա բէք կիւզէլ օլուպ, վէ Միշէլ

իսէ, թըպզը էվվէլքի կիւն կիպի, սէ-
տիրին իւզէրիստէ հան կէլէրէք, սօնրա-
տան պանա սէօյլէտիկի ալսիլու, էօ՞-
լուն սէաֆէլէ հալէն հիւն իլէ, նաւր-
կիլէ իշմէքտէ, թէխալիւլ իթմէքտէ,
վէ օղուհարազ ղէվզ ու սէֆա իյլէ-
մէքտէ իտի: Եէվիմ սէզպուրտա մէր-
գումուն եանընա սիեաշլար կիյինմիշ,
վէ գօլթուղունտա էնլի պիր չիզտան
պուլունան պիր ստամ կիրտիկինի կէօր-
տում, սէրգումուն նէ իշին կէտիկինի
պիլուշգ իտիմ: լաքին, եինէ պէրէքէթ
վէրալն պէնիմ տիւրպինէ քի, անդ սայէ-
սինտէ, սէրգումուն պիր մասալապի կիւ-
զար օլտուղունու ֆէհմ իյլէտիմ,
ֆիլ հաղըղա սէրգում չիզտանընտան
պիր չօգ քեաղըտըր չըգարտը, վէ Մի-
շէլէ օղումագ իսթէտի իսէտէ, Միշէլ
պիր քէրրէ կէօղմէն տախի կէչիւմէք-
սիզին իմպալսիւրպ էլիինէ վէրաի, պատէ-
հու մէրգում ատամճէպիստէն պիր թէս-
թէ պանագա քեաղըտըր չըգարտը,
վէ զանն իտէրիմ քի մէզքիւր պիլլէթլէ-
րի սայմասընըր բէճա իտէրէք սէնին եէ-
կէնինէ վէրտի, հալ պու քի, եէկէնին
էմիլիէթ տէնիլէն շէյին տախի էօթէ ու-
ճունա կէչէրէք, սայմագլըղա հաճաթ
կէօրմէքսիզին, ալըպ պիր թախաֆա գօյ-
տու:

— Պունլարըն քեաֆֆէսինտէն անլա-
չըլմագտա տըր քի, պիզիմ սէվկիւլիւ
եէկէն քէնտի իլլէրինէ բէք ինթիմաւ-
սըզ օլմալը տըր:

— Հայը՞ֆ քի, էօյլէ տիր:

— Աճէպա պու հալի սէրվէթ ու իզ-
պալինտէ՞ն մի նէչէթ իթմէքտէ տիր...

— Հէքսինէ վաղըֆէ օլաճագսըն...
Պիրազ տահա պէնի տիգզաթ իւզըն տիյ-

նէ, Եւզովի մէզպուրու տախի Միշէլ իւր
կիւնիւ կիպի թէնպէլիւ իւզրէ կէշիւ-
տի, վէ սիւտանաւ մէրգումէ պիր մէք-
թուպ կէթիրտի, վէ Միշէլտէ օգուտու
Ահ, Ֆլօրա՛նս, մէզքիւր մէքթուպ իւ-
զէրինէ, մէրգումուն լէհճէսինտէ գու-
հուրա կէլէն էսէրի շէֆգաթ, հէման
տիյէպիրիրիմ քիմսէ իւզէրինտէ օլթարգ-
տա կէօրիւլմէմիշ տիր, կէօզլէրի եաշ
իլէ տօլտուլար, անինտէ չէքմէճէյի ա-
շարագ մէզքիւր պանգա պիլէթլէրինի
չըգարտը, վէ իշլէրինտէն պիր թանէսի-
նի սիւտանաեա վէրտի, Մէրգումէ մէտհէ
շաեան գատըն, պիլէթի ալադը կիպի
մէրգումուն պօյնունա սարըլտը, Արթըզ
օլ արատա Միշէլին, մէրգումէ թարա-
ֆընտան գուհուրա կէլէն սայքի մատէ-
րանէ նիւազիշի նէ տէրէճէ հէյճանը լէ-
թաֆէթ պախշա իւզրէ գապուլ իլլէմէ-
սինի թէսալվուր տախի խտմէզսին,

— Խի՛ վէ ալիճէնա՛ պ Եիւրէք, տէ-
տի Ֆլօրանս բիգգաթա կէլէրէք,

— Ալաշալըսը թէքրարէն օտամա չէ-
քիլէպիլէրէք օլ պէնիմ սէվկիւլիւ բէն-
ճէրէմ էօնիւնէ կիթտիկիւտէ, կիւնէշ
պաթալը խայլի վազըթ օլմուշ խտի,
պէն Միշէլի կէօրմէք նիյէթիլէ կէօզլէ-
րիմի կէզտիրմէքտէ խտիմ, պիրտէ Մի-
շէլին պուլունտուղու տայիրէտէն իշէրի
պիր կէնճ գատըն կիրտիկին, վէ մէր-
գումէ տօղրու գօշուպ կիթտիկին կէօր-
տիւմ, տէտի վալանթին,

— Վա՛հ, գէվալը վալանթին վա՛հ,

— Զանն խտէրսին քի օլ լահզատէ
Եիւրէկիմէ պիր խանշէր սարըլտը,
վազաա պու պիր պուտալալըզ վէ պա-
եաղըճա տիվանէլիւ խտի. չիւնքի Մի-
շէլ իւզէրինէ պէնիմ հիշ պիր հուգու-

գում հօգ խտի. լաքին, չի՛ ֆայիտէ քի,
մէզքիւր թէէսսիրտէն սազատէ գալմագ
էլիմտէ տէյիլ խտի. անինտէ բէնճէրէյի
թէրք խտէրէք, կիտիպ պիր գօլթուզ
ինզէրինէ տիւշտիւմ, վէ էլլէրիմէ Եիւզ-
լէրիմի գաբանարագ, պիր չօգ շապըթ
աղլալտըմ, վէ պատէհու բիւք էլլէմ խէ-
եալտթլար տէրեապընա տալտըմ, Զանն
խտէրիմ քի, իքի սաաթսան սօնրա,
պիրտէն պիրէ պիր բիեանօ իլէ Կարըլան
թաղսիմ սէսինի, վէ արգապընտան տա-
խի իքի սէս իլէ, վէ տիւքիւշա պիր
հէմտէմիի նէվա (ազգօրտօ) իլէ, Մա-
թիլտին վէ Արնօլ տը Խիյիօմ թէլին պէ-
ղայէթ տէրէճէտէ աշգ ու սէվտաեիւր
թա՛նրիք խտիճի Տէ՛սսունուն օգունտու-
ղունու իշիթտիմ,

— Տիմէք տիր քի Միշէ՛լ օգումագ-
տա խտի,

— Եվվէթ, լաքին, մէրգումէ գա-
տը՛ն տախի մէրպումա հէմտէմ օլմագ-
տա խտի,

վալանթինին շու Դերգումէ Գաթըն պա-
Ե՛ն . . . լուղէթլէրինի սէօյլէտիկի վա-
զըթ, խաթիմալ իլլէտիկի թէլաֆթուղու
թարիֆ իլմէք իհիթիմալէն տէյիլ տիր,

Մէրգումէ քէտէրի պիր սիւքիւթ-
տէն սօնրա թէքրարէն քէլամէ պէտ իլէ,

— Կիճէ հավա տուրկուն վէ կիւզէլ
օլմալին, մէզքիւր իքի եանըզ վէ տիթ-
րէյիճի սէսլէր, զանն խտէրսին քի,
աշգ ու սէվտա վէ ասարը սէտաէթլէ
մէ՛լու օլան պէսթէլէր կիպի, թա ռույի
ասիմանէ գատար չըգմագտա խտիլէր,
պիր վազըթ, քէնտի խաթէյիմէ գարչը
օլալաւ, մէզքիւր սէսլէրի տինէտիմ.
լաքին, նիհայէթ իւլ էմը, իւզէրիմտէ
օլ մէրթէպէ պիր ֆէնալըզ հիսս իլլէ-

տիմ քի, օրատան պըրադըպ կիտէմէ-
տիկիմտէն, պարի իշիթմէյէյիմ տէ-
յի էլլէրիմէ գուլագլարըմը գաքատըմ.
պատէհու, պու իսթիհգայէ շահան գաա-
ֆըմտան, քէնտի քէնտիմէ հիճապ իյէ-
տիկիմտէն, վէ քէտէր իշինտէ տախի
պիր նէվի աճը պիր լէթաֆէթ արամագ
իսթէտիկիմտէն, թէքրարէն տինէմէյէ
պաշլատըմ իսէտէ, մէգքիւր պէսթէ քէ-
սիմիշ խտի: Բէնճէրէնին էօնիւնէ հագ-
լատըմ, պաղչէտէքի չիչէքլէրին կիւղէլ
կիւղէլ գօպուլարը հափաեա հաեքլիմագ-
տա օլուպ, վէ կիճէնին սէրինլիյի իսէ
ճոնա սէֆա պաղըշլտիմագտա խտի. աս-
լա բիւկկեար օլիմտըղընտան, եարրագ-
լար պիլէ պըրըտանմագտա տէյիլ խտի.
վէ պաղզամի մէրմէրտէն մուսանիա լամ-
պա ըշըղընա մանէնա խաֆիֆ պիր ը-
շըգ, Միշէլին տայիրէսինին ինտիրիլմիշ
օլան բէրտէլէրի (ըսթօր) արասընտան
տիշարը վուրմագտա խտի: Չէնտ տագը-
գա տէրին պիր սուսլուգ օրթալըղա
հիւքմ իյէտի. պատէհու Միշէլ իլէ մէր-
գումէ գատընըն իւղէրինտէ եէօրիւմէք-
տէ օլտուգլարը եօլուն գումլարը խը-
շըլթըսընը իշիթտիմ, վէ հափանըն պէր-
լագըղը սայէսինտէ մէրգուլմանըն իքի-
սի օլտուգուլուն ֆարգ իյէտիմ: Մէր-
գուլման պիրլիքտէ օլուպ, վէ մուհապ-
պէթ իւղրէ պիր պիրի գօլթուգուլունա
կիրմիշ օլտուգլարը հալտէ, հափաշ հա-
վաշ կէզլիմէքտէ իտիլէր. տապրէ թա-
գաթըմ գալիմտըղընտան, պիրտէն պի-
րէ բէնճէրէմի գարատըմ. մէգքիւր կի-
ճէ պէնիմ իշին շահանը նէֆրէթ պիր
կիճէ օլտու: Ահ, Ֆլօրանս, մէգքիւր
իքի կիւն իշինտէ, պիլիլմիսին, գալ-
պիմտէ նէ՝ գատար եէնիտէն եէնի, չէ-

տիտ վէ տէնշէթլու հէվայի նէֆսլէր
տօղմուշլար տըր: Աշգ ու սէվտա, ար-
զու, գըսկանճլըգ, քին ու դարապ վէ
իզթիրապը տէրուն, էվլէթ, իզթիրապը
տէրուն ֆիքրիմի իսթիլա իյէտիլէր.
զիրա, օլ տագըգատան գալպիմտէ գար-
շը գօնուլմագ պիր գուվլէթին պէնի
կիրտապը խարապիլէթէ տօղրու սիւ-
րիւքլէյիպ կէօթիւրմէքտէ օլտուգուլուն,
վէ մէգքիւր գուվլէթ իլէ ճէնքլէշէրէք
թէլէֆ օլուպ կիտէճէկիմի հիսա ու տէրք
իյէտիմ. զիրա պիրիւսինեա, թապիա-
թըմտա պուլունան քէսկինլիք, մէթա-
նէթ, վէ դայրէթ, աշուրի մէրթէպէտէ
տիր: Լօյլէ պիր թապիլաթ իլէ մէճպու-
լէ պուլունտուղում թագաթրտէ, պիրտէ
բէնչէյի աշգա տիւշմիւշ խտիմ: Սֆ,
կէրչի, խայլի վագըթ մէգքիւր սէվտայէ
գահրամանճա գարշը գօյտուլմ, լաքին,
գօճամըն լաեղգ օլմանան գապապ վէ պէտ
մուհալէլէսի պանա հատտիմի թէճափուգ
իթտիրտիկինտէն, քէնտիմի հէր նէվի
պաղլարտան ագատէ տիր գըեաա խտէրէք,
գուրտ կիպի գալպիմի եէյիպ թիւքէթ-
մէքտէ օլան հէվայի նէֆսին էլլինէ քէօր
քէօրիւնէ թէսլիմ օլտուլմ պիթիւրտիմ.

— Վալանթին, պարի հիչ տէյիլ իսէ,
օլ ճիհէթլէ սէատէթի հալի պուլապիւ-
տի՞ն մի:

— Կէրչի էվլէլլէրի օլ գատար շագ
ու մէսրուրէ օլտուլմ քի, քէնտիմի ճէն-
նէթտէյիմ զանն իթտիմ, լաքին, հէր նէ
գատար խայլի միւլտտէթտէն պէրու Մի-
շէլ թէրք իթմիշ իսի իսէ տախի, մէր-
գուլմէ գատըն խաթըրմա կէլալիքճէ,
պաղը քէրրէ տիւշարը էլէմ օլմուշլում
տուր: Մէրգուլմէ քէսպի չէօհրէթ իթ-
միշ օլան պէսթէլէր օպուհուճու գաճա

տընդարտան պիրիսի խորի, վէ զանն ի-
տէրիմ քի չիմտիտէ իթալեատա պու-
լունմագտա տըր: Պէնիմ Միշէլ հագգըն-
տա զաթէն նէ թէսավզուր ու իթիզա-
տըմ վար խոր իսէ, էօյլէճէ պուլտում:
Ֆիլլազը ազլ ու զէքիավէթի հէմ կիւ-
զէլ վէ հէմտէ երւքսէք մէվգըլէրտէ օ-
լուպ, պիր թէմիզ գալպէ, վէ պիր նէ-
զաքէթի լաթիֆէյէ մալիք պուլունտու-
զու կիպի, պէշաշէթի թապա, վէ պօ-
զուլմազ խօշ մէշընպէ, վէ չէֆգաթը ա-
զլմէյէ, թալապէթէ, հիւրմէթէ, վէ իզզ
զէ իքրաւէ տախի մալիք, եանի հէր
նէվի խասսէյի քէսէնտիտէ իլէ մէէլուֆ
պուլունմագտա խոր: Ֆագաթ, պու-
ճիւմէ իլէ տախի, պու ալեազայի մու-
հապպէթ անճազ իքիւյ տէվմա իթաիք-
տէն սօնրա, ուղրուհտա գուրպպն օլուր
րատտէլէրինտէ Միշէլի սէվմէքտէ օլ-
տուզում հալտէ տախի, սէֆիլէ գալլը-
լարտան պիրիսի օյմուշում տուր:

— Պիշադէ վալանթին, սէպէպ նէ՞
պիր, տիմէք տիր քի մէրգուհուն մէ՞
պուլ պուլունտուզու քեսաֆֆէյի խաս-
սէյի թայիպէսինէ, իսլահ գապուլ իթ-
մէզ օլան պիր Ֆըսգ իսէլալ վէրմէք-
տէ իմիշ . . :

Վէ մատաթ տ'լնֆրէվիլ իվթիլապը
գալպէ տիւշար օլարազ, լազըքտըրնը
քէսի վէրտի:

— Վալանթին, նի՞չին սուս օլտուն,
տէյի Ֆլօրանա թէհայելուր իւզրէ մշը-
գզլմէնին երւզլունէ պաղարուպ սիւտի
իլլէտի: Պու սիւքիւթունուզա սէպէ՞պ
նէ տիր: սէօյլէ, եէմին վէրիւրիմ սանա
սէօյլէ, հագգըմտա քէմալի էմնիյէթին
եօ՞գ մու տուր:

— Սէկէրչի չիմտիյէ գատար սէօյլէ-

տիքլէրիմ, քէմալի էմնիյէթին թատաթ
իթմէքտէ տէյի՞ մի տիրլէր:

— Եվվէթ, էվվէթ, օ՞ֆ, ֆագաթ,
պիրիսի, պիրիսի:

— Շիմտի, տէտի մատաթ տ'լնֆրէ-
վիլ պիրազ իզհարը թէրէտտիւտ իլլէ-
տիքտէն սօնրա, չիմտի սիւքիւթիւին
սէպէպինի սնլամագ իսթէրսին, բէք ի-
յի, ծո՞ւտա սնլաեաճագալն: իմտի,
չո՞նուտա պէհան իտէրիմ քի, Միշէլին
մալիք պուլունտուզու կիւզէլ, երւքսէք
վէ մէտնէ շահան խասսէլէրի, իսլահ
գապուլ իթմէզ պիր թէն զէլիք վէ կէվ-
շէքլէք իլէ պօզուլմագտա խոր:

— Ա՛, պէնտէ պուլունան գուսուր
տուր օ, էօյլէ տէյի՞ մի, տէտի մատաթ տը
լիւսլալ: տիմէք տիր քի պու սէպէպտէն
նաչի սէօյլէմէկէ ինթիրապ իթմէքտէ ի-
տին:

— Լիօգ Ֆլօրանա, Լօգ, սէնին թէն-
պէլլինին պիր լէթաֆլիթ տիմէք տիր:

— Իյի էմմա, Վ. տըլիւսավալ սէնին
կիպի սէօյլէմէքտէ տէյիլ տիր, տէտի
կէնճ գատըն, նիմ թէպէտալմ իտէրէք:

— Անին թէնպէլլինին երւզլունտէն,
հիշ տէյիլ իսէ նէ գօճանա, վէ նէտէ
ալէլ խուսուս սանա հիշ պիր քէտէր
հուսուլէ կէլմէքտէ տէյիլ տիր, տէտի
վալանթին, սէնին թէնպէլլինին սէնին
իլին պիր զէվգ ու սէֆա եէրինէ կէշ-
մէքտէ օլուպ, վէ քիմնէլէ իսէ քէտէր
վիրմէքտէ տէյիլ տիր: Վաքին, Միշէլին
թէնպէլլինտէն ֆէնադէթիճէլէր զու-
հուրա կէլմիշ տիր: Խանի, քէնտի իրատ
ու վարիտաթը տիւմէնիւի էլինէ ալմագ-
ըզլ մալա տիւշիւնիւպ իսթէմէտիկին-
տէն, իգպալ իշի պիր հալտէ գալմըշ
տըր: Մատահաթկիւզարը օլան խային

տեղի, մերդուժուն պու վագիֆէսիզի-
յնտէն ճէսարէթ ալըպ, վէ նամուսա
թօղանըր սուրէթտէ խըրըզըր իթմէք
խօթէմէտիկնտէն, քէնտույէ ֆայիտէլի,
ֆապաթ Միշէլին խարապիյէթինի մու-
ճիպ օլուճու իշէրէ տալըրմը, վէ
Միշէլտէ թապիաթիյէ, թէնպէլիյին-
տէն նաշի, հիսապարընա պիլէ պագ-
մազըզա իշէնմիշ տիր, Շէօլէ քի,
Յլօրանս, պու կիւնքի կիւն պիլմէմ քի
Միշէլին էլինտէ, էն սէֆիլ հալաէ տա-
խի քէնտի կէշինմէսինէ քիֆայէթի իտէ-
ճէք գատար պիր շէյ գալմը՝ մը տըր :

— Հաֆը՝ Վլլահ, զէ՛ վալը ճօճուգ,
անընտճա՛գ հալ, իյի էմմա, հիշ տէյիլ
խէ, նա՞սըլ օլուշտա պարի սէն քէն-
տի թէշտիրինլէ, մէղքիւր թէնպէլիյին
էճիւնիւ ալամամըշտըն տըր :

— Ալէնիմ թէշտիրի՛մ մի, տէտի վա-
լանթին անը տըր կիւլիւմէյէրէք, էօյլէ
պիր թապիաթա մալիք պուլուճումն ա-
տամ իւզէրինէ պէնիմ նէ՞ թէշտիրիմ
օլապիլիւր : Եօյլէ թէնպէլիյինտէն մէմ-
նուն օլան, վէ սիւքիւնէթի գալպ իւզ-
րէ պուլուճումն պիր աստամ նէզտինտէ,
աղլ ու ֆիքը հօրմագ, մէրագ խտէրէք
պիհուզուր օլմագ, մալիւմաթ ալմագ,
վէ բէճա տիյնէմէք հիշ մագաճինտա
տըր, զիրա, Միշէլ տալա սէրթ վէ քէն-
կին լուղէթէ գարըը հիտտէթլէնմէզ,
վի հօրուլմագաւան իճթիւսապ իթտիկի
կիպի, սապըրըզըզտան վէ հիտտէթ-
տէն տախի իճթինապ իտէր : մէրգուժ
տայիմա միւլայէմէթ իւղըէ պուլուճումն
տայիմա կիւլիւմէմէք վէ տայիմա թաթ-
լը մուսամէլէտէ պուլուճումագ իաթէր :
վէ էն զիեատէ ազըլանէ նասիհաթլարա,
վէ էն պիւլիւք բէճալարա տախի, հա պիր

լաթիֆէ վէ եախօտ պիր պուսէ իյէ ճէվապ
վէրիւր : Ալէնիմ նասիհաթլարում վէ պէ-
նիմ բէճալարում հագգընտա պախի ախի
թարիպի իաթիմալ իյլէտի, վէ շիմտիտէ
պատիի տէնշէթիմ օլաճագ պիր հալէ
տիւշար օլտու : չիւնքի, կէրչի շիմտիյէ
գատար վագիֆէսիզիլի իւզրէ եաշաեա-
պիլմիշ, վէ պօշլուզու հէր շէյէ էվլեա
թուլթիւն աուր : Լաքին, պիր տէֆա
խարապիյէթի քէնտի տէրէճէսինի պուլ-
տուգտա, մէղքիւր էսէֆէնկիլ հալտէն
շըզապիլէճէք գատար ղայրէթ վէ ճէ-
սարէթէ տախի մալիք օլամաեաճագ տըր :

— Հագգըն վար տըր վալանթին, էօյլէ
օլմասընը գաթան խաթըրմտան կէշիրմէզ
խաթի իսէտէ, օլ խուսուսա ազըր պիր
խուսուսա տուր :

— Եվլէթ, աղըր, վէ զայէթ աղըր
տըր, տէտի կէնճ գատըն տիւշարը խէ-
լէճանը գալպ օլարագ, զիրա, պիլմէզ-
սին սէն, մէղքիւր տէնշէթամիլ խու-
սուս կէօլկէմ կիպի եանըմտան այրըլ-
մագ իսթէմէտիկնտէն, կիճէ կիւնտիւզ
ֆիքըրիմ իսթիլա իյլէմէքտէ տիր :

— Նէ՞ տիմէք իսթէրսին :

— Միշէլ օլ մէրթէպէ տօղրու պիր
ֆիքըր սահիպի տիր քի, կէլէճէք վագթ
ու հալ հագգընտա գաթան խէեալաթա
կիրիշմէզ : չիւնքի բէք իյի պիլիւր քի,
սօն լիրասը տտիսի պիլթիկինտէ, նէ
պաշգասընտան, վէ նէտէ պիզզաթ քէն-
տիսինտէն պէքէյէճէք հիշ պիր իւմիտի
եօզ տուր :

— Իմտի էօյլէ օլմուգտա, նէ՞ տիւ-
շիւնմէքնէ տիր :

— Նէ՞ մի տիւշիւնմէքտէ տիր, տէ-
տի վալանթին իզթիւրապը տէրուն իզ-
հարիյլէ :

Պատէհու մէրգու մէնին տօտագլարը տիթրէ մէկէ պաշլատըղընտան, պօզուգ պիր սէս իլէ :

— Քէնտի ճանընա գըյմազ տիւշիւն մէքտէ տիր :

— Ամա՛ն Ալլահ, սանա սէօյլէտի՞ միյտի պուշու . . :

— Օ՛ ֆ, խայր, տէտիթէքրարէն վալանթին, տահա գիւետէ աճը պիր քէտէր իւզրէ, խայր, պու խուսուսու պէնտէն սէյր իյլէտի : Իկէր էօյլէ պիր նիլէթի պուլունտուղուն պանա սէօյլէմիշ օլա իտի, պիւլիւք պիր ֆէնալըզ դուհուր իտէճէկինտէ շիւրհէ հօզ իտի, քի՞մ պիլիր նէ՞ գատար կէօզ եաշլարը տէօքիւլիւպ, վէ նէ՞ գատար տէրտ ու էլէմ հուսուլէ կէլէճէք իտի : Խայր, խայր, մէրգում թէնպէլիք իշին եաշատըղը կիպի, թէնպէլիք սէպէպինտէն տախի քէնտուլի էօլտիւրէճէկի նիլէթինտէ պուլունտուղուն պանա աշմատը . ֆալաթ պիր կի՛ն կիւլէրէք, կիւեա ատէթ տէն պիր շէյ տիր սէօյլէնիր մագամընտա ազընտան գաշըրարազ, խալլալլալ էօլէմ . . . շէրէքէ եպէթ քալլալ օլա թէնպէլէք . . . տէտի :

— Էօ՛ ֆ, վալանթին, տէնշէթամիզ պիր էֆքեար տըր պու :

— Նիհայէթ, անլատը՞ն մը չիմտի, Խլօրանա, իշթէ պէն էօյլէ պիր դօրգու գալպիմտէ մէրքիւզ պուլունտուղու հալտէ իմրարը էվպիթ իթմէքտէյիմ . տէտի գէվալը վալանթին կէօզլէրինտէն եաշլար տէօքէրէք : Հէր տագըգա ֆիքրիմէ վէ հարէքէթիմէ մէզքիւր տէնշէթլու գօրգու հիւքմ իթմէքտէ իքէն, պէն իսէ մէրգումուն գարշըսընտա տայիմա րահաթը գալպ իզհար իթմէկէ մէճպու-

րէ պուլունտագտա իտիմ . չիւնքի, մալալահ պէնի մահպունէ վէ միւքէտտէրէ կէօրէճէք օլա իտի, քէնտի միւթատընտան պուլունտան բիւր շէֆգաթ վէ լէթաֆէթ թէպէսսիւմիւ իւզրէ, պիւլի՞րմիսին պանա նէ՞ ճէվապ վէրէճէքտի . իշթէ շու աթիտէքի սուրէթտէ սէօյլէմէկի պի իշթիպահ իտի :

« — Զէվալը վալանթինիմ, նէ տիր պու տէնտէքի մահպունիյէթ, պիւլի՞րմիսին, պիզ իքի կէնճ մաշուգ վէ մաշուգալար տէյիլի՞րիլ, իզպալ ու սէատէթտէն պաշպա շէյ ֆիքրիմիզէ կէթիւրմէլի տէյիլիլ : Աէվիւք տէնիլէն շէյ էլիմտէն նէ գատար կէլիր իսէ, սէնի օլ գատար սէվմէքտէյիմ . էվլէթ, նէ գատար միւմքին իսէ, վէնէ գատար պիլիր իսէմ սէնի սէվմէքտէյիմ, իմտի, նէ հալտէ իսէմ էօյլէճէ գապուլ իթմէլիսին պէնի, էմմա, էկէր միւրատընա գարշը օլտուղալ թագտիրտէ էլէմինի մուճիպ օլմագտա իսէմ, վէ էկէր պէնտէն մէմնունէ տէյիլ իսէն, պիրադ պէնի, պէնտէն իյիսինի արա, վէ եինտէ տօաթլուղումուղտա պազը գալսըն . կանի տիմէք իսթէրիմ քի պէնիմ իսաթըրմ գալմազ : Պէնիմ տուլղումճա, աշգ ու սէվտա տէնիլէն շէյ, գէվգ ու սէֆա, իզպալ ու սէատէթ, մուհապպէթ, վէ իսթիրահաթտան մատուտ սաեւրմալը տըր : Աշգ ու սէվտա տէնիլէն շէյ պիր կիւզէլ կէօլէ պէնպէտիկինտէն, հէր վազըթ սէրինլիք վէ հէր վագըթ սաքինլիք հիւքմ իթմէլի, վէ էօմիւրն տիլքիւշա իզպալ ու տէվլէթլէրի անըն տէրունինտէ ագս իտիպ բարլամալը տըր, վէ պիհուտէ պիհուգուրլուգլար իլէ աշըր գարանլըզ գըլըպ վէ պուլանտըրմագ ճայիզ տէյիլ տիր . մէկէրչի րահաթը գալպ

իւզրէ պիրպիրովիպի սէվմէքլիյէ միւզ-
թէտիր օլա՞մազմըեզ : Կէլ , մէլէյիմ ,
կէլ , պըրա՞գ պօշ թէֆէքթիւրլէրիտէ ,
սէնինլէ շու կէնճլիյիմիզին զէվզինի բա-
հաթ իւզրէ կէչիւրէլիմ , միւստէթի էօմ-
րիւնտէ թէքմիլ օն կիւն իգպալ ու սէ-
ատէթ , վէ զէվզ ու սէֆա իւզրէ եա-
շաեան ատամ հալինտէն հօշնուտ օլուպ ,
վէ Բէշէտէ՛-ր Էթըրէ՛ Է Բեպլ տիյէրէք ,
էօլտէ ճայիզ տիր : Պիզ իսէ , ազի-
ղէ՞մ Վալանթին , տէյիլ օն , իլլա եիւզ
կիւնտէն գիեատէ էօյլէ պիր էօմրէ նա-
յիլ օլապիրմիշիզ տիր , վէ էկէր սէնին
թարաֆընտան իւհարը մէմնունյիյէթ օ-
լունուր իսէ , պին կիւն տահա վէ պէլ-
քիտէ զիեատէ աշի սէատէթէ մուվաֆ-
ֆազ օլապիրլիւզ . գիրա պէն սէնի բու-
հում կիպի սէվմէքտէյիմ , Մէկէրչի պէն-
տէ , հազգընտա պիվէֆալըզ իտէճէք
գատար թէնպէլլիք եօ՞գ մու տուր , վէ
պունտանտա գաթի նազար , մէկէրչի
տիւշարը տէհչէթ օլմագարզըն , սէնտէն
պաշգապընա աշգ ու սէվտա վիրմէքլիք
զահմէթինէ չըգըշաճագ գատար դայրէթ
վէ ճէսարէթ վա՞ր մը տըր : »

— Ֆլօրանս տէրին թէֆէքթիւրլէրէ
տալմըշ կիպի պիր հալտէ պուլունմագ-
տա իքէն , Վալանթին տահա զիեատէ
քէտէրլի պիր հարէրէթ իլէ , էվլէթ ,
տէյէրէք հիքեայէսինէ տէվամ իյլէտի .
էվլէթ , իշթէ , Միշէլ աշգ ու սէվտա
տէնիլէն շէյէ պէօյլէ մանէա վիրմէքտէ ,
վէ պէօյլէ գապուլ իթմէքտէ տիր : Մէզ-
քիւր պիր պիրինի թէագըպ իտէն սէ-
վինճլէր վէ կէօզ եաշլարը , մէքքիւր
գարանլը քէտէրլէր , վէ տիվանէճէ ,
ֆապաթ կէչմիշտէ վէ կէլէճէքտէ խէթա
ատտ օլունմագտա օլան , վէ եիւրէքլէրի

ալթ իւսթ խոպ վէ էօլտիւրէն գըս-
գանճլըզ , էվլէթ , մէքքիւր շիտտէթլէր ,
վէ հէվայի նէֆաէ մէրպուլթ պուլունան
կիւրիւտիւրէր , Միշէլին սալթ թէպէս-
սիւմինի մուճիպ օլմագտա տըրլար : Մէք-
գուլ իշին պէօյլէ շէյլէրին էսէրինի հիմա-
րիթմէքլիք տախի պիր եօրկունլուզ սա-
կըլմագտա տըր . հալ պու քի պէնիմ , եա-
լընըզ պէնիմ եիւրէկլիմ բարէ բարէ օլ-
մագտա տըր : Քէնտի վագիֆէսիզլիյի
տիւմէյէյիմ էմնա , չիւնքի , տօզրուսու ,
էլլինտէն կէլտիկի վէ պիւտիկի գատար
պէնի սէվմէքտէ տիր , վէ նասըլ քի քէն-
տիսի տախի սէօյլէմէքտէ տիր , քէնտի
ալէագաճա տէրքեար օլան թէնպէլլիյի
եիւրէկլիմի տէլմէքտէ , պէնի դագապա
թահրիք իթմէքտէ , վէ պէնի չըտըրթ-
մագտա իսէտէ , քէնտիմի գապթ իտէ-
րէք հէր շէյէ թէհամիւլ իթմէքտէյիմ .
չիւնքի , քէնտիմէ բազմէն , մէրգուսու
պուլունտուղու հալտէ տախի ճանըմ կի-
պի սէվմէքտէյիմ . վէ տահասը վար արը ,
Միշէլ պէնիմ չէքմէքտէ օլտուղումտէրտ
ու էլէմ , իզթիրապ , վէ գօրգուտան պի-
խապէր օլմալը տըր . գիրա , մէրգուլմ
իլէ պիրլիքտէ սաաթլար , վէ պազէն
տախի թէքմիլ կիւնլէր կէչիւմէք իշին ,
էնվայի եալանլար իհտապընա , վէ քէն-
տի ատաւյարըմը թալթիֆ ու թաթեի-
պինէ , հէր վագըթ տիշարը չըգմագ ի-
շին , եէնիտէն եէնի պէհանլէր պուլ-
մագըլդա , վէ տալիմա իզթիրապը գալպ
իւզրէ պուլունմագըլդա մէճպուրէ օլ-
տուղում շէօյլէ տուրսուն , արթըզ օլ
էվլէ կէրի տէօնտիւ կիւմտէ իսէ . . . օ՞ֆ
Ֆլօրանս , էվլէթ , էվլէ կէրի տէօնտիւ-
կիւմտէ , պլլմէգալին նէ՛ չէքմէքտէյիմ .
հէլէ տիշարսա ուզունճա վագըթ գալ-

տըգտան սօնրա , կիտիպ ինքնաւորը հէր շէյ շահնէր շահնէր ԳԵՐ տէյէրէք պիղիմ է- վին չագչաղընը էլէ ալտըղըմտա , եիւ- րէկիմ իւզէրինէ պիր տէհէթլու աղըր- ւըգ պատմագտա տըր : Վէ օլ գօճամին գարչըսընա չըգտըղըմտա չէքտիկիմ կէօ- նիւլ աղապըտա պաչգա տըր . շէօյլէ քի , մէրգուճուն պագըչարընա գարչը մէյտան օգուճագ , վէ գէրրէճէ պիր չիւք- հէյէ զահիպ օլուպ օլմամըլ օլմասընը էչքեալըմտան ֆէհմ իթմէկէ չալըչմագ , վէ գարչըսընտա տիթրէմէք , վէ հէմտէ էն քիւչիւք պիր սիւալինտէ տէրունէն տիթրէմէքտէ , վէ էն զիւստէ քէտէրի լագթիմտէ տախի քէնտիմի ըահաթը տիլ իւզրէ վէ պիգայտ սուրէթտէ կէօթէր- մէքիլիւ չալըչմագտաեւրմ . վէ պուչար- տանտա պաչգա , պիր սօն տէրտ վէ քիւ- չիւքիւք տահա վար տըր . Եանի մէր- գուճտան նէֆրէթ կէթիրտիկիմ թագ- տիրտէ , տայիմա եիւզիւնէ գարչը կիւ- լէր եիւզ վէ թաթը տիլ կէօթէրմէք- տէյիմ : Էվլէթ , գօրգուճտան նաչի , վէ տայիմա քէնտիմի սէվինճի վէ լէթա- ֆէթլի կէօթէրէրէք , պիր չիւքհէյէ զա- հիպ օլմագըգտան ուզագ գըլմագ իւմի- տիլէ տայիմա միւրայիլիք իտիպ օխչա- մագտաեւրմ : Անլատըն մը , Ֆլօրանս , պագը քէրրէ քէնտիմի սէվինճի կէօ- թէրմէլիլիմ . էմմա , տէրտի տէրունիմ կիւլէ կիպի եիւրէկիմի եէյիպ պիթիրմէք- տէ իմիլ , գարարը եօգ , էվլէթ , էվլէթ , անլատըն մը քէնտիմի ֆէրահ պիր հալ- տէ կէօթէրմէլիլիմ : Խիւտա ալիմ , Ֆը- լօրանս , պու հօլապ պիր էօմիւր կէ- չիրմէք , պաւաղըճա նարի ճէհէննէմտէ Եանըպ քիւլ օլմագ կիպի պիր հալ ի- քէն , պիր թարտֆա չէքիլէրէք գուր-

թուլմագ տախի պէնիմ իչին միւմքին- սիղ օլմուչ տուր :

— Ահ , Վալանթին , տէյի պաղըրտը մատամ տը լիւսվալ , մէրգուճնին պօյ- նունա սարըլարագ , թէչէքքիւր իտէ- րիմ , տուլղուլու տօսթուլ , թէչէքքիւր իտէրիմ , գուրթարտըն սէն պէնի :

Մատամ տէնֆրէվիլ Ֆլօրանսըն լա- գըրտըլարը վէ հարէքթիլէրի իւզէրինէ տիւչարը մէպիւթիյեթ օլմաղին , քէն- տուսի տախի իղթիրապ ու թէաճճիւպ իւզրէ մէրգուճնի գուճագլատը :

2

Մատամ տը լիւսվալ , ֆիլ վագը , իսայլի վագըթտան պէրու քէմալի մէրագ վէ իսթէք իւզրէ տօսթունուն հիքեայէ- սինի տիյնէտիքտէն սօնրա , քէնտի գալ- պինտէ հիսս իթմէքտէ օլտուղու իւլէ- ճանա մուգավէմէթ իտէմէտիկինտէն , Վալանթինին պօյնունա տիւչէրէք ,

— Թէչէքքիւր իտէրիմ , տօսթը սա- արգամ , թէչէքքիւր իտէրիմ սէնտէն , գուրթարտըն սէն պէնի , տէյի պաղըր- տը :

Մատամ տէնֆրէվիլ , մէքքիւր ին- ֆիթահը գալպ տագըգալարը կէպիւք- տէն սօնրա , թէաճճիւպի ալիմ իւզրէ մէրգուճնին եիւզիւնէ պագարագ ,

— Սիւպհան Սլլահ , նէ տիմէք իս- թէրսին Ֆլօրանս , նիչիւն պէնտէն թէ- չէքքիւր իյլէմէքտէսին , նէտէն գուր- թարտըմ պէն սէնի , տէտի :

— Հայ հայ , տէտի թէքրարէն մա- տամ տը լիւսվալ , նիմ մէրթէպէ թէպէս-

սիւմ իտէրէք, պէլքի սէն պէնի շիմտի պիր տիվանէ հէրինէ զօյմագտասըն լաքին, աճէպա պանա իթտիկին խըտմէթի պիլի՛րմիսին:

— Պէ՞ն մի:

— Օ՛ֆ, աէտի Զլօրանա թարիֆտէն միւսթաղի պիր սաֆվէթի գալպ վէ է-սէրի խապասէթլէ գարընդ իգթիրասլը տէրուն իլէ, էվվէթ սէն պանա պիւ-յիւք վէ զայէթ պիւյիւք պիր խըտմէթ իթտին, էվվէլա պիւմիշ օլ քի, մանա-թըրտա օլտուղումուզ վագըթ, հէնուզ պիր քիւչիւք գըզ իքէն, սէնին էվէն-տիկինի կէօրտիւկիւմաէ զըպթէ իթտի-կիւմ կիպի, պիր մաշուգա մալիքէ օլ-տուղունու տախի զըպթէ իթմէքտէ իտիւմ (հասէտիմաէն արգու չէքմէք-լիք), վէ պատէհու, ուղըրուու, կիւ-նահրմը նէ՛ սագլաեաերմ, հէկէնի-միզ Միշէլին թապիւթընը քէնտի տույ-ղու վէ թապիւթըմա քէք ույղուն կէօր-տիւկիւմտէն, քէնտի քէնտիմէ, « Ջէ-վալը վալանթիւնին մէյեուսիյեթիւնի մուճիպ օլմագտա օլան պիր թապիւթ, մուղայիրի օլարագ պէնիւմ ինճիզուպը գալպիւմի, վէ մէմնունիյեթիւմի պատի օլաճաղընտա շիւքհէ հօղ տուր. թամ իշթէ պէնիւմ իսթէտիկիւմտէ պու տուր, եանի աչգ ու սէվտա տիմէքլէ, ի+ի իւն-յէլէն յէր եէրէ կէլէտէ անլաշըլմալը սըր, վէ զանն իտէրիւմ քի, պէն տախի պիր Միշէլնիյէզ էլտէ իտէպիլիւր իտէմ, սէա-տէթի պուլմուշ օլաճաղըմ »:

— Ֆլօրանա, նէ՞սէօյլէեօրսուն:

— Պըրագ լազըրտըմը պիթիթէյիւմ. վէ սանա տօղրուսունու սէօյլէյէյի՛մ մի, հիսա իթտիկիւմէ կէօրէ, հազընտա գօ-ճամ իլէ պէնիւմիզտէ պիւյիւք պօրալար

գօրաճաղը ինթիւմալի գալիտէն պու-լունաղին, շիւնքի կիթտիքճէ մէրգու-մուն տէրաի չէքիւմէզ ռաստէյէ կէլմիշ տիր (սէնին կիպի արթըզ պըչագ քէմի-յէ տաեանտըղընտա) իլէրուտէ պիր կիւն քէնտիմի թէսէլի իյլէմէք իչին, նապէ-ճա պիր թարիգի իրթիքեապ իլէ, պիր տօսթ արամագըրդա ինթիեաճ կէօրէճէ-կիւմի, գարանլըզ սուրէթտէ քէշֆ իթ-մէքտէ իտիւմ:

— Ա՛հ Ֆլօրանա, տէյի պաղըրսըր վալանթին, գօրգու իլէ միւլէմմա պիր մուհապպէթ իւզրէ. սագը՛ն քէնտիւնի, էկէր պիւսէ՛ իտին:

— Պիլսէ՛միյիտիւմ, տէտի մատամ սըր իւսվալ տօսթուուն քէլամընը քէտէ-րէք, պիլսէ՛միյիտիւմ, կէրչի տօղրու տուր, վէ պէրէքէթ վէրսին սանա քի շիմտի պիլմէքտէյիւմ. վէ շիմտի սէնտէն իշիթտիքլէրիմոնէն սօնրա իտէ, Ալլահ իթմէսին քի, տէյի իւսվէ իթտի Ֆլօ-րանա թէհայեիւրանէ, սատէ, վէ սայքի կիւլաիւրիւճիւ պիր սէօյլէյիշ իլէ, մա-տամ քի պիր մաշուգա մալիքէ օլմագ-լըզտա նէ գատար քէտէրլէր, նէ գա-տար տաղտաղայի տէրունլէր, նէ գա-տար կիւճիւքլէր, հարէքէթլէր վէ ա-ղապար չէքիւմէք լաղըմ կէլէճէկիւնի կէօրմէքտէյիւմ, պունտան սօնրա ապա քէնտիմէ պիր եար պուլմագըզ սէվտա-սընտա կէզմէյէճէկիւմ, վէ ապա թէչէպ-պիւս իթմէյէճէկիւմ. օլ գատար քի, պիւ-յիւք սէօյլէմիշ օլմայալըմ էմմա, քէնտիմի աչգ ու ալիագա պէլիեէլէրինէ տիւչար գըլմագտան իտէ, գօճամա պէրապէր Շիմալի-գուլթպա վէ Գալգասիաեա կիթ-մէքլիյի էվլէա սաեարմ. իւայր, իւայր, պէն էօյլէ տէրտլէրէ տաեանամամ չա-

բուգ էօլիւրիւմ : Պիր մաշուգա՞մը մա-
լիքէ օլմագ , ամա՞ն Ալլահ , հիչ էօյլէ
պիր տէրտի չէքմէք միւլմէքն մի տիր :
Պու տէֆա տախի սէօյլէրիւմ քի , պէնիւմ
թէնպէլլիւմ , պէնիւմ ֆազիլէթիւմի մու-
ճիպ օլաճագ տրը . էվլէթ , էվլէթ , պու
ալէմտէ հէր քէս պիրէր եօլ իլէ ֆա-
զիլէթ տալիրէսինէ տախիլ օլմագտա
տրը , վէ էլ վէրիւր քի էօյլէ օլտուն , է-
հէմիլիէթտէն օլանտա օ տուր . էօյլէ
տէյիլ մի վալանթին :

Յօրանա պունլարը սէօյլէտիկի վա-
զըթ , լէհճէպինտէ էօյլէ պիր աղըրըդ
վէ էօյլէ պիր նէքրէլիք իպրագ իյլէմիչ
տիր քի , տօսթու վալանթին , գալպ ու
ֆիքրինէ հիւքմ իթմէքտէ օլան տէրտ
ու թասալարա գարչը օլտուղու հալտէ ,
վէ մատամ տը իւլալլալ թէքրարէն քէ-
լամէ աղագ իթմէքտէ իքէն կիւլիւմէ-
մէսինի թութամամըչ տրը :

— Վա՛հ , պիչարէ վալանթինիւմ , վահ
աճըրմ վէ զիեատէսիլէ աճըրմ սէնի ,
չիւնքի հագզըսըն , էվլէթ օ եօլտա
պիր էօմիւր կէչիւրմէք , սահիհէն նա՞րի
ճէհէննէմտէ կանմագ կիպի տիր :

— Էվլէթ , էվլէթ , ճէհէննէմտէ
եանմագ կիպի տիր , վէ , ինան պանա ,
Յօրանա , հապիպէմ Յօրանա , քէնտի
գարարընտա գալլի գալ , քէնտի պօրճ-
լարընտա սատագաթ իւզրէ պուլուն ,
էմմա նէ՛ գատար աղըր օլուրար իսէ
օլտունլար : Ինչալլահ պէնիւմ չէքտիկիւմ
տէրտ ու միհնէթլէր սա՛նա տէրտ օլա-
ճագլար տրը . եհմին վէրիւրմ սանա ,
տէյի իլավէ իթտի վալանթին նիեադ-
քեարի պիր սէօյլէիչ , վէ աճըզըլ պիր
սէս իլէ , սաղըն պէնիւմ կիպի օլմաեա-
սըն , զիրա , էկէր պէնիւմ պու հիքեանէ-

լէրիւմտէն իպրէթ ալարագ սէնտէ պէնիւմ
եօլուուե թութաճագ օլուր իսէն , սա-
նա ֆէնա պիր իպրէթ վէրմիչ օլմագլը-
ղըմ , եիւրէկիւմտէ էպէտի պիր տէրտ օ-
լաճագ տրը : Էվլէթ , Յօրանա , տօս-
թում , մէրհամէթլի տօսթոււմ Յօրանա ,
պու սէրկիւզէթիւմի սանա աչարզըմ ի-
չին , թա մէզարա կիրէնէ գատար քէն-
ախմի պիր ճինայէթ սահիպէսի ատտ ի-
տէճէկիւմ . իմտի , էկէր պէնի սէն , պարի
պու հէնի տիւչար օլաճաղըմ կէճիւլ ա-
ղապընտան էսրիկէմէք իսթէր իսէն , եէ-
մին իյլէ պանա քի . . .

— Էլէմ իւզրէ օլմա , վալանթին ,
պէն սէնին նասիհաթընըն գըյմէթինի
սէնտէն զիեատէ թանրագտաեըմ : չէմ-
տէ պէնիւմ իչին էօյլէ աչգ ու սէվտա
ու պուլունտա եօրուլմագ , վէ ճէֆա չէքմէք
իւթիւմալտէն տէյիլ տիր . տիւչիւն պիր
տէֆա , եալընըզ պիր վիզիթաեա կիթ-
մէք իչին գօլթուղունտան պիլէ գալպ-
մաեան պէնիւմ կիպի պիր թէնպէլ իչին ,
էօյլէ տէրտ ու մէշագգաթ գատըրդա-
լարը էօնիւնէ տիւչէրէք սիւրիւքլէմէք-
լիք իւթիւմալտէ՞ն մի տիր : Էլլէ խուսուս
էօյլէ պիր գօճամ վար սըր քի , կիւնտէ
օն տէֆա էվէ կէլլի կիտէր . էօյլէ պիր
ատամը ալտաթմաեա՞մը չըգըչմագ ,
եօգ , եօգ , էօյլէ պիր շէյի իճրա իթ-
մէք տէյիլ , իւզէրինէ տիւչիւնմէք պիլէ
գանըմի պաշըմա սըչըրաթմագլըղա քեա-
ֆի տիր : Պու նասիհաթ պէնիւմ իչին
բէք ալէա պիր նասիհաթ տրը , վէ սա-
նա սէօզ վէրիւրմ քի , միլվէսիգտէ գալ-
մահաճագ տրը : Լաքին պունլարը պէր
թարաֆ իտէլիւմտէ , շու սէնին հիքեա-
յէնէ պագալըմ , հէլէ պէրէքէթ վէրսին
քի , անլատըղըմա կէօրէ , հէնուգ գօճան ,

սէնին ալէյինտէ պիր սուլի զաննա զա-
հիպ օլմամը տըր :

— Խայր , էօյլէ տէյիլ տիր , ալտան-
մագտասըն , կէրչի շիւբէսի հագգընտա
սաղ պիր մալիւմաթըմ եօգ տուր , լա-
քին տայիւմա գօրգուսունու չէքմէքտէ-
լիմ :

— Սէպէ՞պ :

— Նասըլ քի սանա սէօյլէտիւմ , պէ-
նիմ գօճամ սայքի հիչ էվտէ տուրմազ ,
սապահ թաամընը իթտիկի կիպի տիշա-
րը չըգար , վէ ախշամ թաամընը իսէ ,
չօգ տէֆա սէվմէքտէ օլտուղու գըղըն
էվինտէ եէր , վէ տօսթլարընը տախի օ-
րատա գապուլ իտէր : Եէմէքտէն սօն-
րա մէրգումէ իլէ էյլէնմէեէ չըգար , վէ
ավտէթլէրինտէ , իշիթտիկիմէ կէօրէ թէ-
միզ օեուն օյնարլար , վէ պիպիւմ էվէտէ
անճագ սապահըն սաաթ իւչ տէօր-
տիւնտէ ավտէթ իտէր :

— Օ՛հ ճանրմ , էվլի պիր աւամ ի-
չին նէ՞ կիւղէլ էօմիւր :

— Եա էմիլյէթիւտէն վէ եախօտ վա-
զիֆէսիզլիլինտէն նաչի , պէնիւմ վագթի-
մի նասըլ կէչիւմէքլիլիւմ գըմնընտա հէ-
նուզ հիչ պիր լագըրտը իթմէմիշ տիր .
ֆագաթ , պուստան իքի կիւն ագտէմ ,
պիրտէն պիրէ քէյֆինի պօզտուղունտա ,
էօյլէտէն իքի սաաթ սօնրա քէնտուլի էվէ
աթմըլ իտի , վէ պէն իսէ ախշամա գա-
տար կէլմէյէճէք տիր զանն իթտիկիւմ-
տէն , չիւնքի ախշամ թաամընը տիշար-
տա իտէճէկլինի խապէր վէրմիշ իտի ,
Միշէլին էվինտէն ախշամըն սաաթ օ-
նունտա պիզիւմ էվէ կիթտիւմ իտի :

— Ամա՛ն , եա Բէպպիւմ , աճէպա էվ-
տէն իչէրի կիրիպտէ գօճամը օրատա
պուլտուղունտա նէ՛ հալէ տիւշար օլ-

մուշսուն տուր . օ՛ֆ , լագըրտընը պի-
լէ տիւշիւնսէմ թիւլլէրիւմ ֆիքէն թի-
քէն օլուր . նէ՛ , պիր մաշուգա մալթէ՞
մի օլմագ , Ալլա՛հ իթմէսին :

— Մէրգումուն պէնտէն էվլէլ կէլ-
միշ օլտուղունու իշիթտիկիւմտէ , օլ գա-
տար գօրգտում վէ տիւշարը էսէֆ օլ-
տումքի , հէման պիր տախի կէրի տէօն-
մէմէք իւղըն , եօգարը չըգմագսըղըն ա-
լըպ պաշըմը կիթմէք իսթէտիւմ :

— Տօղրուսու , էկէր սէնին եէրինտէ
պէն օլսա իտիւմ , եաբաճաղըմ օ իտի .
ֆագաթ , պիլմէմ էմմա , խայր , տահա
զիեատէ ինթիւմալլիսի , գօրգումտան էօ-
տիււմ բաթլար էօլիւր իտիւմ :

— Նիհայէթ , ճէօարէթ ու դայրէ-
թիւմի քէնտիւմէ թօրլահարագ եօգարը
չըգտըմ , վէ հէքիմի եանընտա պուլ-
տում . լաքին , գօճամ էօյլէ պիր ֆէնա
հալտէ իտի քի , տիհանընտան անճագ
պիր գաչ լուղէթ չըգարապիւմտի : Այիթէ
սապահա գատար պաշը ուճունտա պէք-
լէտիւմ , վէ միւրայիլիք իտէրէք քէմալ
մէրթէպէ դայրէթ ու տիգգաթ Պէօն ,
թէրտիւմ : Պիրագ իյիլէչիպ ագլընը պա-
շընա ալտըղընտա , ախշամա գատար
նի՞չին էվտէ օլմատըղըմը , վէ նէրէյէ
կիթմիշ օլտուղումու սիւալ իյլէտի . Պէն
զաթէն եալանը ուլտուրմուշ վէ ճէվա-
պընը հաղըրլամըշ օլտուղումտան , սէնին
խամինի վիրէրէք , պիւթիւն կիւն եա-
նընտա իտիւմ տէտիւմ . նասըլ քի , հէր
վագըթ պէնի եալընըգճա տիշարը պըրագ-
տըղընտան , չօգ տէֆա ախի ճէվապը
վէրմիշ իտիւմ , կէօրիւնիւլէ նէզարէն
մէրգում պէնիւմ սէօղիւմէ ինանտըգտան
պաշգա , Մ . տը լիւսվալը իսէ իսմէն թա-
նըտըղընտան , գէվճէսիլլէ միւնաւտէպէթ :

Իւզրէ պուլժնառուղում իշին իցհարը մէմուռնիյեթ տախի իյէտի Գ Պուռնուռն իւզէրինէ պէն քէնտիսի սէլամէթէ չըգտը գըրեաւ իյէտիմ. լաքին, տիւն ախշամ մէյառանէ եէնիտէն եէնի գօրգուլար չըգտըլար. շէօյլէ քի, պէսլէմէմ տէն տիյնէտիկիմէ կէօրէ, հէր վազըթ տիշարը չըգըպ չըգմամամ հազգընտա չօգ ինծէ վէ ուսթալըզը սիւալլէրէ կի-քիշմիշ տիգ:

— Հաֆըզ Ալլահ, տայիմա հէվլ ու հիրաս (գօրգուլ), Պո՛ւ գատար շուքի-շի տիւլ կէօնիւրազապը, վէ պո՛ւ գատար տէրտ ու մէշաֆաթ, հա՛, սէպէ՛պ, չիւնքի պիր մաշուգա մալիքէ օլմալը իմիշ, էօյլէ տէյի՛ւ մի. աման, Ալլահ կէօսթէրմէսին օլ կիւնիւ պանա:

— Պէն պուռնու իշիթտիկիմտէ օլ գապար ազիմ էնտիշէլէր վէ վէսվէսէլէրէ կիթիֆթար օլտում քի, աթըզ իշիմ պիթմիշ տիր գըրեաւ իյէտիկիմտէն, վէ հէր նէ օլուր իսէ օլտուն, մէգըիւր տա-եամըլմազ հալտէն գուրթուլմազ իսթէ-տիկիմտէն, պու զապան տօղրու Միշէ-լին եանընա կիթտիմ, վէ մէրգումա, Գ Պու կիւն իշիմիզէ պիր սօն գարադ վէթէլիմ, պէն կիտիպ վալիտէմէ հէր շէ-յի խապէր վիրէրէք, գօճամըն, աղէյիմ տէ աղըր շիւրհէլէրի պուլուռնտուղու-նու, վէ պէնիմ իշին գաշըպ գուրթուլ-մագտան պաշգա պիր չարէ գալմատըղը-նը սէֆլէյէճէկիմ, վէ սիզին հազգընդ-տա տէրքիար օլաֆ քէմալի աչգ ու սէվ-տամտան նաշիւ Միշէլ պիւթիւն գուվ-վէթիմէ, մէրգումալի գօճամըն էվինէ կէրի տէօնմէքօղին, թա պու ախշամ տան քէնտիսիյէ, ֆարիսի թէրք իլէ Պրիւսսէլէ կիթմէքլիյէ գանտըրմանա

չալըչաճաղըմ. սիզտէ կէլիպ պիզի օրա-տա պուլուրսուռնուզ, սիզին էլինիզտէ գալան փարսեա պէնիմտէ չալըչապ իշ-լէմէմի իւսվէ իթտիկիմիզտէ դանն իտէ-րիմ քի կէչինէպիլիլիզ. էմմա, կէչինէ-մէզ իմիշիզ, օլ վազըթտա, իգթիզա իթ-տիկիմտէ, պիր քեար պուլմագ նիյէթիյ-լէ եօլճուլուզա չըգըչըրք. վէլ հասըլ, հէր նէ գատար ֆազըրըզ վէ քէրիշան-ըզ լազըմ կէլիլ իսէ չէքմէքլիյէ պէն լազիլիմ. պիրա, հիշ տէյիլ իսէ շու հէր կիւն եալան սէօյլէմէքլիք մէզպուրիյէ-թի տէհշէթամիզիմտէն, վէ տայիմի գօր-գու վէ էնտիշէտէն գուրթուլմուշ օլա-ճաղըմ. Միշէլ, պէնիմ չէքմէքտէ օլ-տուղում իշքէնճէլէրտէն սիզին խապէ-րինիզ եօգ տուր: չիւնքի, չիմտիյէ գա-տար սիզտէն քէթմ իյէմիշ, վէ պիր շիւք-հէ տախի վիրմէք իսթէմէմիշիմ տիր. հալ պու քի պուռնտան սօնրա թէհամմիւլ իտէ-ճէք գուտրէթիմտէ գալմամը տըր » տէտիմ:

— Ե՛յ, պու թէքլիֆի մէրգում գա-պուլ իթտի՛ մի:

— Քի՛մ, Միշէ՛լ մի, տէյի պաղըրտը վալանիթին էլէմնաք պիր սէօյլէյիշ իլէ, հայը՛ֆ քի, տիվանէլիք իտիպտէ էօյլէ պիր թէքլիֆի գապուլ իտէր մէմուլին-տէ պուլուռնտում, մէրգում պուտալա կիպի եիւզիւմտէն եօգարը պազմանա պաշլատը. չիւնքի, գաշմազըզ, վէ էօյ-լէ գարարըզ պիր հալտէ տարըզլա, վէ պէլքիտէ սէֆալէթ իւզրէ եաշա-մազըզ, թէնպէլլիյինտէն, վէ տահա զիւստէ տէհշէթու խօտալլիլիյինտէն նաշի քէմալ մէրթէպէ գօրգուռնու մուճիպ օլմագտա իտի, Մէրգում պէնիմ օլ գարարըմը ախի տիվանէլիք ատտ իյ-

լէտիկինստէն, պանս, սօն տէրէճէ ֆէ-
նալըզ գուհուր իթմէտիքճէ, սօն գարս-
րա չըգըշմագլըզ իգթիզա իթմէզ, տէ-
տի, վէ գօճամըն եալընըզ շիւքէյէ դա-
հիպ օլմասընա էհէմիյիէթ վիւմէք իս-
թէմէտիկինստէն, շու շիմտիքի սէնտէն
իսթէյիպ եազարըտըղըմ մէքթուպ թէտ-
պիրինի նասիհաթ վէրտի :

— Ֆազաթ, վալանթին, պու ճիւմ-
լէ իլէ տախի, իթհիւմալ տըր քի ֆիրար
իթմէքտէն ինթիւրազ իյլէմէսինտէ հազգ-
լը օլտուն, վէ պէլքիտէ անճագ սէնին
մէնֆապթըն միւլահազասընա մէպնի տիր-
չիւնքի, նիհայէթ, հէնուզ տիւչարը մէյ-
կուսիյիէթ օլաճագ պիր շէյ եօզ տուր :

— Ֆլօրանս, գալպիմտէ հիսս իթ-
մէքտէ օլտուղոււմ պիր կիզլի տույղուեա
նէզարէն . . . :

Մատամ տ'էնֆրէվիլ պուհու սէօյ-
լէր իքէն լագըրտըսընը պիթիւրէմէտի :

Սայքի կիճէնին գարանըղըտա պաս-
մաեա պաշլամըշ իտի :

Սօն պահարըն կիւզէ կիւնլէրի պիթ-
մէք իւզրէ իտի . վէ մէրգոււմէ իքի կէնճ
գատընլարըն պուլուհատուգլարը սալօն,
եալընըզ, կիւնէշ պաթար պաթմազ գու-
հուրա կէլէն զիեալար իլէ թէնվիր գը-
լընմագտա իտի :

Տայիրէնին գաբուսու պիրտէն պիրէ
աչըտը :

Մ . տը Լիւսվալ իլէ Մ . տ'էնֆրէվիլ
մէյտանէ չըգարզլարընտան, Ֆլօրանս ի-
լէ վալանթին քէնտիլէրին շաշըրտըլար
վալանթին քէմալի գօրգուսուհտան

նաչի,

— Աման, պիթտի, պէշիմ իշիմ պիթ-
տի, տէյի պաղըրտը : Ալէ, Մ . տ'էնֆ-
րէվիլ իլէ պիրիքտէ պուլուհան Մ . տը

Լիւսվալտան զիհատէսիյլէ հիճապ իթտի-
կինստէն, էլինտէքի մէնտիլիյլէ եիւզլէ-
րինի գաթաթտը :

Ֆլօրանս քէնտի տօսթուհու գաերը-
մազ նիյէթիյլէ, մէրգոււմէնին եանընա
եանաշարազ, վէ էմր իտիճի պիր թալը
գուլլանարազ, քէնտի գօճասը Մ . տը
Լիւսվալ խիթապէն,

— Նէ՞ իսթէրսին, էֆէնտիմ, տէտի :

— Նէ՞ իսթէյէճէյիմ, պիր գապահա-
թը նապէճայէ վէ եալանճըլըղա շէրիք-
լիյինիպի իսպաթ իթմէք իսթէրիմ, մա-
տամ, տէյի պաղըրտը Մ . տը Լիւսվալ
թէհտիտամիզ պիր սէօյլէյիշ իլէ :

— Խալլի վագըթտան պէրու, ճա-
տամ տ'էնֆրէվիլին էվինտէն տիշարտա
թէքմիլ կիւնլէր կէչիրտիկինի խապէր
ալտըմ, տէյի իլավէ իթտի վալանթի-
նին գօճասը, վալանթին գօրգուսուհ-
տան նաչի տիթէյէրէք էլլէրիյլէ եիւզ-
լէրինի գաթաթմաեա տէվամ իթմէքտէ
օլտուղու հալտէ, Ֆլօրանսա խիթապէն
վէ մէրգոււմէտէն տիւնքի կիւնիւ նէրէ-
տէ կէչիրտիկինի սիւալ իյլէտիկիւմտէ,
սիզլին եանընըզտա կէչիրտիկի ճէվապը-
նը վէրտի պանս : Մատամ, շու մէք-
թուպու (մէրգոււմ, մէքթուպու մէրգու-
մէյէ կէօսթէրի), գէվճէմին գապա-
հաթլարընա շէրիքլէք իտէրէք սիզ եազ-
մըշտընըզ, վէ միւրատընըզ իսէ, էօյլէ
պիր խալինճէ եալան իլէ պէնիալտաթ-
մագտան իպարէթ պուլուհանուշ իսէտէ,
շէյթան քալըլեա, օտա կիթմիշ կէլ-
միշտէ Մ . տը Լիւսվալըն էլինէ տիւշմիւշ
տիւր : Մէրգոււմ պանս, մատամ տ'էնֆ-
րէվիլի հիշ պիր տէֆա պուրտտա կէօր-
մէմիշ օլմասը իշին նամուսու իւզէրինէ
եէմին իյլէտի, վէ պէնտէ ինանտըմ,

չիւնքի ինանմանա պօրճու իտիմ, իմ-
տի, մատամ, զանն իթմէմ քի, արթըգ
պոււնտան սօնրա ուզոււն միւտտէթ տա-
հա, պիւթիւն սահիյլիյէ գարչը օլա-
րագ, էօյլէ պիր եալանը եութտուր-
մագըղա չալըչմանա միւգթէտիրէ օլա-
պիւէսինիգ :

— Էվլէթ, մատամ, տէյի պաղըրտը
Մ. տը Լիւսվալ, սահիպէ ճիւնհա պիր
գարը հագգընտա, սիզին տօղրուեու
սէօյլէմէնիգ պիր սօն վուրկոււն օլաճագ,
վէ սիզինտէ շանանը իսթիքրահ շէրիք-
լիլինիգ ճէգալարընտան պիրիսի սանըլա-
ճագ տըր :

— Էֆէնտիմ, սիզէ անճագ պիր շէյ
պէեան իտէրիմ, տէյի ճէվապ վէրտի պիր
գարարը գավի իւզրէ Ֆլօրանս. շէօյլէ քի,
մատամ տ'էնֆրէվիլ պէնիմ տօսթոււմ
օլմուշ տուր, վէ տայիմատա օլաճագ տըր,
վէ մէրգոււմէնին տէրտ ու միհնէթիտէ
նէ գատար զիեատէ չօղալըր իսէ, պէ-
նիմ րիգգաթ ու շէֆգաթըմա տախի օլ
գատար լանըգա սանըլաճագ տըր :

— Նէ՛ սէօյլէեօրսոււնուզ, մատամ,
տէյի պաղըրտը Մ. տը Լիւսվալ, մէկէրչի
ճէսարէթ իտէ՛րմիսինիգ . . .

— Տահա զիեատէսինէ պիւլէ իճթի-
սար իտէրիմ, էֆէնտիմ, վէ հաթթա
ճէսարէթ իտէպիլիլիմ Մ. տ'էնֆրէվիլ
սէօյլէմէյէ քի, քէնտի զէվճէսինէ գար-
չը, տայիմա զիմմէթ ունամուսա եագըչ-
մագ սուրէթտէ հարէքէթտէ պուլոււն-
մուշ տուր :

— Էլվէրտի՛, մատամ, էլվէրտի, տէ-
յի պաղըրտը Մ. տը Լիւսվալ բիւր դա-
գապ օլարագ :

— Խայր, էֆէնտիմ, էլվէրմէտի, տէտի
Ֆլօրանս, պէն Մ. տ'էնֆրէվիլ շունու

տախի տէր խաթըր իթտիրթմէք իսթէ-
րիմ քի, շիմտի պէնիմ էվիմտէ պու-
լոււնմագտա տըր, վէ բէք ալէա պիլիլի քի,
քէնտի էվիմտէ օլտուգճա քէնտույէ նէ
մէրթէպէլէրտէ հիւրմէթ ու րիայէթէ
պօրճուեոււմ, ֆագաթ շունուտա պիւ-
մէլի տիր քի, քէնտիսինին շիմտի պու-
րատա պուլոււնմասը քէնտույէ եագըչ-
մագ իտի :

— Հագգընըզ վար տըր, մատամ,
ֆագաթ, պէն էօյլէ նասիհաթլարը չօգ
տիյնէմիշիմ տիր, տէտի Մ. տ'էնֆրէվիլ
իսթիհագեարի պիր թէպէսսիւմ իլէ :

Պատէհու մէրգոււմ զագապնաք պիր
թավը իլէ քէնտի զէվճէսի վալանթի-
նին գօլոււնտան թուլթարագ,

— Հա՛յտէ պագալըմ, մատամ, տէտի :

Պիչարէ վալանթին, հէլաքէ եիւզ
թուլթուպ վէ ազլը պաշընտան կիթմիշ
օլտուղու, վէ հիճապը շէտիտինտէն նա-
չի տայիմա էլլէրլիլէ եիւզլէրինի գա-
բատըղը հալտէ, մաքինավարի սուրէթ-
տէ անաղա գալգարագ, տօտագլարը ա-
րասընտան,

— Օ՛ֆ, վալիտէ՛մ, վալիտէմ, տէտի :

— Կի՛թմէ վալանթին, պըրագմամ
սէնի, տէյի պաղըրտը Ֆլօրանս մէրգու-
մէ տօսթոււնա տօղրու աթըլարագ :

Լաքին Մ. տը Լիւսվալ, բիւր դա-
գապ քէսիլմիշ օլմաղին, շիտտէթ իւզ-
րէ զէվճէսինէ սարըլըպ գօլթուղոււնա
ալարագ մէրգոււմէյի գապթ իթտի, վէ,

— Մատամ, պու թիւսթախըղընըզ
պէնիմ իլին էն պիւլիւք պիր հագարէթ
տիմէք տիր, տէտի :

Մ. տ'էնֆրէվիլ պու արալըգ ֆուլ-
սաթ պուլարագ վալանթինի սիւրիւք-
լէեիպ կէօթիւրմէքտէ իքէն, մէրգոււմ

տախի եիւզէրինի գաբաթմագտա օլ-տուղու մէտրին աղթընտան, ըշգըրա-րագ,

— Ա՛տիյէօ, Ֆլօրանս, ասիյէօ, տէ-տի:

Վէ մէրգումէ, գօծասը Մ. տ'Լնֆրէ-վիլ իլէ կիտիպ կէօրիւնմէզ օլտու:

Մատամ տը Լիւսվալ իսէ, հիտտէթ ու քէտէրինտէն ըհնկի աթմըշ օլան զէվ-ճէսինի, չէնտ տագըգա քէնտի զապ-թընտա սագլատըգտան, եանի Ֆլօրանս-սըն տօսթ ու սալօնտան տիշարը չըգտըգ-տան սօնրա պըրագը վէրտի:

Օլ վագըթ Ֆլօրանս, սաքին պիր սէս իլէ:

— Մօնսիէս տը Լիւսվալ, մատամ քի սիզ գապալըզ իտէրէք պէնիմ իւզէրիմէ էլ աթսընըզ, վէ պէնի թութտունըզ, արթըզ պու կիւնտէն սօնրա պիր պի-րիմիզտէն այրը սանըլաճաղըմըզը պիլէ-սինիզ, տէտի:

— Նէ՛ սէօյլէեօրսուն, մատամ:

— Լվվէթ, սիզ քէնտի քէյֆինիզէ նասըլ մալիք իտէնիզ, պէն տախի քէն-տիմինքինէ էօյլէճէ մալիքէյիմ, վէ էօյ-լէ օլմասընըտա սիզէ իսպաթ իտէճէ-յիմ:

— Բէք իյի, մատամ, տէտի Մ. տը Լիւսվալ իսթիհզաքեարի պիր սէօյլէյիլ իլէ, սիզտէ քէնտի քէյֆինիզէ սանիպէ-սինիզ. լաքին, շու քէյֆինիզին նէ օլտուղունու հիմնէթ իտիպտէ պանա պէեան իտէպիլի՛րմիսինիզ:

— Շիւբհէսիզ:

— Նէ՛ իմիշ պագալըմ, մատամ:

— Քէյֆիմ իսթէեօր քի պիզ տօսթ-ճա, գալզա վէ կիւրիւտիւյէ սէպէպիյ-

եէթ վէրիւմէքսիզին պիր պիրիմիզտէն այրըմալըեըզ:

— Աճայիպ, մատամ, տիմէք տիր քի, սիզին ազընըզճա պու տէտիկինիզ օլա-պիլիւր պիր շէյ տիր, էօյլէ՞ մի:

— Իշիթտիկիմէ կէօրէ պունուն բէք չօզ էմսալլէրի վար տըր:

— Տիմէք տիր քի, մատամ, գաթը-նըզ օն եէտի եաշընտա օլտուղունուզ հալտէ, քէնտի քէյֆինիզէ իսթէտիկի-նիզ եէրտէ կլզիպ էօմիւր կէշիւրէպի-լէճէքսինիզ, էօյլէ՞ մի:

— Իսթէտիկիմ եէրտէ՛ մի կէզմէք Ալլահ իթմէսին, զաթէն սիզ պիլիւրսի-նիզ քի, օ տէտիկինիզ պէնիմ տուլղում իզթիզասընտան տէյիլ տիր . . .

— Լաթիֆէ լազըմ տէյիլ տիր, մա-տամ, տէյի պաղըրտը Մ. տը Լիւսվալ, հիշ ազընըզ քէսէ՛ր մի քի սիզին կիպի անճագ օն եէտի եաշընտա օլան պիր գատըն, վէ հէմտէ գօծասը օլտուղու հալտէ, եալընըզճա քէնտի քէյֆինէ իմ-լարը էվգաթ իտէպիլսին, խիւտա ալիմ, պէօյլէ պիր շէյի թէսալվուր իյլէմէք տախի աջի տիվանէլիք տիր:

— Պէնիմ նիլէթիմ եալընըզճա եա-շամագ տէյիլ տիր, էֆէնտիմ:

— Էօյլէ իսէ, քիմի՞ն իլէ պիրլիքտէ եաշաեաճագսընըզ, մատամ:

— Վալանթին պէսպալսթ ու պիշա-րէ տիր, անըն իլէ վալիտէսինին եանըք նա չէքիլէճէյիմ: Թէշէքքիւր իտէրիմ Ալլահտան քի, էֆէնտիմ, պէնիմ սէր-վէթիմ պաշգա, վէ սէնին սէրվէթինտէ պաշգա օլտուղունտան, օլ ճիհէթլէ պիր պիրիմիզէ պաղըր տէյիլիզ . . .

— Նա՛սըլ, մէրգումէ պիշարէնին եանընա՞մը չէքիլմէք իսթէրսինիզ, ա՛-

ճայիպ, էօյլէ պիր գարընըն հանընա քի պիր մաշուգու վար տըր, էօյլէ պիր գարը քի, գօծաւը, հագգըլը օլարագ, պու ախշամ խանէսինտէն գօվաճագ տըր, վէ էօյլէ պիր գարը քի քեաֆֆէ-յի էհլի ըրզլարըն նէֆրէթլէրինի քէնտի իւզէրինէ սաւլէթ իյլէսէ ճայիզ տիր, վէ սիզտէ կիտիպտէ էօյլէ պիր գարըյ-լա պիրլիքտէ հաշամագ նիյէթինտէ պուլունմագտաւընը: Լաքին, հալընըզ էօյլէ պիր նիյէթտէ պուլունմանըրը իգ-րար իթմէքլիյէ ճէսարէթ իթմէնիզ տա-խի, սիզին մահպուսիյէթինիզէ սէպէ-պիյէթ վէրիպ, վէ քեաֆի սահրլա-պիլէճէք տիր:

— Մօնսիէօ տը Լիւսվալ, պու կիւն-քի վուգուա կէլէն հալլէր պէնիմ սօն տէրէճէ եօրկուշուղուսու մուճիպ օլ-մուշլար տըր. իմտի, էկէր պէնիմ մէմ հուսիյէթինի իսթէր իսէնիզ րահաթ պըրագընըզ պէնի. վէ շուսուտա ու-նութմամ սէօյլէմէյէ քի, էկէր էհլի րըզ քիմէսնէլէրին նէֆրէթինէ չայէսթէ սա. երլաճագ պիր ստամ վար իսէ, օտաք Մ. տէնֆրէվիլ տիր. չիւնքի գէվճէսի-նին խարապիյէթինի, պիզգաթ քէնտի հարաքեաթ ու Վուսամէլաթը նահէմիպ-րէլէրի մուճիպ օլմուշլար տըր: Հալ նիւ-քի Վալանիթին, ստայիմա պէնիմ լիգ-գաթը գաղպ վէ մէրհամէթիմ չայէսթէ սահըլսա ճայիզ տիր:

— Լաքին, պու սէօյլէտիքլէրինիզի քիմսէ իշիթմէսին, մատամ, պուշլար սիզին մահպուսիյէթինիզի մուճիպ օ-լուրլար տէյիտօրում սիյէ:

— Իշիթ պէնիմ սօն լաղըրտըմ պու-տուր, մօնսիէօ տը Լիւսվալ, քիմսէ պէ-նի մահպէսէ իլգա իթտիրէմէզ, պէն

քէնտի սէրպէսիյէթիմէ մալիքէ դալա-ճաղըմ, վէ սիզտէ քէնտի սէրպէսիյէ-թինիյէ մալիք օլաճագտընըզ, վէ պէն քէնտի սէրպէսիյէթիմ իսթէտիկիմ կի-պի դուլլանապիլէճէկիմ:

— Հայըֆ քի, սօնրա կէօրէճէքսի-նիզ, մատամ:

— Սիզտէ կէօրէճէքսինիզ, մօնսիէօ

է

Պու հաղ իթտիկիմիզ վաղայաւոտան սօնրա տէօրթ սէնէ գատար կէչմիշ իտի:

Շէտիտ պիր գըշ օլուպ, քէսկին պիր սօուզ վար իտի, վէ րույի ապիւման գա-րանիզ, վէ սրգընթըր իտի:

Վօթիրար սօգաղընա տօղրու աճէլի աճէլէ պիր գատըն իլէրուլէյիպ կիթալի վէ անաշըլարընա կէօրէ պիր էվի նիւմէքօստընա. արամագտա օլտուղուն պան, էվլէրին նիւմէրօլարընը կէօղտէ կէչմիշք իշին էօլէտէ պէրուտէ տուր-տու:

Մէրզումէ գատըն հաա էլպիպէսի հանի սիեսիլար կիյմիշ օլուպ, կէօրի-նիւշէ նէզարէն հիկիրմի իքի վէ հախօթ եհիկիլմի իւշ չաղարընտա, իրի վէ գա-ըիֆ վիճուտու, դաեթ լսմէր լէճէլի իրի վէ սիեսի կէօղլու իտի, վէ կէօղ-լէրի աթէշ կիպի հանմագտա, վէ մանա-տար պիր հալտէ պուլունմագտա իտի վէ էչքեալինտէ պիր կիւզէլլիք կէօրիւն-մէքտէ օլտուղու կիպի, պիրապ եօրու-մուշ օլտուղու տփիտի անաշըլարագտա իտի. վէ սիւսպընտա տէրքեար օլան հարէրէթ վէ հարէքէթտէն, կեսա պիր

մանգունիյեթի քետերտմիզէ, վէ կեանս
պիր սապըրորդըզլա միւլէմն պիհու-
զուրլուպա տիւշար օլուուզու ֆէհմ օ-
լունմագտա խաի, վէ մէրզու մէնին զօր-
լու վէ պաղէն տախի թիւ-միգաճճա բէֆ-
թարքնտան աթէշի մէշրէպ սահիպէսի
օլմասը քէշֆ խաիմէքտէ խոի:

Մէրզու մէ կէնճ գտառն վօմիրտար
սօգալընին սայքի նըսֆինը սօլաշարդ-
տան սօնրա, նիւմլիօլարըր չիֆթ օլմա-
եան թարտֆը եհնիաւէն կէօզաւէն կէ-
չիրաի. վէ 57 նիւմէրօ իլէ միւրազգամ
խանէնին գարշարնա եէթիշաիքտէ, օ-
րատա սուրտու, տիւշարը իղթիրտպ
օլտու, վէ պանն խոէրսին քի, էնինի
սինէսինի (եիւրէք վուրմասը) թութմագ
նիյեթիլէ էյինի եիւրէկի իւղէրինէ գօյ-
տու, վէ չէնա տագրգա թաշ կիպի
տուրա գալտըգտան սօնրա, մէքքիւր
խանէնին քիւչիւք գարուսունա սօղրու
կիթսի, վէ պատէհու թէրէստիւսի ա-
զիւ իւզրէ եէրինի տէյիշթիրտի խէտէ,
մէքքիւր խանէտէ քիրալըգ պիր չօգ
տայիրէլէր պուլունտուղու իշարէթլէրի
եազըլարըն կէօրտիւկիւնաւէն, քէնաինճէ
գարար վիրէրէք գաբուսան իչէրի կիր-
տի, վէ գաբուսունուն օտասը էօնիւն-
տէ տուրտու:

— Չանն խոէրիւմ քի, էֆէնտիւմ քի-
րալըգ տայիրէլէրինիվ վար արը:

— Եվէթ, մատամ, իւք գաթտա վէ
իւչիւնճիւ գաթտա տայիրէլէրիմիզ օլ-
տուգտան պաշգա, այրը այրը իքի օտա-
լարըմըգ տախի վար տըր:

— Եւք գաթ պէնիւմ իչին էլպէթթէ
պահալը օլմալը տըր. իւչիւնճիւ գաթ
իչիմէ կէլիւ, աճէպա քիրալարըն նէ
տիր:

— Մէնէվի գըլմէթի, սօն լազըրտը
ալթը եիւզ ֆրանչ տըր, մատամ. սա-
հա հէնուզ թէզեին իտիւրիշ օլուպ, վէ
եալընիւզ քեաղըտլանմասը գալմըշ տըր:

— Գո՞չ գըթատան իպարէթ տիրէր:

— Եւ իւզէրինէ նազըր պիր մաթ-
պախ, վէ պիր քիւչիւք եէմէք օտաւը
պիր սալօն, պիր կիւզէլ եաթագ օտա-
սը, վէ հինի իղթիզատէ պիր ուշագ հա-
թաղը գօնուլապիլըր պիրտէ թէնէֆֆիւս
օտասընտան իպարէթ տիր, Մատամ, է-
կէր արզու խոէր իսէնիզ, պիւզպաթ պու-
եուրուպ կէօրէպիլըրսինիզ:

— Հէր շէյտէն էվէլ, պու խանէտէ
իգամէթ խոէնիլէրին քիմէր օլուուզարըն
անլամալ խաթլէրիւմ. չիւնքի պէն հէմ
տուլում, վէ հէմտէ եալընըքմ. իմտի,
զանն խոէրիւմ քի մէքքիւր սիւալտէն
մագոէախիմ նէ օլտուգուն ֆէհմ իթմէք
տէսինիզ:

— Որասը մալիւմ տիր, մատամ
ֆագաթ, պուրատա բահաթ խոէպիլըր-
սինիզ. պիրա, նասըլ քի սէօյլէտիւմ, իւք
գաթտա քիմաէ եօզ տուր, իքինճի գաթ-
տա կէրէք քէնտիւսի վէ կէրէք զէվճէսի
պէղայէթ տէրէճէտէ իրայէթլի օլուպ,
վէ Տրօա (ալօգաթլըգ) մէքթէպի հօճա-
լարընտան օլան պիր զաթ օթուրմագտա
տըր, վէ հաթթա չօճուզլարը տախի եօզ
տուր. իւչիւնճիւ գաթ զաթընըգա թագ-
տիւմ իթտիկիւմ գաթ տըր, վէ տէօրտիւն-
ճիւ գաթտա պիր արալըգ իլէ իքիտէ
ուֆանըգ օտալար վար տըր քի, կէնճ
պիր մատամ թութմուշ տուր. լաքին
կէնճ մատամ տէտիկիմէ պագսիւնընըգ,
եինէ մէրզում Մ. Միշէլ Բէնօ եիկիրմի
ալթը վէ եախօտ եիկիրմի սէքիզ չազ-
լարընտա օլմալը տըր:

կէնճ գատրն, Միշէլ Բէնօնուն իսմի-
նի իշխթտիկինտէ, հէր նէ գատար քէն-
տունի զապթա միւգթէտիրէ իտի իսէ-
տէ, քէնտի իսթէյինէ ըաղմէն, հիւզլէ-
րի կեան գըզարըպ վէ կեան սօլմանեա
պաշլատըղը կիպի, քէտէրնաք պիր թէ-
պէսսիւմտէն տօտաղլարը հարէքէթ իթ-
մէկէ, վէ իրիճէ վէ սիեան կէօլլէրի ի-
սէ, զանն իտէրսին քի, ուզուն ուզուն
քիբրիքլէրի ալթընտա տահա զիեատէ
աթէշ կիպի բարլամանեա պաշլատը :

Պու ճիւմէ իլէ տախի մէրգումէ
քէնտի խէլէճանը տէրունինի զապթ ի-
տէրէք, պիգայտճա պիր հէյեթ վէ միւ-
լայիմ պիր սէս իլէ թէքրարէն քէլամէ
աղազ պիրլէ :

— Տիմէք տիր քի իւշիւնճիւ գաթտա-
քի մէղքիւր տայիրէ, մէրգում կէնճ ա-
տամըն օթուրտուղու օտանըն թա ալ-
թընտա պուլունմագտա տըր :

— Էվլէթ, մատամ :

— Մէրգում էվլի մի տիր :

— Խայր, մատամ . . .

— Թէքրարէն սէօլլէրիմ, էֆէնտիմ,
պէնիմ պու սիւալլէրիմէ թէանճիւպ իթ-
մէյինիզ . վիրա պաշլամ իւսթիւնտէ կիւ-
րիւտիւ բաթըրտը օլուր իսէ ասլա հօշ-
լանմամ, վէ ֆէնա գօմշու վէ արգա-
տաշտան զայէթ սագընըրմ . իմաի, ա-
ճէպա, գօմշում օլաճագ օլան մէրգում
շախսըն տախի, սայիր նիշէ տէլիգանլը-
լար կիպի, կիւրիւտիւտէն խօշլանմագ
թապիւթ վէ ստէթի, վէ խաֆիֆճէ մէշ-
րէպլի տօթլարը վա՞ր մը տըր անլամագ-
ըղը արգու իտէրիմ . չիւնքի կիւրիւ-
տիւտէն բէք թաճիզ օլտուղում միսիլ-
լու, աայիրէմէ կիտիպ կէլմէքտէ իքէն
մէրտիվէն իւզէրինտէ էկէր էօլլէ խա-

ֆիֆ մէշրէպլէրէ ըասթ կէլիր իսէմ տա-
խի բէք ճանըմ սըգըրը :

— Քի՛մ, Մ . Միշէլ Բէնօմու, ա՛հ
խա՛յր, մատամ, խայր, մէրգում էօլլէ
օտանընա քըշլուր միւսաֆիր գապուլ ի-
տէնյէրտէն տէյիլ տիր, տէտի գաբուճու,
Միշէլի քեամիլէն մուհաֆաղա իթմէք
նիյէթիլլէ :

Վէ մէրգում էլլէրինի պիր պիրինէ
պաղլատը :

Պիր արալըգ մէրգումէ գատրնըն
մահուն լէհճէսինտէ պիր էսէրի մէսէր-
րէթ վէ իւմիտ հասըլ օլմանեա պաշլա-
տըղը թագտիրտէ, նիմ թէպէսսիւմ իւզ-
րէ, թէքրարէն քէլամէ աղազ իլէ :

— Պէնիմ նիյէթիւմ գաթան մէրգու-
մուն ախլագընա գարշը սէօլլէմէք տէյիլ
տիր, Ոլլան իթմէսին, վէ պէնիմ սիւ-
ալլէրիւմ իւզէրինէ սիպին իւզէրինիզտէ
զուհուրա կէլէն թէանճիւպ, պէնիմ էմ-
նիյէթիւմ մուճիպ օլմագտա տըր :

— Մատամ . Մ . Միշէլ Բէնօ նատիր
իւլ էմալ պիր ատամ տըր, եանի քէն-
տի իշինի սաաթ կիպի սըրապընա գօյ-
մուշ տուր . չէօլլէ քի, բաշտը վէ եօր-
թու պիլմէզ, հէր Թանղըրնըն կիւնիւ
սապահըն սաաթ իւշ պուշուղսւնտա, վէ
եախօս էն կիճի տէօրտիւնտէ տիշարը
չըգար, կիճէ եարըսընտան սօնրա կէլիւ
վէ ասլա եանընա ատամ գապուլ իթ-
մէզ . . .

— Նանըրմ, տիմէք տիր քի մէր-
գում ֆէվլէլատէ սուրէթտէ սապահճը
օլմալը տըր, տէտի կէնճ գատրն, մէր-
գում հագգընտա իշխթտիկի անվալըն
քէնտի իւզէրինէ չէտիտ սուրէթտէ թէ-
էսսիր իթտիկի, սուրէթի զահրէսինտէն
անլաշլմագտա օլտուղու հալտէ : Նէ՞

սէօյլէ հօրսունուզ, մէկէրչի մէրգում պէլլի սէօյլէմէք իսթէմէ հօրսունուզ, զաթ հէր կիւն օլ գատար էրքէն մի էօյլէ տէյիլ մի:

— Էվլէթ, մատամ, եազ վէ գըշ, վէ հէմտէ հիշ պիր շէյ մէզքիւր ատէթինէ մանի օլմագտա տէյիլ տիր:

— Լաքին, տէտի թէքրարէն կէնճ գատըն, պէսպէլլի մէրգում հագգընտա իշիթտիքէրինէ ինանամատըղընտան, տիմէք տիր քի մէրգում զաթըն չալըշկանլըղ հիքմէթ նէվինտէն պիր շէյ տիր:

— Օլ պատպէ պաշգա պիր շէյ սէօյլէյէմէյիպ, մատամ, եալընըզ շու գատարը սէօյլէրիմ քի, պէնիմ պիլտիկիմ, մէրգում, քէօյ խօրօղարը գատար էրքէն գալըմագտա տիր:

— Եկէր աֆվ իսէրսէնիզ էֆէնտիմ, սիզէ պիր սիւալիմ տահա վար տըր, տէտի կէնճ գատըն իշիթտիքէրի իւզէրինէ կիթտիքճէ տիւշարը թէհայեիւր օլարագ, մէրգում հէր սապան սաաթ իւշ տէօրթտէ տիշարը չըզըզ, վէ կիւնէնին նըաֆընտա օտապընա ալտէթ իտէն էֆէնտիսին սանաթը եախօտ իշի նէ տիր, պանա սէօյլէյէպիլի ըմիսինիզ:

— Մնու պէնտէնիզտէն սիւալ իթմէյինիզ, մատամ, չիւնքի օլ պապտէ հիշ պիր մալիւմաթըմ հօգ տուր. ֆագաթ, շու սահիհ տիր քի, մէրգումուն քիմսէյէզէրէճէ զարարըտա հօգ տուր:

— Տօղրուսունու իսթէր իսէնիզ, թամ պէնիմ տուլղու վէ թապիաթըմա ուլղուն պիր զաթ իմիշ, վէ պէլքիտէ իգպալիմ սայէսինտէ էօյլէ պիր գօմլուեա տիւշէճէկիմ. Լաքին, միւրայիլիկի պէր թարաֆ իլէ սէրպէսթճէ սէօյլէյէյիմ, մէրգում քիրաճընըղըն սանաթընը պիլմէմէնիզ միւմքին տէյիլ իսէտէ, պէս-

պէլլի սէօյլէմէք իսթէմէ հօրսունուզ, էօյլէ տէյիլ մի:

— Սահիհէն պիլմէմ, մատամ, զիրա, կէրչի Մ. Բէնօ իւշ սէնէ տիր պուրատա տըր, Լաքին մէրգումուն իսմինէ անճագ պիր տէֆա մէքթուպ կէլմիշ տիր. վէ անըն իւզէրինտէ իսէ պաշգա շէյ եազըլմըշ իտի, վէ եանընա իսէ Ալլահըն գուլու անագ պատմագտա տէյիլ տիր:

— Լաքին մէրգում տիլսիզ տէյիլ տիր եա:

— Ալլահ իթսէսին, մատամ, ֆագաթ, տիլսիղտէն զիեատէ իյի տիր. չիւնքի քիմսէ իլէ գօնուշմագ, տիշարը չըզտըղը վէ ախշամա կէլտիկի վագըթ պէնտէնիզ եաթագտա պուլղունտուղումտան, ֆօրթօն օիլ էր քէ (աֆվ իսէրսինիզ, գարուեու աչարմըսընըզ) տէյիպ, վէ ախշամարը օտամա կիրիպ քէնտի մուսունու եախօտ գանտիլինի ալտըղընտա իսէ պօնտա (կիճէլէր խայր օլսուն, ճօնիէ Լանթըլ (գարճճճունուն իսմի տիր) տէր: Իշթէ պէնիմլէ գօնուշմասը ահճագ պու գատար տըր: ՕՖ, ուզ տահա ունուտաճագտըմ:

— Նէ տիր ունուտաճալընըզ:

— Այ պաշը կէլտիքտէ, պիր կիւն էվլէլիսի, ախշամտան ալթմըշ ֆրանգը կէթիրիպ թըրաբէզամըն իւզէրինէ գօր, վէ «Մօնսիէ Լանտրի ալըղը գօյաում» տէր. վէ ֆէրտասը կիւնիւ ախշամըսը պէնտէ թէպիմ քեաղըտընը կէթիւրէրէք, «Մօնսիէ Բէնօ, թէպիմ քեաղըտընըզ շամտանընըղըն եանընտա տըր» տէրիմ: Մէրգում քեաղըտը ալըր, վէ պանա «Թէշէքքիւր իտէրիմ, Մօնսիէ»

Լանտրի » տէր . իշխէ պուտա պէօյլէճէ
իւչ պուչուգ լագըրտը իւն պիթէր կի-
տէր :

— Պու մէրթէպէ հէր քէս իլէ միւնա-
սէպէթի ազ օլմագլըգ , տողրուսու միւմ
քինսիդ ատտ օլունան շէյլէրտէն պիրի-
սի տիր , լաքին հիչ տէյիլ իսէ , գուրու
պիր մէրագ տախի մէրգուսու սահիհէն
էսրար , նէվինտէն օլան էօմր ու թէայ-
եիւչինսիս նէ սուրէթտէ օլմասընը անլա-
մաեա չալըչմագլըղա սիդի թահրիք
իյլէ՞մէտի մի : Մէրգուսա հիչ պիր խըտ-
մէթ իտէն եօ՞գ մու տուր :

— Խայր , մատամ , քէնտի խըտմէ-
թինսի պիզգաթ քէնտիսի կէօրիւր , եա-
նի եաթաղընը եաբար , գունտուրալա-
ընը պօեար , էլպիսէսինսի թէմիզլէր ,
վէ օտասընը սիւբիւրիւր :

— Պիզգաթ քէնտիսի , էօյլէ՞մի , տէ-
սի պաղըրտը կէնճ գատըն , քէնտուսի
գապթ իսէմէտիկինտէն եէնի պիր թէաճ-
ճիւպ իւզըէ :

Պատէհու , մէրգուսէ քէնտիսի թօբ-
լաեարագ :

— Նէ՞ աճայիպ շէյ տիր քի , մէրգուս
պու գատար զահմէթի տէր իւհտէ իթ-
մէքտէ տիր :

— Հայ հա՛յ , նիչին թէաճճիւպ իթ-
մէքտէսինիզ , տէտի գաբուճու , կէնճ
գատընըն թէհայեիւրի իւզէրինէ սիւչա-
ըն թէաճճիւպ օլարագ , բէք սատէ պիր
հալ տըր պու , չիւնքի պու ալէմտէ հէր
քէս էլլի պին Ֆրանգ իրատ սահիպի տէ-
յիլ տիր , վէ խըտմէթեարը օլմաեա-
նըն , թապիւթիլէ պիզգաթ քէնտիսինսի
խըտմէթ իթմէսի իգթիւլա իտէր :

— Վագաա , պու սէօյլէտիկինիզ բէք
տողրու տուր , էֆէնտիմ , տէտի կէնճ

գատըն ֆիւթուրսուզուզու էլէ ալարագ ,
լաքին , հիչ տէյիլ իսէ պաղը քէրրէ մէր-
գուսուճ օտասընտան իչէրի կիրմէքտէ
տէյի՞լմիսինիզ :

— Շիմտիյէ գատար անճագ իքի տէ-
ֆա կիրմիլիմ տիր , մատամ :

— Աճէպա քէնտի տայիրէսինտէ ֆէվզ
էլ ատէ հիչ պիր շէյ եօ՞գ մու տուր :

— Խայր , մատամ , մէրգուս քէնտի
իքի օտալարընտան անճագ պիրիսինտէ
օթուրմագտա օլուպ , վէ տիկէր օտասը
իսէ տէօչէլի պիլէ տէյիլ տիր :

— Էյ , հիչ տէյիլ իսէ օտասընտա սա-
նաթընա տայիր պիր շէյ կէօրէ՞մէտի-
նիզ մի :

— Սիւպհան Սլլահ , մատամ , մէր-
գուսուճ օտասը տախի պաչգա օտալար
կիպի ճէվիզ թագըմլար իլէ տօնանմըչ
ղայէթ թէմիզ պիր օտա տըր . պիր գար-
եօլա պիր պիւրօ , պիր թըրաբէզա վէ
տէօրթտէ սանտայիյէ վար տըր , իշխէ
հէփսի պու գատար :

— Յիւհագըզա , մատամ , տէտի կէնճ
գատըն , քէնտի սիւալլարընըն , վէ ալէլ
խուսուս քէնտի թէաճճիւպլէրինսի մէր-
գուսա դարայիպ նէվինտէն կէօրիւնմէ-
սինսի հիսս իտէրէք , տողրուսու սիզտէն
ատէթտէն օլմատըղը տէրէճէտէ մահրէմ
շէյլէր անլամագլըգ նէզաքէթսիլլինսի
ճէսարէթ իթմիչ օլտուզուսու պիրագ
կիճճէ ֆէհիլինսի վարտըմ . լաքին , շու-
տա սահիհ տիր , վէ սիզտէ շէհատէթ
իտէրսինիզ քի , մէրգուս կիպի պիր քի-
րաճը տահա կէօրմէմիչ օլմալըսընըզ , էօյ-
լէ տէյի՞լ մի :

— Պու խուսուս բէք սահիհ տիր ,
մատամ . ֆագաթ , մատամ քի Մ . Սի-
շէլ Բէնօ քէնտի այլըզլարընը կիւնիւն-

տէ վէ սամաթընտա թէտիյեէ իյլէմէքտէ տիր, մատամ քի քիմսէյէ զարար վիր- մէմէքտէ տիր, վէ մատամ քի եանընա պիր քէտի տախի ուղրաթ մամագտա տըր, նէճի օլուպ օլմատըղը պէնիմ վաղիֆէմ- տէն պիլէ օլմամըչ տըր: Շիմտի, մա- տամ, մէգքիւր տայիրէյի կէօրմէք իս- թէ՞րմիսինիզ:

— Հայ հա՛յ, չիւնքի, հէր շէյի պէր թարաֆ իթսէք տախի, զանն իտէրիմ քի պէնիմ իչին պուլնտանտա միւնասիպ պիր մահէլլ պուլմագ կիւճ օլաճագ տըր:

Ը.

Մէրգուլէ կէնճ գատըն գաբուճու- նուն արգասընա տիւշէրէք քիրալամագ իսթէտիկի տայիրէյի կէզմէյէ չըգար ի- քէն, միգտարի քիֆայէտէ աիգգաթա շաեան պաչգա պիր մէնզարէ տախի, մէգքիւր խանէյէ պիթիչիք օլան խանէ- նին ալթ գաթընտա վագը օլան գահվէ- տէ կէչմէքտէ իտի:

Մէգքիւր գահվէնին չօզլուգ միւշ- թէրիսի պուլուլնամաեղպ, վէ օլ անտէ իսէ, եալընըղ պիր ատէմ, պիր թըրա- բէզա պաչընտա օթուրմագտա, վէ թը- րաբէզանըն իւզէրինտէ իսէ պիր չիշէ սու, պիրազ շէքէր, վէ պիր գատէհ տա- խի ապսէնթ պուլուլնամագտա իտի:

Մէրգուլ միւշթէրի հէնուզ եէնի կէլմիշ օլուպ, էն չօղու օթուզ չաղլա- րընտա զայիֆ, սինիրլի, էսմէր չէհրէ- լի, էշքեալը պէղայէթ տէրէճէտէ կէօս- թէրիչի (ազսանթիւէ) վէ սէրի իւլ հա- րէքէ պիրիսի իտի. մէրգուլ պիր չօզ

ղազէթալարտան պիրինի պըրագըպ տի- կէրինի ալմագտա, վէ էլլինտէ պիր սիկարա իչմէքտէ օլտուղու հալտէ, մէգքիւր դա- զէթալարը կէօզտէն կէչիրմէքտէ տիր կիպի էթվարտա պուլուլնամագտա իտի. կէրչի մէրգուլ դազէթալարը օգուլմագ- տա իտի, լաքին, ֆիքրինին օգուլտուղու շէյլէրտէ օլմատըղտա անլաչըլմագտա ի- տի. վէ զանն իտէրսին քի մէրգուլ պիր տէրին վէ գարմագարըչ մահզու- նիյեէթ բէնչէսինտէ օլտուղուլնտան, ա- րատա պիր իւզէրինտէ կիզլի պիր էսէրի զագապ հասըլ օլմագտա, վէ պուլ հալի- տէ թիզմիզաճըղա մէսուպ օլան հարէ- քէթլէրինտէն քէչֆ իտիլմէքտէ իտի. վէ իշթէ մէգքիւր հալինէ մէպնի տիր քի, սօն տէֆա կէօզտէն կէչիրտիկի դա- ղէթաեը չիտտէթ իւզըրէ մէրմէր թըրա- բէզանըն իւզէրինէ պըրագը վէրտի:

Պիր վագըթ թէֆէքքիւր իյլէտիքտէն սօնրա, գըսսա վէ սէրթ պիր ոէս իլէ կարսօնու, եանի գահվէնին թապիսինի չաղըրտը:

Գըր սաչլը օլան մէրգուլ թապի գօ- շուպ կէլտի:

— Կա՛րսօն, շուլնտան պանա պիր գատէհ ապսէնտ վիրսէնէ, տէտի մէր- գուլ սիկարա իչմէքտէ օլան ատամ:

— Էֆէնտիմ, հալէա գատէհինիզ սօ- լու տուր:

— Ա՛հ, հագգըն վար տըր:

Մէրգուլ մէգքիւր ապսէնթի իչտի, վէ կարսօն տախի թէքրաբէն սօլտուր- տու:

— Պագսանա, կարսօն, տէտի մէր- գուլ, պուլ գահվէ 59 նիւմէրօլու խա- նէյէ րաճի տիր, էօյլէ տէյի՛լ մի՛:

— Էլվէթ, էֆէնտիմ:

— Կարսօն , պէշ ֆրանգ դաղանմագ իսթէ՞րմիսին , տէտի մէրգում սիկարա իչէն ատամ :

Վէ մէրգում կարսօնուն քէմալի թէհայեւր իլէ քէնտի եւլզիւնէ պագմագ տա օլտուղուն կէօրտիւքտէ , թէքրարէն քէլամէ աղազ իլէ ,

— Սիղէ սիւալ խիեօրում , պէշ ֆրանգ դաղանմագ իսթէ՞րմիսինիզ :

— Պէ՞ն մի , էֆէնտիմ , ֆագաթ . . .

— Քէվապ վէր , իսթէ՞րմիսինիզ , իսթէմէ՞րմիսինիզ :

— Էվլէթ իսթէրիմ , էֆէնտիմ , ֆագաթ նէ՞ եարմագ լազլմ տըր :

— Սէօյլէմէք :

— Նէյր՝ սէօյլէմէք , էֆէնտիմ :

— Պազը սիւալլարա ճէվապ վիրմէք :

— Օնտան գօլայ պիր շէյ օլամագ , էկէր պիւտիկիմ պիր շէյէ տայիր իսէ :

— Զօգտան պէրու պու գանվէտէ՞միսինիզ :

— Օ՛ , թա եարըլտըղը կիւնտէն , եանի օն սէնէտէն պէրու , էֆէնտիմ :

— Սիկ պու էվտէ՞ մի եաթմագտա սընըզ :

— Էվլէթ , էֆէնտիմ , պէշինճի գաթ տա եաթմագտաերմ :

— Պուրատաքի քիրաճըլարըն քիաֆֆէսինի թանը՞րմընըզ :

— Եալընըզ կէօրմէքլէ վէ իսիմլէրինի իշիթմէքլէ թանըրըմ , էֆէնտիմ , իշթէ պու գատար : Զիւնքի պուրատա պէնտէնիգտէն պաշգա պիր կարսօն պու լունմատըղընտան , քիմսէ իլէ կիտիպ կէլիպ գօնուշմագըղա վաղթիմ օլմա մըշ տըր :

Պիր վագըթ թէրէտտիւտի ազիմ իւզըէ պուլունտուգտան սօնրա , մէր-

գում սիկարա իչէն ատամ , էշքեալընտան իղթիրապը տէրուն ընչէսինտէ պուլունտուղու անլաշըլմագտա օլտուղու հալտէ , պօղուգճա պիր սէս իլէ կարսօնա ,

— Պու էվին տէօրտիւնճիւ գաթընտա քի՞մ օթուրմագտա տըր , տէտի :

— Պիր գատըն , էֆէնտիմ :

— Եալընըզ պիր գատըն մը :

Կարսօնտան մէգըլըր ճէվապը ալալընտա , գանն իտէրսին քի մէրգումուն տէրտի տէրունի տահա վիեատէ չօղալտը :

— Էվլէթ , էֆէնտիմ , տէտի մէրգում , եալընըզ պիր գատըն :

— Տո՛ւ մու տուր :

— Տօղրուսու , օրասընը պիւլմէմ , էֆէնտիմ . ֆագաթ մէրգումէնին իսմի մատամ տը լիւսվալ տըր , իշթէ սիկ օլ պապտէ անճագ պու գատար մալիւմաթ վիրէպիւրիմ :

— Պագ տօսթում , բէք ալէա ֆէհմինտէսինիզ քի , պէնիմ սիղէ պէշ ֆրանգ վիրմէքտէն մագսէտիմ , սիզտէն մալիւմաթ ալմագ տըր :

— Հագընըզ վար տըր , էֆէնտիմ , լաքին պէնտէ անճագ պիւտիկիմի սէօյլէյէպիւրիմ :

— Օնա չիւբհէ իսթէմէզ : Տօղրուսունու սէօյլէ , պու էվտէ մէրգումէ գատըն հագընտա հէրքէս նէ՞ սէօյլէմէք տէ տիր , վէ իսմինէ նէ՞ Հագըրմագտա սընըզ :

Մէրգումուն պու սիւալտէն մագսէտի , սէսինտէ զուհուրա կէլմէքտէ օլան իսաֆիֆ պիր տիթրէյիչի կիլլէմէք , վէ պիթթէտրիճ արթմագտա օլան իղթիրապը տէրունինէ զալէպէ իթմէք իլին

վագըթ գաղանմապտան իպարէթ իտի :

— Նասըլ քի զաթընըզա սէօյլէտիմ, էֆէնտիմ, մէրգումէ, մատամ տը Լիւս-վալ թէսմիյէ օլունմագտա տըր, վէ մէրգումէնին ալէյհինտէ պօշ պօղազըզ թտիպտէ պիր չէյ սէօյլէմէք պիւսիւք պիր պէտիսհըզ սայըլաճաղընտա չիւք-հէ եօզ տուր . չիւնքի քիմնէ իւէ կէօ-րիւշտիւկիւ կէօրիւլմէքտէ տէյիլ տիր :

— Նա՞սըլ :

— Եվլէթ, էֆէնտիմ, մէրգումէ հէր կիւն սապահին սաաթ իւչ պուչուկ վէ եախաւ քէք քէք տէօրտիւնտէ տիշարը չըզար, վէ ապա մէզքիւր վագթիինի շաշըրմաղ, էմնա եաղ օլտուն, էմմա գըշ, վէ կիճէլէրի խէ տաշիմա եարը կիճէտէն սօնրա կէլիր, չիւնքի պէն եարը կիճէտէն էվլէլ եաթմագտա օլտուղում տան, կէլմէսինի իշիտիրիմ :

— Ատա՛մ սէնտէ, 'նէ՛ միււմքին տէ-յի պաղըրտը մէրգոււմ, թըպգը սիեահ-լար կիյմիշ օլան եապը գատընըն, Մ . Միշէլ Բէնօ հագգընտա գաբուճուտան իշիթտիկի ինանըլմագ մէրթէպէտէ պու-լունան էրքէնճիլիք ատէթի իւղէրէնէ իզհար իթտիկի թէհայեիւր կիպի իպ-րազը թէհայեիւր իտէրէք : Աճայիպ, սահիհէն, տէտի մէրգոււմ թէքրա-րէն, մէրգոււմէ գատըն հէր սապահ սաաթ տէօրթտէն էվլէ՞լ մի տիշարը չըզմագտա տըր :

— Եվլէթ, էֆէնտիմ, գաբուճու գաբաւըղընը պէն քէնտիմ իշիթմէքտէ-յիմ :

— Ինանըլաճագ չէյ տէյիլ տիր պու տէտի մէրգոււմ սիկարա իչէն աւտամ :

Վէ, պիրազ թէֆէքքիւրէ աւա-տըզտան սօնրա, թէքրարէն քէլամէ ա-ղաղ իլէ :

— Աճէպա մէրգոււմէ գատըն տայի-մա քէնտի էվինտէն տիշարը չըզարազ, 'նէ՞ եաբմաեա կիթմէքտէ տիր :

— Օրասընը պիլմէմ, էֆէնտիմ :

— Աճէպա էվին իշինտէ մէրգոււմէ-նին հագգընտա 'նէ՞ տիւշիւնմէքտէ տիր-լէր :

— Չիչ պիր չէյ, էֆէնտիմ :

— Աճայիպ, հիչ պիր չէ՞յ մի, մէ-կերչի մէրգոււմէնին պու հալինի զարա-յիպ նիվինտէն պիր չէյ եէրինէ թութ-մագտա տէյիլ մի տիրլէր :

— Մատամ տը Լիւսվալ պու էվէ կէ-լէլի տէօրթ մէնէ օլտու . կէրչի իւք վա-գըթլարտա էմրի թէայեիւշինին թարզը էքէյիճէ աճայիպ 'նէվինտէն կէօրիւնտիւ իսէտէ, սօնրատան քիմնէնին վագթի-սինտէն օլմամաեա պաշլատը . չիւնքի, էֆէնտիմ, 'նասըլ քի զաթընըզա սէօյլէ-տիմ, քիմնէ եիւզիւնիւ կէօրմէտիկին-տէն, հէր 'նէ գատար կիւզէլ իսէտէ, հէր քէս ունութտու կիթտի :

— Եա, կիւզէլ տիր էօյլէ՞ մի, աօս-թոււմ, տէտի մէրգոււմ 'նիթիհզաքարի պիր թէպէսսիււմ իլէ, վէ զանն խտէրսին քի մէզքիւր լուղէթլէր աթէշ կիպի սօ-տապլարընը եազմագտա օլտուղլարը հալտէ, եա՛ էօյլէ իսէ պիր սէվտիկի օլ-մալը տըր, էօյլէ տէյիլ՞ մի :

Մէրգոււմ պունկարը սէօյլէտիկի վա-զըթ տուրկուն տուրկուն, վէ եանըզ եա-նըզ կարսօնուն հիւզիւնէ պագտը, վէ կարսօն տախի :

— Էֆէնտիմ, պէնիմ իշիթտիկիմէ կէօրէ, մէրգոււմէ դատըն, օտաւընա քիմ-սէյի գապուլ իթմէքտէ տէյիլ տիր :

— Տագաթ, զանն իտէրիմ քի եարը կիճէտէն սօնրա կէլտիկինտէ պէսպէլի

եալընդ կէլմէքտէ օլմամալը տըր , հը , սէն նէ տէրսին ,

— Պիլմէմ էֆէնտիմ , էկէր գաբու-
եա գատար մէրգուէյի պիր կէթիրէն
վար իսէ օնա վազըֆ տէյիլիմ . լաքին
շու սահիհ տիր , վէ թէքարէն սէօյլէ-
րիմ քի , օլ խուսուսա տալիր մէրգու-
ալէյիհնտէ գէրրէճէ պիր լազըրտը կէզ-
տիկի իշիտիլմէմիշ տիր :

— Եկէր ֆիլ վազը պէօյլէ իսէ , բէք
պիւլիւք պիր ֆաղիլթ տիմէք տիր ,
էօյլէ տէյիլ մի :

— Շիւբէսիդ , էֆէնտիմ , վէ էօյլէ
օլմամասընատա հիշ պիր պէշարէթ եօգ
տուր , չէօյլէ քի մէրգու-ալէյիհնտէ
հիշ պիր շէյ իշիտիլմէմիշ օլմասընա ,
պու էվտէ պուլունանլարըն քեաֆֆէ-
սինին պէնիմ կիպի եէմին իտէճէքլէրի-
նէ քէմալի էմնիյէթիմ վար տըր :

Վէրգու-սիկարա իշէն ատամըն իւզէ-
րինտէ տախի , թըպզը սիեահլար կիյիշ
օլան գատըն իւզէրինտէ , գաբուճուտան
Պիշէլին օտասընա հիշ պիր զըզ գապու-
լիթմէտիկինի իշիթտիկինտէ , հուսուլէ
կէլէն ասարը մէսէրրէթ կիպի մէսէրրէթ
էսէրլէրի հասըլ օլմուշ տուր . լաքին ,
օլ հէնկիեամտէ բարլամաեա պաշլամըշ
օլան էշքեալընտա պիր տուրկունլուգ
բէյտա օլարագ ,

— Ֆագաթ պիլմէ՞զմիսին պու գա-
տընըն կէլիլի նէ՞րէտէն տիր , նէ՞ իլէ
կէչինմէքտէ տիր :

— Պագընըզ էֆէնտիմ , օնու տախի
պիլմէմ , լաքին պու ճիւմլէ իլէ զանն
իթմէմ քի , քէնտի իրատըյա կէչինմէք-
տէ օլմուշ օլուն . նէ՞ , թամամ , հիշ
իրատ սահիպէսի օլան պիր գատըն ,
սապահլաեըն էրքէնտէն , ալէլ խուսոն

պու կիւնքի կիպի ֆէնա , վէ սուղուն
շիտտէթինաէն թաշլարըն չաթլամագտա
օլտուղու պիր հալատա գալգարտա տի-
շարը չըզա՞ր մը , հալ պու քի մէրգու-
մէնին տիշարը չըղտըղընտա , լիւքսէն-
պուրկ սէրայընըն սաաթընըն իւշ պու-
շուղու վուրտուղունու իշիթտիմ :

— Տօղրուսու , զարալիպ նէվինտէն
պիր շէյ տիր պու , զանն իտէրսին քի
տիւշ կէօրմէքտէյիմ , տէտի քէնտի քէն-
տուլէ մէրգու- :

Պատէհու թէքարէն քէլամէ պէտ
իլէ ,

— Տիմէք տիր քի օլ պապտէ պուն-
տան զիեատէ պիր շէյ պիլմէզսինիդ :

— Խայր , էֆէնտիմ , վէ գավիէն պի-
զէ տիյէպիլիրիմքի , պու էվտէ պուն-
տան զիեատէ պիր շէյ պիլէնտէ եօգ
տուր :

Մէրգու-գանվէտէքի ատամ , պիր
վազըթ թէֆէքքիւրէ տալարագ տուրա
գալտը , վէ պատէհու չէնտ տագըզա
սիւքիւթտէն , վէ գատէհինտէ պուլունան
իթինճի ապսէնթի եավաշ եավաշ իշտիք-
տէն սօնրա , թըրաբէզանըն իւզէրինէ
պիր ատէտ էճնէպի ալթունու աթտը ,
վէ կարսօնա խիթապէն ,

— Հագընըզ նէ իսէ ալը գօյտուգ-
տան պաշգա , պէշ ֆրանգ տախի քէն-
տինիդ իշին ալը գօեուսուղ , զանն ի-
տէրիմ քի մէգքիւր պախշիշ ազ տէյիլ
տիր , հա , էօյլէ տէյիլ մի :

— Հիշ իսթէմէզ իտիմ , էֆէնտիմ ,
վէ էկէր սիդ . . .

— Պէն լազըրտընը պիր տէֆա սէօյ-
լէրիմ , հագընըզ նէ իսէ ալը գօեու-
սուղ , տէտի մէրգու-ղուրուրու պիր
սէօյլէյիշ իլէ :

կարսօն ալթունու պօղմագ իւզրէ չէքմէճէյէ կիթմէքտէ իքէն, զանն իտերսին քի միւշթէրիտէ խէեալաթ տէրեասընա տալմագտա խոի: Մէրգումարթան աղճէսինի ալտրգտան սօնրա գահվէտէն տիշարը չըգար:

Այնի լահգատէ, զաթէն հիքեայէսինի կէչտիկիմիզ կէնճ գատըն տախի, եանտաքի էվին տայիրէսինի կէզտիքտէն սօնրա տիշարը չըգմըշ օլմաղին, մէրգումա տօղրու կէլմէքտէ խոի:

Մէրգում իլէ մէրգումէ պիր պիրինի գարչըլաեարագ պիր պիրի եանընտան կէչտիքլէրինտէն, ըասթ կէլա պիր պիրի եիւզիւնէ պագտըլար:

Մէրգում գահվէտէն չըգան ատամ: մէրգումէյի պիր եէրտէ կէօրմիւշ տիւր կիպի, պիր շիւբէլի սուրէթտէ տէր խաթըր իյլէմէկէ պաշլատրղընտան, օրատա պիր սանիլէճիք տուրտու, վէ պատէհու, քէնտուլի ալտանմագտա տըր գընաս իյլէտիկինտէն, մէրգումէ եասլը գատըն մէգըիւր եօլտան աշաղը տօղրու ինմէքտէ օլտուղու հալտէ, քէնտիսի տախի Վօթիրար սօգաղընտան եօգարու եօլունա տէվամ իթմէյէ պաշլատը:

թ.

Գահվէտէ սիկարա իչէն ատամ իլէ մաթէմ էլպիսէսի կիյմիշ օլան կէնճ գատըն, պիր պիրի եանընտան կէչտիքտէն սօնրա, օն պէշ ատըմ գատար քէնտի եօլարընա տէվամ իթտիլէր: պիրտէ մէրգում ատամ, զանն իտերսին քի էվվէլքի խաթըրասընը թէքրարէն տէր խա-

թըր իյլէտիկինտէն, մէրգումէյէ պագմագ նիլէթիլէ արգասընա տէօնիւ վէրտի:

Քէզալիք մէրգումէ տախի այնի լահգատէ վէ այնի նիլէթ իլէ արգասընա տէօնէրէք մէրգումուն քէնտուլի պագմագտա օլտուղուն կէօրտիւքտէ, հէմանտէմ պաշընը չէվիրէրէք, վէ պիրագտա ատըմարընը օրգլաշտըրարագ եօլունա տէվամէ պաշլատը:

Յագաթ, մէրգումէ քէնտի եօլունտան սաքարագ լիւքսէնպուրկ պաղչէսինէ կիրէր իքէն, թէքրարէն արգասընա պագմագլըգտան սարֆը նազար իտէմէտիկինտէն, մէրգումուն էվվէլքի տուրտուղու մահէլլտէ հալէա տուրա գալարագ քէնտուլինի կէօզէթլէմէքտէ օլտուղուն կէօրտիւ, վէ իքի տէֆա մէրագ իտէրէք մէրգումա պագմասը թագսիրաթը խալիճէ կիւճիւնէ կիթտիկինտէն, հէման եիւզիւնտէքի սիեահ բէրտէյի ինտիրիպ վէ պաշընը էօնիւնէ ասարագ, վէ ատըմարընը պիրագ տահա զիեատէ գալտըրարագ, լիւքսէնպուրկ պաղչէսինէ կիրտի:

Հալ պու քի մէրգում ատամ, պիրագ վագըթ տիւշարը թէրէտտիւտ օլտուգտան սօնրա, կիթտիկի եօլտան կէրի տէօնտիւ, վէ աճէլէ աճէլէ եէօրիւյէրէք անինտէ մէգըիւր պաղչէսին բարմագլըղընա եէթիշտի, վէ մէրգումէ կէնճ գատընըն Օպտըվաթօար ճատտէսինէ տօղրու իլէրուլէմէքտէ օլտուղուն ուզագտան միւշահէտէ իյլէտի:

Չօգ տէֆա կէօրիւպ վէ պիլէմէտիկիմիզ շէյլէրի պիգէ տուլ իթմէքտէ օլան, վէ հիքմէթ նէվինտէն պուլունան տուլղուլարտան պիրիսիլէ գալաինէ իլ-

գա օլուռնան տուղու սայեսինտէ , մէր-
գումէ քէնտի իզինտէ կէզինմէքաէ օլ-
տուղուն հիսս իյլէտիկինտէն , օլ պապ-
տէ նէ գարար վիրէճէկի գըմնընտա խայ-
լի վագըթ թէրէտտիւտ իւզրէ պուլուն-
տուգտան սօնրա , հիչ վագիֆէ իտինմէ-
յերէք եօլունա տէվամ իթմէք նիյէթին-
տէ իքէն , արգատան սըգը սըգը պիր ա-
եազ սէսի իշիթմէկէ պաշլատը , վէ պա-
տէնու պիրիսինին կէլիպ եանընտան
կէչտիկին կէօրտիւ :

Մէրգում գահլէտէ սիկարա իչէն ա-
աամ իտի . մէրգումէյի երկիրմի ատըմ
գատար իլէրու կէչտի , վէ պատէհու
գարչը պէ գարչը մէրգումէյէ տօղրու կէ-
րի կէլտի : Մէրգումէ գատըն պիրտէն
պիրէ սօլ թարաֆա սարտը . մէրգում
տախի այնի թարիզի թուլթու . վէ նի-
յէթ իւզրէ մէրգումէնին եանընա եազ-
լաշտը , վէ շաքգասընը չըգարարազ ,
վէ քէմալի հիւըմէթ իւզրէ ,

— Մատամ , պու եօլտա եանընըգա
եազլաշտըըմ իչին զիեատէսիյէ մա-
զուր տիլէրիմ , տէտի :

— Վագաա , էֆէնտիմ , աֆվ իտէր-
սինիզ , զաթընըզը թանըմագըզ չէրէֆի-
նէ մալիքէ տէյիլիմ :

— Մատամ , էկէր աֆվ իտէրսէնիզ
սիզէ պիր չէյ սիւալ իտէճէկիմ :

— Իյի էմմա , էֆէնտիմ , պիրմէմ . . .

— Մատամ , էօյլէ պիր սիւալ տիր
քիս երկդինիւզտէքի բէրտէնին եօ-
գարը գալտըըմաալ իգպալինէ նայիլ օլ-
մատըգճա թագտիմ իաէմէյէճէկիմ :

— Եֆէնտիմ . . .

— Ռէճա իտէրիմ , մատամ , մէգքիւր
սիւսպիմ միւնասէպէթսիզ մէրագա տա-
յիր պիր չէյտէն իպարէթ տիր զանն իթ-

մէյինիզ , էօյլէ պիր նալաերզ հարէքէ-
թի իրթիքեապ իտէնլէրտէն տէյիլիմ .
լաքին , չիմտի վօթիրար սօգաղընտա
եանընըգտան կէչտիկիմտէ , սիվի պաշ-
գա պիր եէրտէ կէօրիւշիւմ տիւր կի-
պի գըեաա իյլէտիմ , վէ օլ վագըթ իսէ
ֆէվգէլատէ պիր հալտէ . . .

— Սիւպհա՛ն Ալլահ , էֆէնտիմ , տէ-
տի եաա էլպիսէսի կիյինմիշ օլան գա-
տըն , մէրգումուն լազըրտընը քէսէրէք ,
էկէր տօղրուսունու իսթէր իսէնիզ , պէն
տախի էօյլէ գըեաա իյլէտիմ . . .

— Պէնտէնիզի պիր մահէլլտէ կէօր-
մի՞ւշիւսիւնիւզ :

— Եվլէթ , էֆէնտիմ :

— Աճէպա Շիլիտէ՞ մի կէօրիւշիւ-
շիւզ տիւր :

— Պունտան սէքիզ մահ գատար մու-
գատտէմ էօյլէ տէյիլ՝ մի :

— Վալըարէգտան պիր գաշ սաաթ-
ըզ մէսաֆէտէ տէյիլ՝ մի :

— Հէմտէ զանն իտէրիմ քի կիւնէշ
պաթտըգտան սօնրա , էօյլէ տէյիլ՝ մի :

— Թամամ , գաեալար օրթասընտա
վագը պիր կէօլ քէնարընտա , մատամ ,
պիր թագըմ Չինկեանէլէր , պինմիշ օլ-
տուղունուզ արապանըն իւզէրինէ հիւ-
նում իթմիշ իտիլէր , էօյլէ տէյիլ՝ մի :

— Չէստ տագըգա էվլէլինտէն պէ-
րու չընղըրազլարընըն սէսի իշիտիլմէք-
տէ օլան գաթըրլար իւզէրինէ պինմիշ
պուլունան պիր թագըմ հօլնուլար քէր-
վանընըն , Վալըարէգտան պիզէ գարչը
կէլէրէք իսթէ կէլմէսիյէ , ֆիրար իթ-
տիլէր իտի :

— Թամամ , չիմտի , վօթիրար սօգա-
ղընտա պէնտէնիզին սիզի գարչըլատըզը
կիպի , էօյլէ տէյիլ՝ մի , մատամ , տէտի

մերգում կրկնմանէնէք, վէ, զիեատէ
էմնիյէթ հուսուլի նիյէթիլէ, եօճու-
լարտան պիրիսի իլէ իւչ նէֆէր տախի
գըրսէրտարարը, արապատա պուլունան
գաթլարա, եագընտա օլան պիր քէօյէ
գատար պէրապէր կէլմէքիլի թէքիֆ
իթտիլէր իտի:

— Վէ մէրգում եօճուտա, էֆէնտիմ,
օիզ իտինիզ: Հէր նէ գատար, Շիլիտէ
կիճէնին գարանլըզ բէք չարուզ պա-
մասը ճիհէթիլէ, սիզի անճագ չէնտ
տագըզ կէօրմէքիլքտէն զիեատէ իդ-
պալէ նայիլ օլմամըլըմ տըր, լաքին պու-
ճիւմէ իլէ տախի չիտի բէք պէա տէր
խաթըր իթմէքտէյիմ:

— Լկէր խաթըրմտան չըգօըչ տէյիլ
իսէ, զանն իտէրիմ քի, Պալամէտա . .
քէօյիւնէ վասլլ օլտուղուուզտա, գա-
րանլըզ պիւթիւն պիւթիւն պատմըլ իտի:

— Մէղքիւր քէօյիւն իսմի բէք իյի
խաթըրմտա տէյիլ տիր, էֆէնտիմ, լա-
քին, հէլէ չուսու բէք ալէա խաթըր-
լամագտաեըմ, վէ տալիմտա խաթըրմ-
տա գալանագ տըր քի, գաթընըզա օլ
պապտէ պիւլիւք թէչէքքիւրէ պօրճու-
եում, չիւնքի պիւլիւք ինսանիյիէթտէ
պուլունտունուզ . չէօյլէ քի, պիզիմ իլէ
պիրլիքտէ քէօյէ գատար կէլտիքտէն
սօնրա, զանն իտէրիմ քի բօյրազ թա-
րաֆընա սօղրու իլէրուլէմէքտէ օլան
քէրլանընըզա եթիչմէք իւզրէ, քէմա-
լի սիւրաթլա կէրի տէօնիւպ գօշտու-
նուզ, էօյլէ տէյիլ մի:

— Ելվէթ, մատամ:

— Վէ, ինչալլան, էֆէնտիմ, պիր
պէլայէ ուղրամագսըզընտա սէլամէթ
քէրլանէ գալուչմուչսունուզ տուր .
չիւնքի սիզ կիթտիքտէն սօնրա, պիզիմ

եիւրէկիմիզէ իքի տիւրիւ չիւբէ, վէ
պինաէն ալէյհ գօրգու տիւշտիւ, եանի
պիրինճիսի գաեալըզլար արասընտան
կէչիլէճէք օլան եօլլարըն տէհչէթլու
հալլէրի, վէ իքինճիսի տախի մէրգու-
ման չինկեանէլէրին եինէ օրալարտա
գալմըչ օլմասը:

— Բէք ըահաթ սուրէթտէ կիտիզ
քէրվանա եթիլտիմ, մատամ, օլ պապ-
տէ անճագ գաթըրըմ պիրազ զիեատէ
եօրուլմուչ օլտու, չիւնքի թապիաթիյ-
լէ պիր ազ սըզընա սիւրտիւմ:

— Տօղրուսու, էֆէնտիմ, Շիլինին օլ
խալի մահէլլէրի օրթասընտա գուհուրա
կէլմիչ օլան թէստիւֆիւմիւզիւն, չիմ-
տի պուրատա լիւքսէնպուրկ պաղչէսին-
տէ թէրրարէն վուզու պուլմասը գա-
րայիպ նէվինտէն պիր չէյ տիր:

— Ելվէթ, մատամ, բէք զարիպ պիր
հալ տըր պու, լաքին, մատամ, պէօյլէ,
գարլար ալթընտան կիթմէքտէն իսէ,
էկէր գապուլէ թէնէզդիւ իտէր իսէնիզ
պուեուրունուզ գօլթուղումա կիրինիզ
վէ չէմսիլէմ ալթընա կէլինիզ, վէ էկէր
արզու իտէր իսէնիզ սիզի եագընտա
պուլունան պիր արապաեա գատար կէօ-
թիւրմէքիլի քէնտիմճէ պիր իֆիթիսար
ատտ իտէրիմ:

— Թէչէքքիւր իտէրիմ, էֆէնտիմ,
լաքին գօրգարըմ քի գաթինիզին նէզա-
քէթինտէն ճէսարէթ ալարազ թանիզ
իթմիչ օլմաեաեըմ, տիյէրէք կէնճ գա-
տըն մէրգումուն թէքիլիֆինի գապուլի-
լէ գօլթուղունա կիրտի:

Մէրգումէ վէ մէրգում պու եօլտա
միւքեալէմէ իթտիքլէրի, վէ գօլ գօլա
վէրմիչ օլտուղլարը հալտէ, եագընտա Օ-
տէօն թէաթիօսու գարչսընտա տուրան

արապալար մերքեզինէ գատար կիթտի-
լէր։ Մահէլի մէզպուրտա եալընըզ պիր
արապա գալմըշ օլտուղունտան, մէրգու-
մէ մէղքիւր արապաեա պինտի իսէտէ,
արգատալը նէղաքէթէ րիայէթ իթմէք
իսթէտիկինտէն, պիրիքտէ պինմէք իս-
թէմէեօր օլմասընա տայիր պիր էսէրի
թէրէտտիւտ իղհար իլլէմէսի իւղէրինէ,

— Լ՛յ իմտի, էֆէնտիմ, տէտի մէր-
գումէ դատըն քէմալի նիւաղիշ իւղրէ,
սիղ նի՛շին պինմէեօրտունուղ, քիմէ՞
պէքլէեօրտունուղ, կէօրիւեօրտունուղ եա
պաշգա արապա եօղ տուր, պուեուր-
սանըղտա պիրիքտէ կիթսէք օլմա՞ղ մը։

— Տօղրուսու, մատամ, սիղի թա-
ծիզ իտէրիմ տէյի իթիւրազ իթմէքտէ-
յիմ, տիյէրէք մէրգում հէման արապա-
եա սըշրաեը վէրտի։

Պատէհու մէրգում քէլամէ աղազ իլէ,

— Մատամ, թէշրիթինիզ ն՞էրէյէ օ-
լաճագ տըր, արապաճըեա ն՞էրէյին իս-
մինի վիրմէլիիզ։

— Քէրէմ իտիպ պէնտէնիղի Գօնգօր-
տօ մէյտանը գարշըսընտա վաղը Իիլօլի
ճատտէսի պաշընա գատար կէօնտէրի-
նիզ։ Մէղքիւր մահէլլէտէ պիր իշիմ օլ-
տուղունտան, օրատա քէմէրլէրին ալ-
թընտա գար քէսիլինճէյէ գատար պէք-
լէյէճէյիմ։

Երապաճըեա մէղքիւր էմր վէրիլտի-
կինտէ, արապա Սէնա նէհրինին սաղ
գըեըսընա տօղրու եօլ ալմաեա պաշլա-
տը։

— Պիրի՞րմիսինիզ, էֆէնտիմ, տէտի
կէնճ գատըն, չու պու կիւնքի պիզիմ
պիր պիրիմիղէ ըասթ կէլմէմիզ, կիթ-
տիքճէ պանա զիւտտէ ղարայիպ նէվին-
տէն պիր շէյ կէօրիւնմէքտէ տիր։

— Վազաա, մատամ, էօյլէ տիր,
լաքին սիղէ գալիէն սէօյլէրիմ քի, մէղ-
ք էր թէսատիւֆ պէնտէնիղէ տէյիլ զի-
եատէ աճայիպ, իլլա բէք շաեանը մէմ-
նուրիյեթ տաիսի կէօր շմալքաէ տիր։

— Լաքին, էֆէնտիմ, պէնիմիլպտէն
իլթիֆաթ իւղրէ գօնուշմաղըղը պէր
թարաֆ իտէլիմ, չիւնքի օ եօլտա միւ-
քեալէմէ վէ մուամլէլէ պաշգա լաղըրտը
պիրմէյէն քիմէսնէլէրէ եաղըշըր։ իմտի,
էկէր պէնտէնիղին մէմնուրիյեթինի
տալթ իթմէք միւրատ իտէր իսէնիզ,
վէ էկէր միւմթին իսէ, մէրաղըմտան նա-
շի թագտիմ իթմէք իսթէտիկիմ պիր չօգ
սիւալլէրէ ճէվապ վէրինիզ։ ղաթընըգա
էօյլէ սիւալլէրիմ վար տըր քի, արա-
պատան ինէնէ գատար, զանն իտէրիմ
քի անճագ նըսֆընըն ճէվապընը վիրէ-
պիլէճէքսինիզ։

— Պուսու պէնտէնիղէ սէօյլէմէքլիյէ
հաճէթ եօգ տուր, մատամ, սիղին մէ-
րաղընըղ տէֆ իթմէքլիյի բէք արգու
իտէրիմ։ . .

— Չօգ իյի, լաքին էֆէնտիմ, էկէր
հէր շէյի պու կիւն սիւալ իտէմէզ իսէմ
տալսի, ումարմ քի պաշգա պիր կիւն
տահա պիր պիրիմիղէ գալուշտուղու-
մուղտա, եինէ ճէվապընը հիմիլթ
իտէրսինիզ, էօյլէ տէյի՞լ մի։

— Էվլէթ, մատամ։

Եսա էլպիսէսի կիյինմիշ օլտա գա-
տըն քէտէրնաք պիր հալ իւղրէ կիւ-
լիւմսէտիքտէն սօրա, թէքըարէն քէ-
լամէ պէտ իլէ,

— Իմտի սիւալլէրիմէ պիր մուգատ-
տէմէ օլարագ չուու անլամագ իսթէ-
րիմ քի, տէտի մէրգումէ, սիղ օլ վա-
ղըթ ճէնուպի Շիլիյէ նէ՞ իշ իշին կիթ-

մէքտէ իտինիզ . Պէնտէնիզ սիզի ըստթ կէլտիկիմտէ , մէզքիւր իզսիզ մահէլլէրէ սէքիզ այ մուգատտէմ կիթմիշտէ կէրի տէօնմէքտէ իտիմ . վէ պունու նէշաքէթէ մուղայիր օլարադ զաթընըզ սիւալ իթմէքիլիմէ սէպէպ շու տուր քի նաւըլ քի մալիւմ տիւր , օլ թարաֆլարա եօլնու կիթտիլի նատիրէն կէօրիւմիւշ պիր չէյ տիր :

— Վատամ , պիզին մէգքիւր սիւալլինիզին ճէվապընը վիրմէզտէն Էվլէլ , հէր հալտէ քէնտի թապիաթըմ հազզընտա պիր մալիւմաթ վիրմէքիլիմ էլլէմիյեթտէն տիր . եօգսա պէնի պիր տիւվանէ մազամընտա թուլթաճաղընըզ իհիթիմալտէն տիր ,

— Սէպէպ նէ տիր , էֆէնտիմ :

— Շիմտի շունու պիլմէլիսինիզ քի , մատամ , պէնտէնիզ տօզուշունտան տուրմազ տիյնէնմէք նէ իտուկին սէվմէտիկիմտէն , տայիմա հարէքէթ իւզրէ օլմազ իսթէրիմ . հէլէ պիր գաչ սէնէտէն պէրու , եալընըզ պիր այ պիր մահէլլտէ գալմազլըզ միւմքին օլմամըշ տըր , վէլհասըլ հէր սաաթ կէզիպ տօլաշմազլըզ իլլէթ վէ տիվանէլլիյինէ միւպթէլա պուլունմազտանըմ :

— Աճայիպ , էֆէնտիմ , սահիհ մի սէօլլէեօրսունուզ :

— Նի՞չին թէաճճիւպ իթմէքտէսինիզ , մատամ :

— Ձիւնքի զանն իտէրսին քի , պիզիմ պու պիրպիրիմիղէ թէսատիւֆիլիզտէ , զարայիպ նէվլինտէն օլան շէյլէր հէփ պիրպիրինէ ըստթ կէլմէքտէ տիրլէր :

— Նի՞չին :

— Ձիւնքի , էֆէնտիմ , պէնտէնիզ

տախի , թըպզը զաթընըզ կիպի , ըահաթ տուրմազլըզտան նէֆրէթ կէթիրէնլէրտէն օլտուղումտան , տայիմա հարէքէթ իւզրէ պուլունմազ իսթէրիմ , վէ քէզալիք , թըպզը սիլին կիպի , պիր գաչ սէնէտէն պէրու , քէնտի էյլէնճէմի , անճազ եօլնուլուգ իթմէքտէ պուլունմազտայըմ :

Մէրգումէ գատըն պունու սէօլլէտիքտէն սօնրա , պիր ահ չէքտի :

— Օհ , մատամ , սէօլլէեինիզ , սահիհէն շու սէրսէրի կէզէրէք իմրարը էօմի ու էվգաթ իթմէքիլէք բէք կիւզէլ վէ բէքտէ տիգգաթա շաեան պիր էօմր տէյի՞լ մի տիր , վէ պու ալէմտէ պիր քէրրէ պիր ատամ քէնտի հօշանտըլը թարգտա իմրարը էվգաթ իթմէքիլի պուլտուգտան սօնրա արթըզ պաշգա պիր եօլտա պիր էօմր իլէ անը մէմնուն իթմէքիլիյին միւմքինսիզ օլմասըտա պիր սահիլիք տէյի՞լ մի տիր :

— Էվլէթ , էֆէնտիմ , հազզընըզ վար տըր , տէտի մահգունիյեթ իւզրէ կէնճ գաաըն , հարէքէթ իւզրէ էօմիւր կէշիրմէքիլէքտէ հիչ տէյիլ իսէ ունուլթմազլըզ մուհաստէնաթը վար տըր , հալ պու քի մուղայիրի օլարազ ըահաթ իւզրէ իմրարը էօմր իտիլտիկի թազտիրտէ , էսէֆէնկիզ վազաալարըմըլըն քեաֆֆէսի հէր սաաթ խաթըրըմըզ կէլէրէք ֆիքրիմիզի գուշատըրլար , վէ գալպիմիզէ հիւքմ իտէրլէր . վէլհասըլ , ըահաթլըզ տէնիլէն շէյ մէնֆուրում տուր պէնիմ :

— Նէ՛ սէօլլէեօրսունուզ , մատամ , տիմէք տիր քի սիզէ տախի թըպզը պէնտէնիզ կիպի , սաքին , բիւր մէլալ , վէ ուեուշմուշ կիպի պիր հալտէ օլարազ ,

գապուզվարը իշխնտէ գալան իսթիրիտ-
եա վէ սալլանկէօզ կիպի էօմիւր կէչի-
մէքլիք տէհչէթ վիրմէքտէ տիր :

— Հայ հա՛յ , էֆէնտիմ , հէմաէ էօյ-
լէ օլմադ ճայիզ տէյի՛լ մի տիր , մէկերչի
իշ կիւն վէ հարէքէթ , վէ հաթթա զայլէ
վէ տաղտաղաւ տախի մահգունիյեթ պախչ
սահիհլիքլէրաէն պիղի խէլաս իթմէքտէ
տէյի՛լ մի տիրլէր :

— Հալ պու քի հարէքէթսիպիք վէ
ուեուչուզլուզ ատէթա պիր էօլիւմ տի-
մէք տիր :

— Էօլիւմտէնտէ պէտթէր տիր , է-
ֆէնտիմ . չիւնքի պու եօլտա ճան իլ
թէն արասընտա տէրքեար օլան պիր
ուեուչուզլուզու , թէմիզ իթմէքլիք
վաղիֆէտէն տիր :

— Պու ճիւմէ իլէ , մատամ , տէյի-
պաղըրաը կէնճ գատընն եօլտաչը քէն-
տույի զապթընա միւզթէտիր օլմատըրը
կիզլի պիր տուչուեա թէրք խտէրէք ,
մէկերչի այլարճա վէ երլլարճա , քէնտի-
լէրի պիր մէպուլթիյեթի հէվայիյէ բէն-
չէսինէ թէսլիմ իլէ , վէ աօլ Գուսթիւլէ
տէնիլէն չէյին զէվզ ու սէֆասընը չը-
գարմազլըզ նիյէթիլլէ , պուլունտուզ-
լարը մահէլլտէ գալա գալան ատամլար
եօ՞գ մու տուր :

— Մա՛չալլահ , էֆէնտիմ , չօ՞գ , տէ-
յի պաղըրտը մէրգումէ պիր էսէֆի աղիմ
իւզրէ , էվլէթ նիչէ ատաուլար վար տըր ,
վէ պէնտէնիզոէ բէք ալէա թանըրմ
քի , թէնպէլիք էքսէրիյիյէ պուլունտուզ-
լարը մահէլլէ մըխլանմըչ օլտուզտան
պաչգա , քէնտի պօչլուզ վէ թէնպէլ-
լիքլէրի հազգընտա մէտհ ու սէնալէր օ-
գու.մազլըղա տախի ճիւրաթ իթմէքտէ
տիրլէր . մէրգումանըն աճընմահա չա-

եան թէնպէլիքլէրի իսէ էօյլէ պիր ֆէ-
նա չէյ տիր քի , ատամըն հէրնէվի մատ-
տի վէ մանէվի զայրէթինի քէսիպ վէ
զարարընը պօզարազ , աղըպէթ իւլ էմր
տայիմա տէհչէթլու վէ էլէմպախչ պիր
խօսուլինլիքտէ գարար զըլտըրըր :

— Ոիզ տախի , մատամ , թըպղը պէն-
տէնիզ կիպի տիւչիւնմէքտէ վէ իզրա՞ր
մը իթմէքտէսինիզ :

— Հիչ օլ պապտէ չիւրհէ իսթէ՞ր մի :

— Աճէպա մէքըլը թապիաթլա մէն-
պուլ օլանլարտան պազըլարընն քէնտի
տէրքեար օլան պէտթուլլարը իլէ . թէն-
պէլլիքլէրինտէն իլէրու կէլէն հալի պի
գայտիյի (տուրկունլուզ , իչլէմէմէք) ա-
ղըպէթքեար պիւթիւն պիւթիւն թէպտի-
լի թարիզ ու ախլազ իսէրէք , նիյէթ իթ-
տիքլէրի շէյին քէմալի սէպաթ վէ զայ-
րէթ իլէ իճրաւընա չալըշտըզլարընն սա-
պիլմէմ կէօրիւպ ֆէհմինտէ օլմո՛ւչմու-
տունուզ տուր :

Վէ մէրգումէ գատըն իլէ մէրգում
եապանճը ատէմ , զանն իսէրսին քի ,
քէնտի թէնէլլիլէրի պէնիլնտէ բէք չօգ
միւչապէհլթ վէ եաղընլըզ կէօրտիւք-
լէրինտէն , պիր նէվի հայրէթ իւզրէ
պիրաղ վաղըթ պիր պիրի եիւզիւնտէն
եօգարը պազա գալտըլար :

Ժ .

Կէնճ գատըն սիւքիւթի գաթ , վէ եէ-
նիտէն քէլսմէ պէտ իլէ ,

— Պաղըրըզ , էֆէնտիմ , պու մատ-
տէ իւզէրինէ սէօյլէմէքլիքտէն վազ կէ-
չէլիմ . զիրա խաթըրմա բէք էլէմէնկիզ

խաթրաւար կէթիրմէքտէ տիր, տէտի մէրդումէ պիր ա՜նը տէրուն չէքէրէք.

— ԼՎԼԵԹ, ԵՎԼԵԹ, պու մատտէնին զիքրինի պէր թարաֆ իտէլիւմ, մատամ զիրա պէտտէնիպին տախի խաթրընա խաթրայի տէրտէֆգալար խաթուր իթմէքտէ տիր. վէ մէգքիւր խաթրաւար ֆիքրինէ կէտիքճէ, հիճապ իտիլէճէք վէ նամէրպիլք սաեւընաճաղ չէլէրտէն դաչար կիպի դաչմաղ իւթէմէքտէլիւմ. չիւնքի ալէնիի առէմ իչին, բէտտ իտիպ վէ նէֆրէթ կէթիրտիկի պիր չէլին զիքրինի չօգ քէրրէ խաթրընա կէթիրմէքիլք տախի, պիր նէվի թէայեիւպէ շաւան վէ նամէրպիլք առտ օլունան հառէթէթտէ պուլունմաղլըդ տրր. Օ՜Ֆ, մատամ, էկէր րահաթըղընըդը իւթէր իտէնիդ, ինսանն էօմրիւնիւ տայիմա սէֆիլ զրլմադտա օլան պիր պիրինէ դարըդ քէտէր, նէֆրէթ, վէ աչգ ու մուհապպէթիտէն քեամիւն քէնալինիդի ուղաղ թուլունուլ.

Կէնճ դատըն քէնտի արդատաշընըն սէօյլէտիքլէրինի, կիթալիքճէ արթմադտա օլան պիր տէրին տալընըդ իւզրէ տինէմէքտէ խտի. չիւնքի մէրդում քէնտի հաղընտա սէօյլէր իքլն, զանն իտէրսին քի մէրդումէ հաղընտա տախ սէօյլէմէքտէ խտի. լաքին, մէրգում, էօյլէ պիր հապանճընըն քէնտույէ աչտըղը Էսրարընա դարըղը քէնաուսինի տախի ծա իֆչայի Էսրար իթմէքիլքտէն սաղընմաղլըղըն էլզէմիյեթիլինի թէֆէքքիւր իյլէտիլինալն, կէրէք մէգքիլ թէֆէքքիւրինի աղաթտրմամաղ, վէ կէրէք պիթթէտրիճ արթմադտա օլան մէրաղընը խօչնուտ իթմէք նիյէթիլէթ թէքրարէն սիւալէ պաշլաեարաղ,

— Էֆէնտիւմ, զաթընըդ պիր լազըրտը իթտինիդ, Էանի իսթէմէյէթէք պիր առամը սէվմէքիլին ֆէնա պիր շէյ օլտուղունու սէօյլէտինիդ. հալ պու քիս մէկէրչի զաթէն էօյլէ պիր շէլին վուդուի ինթիսալտէն մի տիր, տէտի.

— Մա՜շալլահ, զահի՛ր. տէտի մէրդում քէնտույէ րաղմէն թէֆէքքիւրլըն տալաւարընտա շաղգանմադտա օլտուղու հալտէ, վէ քէտէրլի պիր սէօյլէյիչ իլէ, մէկէրչի պու մէսէլէ, գալպի պէնիի առէմ իչին պիր մուսմա վէ պիր կիրտապ օլմուշ տէի՛լ մի տիր. Զանն իթէրիւմ քի խըղաթը ալէմտէն թապոմ իւնէ կէլինճէյէ դատար, պիր պիրինէ զըտտ իքիթապիաթլարըն պիր պիրի ինզէրինէ թէէսիրլէրի վուզու պուլմադտա օլմանը, վէ մէգքիւր հալտէ մանէա վէրիլէմէմէքտէ պուլունմասը, սէօյլէնէ կէլիիչ տիր. Շէօյլէ քի, չօգ տէֆա զայիֆլէր դուվլէթիլլէրի, վէ հիտտիթ ու շիթտէթ սահիպի օլանլար տախի, միւլայիւմ վէ դօրգաղ թապիաթլը պուլունանլարը արամադտա տրլար. Պու իքի պիր պիրինէ զըտտ թապիաթլարը պիրլէշտիրլէք թի՛մ տիր, նէ՛ տիր. աճէպա պու, պիր պիրինէ զըտտ օլան խուսուլարըն լիւզու մուստա՞ն մը նէշէթ իթմէքտէ տիր. հօխա հէր կիւճիւյէ զալէպէ իթմէքիլքտէ զուհուրա կէլմէքտէ օլան արդու վէ քէյֆտէ՞ն մի հուսուլէ կէլմէքտէ տիր. էտէն օլտուղունու քիմաէ պիլէմէմիչ տիր, աճէպա թապիաթլարը թապիաթլընըդա մուղալիր օլանլարըն, մանէա վրիլմէդ սուրէթաէ իւզրիմիդէ հիւքմ իթմէլէրի դա՞նդի սէպէպէ մէպնի տիր. ա՛հ, ԵՎԼԵԹ, մանէա վէրիլմէդ պիր հալ, զիրա էօյլէ ինսանլար վար տրր քի, հէմ ա

արապւնըն դարուսունու դարամասընը
պա իշարէթ էմր ի լէտիքտէն սօնրա ,

— Մատա Բ, միւքեալէմէմիդ իշին հիմ-
մէթ իթտիկինիդ վազթին սօն տաղըդա-
լարընըն դատր ու զըյմթինի լաւըդըյ-
լա պլլէմէտիկիմ իշին մաղուր տիլէրիմ .
զիրա , նիյէթիմին խարիճինտէ օլտուղու
հալտէ պաղը խաթըրէլէրին թէհասիրլէ-
րի ֆիքրիմի իսթիլա իյլտիլէր . իմաի ,
ուամարըմ քէ , մէզքիւր տաղըդալարըն
աճըսընը չըդարմադ նիէթիյլէ , թէքրա-
րէն կէօրիւշմէքլիյիմիդէ , վէ պէնտէնի-
զի խանէնիդէ գապուլ իթմէքլիյէ հիմ-
մէթ իտէրսինիդ , տէտի :

— Չօդ սէպէպլէրէ մէպրի , մէզքիւր
թէքլիֆինիզին գապուլի իհթիմալտին
սէյիլ տիր , էֆէնտիմ :

— Մէճա իտէրիմ , մատամ , պու թէք-
լիֆիմիլ րէտտ իթմէյինիդ . զիւրա , պէ-
նիմ զընասըմա նէգարէն , իքիմիզին հալ
ու թէճէլլիսինտէ պիր պիրինէ մութա-
պըդ նիշէ նօյթալար պուլոււնտուղտան
պաշղա , քէնտի արղոււնուզա թէվֆի-
զան , Շիլլիյէ օլան եօճուլուղոււմուն սէ-
պէպլէրի հազղընտա տախի սիդէ չօդ
սէօյլէլէճէքլէլ իմ վար տըր . նիհայէթ պի-
զիմ պու պիրպիրիմիդէ թէսատիւֆիմիդ
օլ գատար դարայիպ նէվինտէն պիր շէյ
տիր քի , էկէր մէզքիւր սէպէպլէրի պիլ-
սէ իտինիդ , մէզքիւր թէքլիֆիմին գա-
պուլինէ հիմմէթ իտէճէկինիդ շիւքնէսիդ
իտի : շիշ տէյիլ իտէ , մատամ , հէր նէ
գատար սէօյլէմէյէ տախի ճէսարէթ իթ-
մէք իսթէմէզ իտէմտէ , չու սիդէ Շիլտէ
վուղու պուլան , վէ թէշէքքիւրինիդ
իդպալինէ պէնտէնիզի նայիլ զըլան պիր
քիւշիւք խըտմէթիմ խաթըրը իշին օլ-
սուն , րէճամը րէտտ իթմէյինիդ :

— Էֆէնտիմ , Սլտհտա պիրը քի
պէնտէնիդ նանքէօրլիւյիւ իրթլքեապ ի-
տէնլէրտէն տէյիլիմ : Վէ զաթընըդ իլէ
թէքրարէն կէօրիւշմէքլիյիտէ քէնտիմճէ
պիր իդպալ տտտ իտէրիմ . ֆազաթ ,
պու ճիւմլէ իլէ տախի , մա թէհասիւք
պէնան իտէրիմ քի , օլ պապտէ պիր իւ-
միտ վիրմէքլիէտէ իւմիտիմ օլամանա-
ճադ տըր :

— Նայըֆ , մատամ , նէ՞ սէօյլէեօր-
սունուղ :

— Պաղընըդ , էֆէնտիմ , անճադ քա-
թընըդա չու գատարը սէօյլէյէպիրիմ
քի , շիմտի կիւնլէրտէ պու կիւն բազար
իրթէսի տիր , էօյլէ տէյիլ մի :

— Է՛յ , մատամ

— Բէնճէմալիս կիւնիւ էօյլէյին եինէ
պուրատա պուլուշալըմ , իյի՞ մի :

— Չօդ իյի , մատամ , չօդ իյի :

— Իմտի , էկէր եէվլի մէզպուրտա
պուրատա կէլլպ պէքլէտիկինիդտէ էօյլէ-
տէն պիր սաաթ սօնրանա գատար , իւ-
թիմալտէն օլտուղունա կէօրէ կէլլմէզ
իտէմ , էֆէնտիմ , արթըդ օլ վաղըմ պիր
տախի կէօրիւշմէմիդտէն գաթի իւմիտ
իթմէլիսինիդ :

— Նէ՞ սէօյլէեօրսունուղ , մատամ ,
սէպէ՞պ :

— Պունտան զիեատէ պիր շէյ սէօյ-
լէյէմէմ էֆէնտիմ , լաքին պու ճիւմլէ
իլէ տախի չունուտա պիլմէլիսինիդ քի ,
զիքրինի տայիմա ֆիքրիմտէ սաղլանա-
ճադ օլտուղունա պիր ինսանիյէթինիդ
հաղղընտա իդհարը թէշէքքիւր իտէպիլ-
տիկիմ իշին , քէնտիմի զիեատէսիլէ մէ-
սունտէ տտտ իթմէքտէյիմ :

— Նէ՞ տէրսինիդ , մատամ , տիմէք
տիր քի պիր տահա պիր պիրիմիդի կէօրէ-

մէյէճէյիւ, վէ հէ Կոտ հէնուզ Իսմինիդի տախի Էօյրէնմէքսիզլին սիդի թէրք իլէ այրըլաճաղըմ, Էօյլէ մի:

— Պագընըզ, Էֆէնտիմ, Էկէր պիր տահա կէօրիւնմէքսիզլինմիզ միւլմէքնը օլա մաղ իսէ, նէյէճ Եարաեհաճազ տըր իսմինմի պիլմէքսիզլինիզ. Եօգ, Էկէր մուղայիրի օլարազ բէնճէմպիհ կիւնիւ եինէ պուրատա պուլուչապիլէճէք իսէք, օլ վագըլմ հէմ քիմ օլտուղուսու Էօյրէնմէքսիզլինիզ, վէ հէմտէ թէքրարէն, պըրապտըղմըզ միւլմէքսիզլինմէքսիզլին պաշլարըզ:

— Թէնէքքիւր իտլրիմ, մատամ, պու վէրտիկինիզ իւմիս հէր նէ դատալ դավի տէյիլ իսէ տախի, չի՛ չարէ քի, աբթըզ պուլնտան գիւսատէ իպրամ իսէմէյէճէ կիմտէն գանաաթա մէճպուր օլտուրում, տիմէք օթիւր քի բէնճէմպիհ կիւնիւ եինէ պուրատա, Էօյլէ տէյիլ մի, մատամ:

— Էվլէթ, Էֆէնտիմ:

Մէրգուսէ իլէ մէրգուս պիրպիրինտէն այրըլարըլար:

ԺԱ

Պրազիրիատա պիր պիրինէ թէսատիւֆ իթմիշ օլտն մէրգուսան իրի Եօլնուլարըն միւլմէքսիզլին կիրիշաթլէրի կիւնիւն ֆէրտասը կիւնիւ, վօթիրար սօգաղընտա վագը 57 նիւմէրօլու խանէնին տէօրտիւնճիւ գաթլընտա տախի շուաթիտէքի մէնդարէ կէնմէքսէ իտի: Սադալըն սա սթ իւլիւ չէրէք կէնտիկի վուր Կադտա օլտուղու, ուզազսան իւլիւլմէքսէ իտի:

Պիր կէնճ վէ բէք կիւղէլ ստէմ, պիր

ուֆադ լամպա ընըղընտա Կաղը Կաղ-Կաղտա իտի:

Թարիֆէ հաճաթ Եօգ տուր քի մէր-դուս, Մ. Միշէլ Բէնո, Կանի իլէրուսէ վէքիլ կէնիլմիշ օլտն մէքքիւր խանէտէքի զայլթ խոշթապ վէ ապա սէնի չըգմահան քիրտըն օլմաղլին, հէր սադալ տէօրթտէն Էվլէլ, վէ ապա զայլ-սէսինի շալըմաեարազ տիւարը չըգ-Կաղտա, վէ տայիմատա կիճէ Կարըզ կէնտիքտէն սօնրա իշէրի կէնմէքսէ իտի:

Միշէլ Բէնո, նասըլ քի սէ օլէտիք, զիր լամպա ընըղընտա Կաղը Կաղմադտա, վէ սայիր տէֆթլըլէրտէ ֆէնա սուրէթտէ Կաղըլմիշ օլտն բաղամարը վէ թահրարաթլարը, նիզամ իւզրէ, միւլնաթըլզա մախտուս օլտն պիր քիւ-միւլէ նաղլ ու զայտ իթմէքսէ, վէլ-նասըլ թիւնճարըլզա տայիր շէյէր Կաղ-Կաղտա իտի:

Միշէլին մէքքիւր Էյլէնմէքսիզլ վէ օտանճ կէթիրիճի մէշղուլիւլէթիւնտէն նասի, իւշ տէօրթ տէֆա ույդուսան կէօղլէրի գաբանմաեա վէ Էյլէրի աղըրլաշ-Կաղա պաշլատը իսէտէ, մէրգուս մէրտէքէնտի ույդուսուսա տախի դարչը դօ-Կարազ իշինէ տէվամ իթմէք իսէմէտի-լինտէն, տիլլէրինի ըսթմազ իշին տօ-լախադտա օլտուղու պիր իսն Կօրղանը, աեաղլարընը ըսթմազն նիյէթիլլէ տիլլէ-րինէ չէքտիլտէն սօնրա, սօուղտան յաղաթը քէսիլմէյէ կիւղլթուլթու օլտն Էյլէրի բարաղլարընա իւֆիլտի, վէ թէքրարէն Կաղըլմիշ տէվտէ պաշլատը, չէնքի մէրգուսուս քիւլիւնէք օտապընտա տիլլէ օլմաղըլընտան, օտանըն նալտը պուլ քէսիլմէքսէ, վէ տիւարաքի շիտաթլի սօուղտան բէն-

ճէրէսինին տունուս ճամլարը ի ղէրին-
տէ պուզտան ածայիպ ածայիպ լէսիմ-
լէր եաբըլմագտա իտի :

Միշէլին մէշղուկիսէթի, կէրչի էօյլէ
պիր սօուզ գըշ կիճէսինէ նիսպլթիլ տա-
եանը ինչ սուրէթտէ իտի : Դալ պու քի
մէրգումուն լէճէսինտէ, մուղայիրի օ-
լարագ պիր էսէրի մէմուռնիսէթ, սէա-
տէթի Դալ վէ ասուտէկի տիլ տախի
միւշահէտէ օլունմագտա իտի :

Ասաթ իւշիւն սօն չէյրէյի վուրտուզ-
տա, մէրգում հաղըլիսանէսի պաշընը
թէրք իլէ, պիր տօթմունու սուպահլա-
եռն սէլամլումահա Դաղըլիսանիար չէ-
րէսինտէ միւշահէտէ օլունսն էսէրի մու-
հապլպէթ վէ թէպէսսիւմ կէօրիւմէքտէ
օլսուզու Դալտէ, սըգը սըգըհա օճաղը էօ-
նիւնէ սօղըրու կիթտի, վէ էլլիտէքի չիմ-
չիրտէն մուսամնա քեպղըս պըշաղընըն
սաբըլլա, քէնտի օտասընը, եանընտաքի
էվտէն աւըրմագտա օլան օրթա տիվա-
րա իքի տէֆա վուրտու :

Ասքի սնինտէ էօթէ թաշափտան
տախի մէղքիւր տիվարա քէպլպէք իքի
տէֆա վուրուլարագ, մէրգումա ճէվապ
վէրիւտի :

Միշէլ մէղքիւր գարշըլըզ վուրու-
լուշուն իւղէրինէ, տիւնհատէ էն սէվ-
տիկի պիր աւամանսն ճէվապ ալմըշ տըր
կիպլի պիյիք պիր մէմուռնիսէթ էսէրի
իպըաղ իյլէտի, վէ շիւսհէսիզ սուրէթտէ
գարշըլըզ ճէվապ վիրմէք նիյիթիլէ, Դե-
ման էլլիտէքի մէղքիւր պուշաղը եօ-
գարը գալտըրմագտա իւլէն, էվվէլա
սալքի էսըսըսա մէնսուպ օլսուզու Դալ-
տէ պիր քէրրէ խաֆիֆէ, վէ պտտէ-
հու տախի իքի քէրրէ րէք րէքճէ օլա-
արզ վուրուլտուղուն իչիթտի :

Պունուն իւղէրինէ Միշէլին եիւ զիւ-
րի գըղարըպ, վէ կէօղէրի բարլամահա
պաշլատըղընտան, տէրունինտէ պէղա-
յէթ տէրէճէտէ սէֆապալնչ պիր սուշ-
ղու Դիւս իթմէքտէ օլսուզու ֆէճմ օ-
լունսու : չէօյլէ քի, գունն իտէրսին քի
մէմուլին զալիր սուրէթտէ պիր լութֆը
լէզիզէ նալի օլմագտա օլմասընա մէպ-
նի օլարագ, սինէսինտէ զուհուրա կէ-
մէքտէ օլան էնիւի չէտիտէ մանէհա
օլարագ, վէ պիր թէշէքքիւրի ադիմ
էսէրի օլմագ իւզրէ, պիր չօզ տէֆա
մէղքիւր տիվարա չարուզ չարուզ վու-
րարագ գարշըլըզ ճէվապ վիրտի :

Հատտի իթիտալը թէճագուզ իթմիշ
օլպ, վէ կիթտիքճէ արթմագտա պու-
լունան մէղքիւր միւտարէպէ, էկէրչի
պիր էմր թարղընտա օլսուզու Դալտէ
տիվարն օ պիր թարաֆընտան գունու-
րա կէլմիշ օլան պիր քիւշիք, գուրու
վէ զըսսա վուրուլուշ, պիրտէն պիրէ իւս-
թէ կէլէրէք, մէրգումուն նիլթինէ մա-
նի օլմամըշ օլսա իտի, պէսպէլլի պիր
զաշ տաղըղս տէվամ իալճէք իտի :

Միշէլ մէղքիւր էմրէ քէմալի Դիւր-
մէթ իւզրէ իթմաթ իլէ, քէնտի մէ-
սէրրէթի ալէամէթի չէտիտէսինի սնին-
տէ քէստի :

Պունտան տախի սօնրա, պիր չալար
սատթ իւղէրինտէ կէօրիւտիւկիւ միւ-
սիլլու, վէ պիր իշարէթ սէսինէ պէն-
զէտիկի սուրէթտէ, քէպլիք տիվարըն
էօթէ թարաֆընտան, աղըր աղըր, թա-
նէ թանէ, վէ ուզուն ուզուն տէօրթ
տէֆա վուրուլարագ, ֆրանմասօնըսը
լօճալարընա աւամ գապուլի վաղմին-
տէ զունուրա կէլմէքտէ օլան միւքնա-
լէմէյէ միւշապիւզ օլուպ, վէ մէղքիւր

էսրարա մախսուս պուլունան միւքեա-
լէ սէյէ խիթամ վէքիլտի :

— Մէրգումէնին հագգը վար տրը ,
տէտի Միշէլ Ի իշթէ սաաթ տէօրտէ վար-
մըշ տրը :

Ճէ մէրգուլ ալէթ թաճիլ տէֆթէր-
լէրինի տիգիպ սըրասընա գօյմաեա պաշ-
լատը :

Մէրգուլ քէնտի իշիլէ մէշղուլ օլ-
տուղու հալտէ , պիղտէ պու հիքեայէ-
միդի օգուճմն տօսթուճուղու , եանտա-
քի 59 նիւմէթուլու խանէնին տէօրտիւն-
ճիւ դաթընտա իգամէթ իթմէքտէ օլան ,
վէ նասըլ քի սէօլէտիյտիք , Միշէլ Ռէնո-
նուն տայիրէսինտէն դալընճա պիր տի-
վար իլէ ալըլմըշ պուլունան մատամտը
լիւսվալըն տայիրէսինէ կէօթիւրէլիւմ :

Մէրգուլմէ կէնճ գատըն , հէնուգ եի-
դիրմի պիր չաղընը կէչիրմիշ օլտուղու
հալտէ , կէրչի տայիմա գուվվէյի ճադի-
պէսի պէր քէմալ իտիյտէտէ , վիճուտճա
ճիւզիճէ դալիֆիլէնմիշ իտի :

Ֆլօրանս տախի քէնտի գօմշուսու
կիպի իշինէ կիթմէքիլէ հազըրլանմագ-
տա իտի :

Կիճէլիլի չալըշան ըէսիմ պօեաճըլա-
րընը խթիմալ իթտիքլէրի լամպահա
պէնգէր ըշըղ ագս իթտիթիճի դայէթ
ալչագ վէ դայէթ ըշըղը պիր լամպա ,
մէրգումէնին թըրաթէգասը իւզէրինի ը-
շըվալտըրլէգա , վէ մէքիւր թըրա-
քէգա իւզէրինտէ դարմագարըշ պիր հալ-
տէ պիր թապըլ թաշ պասմասը վէ եարը
պօեալար , վէ չինի տիր պօեա
թալթասը իւզէրինէ եաեըլմըշ էնիպի
պօեալար , վէ պիր թարաֆտա տախի
տիվա քեաղըտը վէ գուճալարը , մու-

դիգա տէֆթէրլէրի վէնօթա գօբեալա-
րը պուլունմագտա իտի :

Մէրգումէնին օտասը ֆազըրճա տէօ-
շէնմիշ իտիյտէտէ , աչուրի մէրթէպէտէ
պիր թէմիլլիք կէօրիւմէքտէ , վէ Ֆլօ-
րանսըն հէնուգ իշիմամ իւզրէ տիւ-
զէլթմիշ օլտուղու քիւչիւճէք դարեօլա-
սը իւզէրինտէ , քէնտի մանթօսու իլէ
շաքգասը պուլունմագտա իտի :

Ֆլօրանս սիւրուրի տիւ իւզրէ մէգ-
քիւր պօեանմըշ ըէմիմէրի , մուգիգա
գօբեալարընը վէ տիվար քեաղըտարընը
հէմ էնվայի չիլտանլար իշինէ վագ իտիպ
սըրասընա գօյմագտէ , վէ հէմտէ մէր-
գումէնին օտասընտա տախի աթէշ պու-
լունմատըղընտան , թըպգը գօմշուսու
Միշէլին օտասը կիպի շէտիտ սուրէթ-
տէ սօուգ հիւքմ իթմէքտէ օլմասը ճի-
հէթլէ , տիլպէր բարմագլարը գըղարմըշ
օլմաղին , մէրտէ թէհամիլլի իլէ իւֆ-
լէյէրէք ըսըթմագտա իտի :

Մէրգումէնին , օթէլ տը լիւսվալտա-
քի քէնտի սէֆայի գալպինի մուճիպ օլ-
մագտա պուլունան թէնպէլլիք իւզրէ
կէչիրմիշ օլտուղու ըհաթլըղ էօմրիւ-
լիլէ , չիմտըքի էօմրիւնիւն արա եէրին-
տէ , հատտէն վիեատէ պիր թէպէտտիւ-
լաթ պուլունմագտա իտի :

Լաքին , պու ճիւմէ իլէ տախի ,
դանն իտէրսին քի , Ֆլօրանս , էն պօշ
վէ թէնպէլ վագթիլտէ խթէտիլի գա-
տար ուեուտուգտան սօնրա , եուճագ
գօլթուգ իւզէրինտէ եաեըլարագ , վէ ա.
եաղլարընը գատիֆէ հասթըղար իւզէ-
րինէ տաեաթարագ , քէմալի կէվէքլիք
իւզրէ քէնտի տիլքիւշա պաղշէսինտէ
եաքրագլար արասընտան կիւնէչին վի-
եալարընըն օյնամալարընը , վէ էնվայի

գուշարուն ճիվիթիլերի դարընագտա-
օլան սուշարուն չաղլամալարընը տիյնէ-
մէքտէ օլտուղու վագըթտա ատտ իթ-
տիկի գատար քէնսույի, մէսուտէ ատտ
իյլէմէքտէ իտի :

Էվլէթ, էն ազ սուգլարա տախա-
նամահան, ույգուտան պաշընը գալտը-
րամահան, պիւթիւն կիւնլերինի նաղ ու
նիեամ իւզրէ կէշիրմէքլիյէ ալըշմը օ-
լան, վէ եա եուվտընտա քէնսույի
թօթլահարագ բահաթ իտէն պըլտըրճըն
կիպի թուբլալար իչինտէ թօբլանարագ
արատըրը սըճագըրը պուլան, վէ եա-
խօտ օճաղը քէսկին աթէշինին գարշը-
սընա կէշէրէք քէնսույի ըստան, վէ
օտասը տէրուսինտէ սէֆայի խաթըր
իւզրէ, բէնճէրէլէրի ճամլարընա վուրան
գարլարըն վէ տօլուլարըն սէսլերինի ի-
շիտէրէք էյլէնմէքտէ պուլունան Ֆլօ-
րանս, էվլէթ, դայէթ սիւտլիւ վէ աա-
լա ատտմը ինճիթմէզ արապալար իլէ
սիշարը չըգարագ կէղմէքլիյի տախի պիր
եօրկուշլուգ ատտ իտէն իտէնպէլ գատըն,
դայպ իթմիշ օլտուղու տարաթ ու սալ-
թանաթը հագընտա գաթան պիր էսէ-
րի էսէֆ իղհար իյլէմէտիքտէն պաշգա,
մուղայիրի օլարագ, քէնսու քէնսույէ
պիր սուրէթի չատիմանիտէ թէրէննիւմ
իտէրէք, կիտիպ գալօշլարընին եալարը-
նը կէօգտէն կէշիրտի, վէ քէնսույի գար-
տան, սուգտան, վէ էսմէքտէ օլան գու-
րու բօյրագտան հըֆգ իյլէմէք իչին, գը-
լըֆը իչինտէն խաֆիֆ պիր չէմսիյէ չը-
գարտը :

Պու սօն հազըրըզլարտա պիթիր-
տիքտէն սօիրա, Ֆլօրանս օճաղը իւղէ-
րինտէ վազ իտիլմիշ օլան ալնանըն գար-
շըսընա կէշտի, վէ էլինին իչիլէ սարը-

ճա վէ սըգ սաշլարը տէմէթլերինի տիւ-
ղէլթտի : Մէրգումէ հէրնէ գատար սա-
պահ թօալէթի եսըմագլըգտան տախի
վազ կէշմիշ օլմասը ճիհէթլէ, եալընըզ
բարմագլարըյա տիւզէլթմէքլիյի քեա-
ֆի ատտ իթմիշ իսէտէ, պու ճիւմէ իլէ
տախի օլ տիլպէր սաշլարը, զանն իտէր-
սին քի պէսլէմէնին պիրիսի պիր սաաթ
գատար թօալէթինէ չալըշմը տըր կիպի
բարըլ բարըլ բարլամագտա իտի : պա-
տէհու . . . պու գուսուրուտա իղրար
իթմէք ճայիլ տիր, մատամ տը իլիւվալ
գօլլարընը եօգարտան աշաղը կէրէրէք
պէլինտէն եօգարըսընը արգա թարաֆա-
ֆա տօղրու եաթըրտը, վէ տիլպէր պա-
շընը տախի պիր տէրտի տէրուն էսէրին-
տէն նաշի օլարագ, սօլ օլուգու թա-
րաֆընա պըրագը վէրսի :

Օլ լահպատա, Ֆլօրանս էսէրի լէ-
թա ֆէթ վէ կէվէքլիք իլէ գարընըզ
պիր քիւչիւք ահը տէրուն չէքտի, վէ
զանն իտէրսին քի :

— Ահ, պէօյլէ պիր ֆէնա վէ սուգ
հավատա, վէ սապաշընտա սաաթ տէօր-
տիւնտէ սօգագլարա տիւշմէքտէն իսէ,
պիր կիւղէլ վէ սըճագ եաթագ իչինտէ
բահաթ իթսէ իտիմ, մէկէրչի տահա իյի
օլմա՞ղ մը իտի, տիմէք իսթէսի :

Մէրգում կիւղէլ գատընըն մէգքիւր
կէվէքլիյէ մէնսուպ օլան հարէքէթի
լէթաֆէթի թարիֆտէն միւսթաղնի օ-
լուպ վէ տիլպէր տիհանըն աշըլմագտա
օլմասը քէսիլէրէք, գըրմըզը տօտագլա-
րը իսէ չէնտ տագըպա գապարսը :

Լաքին անիտէ, Ֆլօրանս, պէսպէլ-
լի թէնպէլլիք արգուսունա մէպնի գու-
հուրա կէլէն էսէֆիլէ, սուգ օտասըն-
տան ալըրմագ իսթէմէմէսի գըմնընտա

տէրքեար օլան նիյէթի իւզէրինէ նէ-
տամէթ կէթիրտիկինտէն , հէման ալէթ-
թաճիլ շաբգասընը պաշընա գօյտու ,
մանթօսուհու արգասընա ալտը , գալօշ-
լարընը անագլարընա պաղլատը , վէ եի-
կիթճէ շէմիյէսինի տախի էլինէ ալտըգ-
տան սնրա , պիր ուֆագ շէմա եագտը ,
լամպասընը սէօստիւրտիւ , վէ , խա-
ֆիֆիք իւզրէ . . . չաբուգ չաբուգ
տէօրթ գաթտան աշաղը ինտի :

Պու հէնկեաւտէ Լիւքսէնպուրկուհ
սաաթը սուպահըն սաաթ տէօրտիւնիւ
վուրմագտա իտի :

— Այ , աման եա Բէպպիմ , գաթէն
սաաթտա տէօրտէ վարմը իմիշ , տիյէրէք
կէնճ գատըն մէրտիվէնին աշաղըսընա
ինտիքտէ , տօտագլարը արասընտան սէօյ-
լէնտիքտէն սօնրա , թաթը վէ թագէ
պիր սէս իլէ ,

— Աֆվ իտէրսինիզ , իբի չէքէրմի-
սինիզ , տէտի : վէ անինտէ էվին գա-
բուսուհու գաբատը :

Օլ կիւնլէրտէ դեկտեմբերին սօնլա-
րը իտի :

Կիճէլէրի դայէթ գարանըգ իտի :

Էօթէտէ պէրուտէ պուլունան կաղ
ըշըգլարըյա խաֆիֆ սուրէթտէ ըշըգ-
անմագտա օլան սօգագլարտա քիսէլէր
պուլունամագտա , վէ պուզ կիպի ոօ-
ուգ պիր բօյրաղ էամէքտէ իտի :

Մաաամ տը Լիւսվալ սօգաղա չըգ-
տըգտա , պիր իշարէթ օլմագ թարղըն-
տա խաֆիֆճէ էօքսիւրտիւ :

Էրքէքճէ պիր սէս իլէ , հէ՛՛՛ . . . հէ՛՛՛ . . .
տէնիլէրէք մէրգումէյէ գարշըրդ ճէ-
վապ վէրիտի :

Լաքին կիճէնին գարանըղը բէք դի-
եատէ օլտուղունտան , չէնտ տագըգա-
տան պէրու էվինտէն չըգըպտա սօգա-

ղըն օ պիր թարաֆընտա օլան , վէ քէն-
տի էօքսիւրիւկիւնէ ճէվապ վիրէն գօմ
չուսու Միշէլի , Ֆլօրանս կիւճ իլէ կէօ-
րէպիլմէքտէ իտի :

Օլ վագըթ , մէրգումանտէն պիրիսի
սօգաղըն պիր , վէ տիկէրի տիկէր իմա-
րաֆընտա օլտուղլարը հալտէ , պիր պի-
րինէ ասլա լապրարը սէօյլէմէքսիգին եէօ-
րիւմէյէ պաշլաաղլար :

Ֆլօրանս սօգաղըն սող թարաֆը , վէ
Միշէլ իսէ սօլ թարաֆը առամ եիւրիւ-
յէճէկի գալտըրըմտան կիթմէքտէ իտի :

Միշէլ Իէնօ քէնտի 57 նիւմէրօլու
խանէսինտէն չըգմագտան հարըմ սաաթ
էվիլէ , մէղքիւր խանէտէն աղ ուզաղ-
տա , պիր ալապա կէլիպ պէքլէմէքտէ
իտի :

Մէգքիւր արապանըն տէրունինտէ ,
քիւրքլէրէ սարըլմըշ պիր գաաըն պու-
լունմագտա , վէ արապանքեա ,

— Պու էվտէն պիր գաթըն չըգտը-
ղընը կէօրտիւկիւնիւզտէ , թա պէն սի-
ղէ « տուրուհուզ » տէյի խապէր վիրէնէ
գատար եալաշ եալաշ արգասընտան
արապանը հէօրիւթմէլիսինիզ , տէտի :

Արապանը քէնտի արապաաը ֆէնէր-
լէրի ըշըղը սայէսինտէ Միշէլին չըգտը-
ղընը , վէ եօլու էլէ ալտըղընը կէօրտիւ ,
վէ սօգաղըն օրթասընտան , Միշէլին ա-
եսաղընա ույտուրարագ , աթլարը եէօ-
րիւթմէյէ պաշլատը :

Արապա տէրունինտէ պուլունան գա-
տըն ասլա կէօլիսինի Միշէլին իւզէրին-
տէն շաշըրմագ իսթմէտիկինտէն , տա-
լիմա սօլ թարաֆտաքի գալտըրըմա
տիգգաթ իթմէքտէ օլմասընտան , սող
թարաֆտան կիթմէքտէ օլան մատամ
տը Լիւսվալը կէօրէմէմիշ իտի :

Մէրգոումէ տախի քէնտի խանէսի դարուսունու գաբար դաբամազ, կէնիշ պիր մանթօեա սարըլմըշ օլան պիր ա- տամ, Վօթիրար սօգաղընտան աշաղը, իշինէ կիճ դամըշ պիր ատամ կիպի: օ- չարագ կէլիւ մէրգոումէնին արգասըն- տան եթիշտի:

Մէրգոում ատամ, օլ անէ գատարնէ Փօրանս իլէ Միշէլ պէնինտէ կէչէն իշարէթ սէսլերինի իշիթմիշ, վէ նէտէ արապանըն արգա թարաֆընտան կէօ- րիւմէքտէ օլան Միշէլի կէօրէպիւմիշ ի- տի:

Տիմէք տիր քի մէրգոում ատըմլարընը մատամ տը իլիսվալըն ատըմլարընա ույ- տուրարագ, մէրգոումէնին արգասընտան կիթմէքտէ օլտուղու հալտէ, արապա- նըն իշինտէ օլան գատըն տախի Միշէլի կէօգէթլէյէրէք կիթմէքտէ իտի:

ԺԲ

Միշէլ իլէ Փօրանս, հէրնէ գատար սօգաղըն աթ վէ արապա կէչէճէք օլան գըլթասը (շօսէ) էնիլլէ, պիր պիրինտէն այրը օլարագ, իքիսի իքի թարաֆտան կիթմէքտէ օլուպ, վէ պիր պիրինի տիւ- չիւնմէքլէ մէշղուլ պուլունմագտէ օլ- տուգտան պաշգա, էօլլէ սապահլաեըն էրքէնտէն սօգաղարտան արապա կիթ- մէսի հէր վագըլթ կէօրիւլիւր ատի պիր չէյ օլմատըղընտան, աղըր աղըր իպէ- րինտէ կէզմէքտէ պուլունման մէզքիւր արապանս տիգգաթ իթմէքտէ տէյիլ ի- տիլէր:

Մէրգոուման իքի գօմշուլար, սայի-

մա քէնտիլէրին խապէրլէրի օլմանարագ իզլէրինտէ կէզէնլէր, քէնտի նիլէթլէրինէ տէվամ իթմէքտէ օլտուգլարը հալտէ, թուրնօն սօգաղընա տախիլ օլտուլար- մէզքիւր սօգաղըն պաշընտա իսէ, պիր պիւլիւք դարղաշալըզ պուլունմագտա, վէ կէչիպ տէօնմէքլիյէ մանի օլմագտա իտի: չիւնքի էրքէնտէն Պաղար եերինէ եթիլշմէք իսթէյէն ճէպզէվաթ արաօ պալարը, շէրին հէր թարաֆընտան կէ- լէրէք օրատա թէճէմիւ իթմէքտէ ի- տիլէր:

Արապա տէրունինտէ օթուրմագտա, վէ Միշէլի կէօգէթմէքտէ օլան գատըն, քէնտի արապանըն մէզքիւր գալապա- լըզ էօնիւնէ կէլտիքտէ տուրտուղուն կէօրտիւկիւնտէ, մէրգոումու կէօգլէրի էօնիւնտէն զայպ իտեր գօրգուսունա մէպնի, արապաճընս գաբուեու աշ- տըրտը, վէ մէրգոումուն բարասընը վէր- տիքտէն սօնրա տիշարը չըգտը, վէ, ա- ճէլէ աճէլէ եէօրիւյէրէք Միշէլին ար- գասընտան եթիշտի: լաքին, թուրնօն սօգաղընըն օրթա եերինէ եթիշտիքտէ, հալէա ֆէհմինէ վարմամըշ օլտուղու, վէ տիկէր թարաֆըն գալարըմը իւզէ- րինտէն քէնտի կիթտիկի թարաֆա կիթ- մէքտէ օլան, վէ պիր մանթօեա սա- րըլմըշ պուլունման ատամը կէօրտիւ: Մէրգոումէ գատըն էվլէլ էմիրտէ, մէր- գոումու կէօրմէսինտէն տօլաեը կէրչի հիշ պիր էնտիշէյէ տիւչար օլմատը, ֆագաթ, սօնրատան, պիր ֆէնէրին ըըըը սայէսինտէ, մէրգոում ատամտան պիր գաշ ատըմ իլէրուտէ պիր տէ գա- տըն կիթմէքտէ օլտուղուն, վէ մէրգու- մէ գատընընտա, Միշէլին գալարըմընըն գարչը թարաֆընտա օլուպ, վէ մէր-

գումուն հիգասընտա եէօրումէքտէ պու-
լունտուղուն տախի կէօրտիւքտէ, քէն-
տու քէնտույէ պունտա պիր զարիպ հալ
վար տըր տէյի չիւհէ իթմէյէ, վէ քէն-
տույէ րաղմէն, քէնտի նազարը տիգգա-
թընը, եալընը Միշէլ իւզէրինէ աթֆ
իթմէքտէն սարֆը նազար իլէ, մատամ
տը լիւսլալ իլէ մէրգումէնին բիշինտէ
կէզմէքտէ օլան ատամ իւզէրինէ տախի
աթֆ իյլէմէկէ պաշլատը,

Քէնտիլէրի չիտտէթի սուգտան հըֆզ
իթմէք նիյէթիյլէ, սըզը սըզըեա Ֆլօ-
րանս քէնտի չաբգասըլա մանթօսու,
վէ Միշէլ տախի բալթօսու իլէ պօեու
չալը իշինէ սարըլմը զտուգլարընտան,
հաթթա Միշէլ քէնտի եիւն վէ էնլի
չալընը հէման թա կէօզլէրինէ գատար
չէքմիշ պուլունտուղունտան, քէնտի
արգալարընտա գուրուլմագտա օլան
տուգադտան պի խապէր պուլունմագ-
տա, վէ պիր կազ ըշըղը ալթընա թէ-
սատիւ. ֆլէրինտէ պիր պիրի եիւզիւնէ
պագտըգտան սօնրա, վէ սիւրուր իւզրէ,
Տօֆին սօգաղընա պիրլէշմէքտէ օլան
տէօրթ եօլ ազղընա տօղրու իլէրուլէ-
մէքտէ իտիլէր:

Հալ պու քի մանթօեա սարըլմը օ-
լան ատամ, քէնտի կէնիշ մանթօսու ի-
չինտէ զայս օլմուշ օլտուղունտան, վէ
տէրեայի թէֆէքքիւրէ տալմը պու-
լունտուղունտան, եօլուն պիր թարա-
ֆընտա քէնտիսինին, Ֆլօրանսըն արգա-
սընտան կիթմէքտէ օլտուղու կիպի,
եօլուն տիկէր թարաֆընտա տախի պիր
գատընըն պիր էրքէյին բիշինտէ կէզմէք-
տէ իտուկին անճաղ օլ վազըթ ֆարգ ու
ֆէհմ իթտի, վէ պունատա հէնուզ եօլար-
տա չօզլուդ կէչիպ տէօնէն պուլունմա-

մասը սէպէպ օլտու, եօգսա, էկէր պիր
գաշ տագըգա տանա կէչմիշ օլա իտի,
մէրգումէ քիւրքէ սարըլմը օլան գա-
տընըն հալ ու հարէքէթինտէն պիխա-
պէր գալմը օլաճաղ իտի. լաքին, օլ
հէնկեամտէ մէրգում տիւչարը թէհայ-
եիւր օլտու, չիւնքի էրքէնտէն ալըլմը
օլան պիր իշրէթէ մաղագասը ըշըղը
սայէսինտէ, մէրգումէնին ուզուն պօ-
եու, խաֆիֆէք ըէֆթարը, վէ եասա
տայիր չաբգասընտան, պիր կիւն էվլէլ
պիրլէքտէ արապա իլէ Ռիօլի սօգաղընա
կէօթիւրտիւկիւ, վէ Շիլիտէ րասթ կէ-
թիւրմիշ օլտուղու գատըն օլմասը չիւ-
հէսինէ զահիպ օլտու:

Պու եէնի թէսատիւֆ, վէ պու պապ-
տէ տէրքեար օլան հարէքէթլէրին միւ-
չապէհէթի, եանի կէրէք քէնտիսինին
վէ կէրէք մէրգումէնին պիրէր ատամ
բիշինտէ կէզմէքտէ պուլունմալարը խու-
սուլարը, վէ պու հալինտէ պիր կիւն
էվլէլի վուգու պուլան կէօրիւչիւպ գօ-
նուչմալարընտան սօնրա վուգու պուլ-
մասը, ֆէվզ էլ ատէ պիր չէյ օլտուղուն-
տան, վէ թապիաթիլէ մէրգումուն քէ-
մալի մէրաղընը, վէ վուգուի հալ հագ-
ղընտա անինտէ քէսպի մալիւմաթ իյ-
լէմէք արգուսինի թահրիք իյլէտիկին-
տէն, Ֆլօրանստան կէօզիւնիւ շաշր-
մատըղը հալտէ, անինտէ եօլուն պէրի
թարաֆընա կէչտի, վէ, քիւրքէ սա-
րըլմը օլան գատընըն եանընա եանա-
չարագ,

— Մատամ . . . էկլը մաղուր պու-
եուրուր իսէնիգ. զաթընըգա անճաղ
պիր չիֆթ լագըրտըմ վար տըր . . .
տէտի:

— Վա՛յ, էֆէնտիմ, սի՞զմիսինիգ,

տէյի պաղըրտը մէրգումէ :

Վէ իքիսի տախի պիր վապըթ թէ-հայկեր իւզրէ տուրա գալտըլար :

Մէրգում էվլէլա քէլամէ աղազ իլէ :

— Մատամ, պու կէչմէքտէ օլան վու-գուաթլար իքիմիզին տախի այնի տէրէ-ճէտէ մէրագըր տավէթ իլմէքտէ օլ-տուղունտան, հէման շիմտիտէն խալի-սէթ իւզրէ պիր պիրիմիզէ իֆշայի տէ-րուն իլլէսէք ճայիզ տիր, տէտի :

— Հայ հա՛յ, էօյլէ տիր, էֆէնտիմ :

— Է՛յ իմտի, մատամ, պէնտէնիզ . . :

— Պիր թարաֆա տուրունուզ, սա-գընընըզ արապատան քէնտինիզի, տէյի պաղըրտը մէրգումէ գատուն մէրգումուն լազըրտընըզ դաթ իտէրէք, վէ մէր-գում աղաճըզ գալտըրըմտան տիշարը չըգմըշ օլտուղունտան, լինք լինք իտէ-րէք թա եանընտան կէչմէքտէ օլան պիր սիւտճիւ արապատընը կէօպէրէրէք :

Մէրգում կէրչի չէվիքլէք իտէրէք հէմանտէմ պիր թարաֆա չէքիլտի ի-սէտէ, պու հէնկեաստէ Ֆլօրանս իլէ Միշէլ տէօրթ հօլ աղըրնա եթիշիմիշ օլ-տուղլարընտան, վէ քիւրքիւ գատուն իլէ մանթօլու էրքէք միեանէսինտէ կէչ-մէքտէ օլան պիր գաչ լազըրտը միւտ-տէթինտէ իլէրուլէմիշ պուլունտուղլա-ընտան, մէրգումանըն կէօպէրի էօնիւն-տէն զայպ օլուպ կիթտիլէր :

Էվլէլա մէրգումէ քիւրքիւ գատուն Մի-շէլին զայպ օլտուղունու կէօրտիւկիւն-տէն, հիտտէթիճէ պիր քէտէր իւզրէ,

— Ա՛յ, կէօրիւնմէեօր, կիթտի՛, զայպ օլտու, տէյի պաղըրտը :

Մէրգումէնին պու պաղըրըշնտան, մէրգում մանթօլու տատմ տախի անը-լարագ, քէնտի բիշինտէ կէզմէքտէ օլ-

տուղու գատունն տախի զայպ օլուպ կիթմիշ օլմասը շիւքհէսինէ գահիպ օլ-տու, վէ ֆիլհագըզա շիտտէթ իւզրէ արգասնա տէօնտիւկիւնտէ, Ֆլօրանսըն տախի մէյտանտէ օլմատըղըն կէօրտիւ :

— Մատամ, տէյի պաղըրտը մէրգում, հայտէ, չափո՛ւզ տէօրթ հօլ աղըրնա կի-տէլիմ, պէլքի արգալարընտան եթիշի-րիզ, կէլինիզ, գօլթուղումա կիրինիզ :

— Գօշալըմ, էֆէնտիմ, գօշալըմ, տէտի կէնճ գատուն քէնտի արգատաշը-նըն գօլթուղունա կիրէրէք :

Վէ իքիսի տախի տէօրթ հօլ աղըր-նա տօղրու գօշուշտուլար :

Տէօրթ պէշ գըթա տար վէ գարան-լըզ սօգազլարըն պիր արաեա կէլտիք-լէրի մահէլլէ եթիշիտիքլէրինտէ, քիմսէ-յի կէօրէմէտիքլէրինտէն, արթըզ թէհի եէրտէ գօշուպ արամըշ օլաճազլարընը ֆէհմ իլլէտիլէր :

Գօշուշալարըն սէպէպինտէն գունու-րա կէլէն եօրկունլուզ իւզէրինէ պիրազ նէֆէս ալտըգտան սօնրա, մէրգուման իքի արգատաշլար չէնտ տաղըզա սիւ-քիւթ իւզրէ տուրարագ, գանն իտէրտին քի, քէնտի թալիլէրինճէ տէրքեար օ-լան, վէ զարայիպ նէվինտէն պուլունտան եազընլըզ իւզէրինէ խայլիճէ տիւշիւն-տիւլէր :

Պատէհու մէրգում քէլամա պէտ իլէ,

— Նէ՛ հիքմէթ տիր պու, մատամ, այնի վագա՞ մը տըր, եօգսա հագըզաթը հա՛լ մը տըր, տէյի պաղըրտը :

— Հագըրընըզ վար տըր, էֆէնտիմ, էօյլէ չէյլէր վուգու պուլմագտա տըր քի, կէօզլէրիմ տախի ինանամամագ-տաեւրմ :

— Թէքրարէն սէօյլէրիմ, մատամ,

տիւնաէն պէրու պիզէ րաաթ կէլէն շէյ-
լէր . հազըզաթէն մանէա գապուլ իթ-
մէզ սուրէթտէ տիրլէր . շէօյլէ քի , թա-
րաֆէյնտէն իթթիխազ իթմէքտէ օլտու-
ղումուզ սիւքիւթի ինթիխաթ , պէնտէ-
նիզճէ չօզ վազըթ տահա տէվամ իտէ-
մէյէճէք տիր :

— Թըպըը պէնտէնիզ տախի սիզին
կիպի տիւշիւնմէքտէյիմ , էֆէնտի . րէ-
ճա իտէրիմ զաթընըզա , գօլթուղունու-
զա ալընըզ պէնտէնիզի , զիրա սօուղուն
շիտտէթի պէր թարաֆ օլսուն , իզթի-
րապը տէրուն իլէ տիւշար օլտուղում
թէհայեիւր պանա պիր ֆէնալըզ վէր-
տի . լաքին , զարարը եօզ , ումարըմ
քի եօլ երիւրտիւքճէ աշըլըրմ , կէշէր
կիտէր :

— Նէ՞րէյէ կիտէճէյիզ , մատամ :

— Նէրէյէ օլուր իսէ օլսուն , էֆէն-
տիմ , հէլէ պիր քէրրէ շու.նէհրին սէտտ-
լէրինէ (քէ) վէ Եէնի քէօրրիւյէ տիւ-
շէլիմտէ , օնտան սօնրա տիւշիւնիւրիւզ :

Վէ մէրդումէ իլէ մէրդում Տօֆին
սօգաղընտան աշաղը էնտիլէր , վէ էս-
նայի րահտա շու աթիտէքի մէգալաթ-
տա պուլունտուլար , եանի :

— Էվվէլա զաթընըզա պօրճում , է-
ֆէնտիմ , իսմիսի պիլտիրմէք տիր , վէ
պու խուսուսուն չօզլուզ պիր շէյի միւ-
ֆիտ օլմահաճաղը շիւքհէսիզ իսէտէ ,
պու ճիւմլէ իլէ տախի , քիմ օլտուղու-
մու խապէր վիրմէքլիք ֆէրիզէտէն
տիր . իմտի զաթընըզա պէեան իտէրիմ
քի , պէնտէնիզէ վալանիթին տ'լնֆրէ-
վիլ տէրլէր , վէ տուլում . . . :

— Սիւպհա՞ն Ալլահ , տէյի պաղըր-
տը մանթօլու ատամ թէհայեիւրինտէն
պութ կիպի տուրա գալարազ , նէ՞ սէօյ-
լէեօրսունուզ , սի՞զ մի :

— Նէ՞ տիւմէք իսթէեօրսունուզ :

— Սիզ , սահրիէն մատամ տ'լնֆրէ-
վիլ միսինիզ :

— Նի՞շին թէաճճիւպ իթմէքտէսի-
նիզ , էֆէնտիմ , տիւմէք տիր քի զաթէն
իսմիսի թանըմապտասընըզ , էօյլէ՞ մի :

— Պու ճիւմլէ իլէ տախի , տէտի
մէրգում , զահրէ չըգան թէսատիւֆ
իւզէրինէ կիրիֆթար օլտուղու պիրնէ-
վի բէրիշանիլ զիհնտէն գուրթուլա-
րադ , մատամ , զաթընըզ կէրէք Շիլի-
տէ վէ կէրէք պուրաստա թանըհամատը-
ղըմտա , շահանը թէաճճիւպ սանըլմասա
սէզա տըր . զիրա , պէնտէնիզ սիզի կէօ-
րէլիտէն պէրու տէօրթ սէնէ օլմուշ
տուր , վէ օլ վաղըթ կէօրտիւկիւմտէ իսէ
իքի էլինիզլէ երիւղիւնիւզիւ գաբատը-
ղընըզտան , էշքեալընըզն ֆէհմ ու
ֆարղընտա օլամամըշըմ տըր . վէ պուն-
տանտա գաթի նազար , հիտտէթ իւլլէ
պուլունմազտա իտիմ . . . :

— Նէ՞ սէօյլէեօրսունուզ , էֆէնտիմ ,
Շիլիտէքի թէսատիւֆիւմիւզտէն տէօրթ
սէնէ էվվէլ պէնտէնիզի զաթէն կէօր-
միւշ իտինիզ , էօյլէ մի :

— Էվվէթ , մատամ , էվվէթ :

— Աճէպա նէ՞րէտէ կէօրմիւշ իտի-
նիզ :

— Տօղրուսու . շիմտի օլ խուսուսու
սիզէ տէր խաթըր իթտիրմէքլէյէ իճթի-
սար իյլէմէսէմ ճայիզ տիր :

— Ի՞ճա իտէրիմ , էֆէնտիմ , սէօյլէ-
յինիզ , սէօյլէյինիզ քիմի՞ն խանէսինտէ
կէօրտիւլտիւնիւզ :

— Քէնտի զէվճէմին եանընտա կէօր-
տիւմ իտի . . . :

— Զէվճէնիղի՞ն մի , զէվճէնի՞զ քիմ
օլուեօր :

— Զեվճէմ մատամ տը Վիւսվալ տըր :

— Նէ՞ սէօյլէեօրսունուզ , զաթը-
նըդ . . .

— Էվվէթ Մ . տը Վիւսվալ :

Պու թէսատիւֆ իւզէրիմէ՝ վալան-
թին տէնֆրէվիլ տախի պոթ կիպի
սոսրա գալաը . չիւնքի խաթրընա խա-
թրապի էլէմէնկիզէր խաթուր իթմէյէ
պաշլադըլալու խաթ : Աէրդուռն թնագա-
թը քէսիմիշ օլաուզու հալտէ թէքրա-
րէն քէլամէ աղաղ իլէ :

— Աէօյլէտի ինիզ սահիւն տիր , է-
ֆէնտիւմ , մատամ տը Վիւսվալըն խանէ-
սինտէ իլք վէ անճաղ պիր սէֆա պիր
պիրիմիզէ րասթ կէլաթիկիմիզտէ , պիր
պիրիմիզին էչքէալընը կէօրիւ պ խա-
թրոտ սաղլաթոզ միւմքինսիզ օլմուշ
տուր . հէլէ , պէնտէնիզ հիւսպրոման
հէրէ կէչմէք իսթէտիկիմտէն հիւզլէրի-
մի գարաաղյալըմ , նասըլքի հալէա չիւ-
տի տախի հիւսպ իթմէքտէյիւմ , տէտի ,
վէ հէր նէ գաուար օլ լէլլէի մէնհուսէ
հասիւսէսի վուզու ինտէն պէրու սէնէլէր
կէչմիշ իսիյսէտէ , պու ճիւմէ իլէ տա-
խի , Մ . տը Վիւսվալտան հիւզիւնիւ սաղ-
լամադ իսթէյէրէք , թէչէքքիւր իաէրիւմ
Ալլահսան քի մէզքիւր վուզուաթ կիճէյէ
թէսատիւֆ իթտի խաթ , տէյի իւալէ իթ-
տի վալանթին :

— Իթիմատ խաթիիզ , մատամ , էօյլէ
էլէմպալսչ խաթրալարըն զէքրլինի մէյ-
սանէ կէթիրտիկիւմ իչլին էսէֆ իտէրիւմ .
մէզքիւր հասիւսէլէր տէյիլ հալընըզ սիզ ,
իլլա պէնտէնիզ իչլին տախի զիստոն-
սիյլէ էլէմպալսչ օլմուշլար սըր . չիւն-
քի , Մ . տէնֆրէվիլ քէնտի իւզէրիմտէ
զուհուրա կէլմիշ օլմու գիւշղ ու պաղ-
զասընտան նաչի սիզէ գարչը նիչէ թէվ-

պիսաթ իճրա իյլէտիկի վազըթ , պէն-
տէնիզ տախի այնի զազապը էլէ ալա-
րազ . . .

Լաքին պու արաւտա վալանթին
մէրգուսուն լազըրտըսընը քէստի , վէ
մէրապ ու խէլէճանը ալիլ իլէ միւլէմա
պիր էսէրի մէրհամէի իպրազլիլէ ,

— Իմաի , էօյլէ օլաուզուա , չիմաի
Ֆլօրա՞նա նէրէտէ տիր , էֆէնտիւմ , տէ-
տի :

— Շիմաի , բիչինտէ կէզտիկիւմ օ ի-
տի , տէյի ճէվապ վէրտի Մ . տը Վիւս-
վալ պիր հէյիէթի զամալուա իւզլէ :

— Նէ՞ , Ֆլօրա՞նա մը խաթ . . . չու
չիմաիքի էօնիւնիւզտէն կիթմէքտէ օ-
լան գասըն զէվճէնիզ Ֆլօրանա քէնտի-
սիւ մի խաթ . . .

— Էվվէթ , մատամ սը Վիւսվալ քէն-
տիսի խաթ :

— Իմաի էօյլէ իսէ , սիզ նի՞չին բի-
չինալ կէզմէքտէ խաթիիզ :

— Տիմէք սիր քի հալէա սիզին խա-
պէրիիզ եօզ տուր , էօյլէ՞ մի :

— Նէ՞ վար սըր , սէօյլէյինիզ , է-
ֆէնտիւմ , սէօյլէյինիզ . . .

— Պիզ պիր պիրիմիզտէն հէմ քէն-
տիմիզ այրըլաղ , վէ հէմտէ մալիմիզի
անըրտըզ խաթ , տէյի ճէվապ վէրտի Մ .
տը Վիւսվալ , տէրուսինտէն պիր ա՛հը
բիւր էլէմ չէքէրէք , չիւնքի արթըզ
էօյլէ իճապ իթտի խաթ . . .

— Է՛յ , չիմաի Ֆլօրանա նէ՞րէտէ ի-
զամէթ իթմէքտէ տիր :

— Վօթիւրար սօղաղընաա :

— Ա՛ճալիպ , սահի՞ն մի սէօյլէեօր-
սունուզ , տէտի վալանթին տիւչարը
իլթիրապ օլարալ , գարի՛պ հալ :

— Նէ՞ վար սըր , մատամ :

— Յիւրանա վօժիրար սօգաղընաճիւ գամէթ իթմէքտէ իմիշ, էօյլէ՞ մի, աւճէպա գա՞նդի նիւմէրօտա տըր:

— Յ9 նիւմէրօլու խանէտէ:

— Սահիպէն զարայիպ նէվլինտէն պիր հալ տիր պու. զիրա, Միշէլտէ այնի սօգաղտա Յ7 նիւմէրօլու խանէտէ ի գամէթ իթմէքտէ տիր, տէյի պաղըրտը վալանթին:

— Միշէլ մի, տէյի պաղըրտը Մ. տըր իլուվալ տախի քէնտի թարաֆընտան, շու պիդիմ եէկէն Միշէլ Բէնօ՞ մու:

— Էվլէթ . . . եէկէնինիզ . . . Յ7 նիւմէրօլու խանէնին տէօրտիւնճիւ գաթընտա օթուրմագտա տըր. հաթթա, տիւնքի կիւն զաթընըղա րասթ կէտիկիմտէ, էօյլէ օլմասընը թահզըզ իյլէմէքտէն կէլմէքտէ խիւմ:

— Տիմէք տիր քի, ղէվճէմ տախի այնի գաթտա պուլոււնմագտա տըր, տէտի Մ. տըր իլուվալ:

Պատէհու մէրգոււմ, վալանթինին զօլոււտա պիր տիթընիշ հուսուլէ կէտիկին, վէ մէրգոււմէնին քէնտի գօլու իւղէրինէ աղըրըզլա երգըլմագտա օլտուղուն հիսս ու ֆէհմ իյլէտիկինտէն,

— Հաֆըղ Ալլահ, նէ՞ օլտոււտուղ, մատամ, նէ՞ տիր պու տէրման քէսիքլիի սիզտէ, տէտի:

— Աֆվ իտէրսինիզ, էֆէնտիւմ, իւղէրիմէ պիր ֆէնալըզ կէտի . . . սօուզտան Կ. Պիւլմիմ նէ օլուեօլոււմ . . . լաքին տուրմանա մէճալըմ եօզ տուր, վէ, հիսս իթտիկիմէ կէօրէ, պաշըմ տէօնմէքտէ տիր:

— Պիրաղ ճէսարէթ պլընըզ, մատամ . . . պիրաղ տահա ղայրէթ իտի-

նիզ Կ. . . պարի շու. ԸՂԸԳ պուլոււնա տիւքքեանա տիւշէլիւմ . . . իշթէ շուրատա . . . սէտտին քէօշէսիւտէ . . .

— Օրանա գատար քէնտիմի թութմանա չալըլըրմ, էֆէնտիւմ, օ՞ֆ, աւա՞ն, տէյի ճէվապ վէրտի վալանթին պօզուզ պիր սէս իլէ:

Ֆիւ հագըզա, մէրգոււմէ քէնտույի, օլ անտէ ալըմըշ օլան պիր ալթար տիւքքեանընա գատար ղապթ իտիպ սիւրիւքլէմէյէ չալըլըր Մէգքիւր տիւքքեանտա չէքմէճէ պաշընտա պուլոււնա պիր գատըն, անինտէ մատամ տէնֆրէվլի գապուլ իթմէյէ գօշտու, վէ մէրգոււմէյի տիւքքեանը արգասընա ալտըզտան սօնրա, իճրասը ինթիմալտէն օլան տէվա վէ հարտըմա տախի հիւմէթ վէ միւսարաաթ իյլէտի:

Արատան պիր սաաթ կէչաիքտէն, վէ եէրլէր իյիտէն սզարտըզտան սօնրա, Մ. տըր իլուվալ պիր արապանա վազ իլէ, մատամ տէնֆրէվլի մէրգոււմէնին քէնտի խանէսիւնէ կէօթիւրտիւ:

ԺԳ.

Մատամ տէնֆրէվլի կիճէ վուգու պուլան վազալար իւղէրինէ օլ գատար տիւչարը էլէմ վէ ալթ իւսթ օլմուշ իտիքի, Մ. տըր իլուվալ իլէ միւքեալէմէյէ կիրմէքլիյէ մէճալը պուլոււնմատըղընտան, մէրգոււմ իլէ քէնտի էվլինէ կիթտիքլէրինտէ, կիտիպտէ ախալմըն սաաթ սէքիզլինտէ թէքրարէն կէլմէսինի

վէ օլ վազըթ րահաթը գալպ իւզրէ գօ-
նուշմալարընը րէճա խլէսի :

Սաաթ սէքիզաէ Մ . ար Լիւսվալ ,
մէրգուսէնին Շօսէ-տ' Անթէնտէ քեային
պիր լօզանիմատա իլամէթ իթմէքտէ օլ-
տուղու , վէ տօնանմըշ օլարազ քերալամըշ
պուլունսուղու տայիրէսինէ թէքրարէն
կիթսի :

— Նա'սըսընը , մատամ , պու ախ-
շամը նա'ալ կէչիրախնիզ , տէյի պիլ ի-
թինա սիւալ իթտի մէրգուս մալան-
թինէ :

— Զօգ իյի , էֆէնտիւմ . . . վէ բէք
չօգ իյի կէչիրտիւմ . իմտի գաթընդատան ,
պու սապահքի կիւսէյէ շաեան դաա-
ֆըմ հազգընտա աֆվըզ տիլէրիւմ :

— Խայր , մատամ , աֆվըզ տիլէյէ-
ճէք պիր շէյ եօզ տուր . չիւնքի օլ գա-
տար աճայիպ նէվ ինտէն օլան վազա-
լարտան սօնրա , էօյլէ պիր հալ քէսոյ
իթմէնիզ թապիաթը հալտէն իտի . . :

— շէր նէ հալ իսէ , էֆէնտիւմ , ար-
թըզ չիմտի քէմալ մէրթէպէ քէնտիմէ
մալիքէ պուլունմազտաեւմ . լաքին , պու
սապահ իյի հալտէ տէյիլ իտիւմ . վէ իշ-
թէ մէճպուրիեէթ իմտէն նաչի զաթընը-
գա թէքրարէն եօրկուսուզ վէրտիւմ :

— Պուեուրուսուզ , մատամ , պու-
նուրուսուզ :

— Աֆվ իտէրսինիզ , էֆէնտիւմ , էվ-
վէլա պիր գաչ սիւալիւմ վար սըր օնլա-
րըն ճէվապընը հիմմէթ իտինիլտէ , պա-
տէնու պէնտէնիլտէ զաթընըզըն սիւալ-
լէրինէ ճէվապ վէրիւրիւմ . Էֆէնտիւմ , իպ-
թիտա շունու անլամազ իսթէրիւմ քի ,
Ֆլօրանստան նէ' սէպէպէ մէպնի ալլըլ-
տընըզ . պէնտէնիլլին պու շէտէն սալա
խապէրիւմ եօզ տուր :

— Հաղղընըզ վար սըր , մատամ , սի-
լի իլք տէֆա օլարազ ղէվճէմին եանըն-
տա րասթ կէթիրաթկիւմ էսէֆէնկիլ ախ-
շամտան պէրու , նէ վէվճ մ վէ նէտէ
պէնտէնիլզ զաթընըզ հազգընտա հիչ պիր
կապէր ալմամըշըզ սըր :

— Պապընըզ սէպէպ նէ իտի , էֆէն-
տիւմ :

— Մատամ , Մ . տ'էնֆրէվիլ իլէ ղէվ-
ճէմին վէ պէնտէնիլլին միեանէսինտէ
վուզու պուլան տէհշէթլու մէնդարէ իւ-
ղէրինէ , պիւստէսիլլէ զազապա կէլտիյ-
տիւմ . հաթթա , սիզ կիթտիքտէն սօնրա
Ֆլօրանս իլէ պէնիլիլտէ պիւսիւք պիր
միւճատէլէ աշըլտը . մէրգուսէ պէնտէ-
նիլտէն ալլըլմազ իսթէրիւմին , վէ ալ-
րը ալրը իմրաքը էօմը իլլէմէքլիմիլի
արգու իլլէտիկինի , վէ արթըզ սիլլին Մ .
տ'էնֆրէվիլ իլէ պիրլիքտէ եաշաեապիլ-
մէնիլլի միւմքինսիլլ աուտ իլլէտիկինտէն ,
սիլլին վալիտէթիլլէ պէրապէր եալընըզ
գալաճաղընըզ իթիւմալինի պէեան իլլէ ,
քէնտիւսինին տալի կէլիպ սիլլինլէ պիր-
լիքտէ օթուրումազ նիլլէթինտէ պուլուն-
տուղունու իտտաա իլլէտի :

— Աճայիպ , սա'ի' մի ղէօյլէ եօր-
սունուզ , Ֆլօրանս , պու նիլէթտէ' մի իտի :

— Էվլէթ , մատամ , չիւնքի մէրգու-
մէ տայիմա սիլլին հազգընըզտա պիւսիւք
պիր հիւանի թէվէճճիւս իպրազ , վէ է-
սէրի մուհապպէթ հիսս իթմէքտէ իտի .
հալ պու քի պէնտէնիլլ , նասըլ քի սիզ
տալի գանն իտէրիւմ քի հազգ վէրիւսի-
նիլլ , մէրգուսէնին մէքքիւր թէքլիֆինի
ատէթա պիր տիւանէլիք աուտ իտէրէք
րէտու իթմէքտէ իտիւմ . լաքին Ֆլօրանս
հէրչի պատապատ ալլըլմազտա գալար
գըլաճաղընըզ իտտաա իթմէքտէ , վէ

պէնտէնիզ տախի իշ ետրինէ գօյմանեա-
րագ ումուզ սիւքմէքտէ իտիւմ խէտէ ,
ազըպէթքեար մէզքիւր այրըլըզ վուգու
պուլտու :

— Ֆլօրանսըն թապիաթընտա օլ մէր-
թէպէ ինատըըլըզ պուլունմասընա թէ-
աճճիւպ իտէրիւմ . զիրա , հէր շէյի պէր
թարաֆ իթաէք տախի , թապիի օլան
կէվէքիւլինէ պիւլէ քեամիլէն մուղա-
յիր տիր :

— Ա՛հ , մատամ , տէյիլ սիզ , հալէա
պէնտէնի՛զ տախի անըն նէ տէրէճէլէր-
տէ ինատըն օլմամընըն ֆարգ ու ֆէհ-
մինէ վարամամըշ իտիւմ : Պիլմէզսինիզ ,
մատամ , մէզքիւր թապիաթտան նէշէթ
իտէն տուրկուլուլուղուն նէ մէրթէպէլէյ-
տէ գուվիլէթի շէյ օլտուղուն պիլմէզ-
սինիզ : Սիզէ չու չիտիքի վուգուլինի
նագլ իթտիկիւմ մէնզարէտէն էվիլէճէ ,
պէնիմիզտէ շէտիտ պիր էֆքեար զըտ-
տիյէթի հասըլ օլմուշ իտի : Նասըլ քի
սիզէ սէջլէտիյտիւմ , պէնտէնիզ եօլճու-
լուզ ուղորունտա ճան ֆէտա իտէնլէր-
տէն օլմազըլըլմ հասէպիլլէ , էօմրիւ-
միւն էն լէզիզ խէեալաթը , մէզքիւր
եօլճուլուզ հագգընտա տէրքեար օլան
արղու վէ տուլղումա , Ֆլօրանսը տախի
հիսսէտար գըլմագըլըզ արղուսու օլմուշ
իտի . չիւնքի քէնտիսինի ճանըմ կիպի
սէվմէքտէ օլտուղումտան , պիրլիքտէ
կիւզէլ կիւզէլ եօլճուլուզ իթմէքլիք
սէատէթինէ նայիլ օլուրում էմէլինտէ
իտիւմ . հալ պու քի Ֆլօրանսըն թէնպէլ-
լիյի տէվա գապուլ իթմէզ իլլէթլէրտէն
օլտուղունտան , պէնտէնիզին թէքլիֆ-
լէրինէ հէր վագըթ գարչը կէլտի . պու
արատա պէնտէնիզ թարաֆընտա տախի
գուսուրլար վուգու պուլտու , վէ սօն-

րատան քէնտիմտէ ֆարգընա վարտըմ
խէտէ , չի՛ ֆայիտէ քի , իշ իշտէն կէշմիշ
իտի . շէյլէ քի մէրգումէյի չօճուզ մա-
գամընտա թուլմանա , վէ ծոա կէօրէ
հարէքէթ իթմէյէ պաշլատըմ , գօճալըզ
հուտուտունու աշըրտըմ , վէ իւզէրինէ
գուրուլուպ հօրօղանմանըն թա իֆրա-
լընա կիթտիւմ , վէ ուղորունտա քէնաի-
մի գուրպան իտէրճէտինէ հագգընտա
աշգ ու ալէագամ տէրքեար օլտուղու
հալտէ , քէնտի մէնֆապթընը մուճիպ
օլմագ , վէ քէնտիմինտէ գատր ու հայ-
սիյէթիմի մուհաֆապա լիթմիշ օլմագ
նիլէթիլլէ , չիտտէթ ու թէհաքքիւմսու-
րէթիլլէ մուամէլէտէ պուլունտու . վէ
պատէհու , օ՛ֆ , գա՛նղի պիրինի սէյլէ-
յէյիւմ , կիթտիքճէ չիզկիտէն չըգտըմ ,
վէ մէրգումէնին իսթիհզաքեարի կէվ-
շէքլիք վէ թէնպէլլիքլէրինի կէօրտիք-
ճէ , նասըլ քի հալէա պու կիւնէ գատար
թաշըմագտա օլտուղում բիւր հիտտէթ ու
զազապ պիր թապիաթը գազանտըմ Սիզի
Ֆլօրանսըն եանընտա կէօրտիկիւմիւն
ֆէրտասը կիւնիւ , մէրգումէ գալըզ
սիզէ կէլտի իտի , լաքին սիզին էվտէն ,
վալիտէնիզ գատըն վէ Մ . տ՛էնֆիլլի
պիրլիքտէ օլպարագ տիշարը չըգմըշ օլ-
տուղունուղու խապէլ վէրտիքլէրինտէն ,
վէ գանղի թարաֆա կիթմիշ օլմանըզ
պիլմէտիկիւնտէն , տիւշարը քէտէրի ա-
զիւմ օլմուշ իտի : Պէնտէնիզ օլ հէն-
կեամիտէ քէնտիսինի օլ մէրթէպէ աճը-
տըմ քի , գարար վէրիշ օլտուղում պիր
եօլճուլուզ սէվտասընտան , պիր վագըթ
իչին վագ կէշտիւմ . վէ արատան պիրազ
միւտտէթ կէշտիքտէն սօնրա , հէր հալ-
տէ վէվէմին ինատըըլըընը եէնմէք , վէ
քէնտի տուլղումա հիսսէտար գըլմագ

իսթէտիկիմաէն , քէնտույէ , պաշգա պիր
նիյէթէ գարար վերտիկիմի խապէր վիր-
տիմ . շէօյլէ քի , ատէթա պիր կէզմէյէ
չըզմագ թարգընտա Վիւիս թարաֆլա-
րընա պիր քիւչիւք եօլճուլուզ իտէճէ-
կիմիլի պէեան իյլէտիմ , վէ կէրչի պու-
նա տախի պիւթիւն գուվվէթիյլէ գար-
չը կէլէրէք գապուլ իթմէյէճէք տիր
չիւքհէսինտէ պուլունտուլ իտէտէ , խայր ,
էօյլէ օլմատը :

— Աճա՛յիպ , ըուլի բիզա կէօսթէր-
տի՛ մի :

« — Պանա եօլճուլուզ իթտիրմէք իս-
թէրսինիզ , բէք ալէա , պուլնտա հաֆէը-
նը շար Գըր , նասըլ քի սիզտէ այնի իտ-
տաատա պուլունտուլեօրսուլուզ , տէտի ,
վէ կէվչէքիլիէ մախսուս օլան թապր ու
թարղըլա : օնուտա թէճրիւպէ իտինիզ ,
ֆագաթ , եալընըզ սիզէ շուճու իսթար
իտէրիմ քի , սէքիզ կիւնէ գատար թէք-
րարէն պէնի փարիսէ կէթիրմէլիսինիզ ,
տէյի իլապէ իյլէտի . »

— Է՛յ , էֆէնտիմ , սէքիզ կիւն տէ-
յինճէ նէ՞ եաբտընըզ :

— Թէքրարէն փարիսէ կէթիրտիմ :

— Լաքին թէքրարէն փարիսէ տէօն-
մէքիլիէ նա՞սըլ օլտուտա սիզի մէճպուր
իտէպիլտի , տէօնմէսէ իտինիզ օլմա՞զ մը
իտի ,

— Օ՛ֆ , տէտի Մ . տը Վիւսվալ քէ-
մալի էսէֆիւզրէ , բէք սատէ պիր թա-
րիզ թութարագ մէճպուր իյլէտի . շէօյ-
լէ քի , եօլճուլուզա չըզտըզ , վէ իլք
գօնագ ետրինտէ եաթտըզ , վէ ֆէրտա-
սը կիւնիւ սաաթ տօզուզտա եօլա չը-
գաճաղըմըզ խապէր վիրէրէք , էրքէն
գալգմագլըղըն էլզէմիյեթիլնի տախի
քէնտույէ անլաթտըմ :

— Է՛յ , ասնրա :

— Սօնրա՞ մը , ասնրա պուլունտու-
ղուլուզ ֆէնա պիր լօզանթա օտառըն-
տա թամ գըրգ սէքիզ սաաթ եաթագ-
տան գալգմատը , վէ պու թէնպէլիյի-
նէտէ եօրուլուլ օլմասընը պէհանէ իթ-
տիկիլիէ պէրապէր , թէնպէլիյիէ մաթ-
սուս օլան պիր սիւքիւնէթի հալ իւզրէ ,
եանի պէնտէնիզի հիտտէթիճտէն չաթ-
լաթմագ տէրէճէսինտէ իսթիզայէ տա-
խի չըզըշարագ , « Մալիւմ եա , նասըլ
քի իտտաա իթմէքտէսինիզ , պէնի պիր-
լիքտէ ճէպրէն եօլճուլուզա սիւրիւմէք-
լիյիէ շէրա՞ն վէ Նէգա՞ն հագգընըզ վար
տըր . Լաքին , զանն իտէրիմ քի նիզամ
ու շէրիաթ տէնիլէն շէյ , եաթագտա
կէչիրմէք իսթէտիկիմ սաաթլար իլէ ,
մալիքէ պուլունտուլուզ քէյֆիմ իչին
տախի պիր հուտուտ թայնին իթմէմիշ
սիր » տէտի Պէնտէնիզին ետրինտէ էկէր
սիզ օլմուշ օլաա իտինիզ , պուլնա գարչը-
լըզ նէ՞ ճէվապ վէրիլ իտինիզ , մատամ ,
վէ ալէլ խուսուս էօյլէ պիր մէլուս մա-
հէլտէ , գըրգ սէքիզ սաաթտա նէ՞ հաբար
իտինիզ . Մատամ , մէզքիւրէքի կիւնիւ օ-
րատա նա՞սըլ կէչիրտիկիմ թարիֆ իթմէք
միւմքին տէյիլ տիր , հըրսմտան էօլմէք
տէրէճէլէրինէ եթիշտիմ , պիրա , զէվ-
ճէմին տիհանընտան պիր լագըրտը չը-
գարթմաեա գատըր օլմատըղըմտան ,
տէֆի դամ իթմէք նիյէթիլիէ , էօյլէ պիր
քիւչիւք շէհրին հէր թարաֆընը , սա-
պահտան ախչամա գատար կէզիպ տօ-
լաչմաեա մէճպուր օլտուլ , ֆագաթ ,
պու ճիւմիլէ իլէ տախի քէնտի քէնտիմէ
« մատամ քի մէրգուլմէ իսրաֆ ու սէ-
ֆահէթի , բէֆահը հալ ու րահաթը , վէ
լէզայիզի թայիպէ վէ մահղուզիյեթիլի
սէվմէքտէ տիր , պու լօզանթատա եա-
լընըզ պիր գաջ տիւրլիւ րահաթտըղըզ

կէօրտիւկիւնտէ, թապիաթիյլէ պըթզըն-
լըզ կէթիւրէճէք, վէ քէնտի ինատճըլը-
ղընտան ֆէրազաթ կէլէճէք տիր » տէյի
տիւչիւնտիւկիւնտէն, հըրս ու հիտտէ-
թիւմի զապթ իյլէտիւմ:

— Պիլմէմ քի, էֆէնտիւմ, աճէպա
մէզքիւր հիսապընըզ տօղրու չըգտը՝ մը:

— Շիւտի օնուտա անլարսընըզ, մա-
տամ, մէզքիւր լքի միւհիւք կիւնիւ կէ-
չիրտիքտէն ասնրա, օրատան տախի եօ-
լա չըգտըզ, վէ էօյլէտէն իւչ սաաթ
սօնրահա տօղրու, ֆազըր վէ սէֆիլ
քէօյիւն պիրիսիւնտէ վազը պիր մէնգիլ-
խանէյէ վասըլ օլտուզ: Եօլարտա չօգ
թօզ օլտուղոնտան և Ֆլօրանսըն սաչլա-
րը ազաճըզ աղարմըլ օլմասը ճիհէթլէ,
արապատան աչաղը ինտի: վէ մէզքիւր
թօզլարըն չըզմասը նիյէթիյլէ, պէսլէ-
մէսիւնէ սաչլարընը թարամասընը էմր իյ-
լէտի: Պու միլնասէպէթլէ զէվճէմի եա-
րը խարապ պիր օտահա կէթիւրտիւ-
լէր, մէրգումէ օրատա պուլիւնան բիս
պիր եանթնղա եաթմահա իյրէնտիկիւ-
տէն, էսկի պիր գօլթուզ կէթիւրտիւ
վէ մէզքիւր գօլթուղոն իւղէրիւնէ եա-
հըլտը, վէ պէնտէնիզէ պու տէֆա տա-
հա գիւնտէ եօրուլմուչ օլտուղոն պէ-
հան իլէ, տէօրթ կիւն գարուտան տի-
չարը աղարմընը աթմահաճաղըն խապէր
վէրտի: պէնտէնիզ էվլէլ էմիրտէ լա-
թիֆէ իթմէքտէ տիր զանն իթտիւմ, հալ
պու քի սօնրատան ճիտտ օլարազ սէօյ-
լէմէքտէ օլտուղոն անլարմ:

— Էյ, էֆէնտիւմ, մէզքիւր տէօրթ
կիւնիւ օրատա նա՝սըլ կէչիրէպիւտի-
նիզ . . .

— Ֆլօրանսըն պու հալլէրինէ, զայ-
րէթտէն տիւչմէյէրէք, կէրչի իւչ կիւն

տահանտըմ, լաքին արթըզ օնտան դի-
ետտէ մուգալէմէթ իթմէքիկիւմ միւմքին
օլա՝մամըլ տըր: Մատամ, իւչ կիւն, էվ-
լէթ, թաւ իւչ կիւն պիր գօլթուզ իւ-
զէրինտէն այրըլմամըլ տըր: վէ պէնտէ-
նիզ իսէ մէրգումէնին մէզքիւր ինատճը-
լըղընա զալէպէ իթմէք նիյէթիյլէ, էնվա-
յի թարիզ ու թէտպիր տիւչիւնտիւմ ի-
սէտէ, քեաֆֆէսի պօչա կիտիպ անճազ
խէեալաթ սըրասընա կէչմիչ տիր, շէր
մէնգիլխանէյէ եթիւրտիկիւմիզտէ, կիւ-
նակիւն էգիյեթլէր չէքմիչիւմ տիր: շէօյ-
լէքի հէր տէֆատա կեան թէնտիւն չը-
գըչմազ, կեան րէճալարա պաչլամազ,
վէ եէնիտէն եէնի քէսպի զայրէթ վէ
գուվլէթ իլէ թուլթուպ գալտըրմազ, վէ
արապահա գօյմազ իճապ իթմիչ տիր:
օ՞ֆ, նէ՝ գատար րէզալէթ, վէ թէհի՝
զահմէթ: Նիհայէթ, մատամ, գա՛նդի
պիրին սէօյլէյէյիւմ, ֆարիստէն չըգտը-
ղըմըղըն ալթընճը կիւնիւ թէքրարէն ֆա-
րիսէ տէօնմիւլիւզ տիւր: Վէ ալտէթի-
միզտէն պիր ազ վազըթ սօնրա, քէտէր
խտէճէք պիր խապէր ալմըլմ տըր: Չէվ-
ճէմին քեաֆֆէյի փարապը քէնտի վասի-
սի օլան պիր պանքիւրին եանընտա պու-
լունմազտա օլուպ, վէ մէրգում իսէ իզ-
հարը իֆլաս իթմիչ, վէ ֆիրարտէ գա-
րար գըլմըլ օլմաղին, մէրգումէ թապի-
աթիյլէ պիւթիւն սէրվէթիւնի զայպ իյլէ-
միչ իտի: Պէնտէնիզ պու հալտաթիս իւ-
զէրինէ պիր արալըզ սէվիւտիւմ, չիւն-
քի, մէրգումէ սէրվէթսիզ գալմասը ճի-
հէթիյլէ, քէֆիւմմէ հարէքէթէ, վէ պէլ-
թիւն հիւննի իմթիղաճէ մէճալօրէ օլա-
ճազ տըր, տէյի տիւչիւնտիւմ:

— Ֆլօրանսըն թապիաթընը պէնտէ-
նիզ թանըրըմ, էֆէնտիւմ, էկէր հանըլ-

մազ իսէմ, մէղքիւր իւմիտինիզ տախի պօչա չըզմըչ օլմալը սորը :

« Էվլէթ, մատամ, հագգընըզ վար տըր . շէօյլէ քի, Ֆլօրանա քէնտի սէր-վէթինի զայպ իթտիկի հավատիսինի ալ-տըզտա, էսէրի էսէֆ իզհար իթմէտիք-տէն պաչգա, իպրազը մէմնունիյիէթ տախի իյլէտի, վէ իւք լազըրտըլարը շու սէօյլէնէճէքլէրիմտէն իպարէթ պուլուն-տու :

« — Արթըզ շիմտի մէմուլ իտէրիմ քի, էֆէնտիմ, այրըլմագլըղմըզա գար-շը կէլմէքլիքտէն ֆէրաղաթ կէլէճէքսի-նիզ, էօյլէ տէյիլ մի :

« — Խալր, հիչ պիր վագըթտա, չիւնքի սիզի աճըմագտա օլտուղումտան, աիւչարը սէֆալէթ օլմանըղզ գաթան ճայիզ կէօրիւպ միւսաատէ իթմէք իս-թէմէմ, տէտիմ մէրգումէյէ :

« — Պագընըզ, էֆէնտիմ, տէտի թէք-րարէն մէրգումէ, սէրվէթիմի զայպ իթ-մէզտէն էվլէլ, պէլքի սիզտէն այրըլմագ-լըղա ճիւղիճէ ինթիրագ իտէր իտիմ . չիւն-քի վալանթին կիթմիչ օլտուղումտան, կիտիպ մէրգումէյի պուլմաեա, վէ փա-րամ սաեէսինտէ անընլա պիրլիքտէ եա-չաեարագ րահաթ, եանի քէյֆիմճէ էօ-միւր կէչիրմէեէ իւմիտիմ գալմամըչ օլ-մասը սէպէպինէ մէպնի, րայիմա սիզին իլէ գալմագ իչին ինթիմալ տըր պազը չարթլար պէեան իտէր իտիմ . հալ պու-քի շիմտիտէն սօնրա, արթըզ պու էվ-տէ գալմագլըզ, հէր սաաթ ու տագը-գա, պէնիմ իչին պիր մէզէլլէթ վէ պիր ազապը տիլ սաեըլա սէգա տըր . պէն էօյլէ պիր հալէ թէհպմիւլ իթմէքլիյի տէր իւհտէ իտէմէմ . իմտի, թէքրարէն

բէճա իտէրիմ սիզէ, կէլնիպ այրըլարմ, վէ իքիմիզ տախի սէրպէսթ օլալըմ :

« — Լաքին, պիչա՛րէ չօճուգ, տէ-տիմ մէրգումէյէ, սիզ գաթէն իսրաֆա վէ թէնպէլլիյէ ալըլմըչ օլտուղումտուզ հալտէ, փարասըզ նա՛սըլ կէչինէճէքսի-նիզ :

« — Սիզին իլէ էվլէնտիկիմ վագըթ, սիզտէն ալթուն օլարագ օն պին ֆրանզ թալապ իթմիչ, վէ քէնտի ճէհէզիմ օ-լան մէպլաղա զամմ իյլէմիչ իտիմ, մէպ-լաղը մէզպուրտան պիր մըզտար տահա շէյ վար տըր, վէ օտա պանա քիֆայէթ իտէր, տէյի ճէվապ վէրտի մէրգումէ :

« — Լաքին, մէպլաղը մէզպուր տա-խի պիթտիքտէն սօնրա, հալնիպ նի՛ճէ օլաճագ, վէ նէ՛ իլէ կէչինէճէքսինիզ :

« — Որասընը մէրագ իթմէյինիզ, նէ վագիֆէնիզ, տէյի գարչըլըզ վէրտի մէր-գումէ :

« — Նա՛սըլ, նէ վագիֆէ՛մ, բէք չօզ վագիֆէ՛մ տիր, սիզին էֆքեարընըզա րալմէն սիզի պէլա վէ գազաուսն սա-գընտըրմագ իսթէրիմ, վէ, հէր նէ եաք-սանըզ, այրըլմանըզ միւմքին ծլամաեա-ճագ տըր, տէտիմ :

« — Պէնի յոինէյինիզ, էֆէնտիմ տէտի մէրգումէ պիր բէնչէյի թէէսսիրտէ պուլունտուղու հալտէ, ալիճէնապլըղա մէնտուպ օլան մէզքիւր տուլղու վէ նի-յէթինիզ հագգընտա կէրչի թէշէքքիւր իտէրիմ, սիզին սահիպ հայսիյիէթ օլուպ, վէ էն զիեատէ նաուլալի գաթլարտան պիրիսի օլտուղումտուղու իգրար իտէրիմ, լաքին, չի՛ չարէ քի, քէնտի սիյրէթ օլ-մէյլանըլըզ միեանէսինտէ առէմի ինթի-գաճ պուլունմագտա օլտուղումտա, վէ պու իմթիզաճարըլըզտա հէմիչէ տէվա՛մ

խոնճէկինտէն, պիղիւմ պիրլիքտէ եաշա-
մագլըղըմը պիր տիւրլիւ միւմքին օլա-
մահաճագ տըր, Պունտանտա գաթի նա-
զար, շիմտի պէնի պու գարարա մէճ-
պուր խտիճի պաշգա պիր սէպէպ տա-
հա վար տըր. եանի տիմէք իսթէրիմ քի,
մատամ քի պէնիմ սէրվէթիմ զայպ օ-
լուպ պիթմիշ տիր, արթըգ պէնիմ սիզէ
եիւք օլմագլըղըմ ինթիմալտէն տէյիլ
տիր. էվվէթ պղնու սէրահէթէն սէօյ-
լէրիմ քի, պու հալտէ պէնի սիպին իլէ
պիրլիքտէ գալմագլըղա մէճպուրէ իտէ-
պիլիր, վէ պէնիի ատէմէ մախսուս հիշ
պիր գուվվէթ պուլունամահաճագ տըր,
տիսէմ ճայիդ տիր, իմտի, Մ. տը լիւս-
վալ, բէճա իտէրիմ սիզէ, էկէր զիքրի
ճէմիլինիզին տայիմիւլ էվգաթ լէվիայի
գալպիմտէ մահֆուզ պուլունամասընը իս-
թէր իսէնիզ, կէլինիզ տօսթլուզ իւզրէ
պիր պիրիմիգտէն այրըլալըմ. »

— Օ՛ֆ, պու սէօյլէտիկինտէ հագղը
վար տըր, էֆէնտիմ. զիրա, թապիաթը-
նըն իգթիդասընտան տըր. էվվէթ, Յը-
լօրանսըն զիեհատէսիլլէ վէհմէ թապի պիր
նէզաքէթ սահիպէսի օլտուղու աշիքեար
տըր, վէ մէրգումէնին շու սօն իտտաա-
սը գաթընըզա հէր նէ գատար աղըր
կէլիշ իսէտէ էֆէնտիմ, կիւճէնմէմէլի-
սինիզ, չիւնքի գալպի շէրաֆէթալուտ-
լէրէ (պիւլիւք եիւրէքլէրէ) մախսուս
պիր տուլղու օլմասընտա չիւբհէ եօզ
տուր :

— Պէնտէնիզ տախի սիզին էֆքեա-
րընըգտահըմ, էվվէթ էօյլէ տիր, վէ հաթ-
թա Յըլօրանստա տէրքեար օլան ալիճէ-
նապճա գարարը, վէ օլ խուսուստա զու-
հուրա կէլէն մէթանէթի թապը, վէ մէ-
մուլինա զայրի սուրէթտէ վուգու պու-

լան թէսլիմիլիէթի բիւր ճէհարէթի, մէր-
գումէ հագղընտա տայիմա քէնտիմէ ըաղ-
մէն գալպիմտէ հիսս իթմէքտէ օլտու-
ղում աշգ ու մուհապպէթի պիր գաթ
տահա արթըրմըշ օլմաղին, տիւշար օլա-
ճաղը սէֆալէթին գօրգուսուստան նաշի
թէքլիֆիմին գապուլինէ տայիր բուշի
րիզա կէօսթէրէճէկի իւմիտի թէֆէք-
քիւրինէ իսթինալտէն, այրըլմագ զըմ-
նընտա պէհան իլլէտիկի արգուեու պիւ-
թիւն գուվվէթիմ իլէ ըէտտ իլլէտիք-
տէն պաշգա, քէնտի տուլղուլարըմը
քէնտիսինին տուլղուլարընա ուլտուր-
մագլըղա չալըշաճաղըմ տախի վատ իլ-
լէտիմ. հալ պու քի Յըլօրանս, α սիզին
պու մէճպուրլիկէթինիզ, տէտի պէն-
տէնիզէ, սիզէ շիմտիէ գատար իրթի-
քեապ իթմէտիկինիզ միւրմիլլիք իսթա-
սընք իրթիքեապ իթտիրէճէք տիր. չէօյ-
լէ քի սիզ քէնտիսինիզէ մախսուս միզաճ
ու թապիաթա մալիք պուլունտուղու-
նուզ միսիլու, պէն տախի քէնտիմէ
մախսուս միզաճ ու թապիաթա մալիքէ
պուլունմագտահըմ, վէ պուշարա գար-
շը կէլմէք ինթիմալտէն տէյիլ տիր. նա-
սըլ քի պէնիմ սարըլըղըմը վէ սիզինտէ
էամէրլիկինիզի թէպտիլ էթմէք իշին,
քիւլլի գարար վէ քիւլլի թէֆէքքիւ-
րիւն հիշ պիր շէյի միւֆիտ օլմահաճա-
ղը պէտիհի տիր, էօյլէ տէյիլ մի, վէ
իշթէ թապիաթա տէրքեար օլան ֆար-
զըն տախի տայիմի ալնի հալտէ պու-
լունահագղընտաա չիւբհէ եօզ տուր. վէ
պուլունտանտա ֆաղա, սիզէ պիր եիւք
օլմապ իսթէմէմ. էօյլէ պիր շէյէ բուշի
րիզա կէօսթէրէճէք օլտամ, անճագ աշգ
ու մուհապպէթիմտէն նաշի կէօսթէր-
մէքլիլիմ իգթիզա իտէճէք տիր, վէ

սիգտէ պիլլրսինիզ քի մէ գքիւր մուհապ-
պէթ գալպիմտէ մէրքիւլ տէյիլ տիր .
իմտի , սօն տէֆա օլարազ , թէքրարէն
րէճա իտէրիմ , տօսթլուզ իւզրէ շոյրը-
լալում » : Պէնտէնիզ մէրդումէնին պու-
թէքլիֆինի թէքրարէն րէտտ իյլէտիմ :

— Է՛յ , նիհանէթի նէրէտէ՝ գարար
զըլում :

— Նիհայէթ , մատամ , Ֆլօրանս պէն-
տէնիզի մէճպուր իյլէտիկինտէն այրը-
արզ կիթտի :

— Է՛յ , նա՞սըլ վէ նէ թարիզ իլէ
այրըլալընդ :

— Օ՞ֆ , զայէթ սատէ վէ զայէթ
քէնտի թէնպէլլիինէ շահէսթէ օլտն պիր
թարիզ իլէ , Շէօյլէ քի , մատամ , մէր-
գումէ իւլ այ պիր տիւզիյէ տիհանընը
աշըպ պէնտէնիզէ պիր լազըրստ սէօյլէ-
մէտիքտէն պաշգա , հիլ պիր սիւալիմէ
տախի ճէվապ վէրումէտի . վէ հաթթա ,
Պիւտտէթի մէզպուրէ վարֆընտա , պիր
տէֆա կէօզլէրինի չէվիրիպտէ եիւզիւմէ
պիլէ պագմատը :

— Աճա՛յիպ չէյ , ֆիքրինտէ գուր-
տուղու չէյին իճրասը զըմնընտա պու-
մէրթէպէ իսրար իյլէտի , է՞օյլէ մի :

— Եվվէթ , մատամ , վէ նասըլ քի
կէօրմէքտէսինիզ , օլ պապտէ թարիֆ-
տէն միւսթաղնի տէրտ ու մէշագգաթ
չէքմիշիմ տիր . մէրգումէնին մէգքիւր
տիւսիպլիլի վէ ինտտճըլըզ , հատտէն
զիւտտէ հրրս ու հիւտտէթ վէ մէյեուսիյ-
եթթիմի մուճիպ օլմուշ տուր : Մէկէր-
չի էօյլէ պիր հալէ թէհամիւլ իտէպի-
լի՞ր միյիտիմ . մէկէրչի եօնմա վէ եա-
խօտ տէօքմէ պիր սուրէթի , սէօյլէսին
վէ կէօրսիւն տէյի չալըշմազըլզ պու-
տալալըղընա չըզըշըպ տէվամ իտէ-

պիլի՞րմիյիտիմ . չէր նէվի րէճա վէ նի-
եազ , հէր նէվի իգրամ ու թէքլիֆ , վէ
հէր նէվի թէհտիւս վէ կէօզ եաշլարը պէր
հալա օլմուշ տուր . չիւնքի մէրգու-
մէ քեաֆֆէսինէ գարշը կէլմիշ , վէ տի-
հանընը տախի աշմամըշ , վէ քէմալի
վազիֆէսիզլիք իպրազ իթտիկիյլէ պէ-
րապէր , անճազ սիւքիւթ վէ ֆահզիր
իւզրէ տախի թէպէսսիւմ իյլէմիշ տիր :
Ա՛հ , չօգ տէֆա , մատամ , գանըմ պա-
շըմա սըչրամըշ , վէ աեազլարը էօնիւնէ
տիւ չէրէք սաաթլարճա եալվարտըղըմ ,
վէ ազըլմը զայպ իտէրէք տիվանէ կիպի
բիւր զազապ օլտուղում հալտէ , քէն-
տիսինին իսէ , ա՛հ , ինտաֆսըզ գարը ,
ասլա գայտընտա օլմամըշ տըր :

— Ա՛հ , պիլիրիմ էֆէնտիմ , պիլի-
րիմ , օլ մէրթէպէ պիր տուրկուշուղա
հիլ պիր չէյին զալէպէ իտէմէյէճէկին
պիլիրիմ :

— Նէ՛ սէօյլէյէեիմ սիզէ , մատամ ,
պուշուշ իւզէրինէ եալվաշ եալվաշ սըն-
հէթի պէտէնիյեմէ զիւտտէսիյլէ խալէլ
կէլմիշ պաշլատը . աղըր պիր սըթմաեա
թուլթուլարազ էրիտիմ իպրիշիմէ տէօն-
տիւմ . իւզէրիմտէ , իսթէյիմտէ , վէ քէյ-
ֆիմտէ գուվվէթ գալմատը , վէլ հասըլ
քիւլլի իսրար վէ մուղազմէնին պիհու-
տէ օլաճաղընա իսքեաթ օլտուղումտան ,
այրըլմազ թէքլիֆինի գապուլ իթտիմ :

— Ամա՛ն եա Րէպզ , վագաա չօգ
չէյլէր չէքմիշսինիզ , լաքին էկէր իսրար
իտիպտէ գարշը կէլմիշ օլտանըզ տախի
հիլ պիր չէյէ եսրամաեաճազ իմիշ :

— Իմտի այրըլմաեա գարար վէրաթի-
տէն սօնրա , էվվէլ էմիրտէ միւսթին օլ-
տուղու թագտիրտէ մէգքիւր այրըլըղըն
նիզամա մուվաֆըզ օլուպ օլմատըղընը

պիր քէրէ անլամադ խթէտիկիմտէն ,
 օլ խուսուսա տայիր մէմուրիլէթտէ պու-
 լունանլարա միւրաճաաթ իլէ նասիհաթ
 սօրտոււմ , վէ պիր գաւառն ըհամի սու-
 ըլէթտէ գարը դօճալըգտան այրըլմալը-
 դա իտտաա իլլէտիկիմտէ , ճիսմէն ալ-
 բըլըլըն ճայիզ օլտուղուն էօյրէնտիմ ,
 վէ պու սէպէպէտէ , հայր՝ ֆ քի Ֆլօրանս
 թարաֆընտան իւչ ալ դարֆընտա զու-
 հուրա կէլէն սիւքիւթ ինատճըլըլը թէճ-
 բիւպէսիլլէ , թապիլաթը մէճպուլէսին
 տէն պուլունան սօն տէրէճէ ասէմ իւլ
 իմթիզաճտան պաշգա , պիր թէճբիւպէ
 նիլէթիլլէ չըգըշալըլըմ հօլճուլուգտա լօ-
 գանթալարտա վուզու պուլան մէնդա-
 ըէլէրի տաթի իլազէ իլլէտիկիմտէ , կիւ-
 նիւն պիրիսիմտէ մէրգուլմէնին էվիմ-
 տէն քէնտի քէնտուլէ ալըպ եէօրիւլիւ
 վիրէրէք , կիտիպ պիր տօնանմըշ լօգան-
 թատա իգամէթ . իտէպիլլէճէկիմի կէօզ-
 լէրիմ էօնիւնէ կէթիլթիմ , վէ ալթըր
 պու գատար սէպէպիտէ , մէպքիւր գա-
 րարմա քեաֆի ասա իթմիլիմ տիր .
 Օլ վաղըթ Ֆլօրանը հիւքիւլէթ հու-
 զուրունա տազէթ իթտիրտիմ , թարա-
 ֆընտան վէքիլի կէլիպ իֆատէյի հալ
 իլլէտի , ալըլմազ տազաը մէվգըի միւ-
 զաքէրէյէ ալընսը , վէ հիւքիմ օլունտու
 պիթտի . Սըհէթիմէ պիւլիւք սէքթէ
 կէլտիկիմտէն , հէքիդէր ճայի սէլամէթ
 օլարազ , հէր հալաէ ուղուն պիր հօլ-
 ճուլուգ իթմէքիլիլի նասիհաթ իթտիլէր
 Սօլճուլուգա չըգամազտան էվվէլ , զէվ-
 ճէմէ գապուլ իթտիրթմէք իւզըն նօ-
 թէրիմէ (միրասա վէ սայիրէյէ տայիր
 փարալարն գայտը մէմուրիլէթիմտէ
 պուլունան քեաթիպ) եիւզ պին ֆրանզ
 սլըրագտըմ , վէ մէրգուլմէ գապուլ իթ-

մէտիկիմտէ , հէր նէ վաղըթ միրասա ի-
 տէլտէ կիտէր իթէր իսէ եինէ վիրմէք
 իւզըն տայիմա հանընտա սապլաեաճա-
 զընը մէօլլէթալարալմ . նասըլ քի մէպլա-
 զը մէգպուր մէրգուլուն հանընտա հա-
 լէա պէքլէմէքտէ տիր . Պէնտէնիզ պը-
 րագըպ կիթտիմ , վէ հինի սէյահաթըմ-
 տա մէրգուլմէյի ունութուրում աէ-
 յի մէմուլ իթտիմ իսէտէ , մուզայլի օ
 լարազ , մէրգուլմէնին պիրիքտէ պու-
 լունամաը վըմնընտա գալպիմտէ տաճա
 զիեաաէ էօէրի էսէֆ հիսա իլլէտիմ ,
 Մըսըրը վէ թիւրքիանըն Ռուլ-իլլ վէ
 Վնատօլու . թարաֆլարընը տօլաշտըմ ,
 Սվաթրիանըն իլլիրի նահիլէլէրինէ կէշ-
 տիմ , վէ օրատան սալաի խաբանահա
 Գատիքսէ կիթմէք իւզըն էլէնէտիլէ
 չըգտըմ , օրատանտա Շիլլիլլէ կէշտիմ ,
 վէ նասըլ քի , մատամ , օրատա սիգէ
 թէսատիւֆ իթտիմ , Հինտիլթանըն զարպ
 թարաֆլարընը կէզտիմ , վէ կէմի իլէ
 պունտան պիր գաշ կիւն էվվէլ կէ-
 լիպ Հալըրեա չըգտըմ , վէ պուրահա
 կէլիւ կէլմէզ , էվվէլ էմիրտէ Ֆլօրանս
 հագըլընտա մալիւմաթ ալմահա չըգըշ-
 տըմ , վէ պիր չօզ արասըգտան սօնրա ,
 մէրգուլմէնին Վօթիլար ուղալընտա պու-
 լունաուղուն էօյրէնտիմ , նասըլ քի ,
 մատամ , տիւնքի կիւն սիգէ բաթ կէլ-
 տիկիմտէ , մէրգուլմէնին օթուրտուղու-
 էվտէ պուլունան պիր ատամտան պազը
 մալիւմաթլար ալմագտան կէլմէքտէ ի-
 տիմ :

— Նէ՞ մալիւմաթ ալտընըզ աճէպա :

— Պէսպէլլի ֆազըր հալ իւզըն պու-
 լունամագտա օլմալը տրր . չիւնքի , էվվէ-
 լա պուլունաուղու խանէնին տէօրաիւն-
 ճիւ գաթընտա իգամէթ իթմէքտէ օ-

լուսլ, վէ սանիւյն հիշ պիր խրտմէթծի-
սի եօզ իմիշ, պու ճիւղէ իլէ տախի,
իշիթսփկիմէ կէօրէ, թավր ու հարէքէ-
թինճէ պիր լէքէ չիւքհէսի կէօրիւմէք-
աէ օլմատըղը կիպի, օտաւընա տախի
քիմէնյի գապուլ իթմէքտէ տէյիլ իմիշ,
ճապաթ, եալընըղ պիր աճայիպ հալ տահա
վար տըր քի, պիր տիւրիւ օրտաւընա
մանէա վիրէմէյօրում. զիրա, մէրգ ումէ-
նին էվվէլթի տաթիլէրինէ, բահաթըղը-
նա վէ թէնպիլիլինէ տապան տապանա
մուղայիր տիր. չէօյլէ քի Ֆլօրանա թանդ-
ընըն կիւնիւ սապահըն ոտաթ տէօր-
տիւնտէն էվվէլ տիշարը չըգմապտա, վէ
կիճէ հարսընտան սօնրա իշէրի կիրմէք-
տէ իմիշ:

— Վարիւ պ հալ, թըպը Միշէլ կի-
պի, տէյի պաղըրտը Վալանթին քէն-
տի թէաճճիւպի իլէ պիթթէտրիճ արթ-
մապտա օլտն էնտիշէյի տէրունիյէսինի
սէթրէ գատրիէ օլտաւեարապ:

— Նէ՞ սէօյլէ իօրտուհուղ, մատամ:

— Տահա տիւնքի կիւն, էֆէնտիւմ,
եէկէնինիպ Մ. Միշէլ Ռէնօուհու, 57 հիւ-
մէրօլու խանէնին տէօրաիւնճիւ գա-
թընտա օթուրտուղուհու խապէր ալ-
տըմ, վէ քէպալիք մէրգում տախի թըպ-
գը Ֆլօրանա կիպի, սապահըն սաաթ
տէօրտիւնտէն էվվէլ տիշարը չըղըպ,
վէ կիճէ հարսընտան սօնրա կէլմէքտէ
իմիշ, ճապաթ, գաբուճուտան պուհ-
տան զիւստէ պիր մալիւմաթ էօյրէնէ-
մէմիշիւմ տիր:

— Նէ՞ մանէա վար տըր պուհտա,
տէյի պաղըրտը Մ. տը լիւսվալ. չօ՞գ
չէյ, Միշէլ իլէ գէվճէմ աշնի գաթլար-
տա պուլուհմապտա օլտուգտան պաշ-
գա, օթուրտուղարը խանէլէր իսէ պիր

պիրինէ պիթիշիք օլտուհ, պուհտանտա
Փապլա, իքիսի տախի աշնի սաաթաա կի-
րիպ չըգմապտա իմիշէյի. էլպէթթէ
պուհտա պիր էսրար օլմալը տըր:

— Տիմէք տիր քի Ֆլօրանա Միշէլի
թանրմապտա տըր, էօյլէ՞ մի, տէյի սիւալ
իթտի հարէրէթ իւզրէ Վալանթին:

— Մ. Ռէնօ պէնտէնիպին եէկէնի տիր,
վէ շիմտի խաթըրըմա կէլմէքտէ տիր քի,
սիգ փարիսի թէրք իթտիքտէն պիր ազ
վազըթ սօնրա, մատամ, մէրգում կէ-
լիպ պէնտէնիպի կէօրտիւ, վէ գէվճէմ
իլէքէնտիսինի կէօրիւշտիւրմէքլիլիմի իէ-
ճա իյլէտի. վէ մէրգումէ տախի մէր-
գումու պիր չօգ տէֆա գապուլ իթտի,
Վաքին, մատամ, տիմէք տիր քի սիգ
տախի Մ. Միշէլ Ռէնօուհու թանրմապտա-
պընըպ, չիւնքի պու կիճէ քէմալի իթինա
իւզրէ մէրգումուհու բիշինտէ կէզմէքտէ
խախիպ:

— Շիմտի, հէր շէյի գաթընրգա հազլ
ու պէեան իտէճէյիւմ, էֆէնտիւմ, տէտի
Վալանթին հիւզլէրի գըզարարապ. չիւն-
քի, Ֆլօրանա իլէ Միշէլին էօմրիւ միւեա-
նէսինտէ տէրքեար օլտն միւնասէպէթին
պաղը էսրարընա աշինա օլմազլըղը, պէն
տախի գաթինիպ գատար մէրազ իթմէք-
պէյիւմ:

— Ա՞հ, մատամ, տէյի պաղըրտը Մ.
տը լիւսվալ պիր էլէմի մաղմում իւզրէ,
նէ լաղըմ տըր սիգտէն սէթր իթմէք,
էկէր տօղրուստուհու իսթէր իսէնիպ, սէյ-
եահաթըմ հէնկեամընտա Ֆլօրանաըն օն-
տան սօնրա սէրպէսթ օլմապ իւզերինէ
տիւշիւնտիւքճէ. . . չօգ տէֆա գալ-
պիմի հասէտ պէօճէքլէրի տիշէմիշէր
տիր:

Պատէհու մէրգում իզթիրապը գալ-
պէ տիւշար օլարագ , լազըրորսընը քէս-
տի , վէ անինտէ թէքրարէն պէտ իլէ ,
վէ կիզի պիր էսէրի զագապ իւզրէ ,

— Սէրպէ՛սթ մի , օ՛ֆ , խայր , հէր նէ
գատար այրըմը իսէքտէ , պու ճիւմիէ
իլէ տախի , էկէր հալէա խամիթ թաշը-
մագտա օլան զէվճէմ , օնա պիր լէքէ
կէթիրէճէք օլուր իսէ , գանուէն , էօյ-
լէ պիր լէքէյէ ճէսարէթ իտէն աստաւ-
տան ախը ինթիգամա չըզըմաեա հագ-
գրմ վար սըր : Ս՛հ , էկէր էօյլէ պիր
խուսուստա ազաճըզ տօղրու մալիւմա-
թըմ պուլուստա իտի , խիւտա ալիմ անը
տիւէլլօեա տալէթ իտէր իտիմ , վէ օլ
վագըթտա եա օ վէ եախօտ պէն . . .

— Փէրէմ իտինիզ , գալպինիզի թէս-
կին իյլէյինիզ , էֆէնաիմ , տէտի մատամ
տ'էնֆրէվիլ , պազը միւնասէպէթլէր սի-
զէ հէր նէ գատար աճայիպ ուուրէթտէ
տախի կէօրիւնմէքտէ օլսալար , հէնուզ
չիմտիյէ գատար Ֆլօրանս ալէյհինտէ
չիւքհէյէ զահիպ օլաճագ հիչ պիր սէր-
րիչթէնիզ եօզ տուր , պու սապահ կէ-
րէք մէրգումէ Ֆլօրանս վէ կէրէք Մի-
շէլ տիշարը չըգտըզլարընտա , հէր նէ
գատար հավա գարանլըզ օլուպ , վէ սօ-
գագլարտա տախի , քիմսէլէր եօզ իտի
իսէտէ , պիր պիրինէ հիչ պիր շէյ սէօյ-
լէմէտիքտէն պաշգա , տայիմա տախի
պիր պիրինտէն այրը օլարագ եօլլարընա
տէվամ իթմիշլէր տիր . զիրա , պէն Մի-
շէլին խայլի վագըթ արգասընտան կիթ-
տիքտէն սօնրա , սօղազըն գարը թա-
րաֆընտաքի գալտըրըմ իւզէրինտէն տա-
խի , մէրգումէնին կիթտիկի թարաֆա
պիրտէ աստամ կիթմէքտէ օլուուրու
ֆէհմ իյլէմիշիմ տիր :

— Էօ՛ֆ , մատամ , պու միւրայիլիք
տախի նիչէ մանէալար թահթընա տիւշ-
սէ ճայիպ տէյիլ մի տիր : Պուստան նէ՞
անլաշըրր , իքիտիտէ այնի վագըթտա
կիրիպ չըգմագտա օլուուրտան պաշգա ,
օթուրուպլարը օտալարըն արա էէրին-
տէ իսէ , անճագ պիր տիվար պուլու-
մագտա սըր , վէ պէլքիտէ պիր կիզի
գարու իլէտէ միւլագաթ իթմէքտէ տիր-
լէր : Պուստա պէր թարաֆ իտէլիմ ,
պուշլար տիշարտա կէչիրտիքլէրի վա-
զըթտանէ՞ եարմագտա սըրլար , վէ նէ՞
րէյէ կիթմէքտէ տիրլէր : Ելպէթաէ պիր
հէրտէ կիտիպ պուլուշմագտա սըրլար .
լաքին օնու պիլմէիպ քի նէ՞րէտէ պիր-
լէշմէքտէ տիրլէր :

— Օ՛ֆ , ֆիլվագը պուստա պիր էս-
րար վար սըր , վէ պուստա վուգուֆ քէյ-
տա իթմէքտէ էլզէմիյէթտէն տիր . վէ
պու խուսուս սիզին գատար պէնճէ տա-
խի շաեանը իթինա սըր , էֆէնտիմ , վէ
սէպէպինի զաթընըզա անլաթտըրմապ ի-
չին , քէնտի , պէնի խանէնիլտէ կէօլ-
տիւկիւնիւզ կիւն : Մ . տ'էնֆրէվիլին
հագզը թագիրլէրի իւզէրինէ տիւշարը
ար ու հիճապ օլուուրտան պէրու զու-
հուրա կէլմիշ օլան էլէմպաիւշ սէրկիւ-
զէշթլիմ մուխթասար սուրէթտէ չիմտի
սիզէ նագլ ու պէեան իթմէք իսթէրիմ :

ԺԴ

Մատամ տ'էնֆրէվիլ (վալանթին) ,
ստաղտաղայի տէրուն վէ շուրիչի տիլին-
տէն նաշի ճիւզիճէ սիւքիւթ իյլէտիք-
տէն սօնրա , թէքրարէն պէտի մէգալա-
թա ճէսարէթ իլէ Մ . սըր Լիւսավալա ,

— Պուռնտան տէսրթ սէնէ մուգատ-
տէմ, էֆէնտիւմ, Ֆլորանսըն հազգըմտա
տէրքեար օլան տօսթլուղունա պինաէն
վագֆը նէֆա իտէրէք, պէնիւմ եալանճը-
ճըլըղմա հիսսէտար օլմագլըղը գապուլ
իյլէմէսի իւզէրինէ, զաթընըպըն իւսթէ
կէլ'մէսիյլէ գապահաթըմըզ զահիրէ չըզ-
տըղընտա, զէվճիւմ Մ. տ'էնֆրէվիլ սի-
զին էվի թէրք իթտիքտէն սօնրա, պէ-
նի պիզիւմ էվէ կէօթիւրտիւ, վէ վալի-
տէմտէ օրատա իտի, տէտի :

« — Վէ օրատա, մատամ, տէտի Մ.
տ'էնֆրէվիլ պանա, պուռնտան պիր սա-
աթ սօնրա վալիտէնտէ պիրլիքտէ օլ-
տուղու հալտէ կիտէճէիզ, Պէն սի-
զի Բօաթուտա քեային չիֆթլիքլէրիւմ-
տէն պիրիսինէ կէօթիւրէճէկիւմ, պատէ-
զին վալիտէն իլէ պէրապէր եալընըզճա
օրատա գալաճագսընըզ . չէօլէ քի, կէ-
րէք սիզ վէ կէրէք վալիտէնիզ, էկէր
մէզքիւր էօմրէ գանաաթ իթմէզ իսէ-
նիզ, սօնրա ծնու տախի պուլամահա-
ճագսընըզ : Լ'միմ, պու թէքլիֆիւմի գա-
պուլ իթմէզ իմիշսինիզ . չօզ իյի, օլ
վագըթ պիւմէլիսինիզ քի, հէման եա-
րընտան թէզի եօզ տուր, սիզտէն ալ-
րըմագլըղը իսթիտա իթտիքտէն պաշգա,
գօճասընա խիեանէթ իթմիշ օլան զա-
նիյէ պիր գատըն հագգընտա լազըմ կէ-
լէն թարիզի թութարագ սիզի դօվալա-
եաճաղըմ . նասըլ քի օլ պապտէ իսպաթ-
լարըմ վէ մէքթուպարըմ տախի վար
տըր . կէրչի մէքթուպար չօզ տէյիլ
տիրլէր, լաքին իյլէրինտէ հազըլմըշ օլան
չէյլէր հէմ մանէալը չէյլէր տիր, վէ
հէմտէ պիզղաթ քէնտիւմ քէնտի սանտը-
ղընըզտան էլէ կէչիրմիշիւմ տիր, Լ'իզի
վէ սիզին իլէ ճիւնհատաշ օլան քիմէս-

նէյի հիւքիւմէթ տիվանընա չէքէճէկիւմ,
վէ օրատա ալէմ նէզտինտէ ըէզալէթ
պատէսինի քեամիլէն իչտիկինիզլի կէօ-
րէճէկիւմ, Պատէհու ֆէնա գարըլար սը-
րասընտա կիտիպ սօլուղու մահպէստէ
ալաճագսընըզ, վէ նիհայէթ իւլ էմր սօ-
գագլարտա սիւրթիւպ կէզէրէք աճըզ-
տան էօլէճէքսինիզ, Իմտի, էկէր պու
սէֆալէթլէրի վէ պու ըիւսվալըզլարը
կէօրմէք իսթէմէզ իսէնիզ, կիտիպ Բօ-
աթուտա չիֆթլիքտէ օթուրմալըսընըզ :
Պու թէքլիֆիւմէ սիզէ թագտիւմ իտիէօր
իսէմ, գանն իթմէյինիզ քի համիյեթ
ու մէրհամէթիւմտէն նաչի տիր, խա'յր,
խա'յր, իլլա մուճիպի խէճալէթ օլուպ,
վէ ալէմ նէզտինտէ մասխարալըզ սանը-
լաճագ օլան պիր տավա վէ հիւքմ ու
ու իլամտան ինթիրագ իթտիկիւմէ մէսնի
տիր, Լաքին, ըէտտ իտիպտէ կիթմէտի-
կինիզ թագտիրտէ, սիզին ըիւսվայ օլ-
մանըղը քէնտիւմ իչին պիր թէսէլի ատտ
իտէրէք, մէզքիւր մասխարալըղը տախի
կէօզէ ալմագլըղա մէճպուր օլաճաղըմ :

— Օ'ֆ, տէյի պաղըրտը Մ. տը
Լիւսվալ, պէրէլէնմիշ եիւրէքլէրտէ հա-
սըլ օլան տուղուլարըն չիտտէթինինհա-
սըլ շէյ օլտուղլարըն պիլիրիւմ, լաքին
մէրգուլ թարաֆընտան գուլլանըլան լի-
սանընտա քէ'ք աղըր վէ քէ'ք սէրթ օլ-
տուղուն ինքեար իտէմէմ :

— Պէն պուռնլարըն քէաֆֆէսինի ի-
չիթմէկէ, գապուլ իթմէկէ վէ թէհամ-
միւլ իյլէմէկէ պօրճու իտիւմ, էֆէն-
տիւմ . չիւնքի, թագսիրաթըլ օլտուղտան
պաշգա, ֆագըրրէ վէ նամիզաճ պիր վա-
լիտէյէ մալիքէ պուլուռմագտա իտիւմ
Նիհայէթ Բօաթուտա կիթտիք, վէ Մ.
տ'էնֆրէվիլ պիզի օրատա թէրք իտիպ

կիթտի : Պուլունտուղունուզ չիֆթիբ թէնհա պիր մահէլլտէ , վէ օրմանլար ի-չինտէ վագը օլուպ , վէ էթրաֆընտա իսէ վասի սուրէթտէ պիր տիվար չէքիլմիշ , վէ գարուլարը գաբատըմըշ օլտուղունտան , մէգքիւր մահպէստէ վալիտէմ պիր-լիքտէ օլտուղու հալտէ , քիմսէյէ պիր մէքթուպ եագըպ կէօնտէրէմէքսիզին , վէ քիմսէտէն պիր խապէր ալամագսըզըն , թամպիր պուչուզ սէնէ գալտըմ Կէրչի միւտտէթի մէզպուրէտէն սօնրա , պէվ-ճիմին վէֆաթ իթմէսի ճիհէթիլէ սէր-պէսթ պըրագըլտըմ , լաքին մէրհում պէ-զայէթ տէրէճէտէ կիւճէնմիշ օլմաղին , պէնիմ իչին հիչ պիր շէյ պըրագմատը-ղընտան , կէրէք պէն վէ կէրէք վալի-տէմ , սէֆալէթի ազիմէյէ տիւչար օլ-տուզ , չիւնքի կէօզ նուրու տէօքէրէք իյնէմ սալէսինտէ կէչինմէքսիյէ չալըշ-տըմ իսէտէ , գազանսապիլտիկիւմ հէմքէն-տիմէ վէ հէմտէ վալիտէմէ քիֆայէթ իթ-մէտի . վէլ հասը վալիտէմ ուղուն միւտ-տէթ տէրտիլէ ուղրաշըպ վէ ճան չէ-քիշտիքտէն սօնրա վէֆաթ իլլէտի :

Պուլունտու իւզէրինէ վալանթիսին կէօզ-լէրի եաշարտը , վէ կէօզ եաշարընը սիլ-տիլքտէն , վէ պիրագտա սիւքիւթ իւզրէ գուրտուգտան սօնրա , իզթիրապը տէ-րունինէ զալէպէ խտէրէք , թէքրարէն քէլպմէ աղազ իլլէնի , վէ ,

Վէման ֆարիմէ ալտէթ իտէր իթ-մէզ , պէն Ֆլօրանս հագընտա մալիւ-մաթ ալմագ իսթէտիւմ . լաքին , զաթը-նըղլէն եծրճուրուզա չըզմըշ օլմաշնտան պաշգն հիչ պիր խապէր ալամատըղըմ տան , էֆէնտիւմ , պիրլիքտէ կիթմիշ օլ-մալիսընըպ տէյի գըեաս իլլէտիւմ . Բէն-չէյի զարուրէթտէ պօսլունտուղուն հալ-

տէ , Ալլահտան օլաճագ եա , աթիգ մա-նասթըր արգատաշարմտան պիրիսինէ ռասթ կէլտիւմ . մէրդումէ պանա , գօճա-սը վալարարէզօեա գօնսօլօպուղա թայ-կին գըլընմըշ օլան հէմիլրէսինին եանը-նա հօճալըգ խըտմէթինէ կիրմէքլիլիմի թէքիֆ իլլէտի . մէգքիւր խըտմէթ պէ-նիմ իչին մէմուլին դայրի պիր շէյ օլ-տուղունտան , անինտէ գապուլ իթտիւմ , վէ մէգքիւր ֆամիլեա իլէ մահէլլի մէզ-պուրա կիթտիւմ . վէ իշթէ մէգքիւր ֆամիլեա իլէ Շիլինին չիմալի թարա-ֆընտան պիր եօլճուլուգտան տէօնմէք-տէ իքէն զաթընըզա թէսատիւֆ իթտիք , էֆէնտիւմ . վալարարէզօեա ալտէթիմիղ-տէն պիրազ վագըթ սօնրա , Լվրօբա-տան ալտըղըմ մէքթուպարտան , բէտէ-րիւմ թարաֆընտան ուզագտան ուզաղա օլան , վէ պանա նամալիւմ պուլունտան պիր խըսըմըն , վէֆաթընա եագըն , պէնիւմ իչին , կէրչի ուֆաղ , ֆագաթ քիմսէտէն ասըլը օլմատըղը հալտէ պիր միրաս պը-րագտըղըն էօյրէնտիւմ , վէ մէգքիւր մի-րասը նիզամինա գօյմագ նիյէթիլէ Ֆըձ ռանսաեա տլօնտիւմ , վէ պուլունտան օն կիւն մուգատտէմ Պօրտ եա չըգտըմ , Շիւտի , էֆէնտիւմ , զաթընըզա պէեան խտէճէք պիր նաղիք մէսէլէմ տահա վար բըր , վէ կէրչի պէնիւմ իչին բէք աղըր պիր շէյ տիր , ֆագաթ , պու ճիւմիէ ի-լէ տախի , մատամ քի զաթընըզ սէր-պէսթճէ գալպինիզի պանա աշտընըզ , պէն տախի զաթընըզա իֆշալի գալպ իթմէքլիլի քէնտիմճէ վաճիպէտէն ատտ իտէրիւմ , տէտի :

Վէ պիր վագըթ իզհարը թէրէտտիւ-տի ազիւմ իլլէտիքտէն սօնրա , վալան-թին , հիճապընտան եիւզլէրի գըզարըպ

վէ կէօզլէրի էօնիւնէ պազտըղը հալտէ ,
թէքրարէն սէօհպէթի էլէ ալարադ ,

— Պէնիւմ ճիւնհաւամ հիսսէմէնտ օլան ,
զաթընըզըն եէկէնի Մ . Միշէլ Լէնօ ի-
տի , տէտի :

— Մատամ , ճիւղիճէ էվվէլ թէլաֆ-
ֆուզ իյլէտիկինիզ պազը լուղէթլէր իւ-
զէրինէ , պէնտէնիզ տախի զաթէն աշնի
թէֆէքըրտէ պուլունմագտա իտիմ :

— Սէվտիմ Մ . Միշէլի , օ՛ֆ , էվվէթ
մէրգուումու մուհապպէթի ալիմէ իւզրէ
սէվտիմ . վէ կէրչի օլ պապտէ չօզ զահ-
մէթլէր վէ տէրտ ու պէլալէր չէքտիմ ,
լաքին պու ճիւմէ իլէ տախի , քիւփ-
ֆէսի կէչտի վէ մուհապպէթիմ իսէ հալէա
պազը դալտը . տաշիմա հարէքէթ իւզրէ
պուլունմագըղա , վէ եօլճուլուզ իթ-
մէքլիյէ իշթիեագը շէտիտիմ պուլուն-
մագտա օլտուղու հալտէ տախի , աշգ
ու սէվտա ուղրունտա շէյտա օլտուղում-
տան , քեաֆֆէսինտէն վազ կէչտիմ , վէ
մէքըրուր տէրտ ու պէլալար նէզտիմտէ
խաֆիֆ շէյլէր սաեըլտըլար . հաթթա ,
Միշէլ հագգընտա շիմտի պու սաաթտա ,
զալպիմտէ , պունտան տէօրթ սէնէ էվ-
վէլէրի հիսս իթտիկիմտէն զիւստէ էսէ-
րի մուհապպէթի հիսս իթմէքտէյիմ . զանն
խտէրիմ քի . էֆէնտիմ , զաթընըզըն տէրտ
ու էլէմլէրի զըմընտա աշնի տուլղու ,
վէ աշնի էֆքեարտա պուլունապիլմէք-
լիյիմլին , վէ պիզիմ թապիաթլարըմըզա
տապան տապանա մուղայիր պազը թա-
պիաթլարըն իւզէրիմլիզէ հիւքիմ իթմէք-
տէ օլան , վէ մանէա գապուլ իթմէզ
պուլունան գուվլէթ ու թէէսսիրլէր հագ-
գընտա տիւնըրի կիւն պանա սէօյլէտիք-
լէրինիզին ֆարգ ու թէմբիզինէ գատը-

րէ օլմագըղըմըն սէպէպինի , իշթէ շիմտի
ֆէհմ ու տէրք իթմէքտէսինիզ :

— Պիլ վազը , մատամ , կէրչի եէկէ-
նիմ իլէ միեանէմիզտէ բէք ազ միւնա-
սէպէթ վուզու պուլումուշ տուր , լաքին
պու ճիւմէ իլէ տախի մէրգում հագգըն-
տա քէսպ իթտիկիմ մալիւմաթտան , նէ
մէրթէպէ թէնպէլլիք վէ կէվ շէքլիյէ է-
սիր պուլունտուղուն աշնամըշըմ տըր .
հաթթա , ազտը թէպէվլէր ճիւմիզին իւք
վազըթլարընտա , թէնպէլլիյիմտէն տու-
եը քէնտուլի ու թանտըրմագ նիյէթ իլլէ ,
մէրգումուն պազը հալլէրինի Յօրանա
նագլ ու պէեան իլլէմիշիմ տիր :

— Էֆէնտիմ , իքիսինի տախի թանը-
րմ , վէ տէյէպիլիլիմ քի , իքի թապիաթ
պէյինտէ օլ մէրթէպէ միւշապէնէթ կէօ-
րիւլմէսինինտէ հէման էմալի եօզ տուր :

— Պէսպէլլի , թապիաթճա տէրքեար
օլան ուլղունլուզ վէ քէմալի միւշապէ-
նէթտէն նաշի պիր պիրիլլէ պուլուշուպ
վէ իթթիֆագ իթմիշլէր տիր . վէ պու
ալէագա վէ եախօտ միւնասէպէթլէրի-
տէ , Միշէլին Յօրանա վէրմէկէ պաշ-
լատըղը իւք վիզիթալարը զէմանընտան
պաշլամըշ օլմալը տըր . հալ պու քի , օլ
վազըթլարտա զէվճէմ թաքաֆընտան
զուհուրա կէլմէքտէ օլան էթվար ու
հարաքեաթտան , զէրրէճէ շիւքհէյէ գա-
հիպ օլաճագ պիր շէյ հէօրէմէմիշիմ տիր .
ֆագաթ , պու ճիւմէ իլէ տախի , հիլլէ
վէ տէսիսէ սալէսինտէ պէնի ալտաթմըշ
օլմալարտա իթթիմալլին խարիճինտէ տէ-
յիլ տիր : Օ՛ֆ , մատամ , մէրգուման , պիր
պիրինի սէվմէքտէ , էվվէթ սէվմէքտէ
օլմալը տըրլար . Գըսգանճըզ հագգընտա
հիսս իտիլէն տուլղու պօշա չըգմազ . .

— Հէր նէ դատար սիզին պու էն-

տիշէ վէ վէսվէսէլէրինիզէ հիսսէմէնտ
օլմագլըղտ պօրճու խէմտէ, Յլօրանսըն
էօյլէ պիր ճիւնհատա պուլունմասը չիւբ-
հէսինէ զահիպէ օլմագ խթէմէմ, էֆէն-
տիւմ, էվվէթ, էֆէնտիւմ, էօյլէ պիր
չիւբհէ պէնճէ ճայիվ տէյիլ տիր. զիրա,
Միշէլին հագգըմտա տէրքէար օլան մու-
հապպէթի հագգընտա էմնիյէթի քեա-
միլէմ վար տըր. վէ էկէրչի մէրգոււմուն
պէնի ունուլմուշ օլմասը չիւբհէսինէ
զահիպէ օլաւ իտիւմ, չիմտի կէլիպտէ
թէքրարէն անը արամագլըղա չըգըչմագ
իտիւմ:

— Զօգ իյի, մատամ, վագաա պէն-
տէնիզին էնտիշէ վէ վէսվէսէսինէ հագգ
վիրմէք իսթէմէզսինիզ. լաքին, մէր-
գոււման անճագ պիր տիվար իլէ այրը-
լան պիրէր մահէլտէ օթուրմալարըլլա,
այնի սաաթտա տիշարը չըգըպ, վէ այնի
սաաթտա իշէրի կիրմէլէրինէ՞ նէ մանէա
վիրէպիրիւրսինիզ:

— Աֆվ իտէրսինիզ, էֆէնտիւմ. մէ-
կէրչի կէրէք Յլօրանա վէ կէրէք Միշէլ
սէրպէսթ, վէ քեամիլէն սէրպէսթ պիր
հալտէ՝ պուլունմագտա տէյիլ մի տիր-
լէր. վէ մէկէրչի Յլօրանա սիզտէն շէրան
այրըմըչ տէյիլ մի տիր. իմտի, պու-
պէօյլէ օլտուղու թագտիրտէ, մէրգու-
մէյի թագեհիզէ նէ՞ հագգընըզ վար տըր:

— Ախըը ինթիզա՞մ հագգըմ վար
տըր, մափամ, ախըը ինթիզա՞մ:

— Լաքին էֆէնտիւմ, ախըը ինթի-
զամ իթմէքտէն նէ՞ հասըլ օլուր, նէ՞
զագանմըշ օլուրսունուղ: Էկէր մէրգու-
մէ իլէ մէրգոււմ պիր պիրինի սէվմէքտէ
խտէլէր, թարաֆընըզտան զուհուրա կէ-
լէն թագեհիզաթ, սիզէ հիշ պիր իւմիտ
վիրմէքսիզին, իքիսինին տախի մուհապ-

պէթի արթմասընը մուճիպ օլաճաղընտա
իշթիպան հօգ տուր: Խայր էֆէնտիւմ,
խայր, ֆէնալըղա գարշըլըզ ֆէնալըզ
իթմէք, նէ արէճէնապլըզ տըր վէ նէտէ
շանընըզտան սըր:

— Օ՜ֆ, մատամ, եա պէնտէնիզին
չէքտիկիւմ պուլունա էլէմ ու զահիլէթլէ՛ր:

— Պէն տախի չօգ շէյլէր շէքմիշիւմ
տիր, էֆէնտիւմ, վէ պէլքիտէ տահա զի-
հատէ տէրտ ու միհնէթլէր պէնի պէք-
լէմէքտէ տիրլէր. լաքին, պու ճիւմիլէ
իլէ տախի, պէնճէ պէն էօլմէքլիյէ բա-
ղի օլուրոււմ էմմա, էկէր պիլսէմ քի
սահիհէն Միշէլ իլէ Յլօրանա սէատէթի
հալ իւզրէ պուլունմագտա տըրլար, ճու-
լարըն սէատէթինէտէ զէրրէճէ խէլալ ի-
րաա իթմէքլիյի իրթիքեապ իթմէմ:

— Իմտի, էօյլէ օլտուղտա, մատամ,
նէ՞ սէպէպէ մէպնի տիր քի, սէրպէսթ-
ճէ կիտիպ Միշէլի պուլաճագ եէրտէ,
կիճէլէյին կիտիպտէ բիշինտէ կէզմէքտէ
իտինիզ:

— Զիւնքի հէնուղ մէրգոււմ իլէ պու-
լուշուպ Վէօրիւշմէզտէն էվվէլ, իմրարը
էօմր ու էվգաթը էսրարընա պիր քէրրէ
վագըքէ օլմագ իսթէմիշիւմ տիր. Էկէր
ալտըղըմ մալիւմաթտան, Միշէլ իլէ Յը-
լօրանսըն պիր պիրլէրինի սէվտիլէրինի
էօյրէնմիշ օլաւ իտիւմ, աալա քէնտիմի
մէյտանէ չըգարմահարազ քէմալի սիւ-
քիւթի իլթիկար իտէճէք իտիւմ. հալ
պու քի մուլայիրի օլարազ, հիշ տէյիլ
խտէ մէրգոււմուն հալէա պէնի սէվմէք-
տէ, վէ քէմալի սատագաթի իւզրէ պու-
լունմագտա օլտուղուն, վէ հէր նէվի
պաղլարտան աղատէ պուլունտուղուն
տէլիլէր իլէ անլասա իտիւմ, պէլքի պուլ-
տան սօնրա պիր բահաթ էօմրէ մալիք

օլուր էմէլիյէ , պիրլիքտէ էվէնմէքլիի թէքլիֆ իյլէեէճէք խոիմ :

— Մատամ , պէնտէնիզ սիդին գատար վազֆը նէֆօ իթմէքլիք նիյէթինտէ տէյիլիմ :

— Եօյլէ իսէ , Յլօսանսըն իզինտէ կէզմէքլիքտէն միւրատընըզ նէ՞ խոի :

— Միւրատըմ մէրգոււմէյի ճիւնհասը իւզէրինտէ պասմազ խոի . չիւնքի էօմր ու թարիգի պէնտէնիզէ շիւբնէլի կէօրիւնմէքտէ խոի , վէ օլ վազըթ , շու կիզլիտէ պուլունան սիւսիլա . . .

— Օ՞ , աման , էֆէնտիմ , հալէն վէ տայիմա այնի շիտտէթ վէ այնի տէհէթէ խըտմէթ մի իթմէքտէսինիզ , Հալըֆ , պուստան նէ՞ հանըլ օլուր , վէ նէ՞ մէնֆաաթ վար տըր սիզին իչին :

— Եա պէնտէնիզին պուստան րէճալարըմ , վէ պուստան կէօզ եալարըմ պօշա՞մը կիթմիշ օլուսլար . մէկէրչի տիւշար օլտուղում մէյեուսիյեթլէրի կէօրտիւքճէ կիւլմէսինտէն , պինտէնիզ իչին , մատամ , պիր մէնֆաաթ հասըլ օլմուշ մու տուր :

— Շիւբնէսիզ , հիշ պիր ֆայիտէյի մուճիպ օլմամը տըր . լաքին շունատա տիգգաթ պուսուրուպ վէ իթիմատ իթմէլիսինիզ քի , շիմտիյէ գատար հէրնէքի օլմուշտա պօշա կիթմիշ իսէ , պու տախի պօշա կիթմիշ օլաճազ տըր : Աիզ Յլօրանսըն սէպաթ վէ մէթանէթէ մէնսուպ օլան թապիւթլարընըն թէճրիւպէլէրինի կէճորիւշ վէ անլամը օլտուղունուզ թագտիրտէ , մէկէրչի թէպտիլի խասլէթ իթմէսինի մէմուլ իտէ՞րմիսինիզ , Էկէր իտէր իսէնիզ , եանըլը՞րտընըզ : Եկէր մէրգոււմէ մէրգոււմու սէվմէքտէ իսէ , քէնտի մուհապպէթի աթէշինին հէ-

նիտէն եէնի ալէվէնէճէկինտէ , վէ ալսզը ինթիգամա չըզըշարղընըզ , պիր ֆէնալըզ եարմը օլմաղըզ հիւզնէֆզա ֆիւթուհաթընտան պաշգա հիշ պիր ֆիւթուհաթ գազանմը օլաճաղընըզտա շիւբնէ եօզ տուր :

— Հիշ տէյիլ իսէ ինթիգամըմը ալմը օլուրում եա , մէրգոււմէ իլէ հէմճիւնհա պուլունան ատամը եա էօլտիւրմէլիյիմ , վէ եախօտ մէրգոււմ պէնի էօլտիւրմէլի տիր :

— Պազընըզ էֆէնտիմ , էկէր իսրար իտէրէք էօյլէ պիր ճինայէթի իրթիքեապ իթմէք էֆքեարընտա իսէնիզ , մէքըրը խաթարտան , խապէր վիւրէրէք կէրէք Յլօրանսը վէ կէրէք Միշէլի սազընտըրմազ վազիֆէմտէն տիր պիլէսինիզ :

— Մատամ , չօզ ալիճէնապ պիր գալպէ մալիքէ պուլունմագտասընըզ , տէտի Մ . տը Լիւսվալ պիր քէտէրի մաղմում իւզրէ :

— Զաթընըզ տախի էօյլէ պիր հըրսու հիտտէթ էսէրի օլան տուլղու հագգընտա իզհարը թէսլիմիյեթ իթմէտի կինիզ հալտէ , ալիճէնապըղընըզը իսպաթ իթմիշ օլաճաղընըզ պի շէքք տիր . վէ , էվլէթ , հէմտէ զաթէն ալիճէնապըղընըզ տէրքեար տըր , վէ իսպաթըտա մէյտանտա տըր . զիրա , քէնտի մէյեուսիյե եէթինիզէ լաղմէն , եինէ մէրգոււմէնի զայրէթինի չէքէրէք , ճրանատան կիթմէպտէն էվլէլ , Յլօրանսըն ինթիւհաճընը տիւշիւնտիւկիւնիւպիւ պիզգաթ քէնտինիզ սէօյլէտինիզ ,

— Օլ վազըթ գալպ ու ազլ զայիֆլիյինտէն նաշի էօյլէ պիր շէյ եաքտը իտիմ հալ պու քի շիւտի վազըթլար տէյիլիմիշ տիր :

— Նիհայէթ ուզոուն սէօղիւն գըսսա-
սը, էֆէնտիմ, էկէր էօյլէ պիր թէհի
վէ ֆէնարդատան մատուտ օլան ախը
ինթիգամ խուսուսունտա, պէնիտէ քէն-
տինիդէ հէմ ճիւնհա իթմէք իւմիտինտէ
կէզմէքտէ իսէնիդ, հէման չիմտիտէն գա-
թի միւքեալէմէ իթմէլլիդ: Եօգ, էկէր
մուղայիրի օլարագ սիդ տախի պէնիմ
կիպի իւմիտիմիդին պօշա չըգըպ չըգմա-
եաճաղընըն անլաշըլմասը, վէ հագըգաթի
հալին գահիրէ չըգարըլմասը արգու վէ
նիյէթինտէ իսէնիդ, հէր ճիհէթլէ պէնի
տախի սիդինլէ պիրլիքտէ պիլէսինիդ,
էֆէնտիմ, չիւնքի թարաֆէյնտէն պիր-
պիրիմիդէ եարտըմ իթտիկիմիդ թագտիր-
տէ, տօղրուղուղուն մէյտանէ չըգաճաղը
չիւքհէսիդ տիր:

— Իյի, լաքին, եա սահիհէն պիր-
պիրինի սէվմէքտէ՝ իսէլէր, օլ վագըթ
նէ հաքաճաղըդ:

— Օլ գատար իլէրու կիթմէզտէն էվ-
վէլ, էֆէնտիմ, չիմտի սիդ պանա, թէֆ-
թիշ ու թէճէսսիւսիմիդին նէթիճէսին-
տէն հէր նէ հասըլ օլուր իսէ օլուուն,
հաթթա Ֆլօրանսը կէօրտիւկիւնիւզտէ
տախի, ախըր ինթիգամ սէվտասընտան
վազ կէչէճէկիւնիդէ տայիր սէօզ վիրմէ-
լիսինիդ:

— Խա՛յր, մատամ, խայր . . . նէ՛,
ախըր ինթիգամտան վա՞զ մը կէչմէք,
օ տէտիկինիդ օլամագ. իմտի սիդ քէնտի
ազըլընդա գուլլուգ իտինիդ, վէ պըրա-
գընըդ քի պէնտէ քէնտի էֆքեարըմա
խըտուէթ իտէյիմ:

— Բէք իյի, էֆէնտիմ, տէտի վա-
լանթին աեաղա գալգարագ, տիմէք տիր
քի արթըզ պուստան սօնրա իքիմիդտէ
ճանըմըզըն իսթէտիկի սուրէթտէ քէնտի

իշիմիդէ պագաճաղըզ, էօյլէ տէյի՛մի:

— Պագաթ, մատամ, պու ճիւմէ իլէ
տախի պէնտէնիդ գատըր սէյիլիմ . . .

— Սէրպէսթսինիդ, էֆէնտիմ, նասըլ
իսթէր իսէնիդ էօյլէ հաքապիրլիսինիդ:

— Լութֆ իտինիդ . . .

— Նաֆիլէ՛ տիր, էֆէնտիմ, նաֆի-
լէ՛:

ԺԵ .

Մ. տը Լիւսլալըն ֆիքը ու գալպինի
ասարը հասէտ, համիյեթի թապիլիյէ,
վէ մատամ տէնֆորէվիլին կիտիպ Պը-
լօրանա իլէ Միչէլէ քէնտի ախըր ինթի-
գամէ չըգըշմագըլըա տայիր օլան էֆ-
քեար ու նիյէթինի խապէր վէրէճէկի
գօրգուսու գալլամըշ օլտուղունտան,
պիր վագըթ սիւքիւթ իւզըն տուրտուգ-
տան սօնրա, կէրէք վալանթինին վէր-
տիկի գօրգու, վէ կէրէք պազը եիւքսէք
տուլղուլար մէրգուսուն նիյէթ ու էֆ-
քեարընա զալէպէ իթտիքլէրինտէն, մէր-
գուսմէյէ ճէվապէն:

— Բէք իյի, մատամ, հայտէ սէօզ
վէրտիմ սիզէ, տէտի:

— Չօգ իյի, էֆէնտիմ, չօգ իյի, իմ-
տի գալպիմտէ հիսս իթմէքտէ օլտուղում
պիր կիզլի տուլղուեա թէվֆիզան չիւ-
տի զաթընըզա տէյէպիլլիլիմ քի, պու
կիւզէլ գարարընըզ նէթիճէսինտէն պիր
սէատէթի հալ հասըլ օլաճագ տըր. գի-
րա, էօյլէ պիր թագըմ վէսվէսէ վէ գա-
րանըզ թէֆէքբիւրլէրի պէր թարաֆի-
տէրէք, եալընըզ պիրտիկիմիդ շէյլէր իւ-
զէրինէ մուհաքէմէ իթտիկիմիդ թագ-
տիրտէ . . .

— Հայտէ պաղալում, մատամ, ի՞նչալլան, պէնտէնիդ տախի մէկքիւր իւմիտին պօշա չըգմամսընը արգու խտէրիմ . . .

— Պէնիմսէ նիլէթիւլ անճագ իւմիտէրտէն պահս իթմէք տիր :

— Սէօյլէտիկինիզ իւմիտէր գա՞նդիւլէրի տիր :

— Էվլէլ էմիրտէ, ֆարզ իտէլիմ քի Միշէլ իլէ Ֆլօրանս պիր պիրլէրինի սէվմէքտէ տիրլէր . . . հայտէ տահա աչըզ սէօյլէյէլիմ, էօյլէ թութալում քի պիր պիրլինէ մաշուգ վէ մաշուգա օլուշլար տըր . իմտի, գազալարտա վէ հաթթա նէֆսի ֆարլտտէ տախի թէնհա պիր մահէլլէ չէթիլէրէք, վէ գարը գօճանըդ տէյէրէք հաշամագ իսթէսէլէր իտի, հարաճազլարմը իտի . քի՞մ օնլարա մանի օլաճաղ իտի . մէկէրչի տիւնեանըն հէր թարաֆընտան զիեատէ պուրատա, նիշէ վէ նիշէ ատամլար, օլ հօլտա կիզլի սուրէթտէ, քէնտի քէնֆլէրլինի իսթէտիկի կիպի էօմիւր կէչիրմէքտէ տէյի՞լ մի տիրլէր :

— Սէօյլէտիկինիզ սօզըրու տուր, լաքին, մէկէրչի օնլարըն պիր պիրլինէ պիրթիշէք օլան տայիրէլէրի արասընտա պիր կիզլի գարու պուլուռնուպտա, եինէ օլ սուրէթտէ իմրարը էվգաթ իթմէքտէ օլմալարտա ինթիմալտէն տէյի՞լ մի տիր :

— Միշէլ իլէ Ֆլօրանսըն թապիաթընա տապան տապանա զըտտ օլան էօյլէ զահմէթ, էսրարճա հարաքեաթ վէ էմրի ինթիեաթա նէ՞ ինթիեաճլարը օլապիլիր :

— Նէ՞ ինթիեաճ մը վար տըր :

— Քիմսէյէ չիւրհէ վիրմէմէք ինթիեաճը վար տըր, մատամ :

— Թէքրարէն սէօյլէրիմ սիզէ, հիշ

էօյլէ չէյլէրէ ինթիեաճ օլմազսըզըն, քաւըր գօճանըդ տէյէրէք, վէ իսիլէրինէ մօնսիլ զ վէ մատամ Բէնգալիէսմիլէ իտէրէք, պիր թարաֆա չէթիլպտէ գէվգէնա սէֆալարընա պագլըլ օլալար չիտի, քիւմէ՞ չիւրհէ վէրմիշ օլաճազլար իտի . վէ քի՞մ մէրագ իտիպտէ անլէրին քէշֆիկէն չըգըշաճագ իտի :

— Քի՞մ մի, աճա՛յիպա էր հա կիճս սիզ վէ պէնտէնիզ, մատամ :

— Զօգ իլի սէօյլէտիկինիզ, էֆէնտիմ, լաքին շուշու պիլմէլիսինիզ քիչ պուճի հէթլէ սէօյլէտիքլէրիմ տահա զիեատէ հագգ վիրմէնիզ իգթիգա իտէր . չէօյլէ քի, էկէր էօյլէ չիւրհէ վիրէճէք հարէքէթլէրի վէ գօրգուլարը պուլուռնուլ օլտա իտի, տահա զիեատէ իսիլէրինի տէյիլէրիմէրի լազըմ կէլիր իտի . զիրա, օլ վազըթ տահա զիեատէ էմիլլէթի պալ իւզրէ օլաճազլարը տէրքեար, վէ իսիլէրինի թէլլիլ իթմէտիքլի հալտէ իսէ, պահա չաբուգ սուրէթտէ մէյտանէ չըգարընապիլէճէլէրի աշիքեար տըր, վէ նասըլ քի թէճիւպէսինիտէ պիզալ գաթ պիզիմ արասթըրըզ պուլմամըզ կէօսթէրմիշ տիր . վէ պուռնապտա գաթ թինազար, էֆէնտիմ, էկէթչի իմրալը էօմիւրլէրի թարզընը քեաուլլէն սագլտմագ սէվտասընտա կէզմիշ օլտա իթիլէր, մէկէրչի միւզթէտիր տէյի՞լ մի իտիլէր . վէ էմաալիտէ մէյտանքէ, եանի քէնտի վազըթլարընըն էն պիւշիւք գըսմընը, նէ հարտըզլարընը, վէ նէրէյէ կիթտիքլէրինի քիմսէյէ պիլտիրմէյէրէք, տիշարտա կէչիրմէքտէ տէյի՞լ մի տիրլէր :

— Հագըգաթէն պու խուսուսա պէնտէնիզին տախի զիհինէ թօգուռնմագտա տըր : Նէ՞րէյէ կիթմէքտէ տիրլէր պուռնա

լար։ Հէլէ օլ էօյլէտէն էվվէլ եաթա-
ղընտան գալգամազ իսթէմէյէն Յօրանա,
իւչ սէնէտէն պէրու նա՞սըլ օլուպտա
սապահըն սաաթ տէօրտիւնտէն էվվէլ,
վէ ալէլ խոսուուս պէօլէ ֆէնա հալա-
լարտա, գարուտան տիշարը չըգմագտա
տըր։

— Հաթթա Միշէլին մէգքիւր հալի
տախի աշնի տէրէճէտէ շահանը թէաճ-
ճիւպ տէյի՞լ մի տիր։

— Պա՛ մէրթէպէ պիւյիւք պիր թէ-
պէտտիւշաթը գա՞նղի շէյէ վէ գա՞նղի
սէպէպէ համլ իտէպիրիւրիզ։

— Օրասընը պիւմէմ, ֆագաթ, մէգ-
քիւր թէպէտտիւշաթտան տախի պէն իւ-
միտ չըգարըրըմ, էվվէթ, պէնճէ հէր շէյ
Միշէլին թէպտիլի թապիւթ իպէրէք
թէնպէլլիյէ հատտէն զիհատէ զալէպէ
իթմիշ օլմասը տախի մէմթէտէն տիր։

— Ա՛հ, մատամ, քեա՞շ քի պու իւ-
միտլէրինիզ սահիհէ չըգայտը։ Եկէր Յը-
լօրանա քէնտի թէնպէլլիյիւտէն վազ կէ-
շէրէք, արսպա իլէ կէզմէքիլի պիր եօր-
կուսլուգ ատտ իտիպ, վէ էն քիւ չիւք պիր
եօլճուրուղու պիւյիւք պիր զահմէթ սայ-
մահաճագ օլսա, վէ պինապէրին, էկէր
տէօրթ սէնէքէն պէրու չէքմէքտէ օլ-
տուղու աճընմահա շահանա պիր էօմրտէն
նասիհաթ ալարագ, թէպտիլի խասլէթ
իթմիշ պուլուսա, պիրի՞րմիսինիզ քէն-
տույիշէ՞ գատար պիւյիւք մէսէրթէթ իլէ
վէ պինի իգպալ ատտ իտէրէք գապուլ ի-
տէրիւմ, կէշմիշի ունուտուրում, վէ նէ՞
գատար կիւզէլ պիր էօմիւր կէշիւրիւմ։

Ա՛հ, մատամ, շիմտի եաղընը պիր գօրգում
վար տըր, եանի տիմէք իսթէրիւմ քի,
պու իւմիտիւմ պանա պիր տիվանէլիք է-
սէրի կիպի կէլմէքա՞ն տիր։

— Սէպէ՞պ։

— Սիղճէ սիզ իւմիտ իթսէնիզ հագ-
զընըզ վար տըր, մատամ, չիւնքի, հիշ
տէյիլ իսէ շու սահիհ տիր քի, Միշէլին
հագզընըզտա մուհապպէթի վար իտու-
կին պիրիսինիզ։ հալ պու քի Յօրանա
պէնիւմ հագզըմտա հիշ պիր էսէրի մու-
հապպէթ իպրագ իթմէմիշ տիր։

— Ձիւնքի մէրգումէ իլէ սիվին թապի-
տթընըզ միեանէսինտէ պիւյիւք պիր ա-
տէմի իմթիգաճ պուլուսագտա իտի։ հալ
պու քի շիմտի, էկէր գըեասըմըզա թէվ-
ֆիդան, տէօրթ սէնէտէն պէրու չէքտիկի
տէրտ ու միհնէթլէր իւզէրինէ թէպտիլի
թապիւթ իլէմիշ իսէ, օլ վագըլթարտա
մէրգումէ կէօլլէրինէ խօշ կէօրիւնմէյէն
հալ ու հարէքէթլէրինիզին, շիմտի բէք
ալէա կէօրիւնէճէկի իսթիմալի գավիտէն
տիր։ նասըլ քի պու էմէլիւմի, էֆքեար-
ճա էն զիեատէ գըտտիյէթ իպրագ իթ-
տիկինիզ վագըլթտա տախի, գաթընըզն
զայէթ ալիճէնապ վէ զայէթ նամուսլու
պիր զաթ օլմասընը քէնտիսինին իգրար
իթմիշ օլմասը թաատիզ իթմիշ սահըսա
ճայիզ տէյի՞լ մի տիր։

— Իյի ամնա, պիզ շէրան վէ նիզա-
մէն պիր պիրիմիզտէն այրըմըզ տըր։

— Տահա իյի եա, էֆէնտիւմ։

— Նէ՞ սէօլլէեօրսուսնուզ։

— Հայ հա՞յ, սիզ օլ վագըլթ Յօ-
լանա ճէպր վէ էօրֆ կէօթէրմիշ օլ-
տուղունուղտան, մէրգումէ տախի ի-
նատընըզ էլէ ալմըշ, վէ թապիւթ իլէ
լագըրտը թէէսսիր իթմէմիշ տիր։ հալ
պու քի շիմտի սէրպէսթ օլուպ, վէ ի-
րատէյի ճիւղիյէսիտէ քեամիլէն քէնտի
էլինտէ օլտուգճա, հագզընըզտա պաշ-
գա տիրլիւ մուամէլէտէ պուլուսաճաղը
էմէլի էղէպտէն տիր։

— Թէքրարէն սէօյլէրիմ, մատամ, գօրգարըմ քի պու իւմիտէրիմ պօշա չըգաճագ վէ պիր տիվանէլիք սահըլաճագ տըր: Մազալլան, էկէր իւմիտիմիդ պօշա չըգարագ ալտանմըշ օլտուղուսուղ զահիրէ չըգար իսէ, բէք էսէֆ վիրէճէք տիր:

— Իւմիտվար օլունուզ, էֆէնտիմ, տայիմա իւմիտվար օլունուզ, էկէր ալտանմագտա իսէք տախի, չօղա վարմաերպ անլաչըլաճաղընտա շիւբնէ եօզ տուր: Լաքին, էկէր իւմիտէրիմիդին էսասլը վէ եախօտ պի էսաս օլմատընըն զահիրէ չըգմասընը միւրատ իտէր իսէք, պիր ան էվ վէլ Ֆօրանս իլէ Միշէլին էթրաֆընր գուշաթմագտա օլան էսարա բէրտէսինի պիր քէրրէ չաօ իթմէք էլզէմիյէթտէն տիր: Ղիրա մէրգուսանըն միւնասէպէթի տիւլիւմիւ, շիւբնէսիզ օլարագ մէզքիւր էսարա մէրպութ պուլունմագտա տըր: Պիր տէֆա մէզքիւր միւնասէպէթին նէտէն իպարէթ օլտուղու անլաչըլտըգտան սօնրա, արթըզ նէ թարիզ թուլթմագլըզ լազըմ կէլէճէկինէ գարար վիրէպիլէճէկիմիզ աչիքեար տըր:

— Պէնտէնիզ տախի սիզին էֆքեարընըզտաերմ, մատամ, լաքին պու սէօյլէտիկինիզին չարէսի՞ նէ տիր:

— Շիմտիքի հալ տահա իյի պիր թէտպիրէ միւրաճաաթ իթմէզտէն էվվէլ, տիւնքի թուլթտուղուսուղ թարիզին իճրասընա տէվամ իյլէսէք քեաֆի տիր, շիւնքի հէմ սատէ վէ հէմտէ բէք կիւզէլ պիր թարիզ տիր: Վէլ հասըլ, սայու տիգդաթըմըզ արթըրարագ, մէրգուսանըն բիշինտէ տօլաչմալըբըզ: Մէրգուսանըն շու տիշարը չըգմագտա օլտուղլարը սաաթըն մուայեէն վէ պէր դարար օլմասընըն, պիզիմ թէշէպպիւսա-

թըմըզա չօզ զօլայլըզ վիրէճէկի տէրքեար տըր: Էկէր մէզքիւր թարիզ վէ եախօտ թէտպիր էլ վիրմէզ իսէ, օլ վագըթ պաշգա պիր թարիզ տահա տիւլշիւնիւրիւզ:

— Ջանն իտէրիմ քի, մէրգուսանըն իզինտէ իքիմիզտէ կէզիպտէ, շիւբնէ վիրմէքլիյէ սէպէպիյէթ վիրմէքտէն իսէ, եալընըզ պէնտէնիզին կէզմէսի քեաֆի վէ էվլէա տըր:

— Հագգընըզ վար տըր, էֆէնտիմ, էկէր սիզ մագսէտիմիզ հուսուլինէ մուլաֆֆագ օլամազ իսէնիզ, օլ վագըթ պէն տախի քէնտի թարաֆըմտան պիր թէճրիւպէյէ չըգըշըրմ:

Պու հէնկեամտէ մէրգուսէ վալանթին իլէ Մ. տը Լիւսվալըն պուլունտուղլարը սալօնուս դաբուսուսա իքի տէֆա խաֆիֆճէ վուրուլտուղունտան, միւլքեալէմէյի գաթ իթտիլէր:

— Պուեուրունուզ, կիրինիզ, տէտի մատամ տ'էնֆրէվիլ:

Գաբուտան իշէրի լօգանթա խըտմէթճիլէրինտէն պիրիսի կիրէրէք, վէ էլինտէքի պիր մէքթուպու վալանթինէ թագտիմ իտէրէք:

— Մատամ, պու մէքթուպու պիր աւտամ կէթիրտի, տէտի:

— Նէ՞րէտէն իմիշ:

— Օլ պապտէ պիր չէյ սէօյլէմէքտիւզին, հէման պըրագտըղը կիպի կիթտի:

— Բէք իյի, տիյէրէք մէրգուսէ մէքթուպու ալտը:

Պասէհու Մ. տը Լիւսվալէ խիթապէն,

— Էկէր աֆվ իտէրսէնիզ շու մէքթուպու օգուեաերմ, էֆէնտիմ, տէտի:

Մէրգուս կիւճէնմէյէճէկինի պէնան

իթմէք իւզրէ, նէզաքէթ իգթիզասըն-
ճա պաշընը էյտի: Վալանթին մէզքիւր
մէքթուպու աշտը, վէ էվվէլ էմիրտէ
իմզասընա պագտըգտան սօնրա,

— Այ, Յօրանստան պիր մէքթուպ,
էվվէթ Յօրանստան տըր . . . տէյի պա-
ղըրտը:

— Նէ՛ սէօյլէյօրսունուզ, զէվճէմ-
տէ՞ն մի, տէյի պաղըրտը Մ. տը Լիւս-
վալ:

Վէ իքիսի տախի թէհայեիւր իւզրէ
պիրի պիրի երւզիւնէ պագտըլար:

Պատէհու Մ. տը Լիւսվալ քէլամէ ա-
ղազ իլէ,

— Լաքին, մատամ, մէրգումէ սիզին
խանէնիզին մահէլլ վէ նիւմէրօսունու
նէ՛րէտէն պիլիսօր:

— Պիլմէմ, պէն տախի օնա թէհաճ-
ճիւպ իթմէքտէյիմ:

— Օգուեունուզ պագալըմ, մատամ,
րէճա իտէրիմ, օգուեունուզ պագալըմ:

Մատամ տէնֆրէվիլ չու զիյրտէքի
սուրէթտէ օգուտու:

« Ազիզէմ Վալանթին,

« Սէնին փարիստէ օլտուղունու էօյ-
րէնտիմ, վէ սէնինլէ պուլուշուպ կէօ-
րիւշտիւկիւմտէ նէ մէրթէպէլէրտէ գալ-
պիմտէ սասարը մէսէրրէթ վէ իգպալ ու
սէհատէթ հիսս իտէճէկիմ կէրչի խիւտայէ
մալիւմ տուր. Լաքին, մէզքիւր իգպալ
ու սէհատէթէ անճագ իւշ այտան սօն-
րա, եանի յունիս անընըն իպթիսալա-
րընա տօղրու նայիլէ օլապիլէճէկիմ:

« Իմտի, էկէր, օլ վագըթլարտա պէնիմ
կիպի պիր սատըգա տօսթունու կէօրմէք-
լիյէ արգու իտէր իսէն (նասըլ քի պու
արգուեա մալիքէ օլմանըզ իւմիտիլէ
իֆթիխար իթմէքտէյիմ), փարիստէ Մօն-

մարթըր սօղաղընտա 17 նիւմէրօլու խա-
նէտէ մուգիմ հօթէր Մ. Տիւվալա կի-
տիպ, քէնտինին քիմ օլտուղունու խա-
պէր վիրմէլիսին. մէրգում սանա պիր
մէքթուպ վիրէճէք տիր, վէ մէզքիւր
մէքթուպուն իւզէրինտէ պէնիմ իսմ ու
մահէլլիմ եագըլմըշ օլաճագ տըր: Վէ
մէզքիւր մէքթուպ մէրգումուն էլինէ
չիմտի կէչմէյիպ, իլլա մայիս սօնլարըն-
տա կէչէճէք տիր. չէօյլէ քի չիմտի պու
սաաթտա Մ. Տիւվալըն օլ պապտէ հիշ
պիր մալիւմաթը եօզ տուր, վէ իսմիմի
տախի պիլմէզ:

« Ազիզէմ Վալանթին, սէնին տօսթ-
լուղուն հագգընտա քէմալի էմնիլէթիմ
օլտուղունտան, կէլիպ պէնի պուլաճա-
ղըն էմէլի էլլէպիմտէն տիր, Իհթիմալ
տըր քի պուլունտուղում մահէլլ սա-
նա պիրազ ուզագ կէօրիւնէճէք տիր.
Լաքին կէլտիկինտէ բահաթ խտիպ եօր-
կունլուզ ալաճաղընտա չիւքհէն օլմա-
սըն. վէ իւզէրինէ գօնուշուլաճագ նիչէ
չէյլէրտէ վար տըր:

« Բուհու կիպի սէնի սէվմէքտէ օլան
սատըգա տօսթուն:

« Յօրանս տը Լ. »

Մէզքիւր մէքթուպու մէրգումէ օ-
ղուտուգտա, կէրէք մէրգումէնին վէ
կէրէք Մ. տը Լիւսվալըն նէ մէրթէպէ-
լէրտէ տիւշարը թէհաճիւպ օլմալարը
թարիֆէ հաճէթ տէյիլ տիր: Ճիւզիճէ
սիւքիւթ իւզրէ տուրտուղտան սօնրա,
էվվէլա Մ. տը Լիւսվալ քէլամէ աղապ
իլէ,

— Պէ՛սպէլի պու կիճէ իվլէրինտէ
կէզմէքտէ օլտուղունուղու կէօրմիւշ օլ-
մալը տըրլար:

— Յարզ իտէլիմ քի էօյլէ օլսուն,

լաքին Ֆլորանս պէնիմ իսմ ու մահէլիմի նէ՞րէտէն էօյրէնմիշ տիր, տէտի վալանիթին տիւշիւնէրէք պէն, էֆէնտիմ, փարիստէ պիր դաթընըզ, վէ պիրտէ գրգարտաշը Միշէլէ սիւտանալըզ իթմիշ օլուպ, վէ պանատա մէրգուսուն նէրէտէ օթուրտուղունու խապէր վէրմիշ օլան, վէ էսկի խըտմէթքեարլարըրմըզտան պիրիսի պուլունան ատամտան պաշգա քիմսէ իլէ կէօրիւշմէմիշիմ տիր:

— Լաքին, մատամ, աճէպա նէ սէպէպէ մէպնի Ֆլորանս պէնտէնիդէ եազմանըպտա սիդէ մէքթուպ եազմըշ տըր. էկէր մէրգուսմէ քէնտի բիշինտէ կէզմէքատ օլտուղումտան շիւբնէ իթմիշ օլսա իտի, տէյիլ սիդէ, իլլա պէնտէնիդէ եազմալը իտի:

— Պէլքի ալտանմագտաեըզ, էֆէնտիմ, ինթիմալ տըր քի զաթընըզն փարիստէ օլտուղունու պիլմէյէրէք եազմըշ տըր պու մէքթուպու պանա:

— Իյի, լաքին, մատամ, շու սիդի իւշ այտան էվլէլ գապուլ իթմէք վէ կէօրմէք իսթէմէմէսինէ, վէ միւստէթի մէզպուրէ խիթամընա գատար քէնտիսինին նէրէտէ օլմասընը արամագլըղա չըզըշմամագլըղը տօլանըտան իխթար իյլէմէսինէ, վէ հաթթա քէնտիսինին նէրէտէ օլմասընը սիդէ խապէր վէրէճէք օլան ատամըն տախի, օլ վագթէ տէկին մէրգուսնին քիմ օլմասընտան վէ նէրէտէ պուլունմասընտան պիխապէր պուլունմասընա նէ՞ մանէա վիրմէլիյիզ:

— Վագաա հագգընըզ վար տըր, էֆէնտիմ, տէտի վալանիթին ճիւզիճէ դայրէթտէն տիւշէրէք, Ֆլորանս իւշ ահա գատար պէնի կէօրմէք իսթէմէսիկինսէն, պու թէտպիրէրի իթթիխազ իթ-

միշ օլմալը տըր. լաքին, շիմտի շունու մէրագ իթմէքտէյիմ քի, աճէպա պու մէքթուպուն եազըլմասընտան Միշէլին տախի մալիւմալթը վա՞ր մը տըր, եօգսա եօգ մու տուր:

— Մատամ, տագըզա դայպ իթմէյէ կէլմէզ, տէտի Մ. տը Լիւսվալ ճիւզիճէ տիւշիւնտիւքտէն սօնրա, հէման պիր արապա թութտուղումուզ կիպի Վօթիւրար սօգաղընա կիթմէլիյիզ: Եկէր զէվճէմին շիւբնէ իտէճէք վէ գօրգաճագ պիր սէպէպի վար իտէ, եա կիւնտիւզիւն էվլինէ կէլէճէք, վէ եախօտ պիրիսինէ պիր շէյ էմի իտէրէք օրաեա կէօնտէրէճէք տիր, վէ պու իքի խուսուպարտան հէր գանդիսի վուգու պուլսա, պիզէ պիր ըլըզ վիրմիշ օլաճագ տըր:

— Իյի սէօյլէտինիզ. էֆէնտիմ, հայտէյինիզ կիտէլիմ, կիտէլիմ:

Արատան պիր սաաթ կէչտիքտէ, քէնտիլէրի արապա իլէ, զաթէն Միշէլ իլէ Ֆլորանս հագգընտա մալիւմաթ ալմագ իշին կիթմիշ օլտուգլարը պիր պիրինէ պիթիլիք օլան էվլէրին պիր ազ իլէրուսինտէ տուրտուլար, վէ իքիսի տախի չըզըպ այրը այրը խապէր ալմաեա կիթտիլէր:

— Ե՛յ, էֆէնտիմ, տէտի մատամ տիւնֆրէվիլ, տիւշարը իզթիրապ օլուպ րէնկի սօլմուշ օլտուղու հալտէ էվլէլա արապաեա պինէրէք, նէ՞ խապէր ալտընըզ, նէ՞ խապէր ալտընըզ:

— Հիշ շիւբնէ գալմատը, մատամ, զէվճէմին վէհմ ու վէսվէսէլէրի օլմալը տըր: Կիտիպ գաբուճուտան Ֆլորանսը սիւալ իտէրէք, մէրգուսմէյէ սէօյլէյէճէք պէղայէթ իզթիզալը պիր շէյ վար խտուկինի սէօյլէտիկիմտէ & Մէրգուս պանա

ճէվապ վիրէրէք, էֆէնտիմ, արթըզ մէրգումէյի պուրատա արամանընդ, զիրա սաաթ օն պիր րատտէլէրինտէ պիր արապա իլէ կէլտի, վէ պիր տահա կէլ-մէյէճէկինի խապէր վիրէրէք, պիր թա-գըմ էշեա ալըպ կիթտի, վէ պուրատա գալմըշ օլան պազը ուֆագ թէֆէքլէրի իչին տախի, իլէրուտէ կէօնտէրէճէկի խապէրէ կէօրէ հարէքէթ իթմէքլիլիմի թէնպիհ իյլէտի, վէ պուռուռն պէօյլէ օլմասըտա աշիքեսար իտի, չիւնքի մէր-գումէ քէնտի տայիրէսինի ալթը այ ի-չին թութմուշ, քիրալարընը բէշինան վէրմիշ, վէ յուռիս պիրէ գատար պը-րագաճաղընը էվվէլինտէն իխպար իյլէ-միշ իտի, տէտի » : Իշթէ մէրգուտան անլաեապիլտիկիմ անճագ պու գատար, պուռնտան պիեատէ պիր շէյ գօբարմագ միւմքին օլամամըշ տըր . է՛յ, սի՛զ նէ եաբտընըզ, մատամ, պիր շէյ էօյրէնէ-պիլտինի՞զ մի :

— Պէնիմ ալտըղըմ մալիւմաթ տախի թըպզը սիվինքի կիպի տիր, էֆէնտիմ, տէտի Վալսանթին պիր քէտէրի աղիմ իւզրէ : Միշէլ սաաթ օն պիր րատտէլէ-րինտէ կէլմիշ, տայիրէսինի պըրագա-ղընը խապէր վիրմիշ, վէ էշեսարընը տախի քէնտիսի նէ օլաճաղըն պիլտիրին-ճէյէ գատար գալաճաղընը պիլտիրմիշ տիր . վէ քէզալիք մէրգում տախի թըպ-զը Յըօրանս կիպի յուռիս պիրէ գատար էվինի պըրագաճաղընը սէօյլէմիշ տիր :

— Տիմէք տիր քի յուռիս պիրտէ եի-նէ պիրլէշէճէքլէր տիր :

— Իմտի, էօյլէ օլտուգտա, օլ վա-զըթտա պէնիմ իլէ կէօրիւշմէքլիյէ գարար վիրմէսինէ՞ սէպէպ նէ տիր, էֆէնտիմ,

— Օ՛ֆ, հէր նէ օլուր իսէ օլսուն,

վէ հէր նէ եաբարլար իսէ եաբսընլար, էլպէթաէ պուռնլարըն էսրարընա պէն վազըֆ օլաճաղըմ, տէյի պաղըրտը Մ . տը Լիւուվալ :

Մատամ տի՛նֆրէվիլ պիր սուրէթի միւքէտոէրանէտէ պաշընը սիւքտի, վէ հիշ ճէվապ վիրմէքսիվին տէրին պիր թէֆէքքիւրէ տալտը :

ԺԶ

Մատամ տի՛նֆրէվիլ իլէ Մ . տը Լիււ-վաղըն րաաթ կէլէրէք կէօրիւշմէսինտէն պէրու իւշ այ միւրուր իթմիշ իտի :

Բրօվանս սանճաղընտա իյէր շէհրինէ իքի սաաթ մէսաֆէտէ քեային պիր սահ-րա էվինտէ, չու աթիտէքի մէնգալէլէր կէշմէքտէ իտիլէր :

Մէքքիւր խանէ հէրնէ գատար քիւշիւք օլուպ վէ սատէ պիր հալտէ իտի իսէտէ, տէնիզտէն պէշ եիւզ գատէմէ եիւքսէք-վիքտէ վազը պիր թէքէճիք էթէյինտէ քեային պուլուռնտուզուռտան, տիլարա պիր կէօաթէրիշէ մալիք պուլուռնմագտա իտի :

Պիր պուշուգ տէօնիւմ մըզտարը կէ-նիշլիքտէ օլան, վէ եապան ինճիրլէր վէ եիւզլէրճէ սէնէլիք չինար աղաճլարըլու միւզէյեհէն պուլուռնտա պաղչէսինտէն, ճօշարագ պիր չայ կէշմէքտէ, վէ մէմ-պալարը տաղլարտա օլան մէքքիւր չայ, մէքքիւր պաղչէ տէրուռինտէ աօլաշա-րագ հէր թարաֆընա սէրինիւք պաղըշ-լատըգտան սօնրա, կիտիպ սէնիզէ գա-րըշմագտա իտի :

Մէջքիւր իսնէ պէնագա պօնանմըջ
օլուպ, վէ բէնճէրէլէրի գանաւարըր ի-
սէ հէշիլ բէնկտէ օլտուղու հալտէ, նի-
զամ իւզրէ հէրտէ տիքիլմիշ պուլունան
ճէսիմ բօրթուգալ աղաճլարը օրթաւըն-
տա քեային օլմաղին, ճէնուպ թարա-
ֆընտան վուրմագսա օլան կիւնէշին
քէսկին վիեալարընտան վիգայէ իտիւ-
մէքտէ խոի:

Պաղչէնին էթրաֆընտա տիվար օլ-
մատըղընտան, սատէճէ չիշէքլէր աշմըջ
օլան ագ-հավչան օթուլտան միւրէթ-
թէպ պիր չիթ իւէ գուշատըմագսա, վէ
աէրուհինէ տախի եալընըղ իքի թարա-
ֆը թաշտան, ֆագաթ խարճարը սուրէթ-
տէ եաքըլմըջ պուլունան քիւ չիւճէք պիր
գաբուտան կիրիւմէքտէ խոի, Պիրտէ էօյ-
լէտէն իւշ սաւաթ գատար սօնրա, կիւ-
նէշին զիեալարը իթալեատա օլտուղու
գատար զայէթ բարազ օլտուղու հալ-
տէ, իյէր թարաֆընտան կէլէրէք պիր
եօլճու արապասը, կէլիպ թէբէճիին
աշաղըսընտա, վէ էվտէն ազաճըղ ու-
զագտա տուրու վէրտի:

Մ. տը իւսավալ բէնկի աթմըջ, վէ
չէհրէսինի ասմըջ օլտուղու հալտէ, էվ-
վէլա արապատան չըգտը, վէ մատամ
տ'էնֆրէվիլին չըգմասընտ տախի եար-
տըմ իյլէտի:

Վալանթին օլ արատէ էթրաֆընտ
չէօյէ պիր կէօզ կէզտիրտիքտէ, արա-
պանըն տուրտուղու եէրին եօգարըսըն-
տա, բօրթուգալ աղաճլարը օրթաւընտա
զայպ օլմագտա օլան էվճիյէղի կէօրտիւ:

Մէրգուլմէ մէղքիւր խանէյի իշարէթ-
լէ Մ. տը իւսավալա կէօսթէրտիքտէն
սօնրա, եավաշ վէ պօզուկ պիր սէս ի-
լէ տախի,

— Իշթէ, իշթէ շու տուր . . . տէ-
տի:

— Թամամ, օ օլմալը սորը, աէսի մէր-
գուլմ տէրուհէն չէքմէքտէ օլտուղու ան-
սէթր իտէրէք, զիրա ալտըղմըզ մալիւ-
մաթա բէք մութապըզ տըր: Օլ ուլու-
վագըթ իշթէ կէլտի եէթիշտի, հայտէ-
լինիզ, մատամ սիզ կիտինիզ, պէն պու-
րատա պէքլէրիմ. լաքին, գօրգարըմ քի,
թէրէտտիւտ իւզրէ տիւշարը էլէմ օլա-
րագ պուրատա պէքլէմէքլիյէ զայրէթիմ
էլ վիրմէյէճէք տիր. իստի, աճէպա
պէնտէ պիրլիքտէ կէլսէմ օլմա'ղ մը:

— Բէճա իտէրիմ, էֆէնտիմ, քէնտի
վատինիլի տէր խաթըր իտինիզ, վէ բէք
զանմէթլի օլմասը ինթիմալտէն պուլու-
նան շու մէմուրիյեթլին իճրասընը եա-
լընըղճա պանա պըրագընըզ. աճէպա,
սիզին քէնտինիզի զապթ իտէպիրմէնի-
զէ շիւբէնի'զ մի վար տըր. վէ, էկէր,
մազալլան, նամուսուհուկ իւղէրինէ
վէրտիկինիզ սէօզէ մուղայիր օլարագ . . .
աման, էֆէնտիմ, Ալլան պիլիր, էօյէ
պիր շէյ վուգուհինի եալընըզ թէֆէք-
քիւրի պիլէ ֆիքրիմէ կէլտիքճէ ազա-
լարըմ տիթրէմէկէ պաշլամագտա տըր:

— Եօզ, մատամ, եօզ, գօրգմանը-
նըզ, կէլմէմ, կէլմէմ, տէտի Մ. տը
Լիւսավալ պօզնուգ պիր սէս իլէ, պէն
սէօզիւմիւն սանիպիլիմ, ֆագաթ . . .

— Այ, էֆէնտիմ, մէկէրչի պանա
հէմին ի'թմէտինիզիլիտի . . .

— Բահաթը գալպ իւզրէ օլունուկ,
մատամ, պէն հէմինինի ունուտանլար-
տան տէյիլիմ:

— Օ'ֆ, շիմտի գալպիմ բահաթ օլ-
տու, Ալլան սիզտէն լազի օլտուն, զայ-
րէթ ալընըզ, վէ իւմիտ իւզրէ պուլու-

նունուզ , էֆէնտիմ , իւշ այտան պէրու քէմալի իզթիրապ իւզրէ պէքլէմէքտէ օլտուղուսուզ կիւն իշթէ կէտի եէթիշտի : Պիզիմ իշին Միշէլ իլէ Ֆլօրանսըն հալլերի այնի էսրար բէրտէսի իլէ մէսթուր պուլունմագտա օլուպ , վէ նիհայէթ պուլունտան պիր սաաթ սօնրա , հէր շէյ զահիրէ չրգաճագ , վէ հէր շէյտէ գարար վէրիլէճէք տիր :

— Էվլէթ , տէտի Մ . տը Լիւսվալ էլէմնաք պիր սէօլէնիշ իլէ , էվլէթ , հէր շէյտէ գարար վէրիլէճէք տիր :

— Ինշալլահ , էֆէնտիմ , չօղա վարմագ տէօնէրիմ , վէ պէլքի եալընըզ տախի կէլմէմ :

Մ . տը Լիւսվալ մահգուենիյեթ իւզրէ պաշընը սիլքտի , վէ վալանթին պիր եօլտան աշաղը ինէրէք , մէզքիւր խանէճիյէզին պաղշէսի գարուսուհա տօղրու կիթտի :

Մ . տը Լիւսվալ եօգուշուն իւզէրինտէ եալընըզ գալտը , վէ աղըր վէ տիւշիւնճէլի պիր թավր ու հէյեթ իւզրէ , վէ քէնտուշէ րաղմէն արատա պիր կէօզլէրինի մէզքիւր խանէճիյին իւզէրինէ չէվիրմէքտէ օլտուղու հալտէ , օրալարտա կէզինտի :

Պիրտէն պիրէ տուրտու , տիւշարը խէլէճանը տիլ օլտու , րէնիլի աթտը մօրարտը , վէ կէօզլէրի աթէշ կիպի եանմահա պաշլատը :

Ձիւնքի մէրգում , մէզքիւր սահրա էվինի գուշաթմագտա օլան չիթին պիրաղ իլէրուսինտէ , գալըն վէ պէհաղ դումաշտան պիր նէվի գըսա սէթրի կիյինմիշ օլուպ , վէ պաշընտա իսէ էնլի վէ խաորը շարգա պուլունտան պիր պաալ պուլունտուղուն կէօրտիւ :

Լաքին մէրգում աաալ , անինտէ տէնիզ գընըսընտա պուլունտան պիր գաշգա/աղզար օրթասընտա էօթէտէ պէրուտէ եիւքսէլմէքտէ օլան ճէսիմ ճէսիմ վէ եէշիլ մէշէ աղաճարը արասընտա կէօրիւմէզ օլտու :

Մ . տը Լիւսվալ հէման մէրգում կէօրիւր կէօրմէզ արապահա գօշտու , վէ մատամ տ'լնֆրէվիլէ կէօսթէրմէքսիզին օթուրաճագ եէրլէրտէն պիրիսի ալթընտա սաղլամըշ օլտուղու պիր մուհարէպէ տապանճալարը գութուսունու չըգարտը , վէ հաարը շարգալը աաամըն արգասընտան գօշտու :

Մն աաալ ալըր ալմազ Մ . տը Լիւսվալ տուրտու , տիւշիւնտիւ , վէ թէքրարէն արապանըն եանընա տէօնէրէք , վէ մէզքիւր տապանճալարը եինէ եէրինէ վազ իտէրէք , քէնտու քէնտույէ ,

— Հէր վազըթ պէօլէ ֆուրսաթլար էքսիք օլմահաճագ արը , վէ էթտիկիմ հէմինի իսէ թուլմագլլգա պօրճուեում . զիրա , հէնուզ մէյիուսիյեթ , վէ ախըր ինթիգամա մախսուս օլան խըշի ու զազապ սէվտասը , ազլըմ վէ զայրէթի նամուսում հուսուտլարընը թէճավուզ իթմիշիլէր տիր , տէտի :

Պատէհու մէրգում , կէօզլէրինի մէզքիւր խանէճիյին իւզէրինէ տիքմէքտէ օլտուղու հալտէ , եօլտան աշաղը ինտի , վէ տէրուէն պիրնիյէթի խաֆիյէ իճրասընա չըգըշմաղըզ միւրատըլա ուղրաշմագտա օլմասը անլաղըմագտա օլտուղու թագտիրտէ , պաղչէնին էթրաֆընտա չէքլիմիշ օլան չիթի կէօզտէն կէչիրտի :

Պու սօն վազալար վուզու պուլմագտա իքէն , վալանթին պաղչէնին տի-

շարքի գաբուսուհեանս եէթիշտի, վէ գաբուսու վուրտու :

Արատան ճիւղի պիր վագըթ կէշտիքտէ գաբու աշրլտը :

Բրօվանս ստնճաղընս մախսուս օլան գըեաֆէթտէ օլուպ, դտեէթ թէմիգ կի-
յինմիշ, վէ սիննի էլլիյէ վարմըշ օլան
պիր գատըն, գաբուսուհն էշիյիտէ կէօ-
րիւտիւ :

Վալանթին մէրգուճէյի կէօրտիւք-
տէ, քէնտի թէհայեիւրինի սէթր իյլէ-
յէմէտիկինսէն :

— Այ, մատամ Բէն, սիգ պուհսուո՞մը-
սընըգ . . . տէտի :

— Եվլէթ, մատամ, տէտի իրիթի-
եարէ գատըն ճէնուպիլէրէ խասս պու-
լունան պիր թէլաֆֆուգ իւզրէ, վէ
Վալանթինին վէրտիկի վիզիթատան տօ-
լաեը գաթան էսէրի թէաճճիւպ կէօս-
թէրմէքսիզին, էվլէթ, մատամ, ճարի-
յէնիզիմ, իշէրի պուհուրմա՞վմըսընըգ,
էֆէնտիմ :

Վալանթին, զանն իտէրսին քի օլ
հէնկեամտէ պիր շէյ սիւալ իթմէք իս-
թէտի, վէ հէման լագըրտը տօտաղլարը
արասընտա իքէն քէնտույի զապթ իթ-
տի, խաֆիֆճէ եիւզլէրի գըզարտը,
պաղչէյէ կիրտի, վէ գաբու գաբանտը
(մատամ Բէն, Միշէլ Բէնօեա սիւտ ա-
նալըգ իթմիշ իտի, վէ էն բարլագ եա-
նի զէնկին վագթիտէ տախի պիր թա-
նէճիք պէսլէմէսի օլմուշ իտի) :

Մատամ տ'էնֆրէվիլ, օրթասընտա
մէղքիւր քիւչիւք վէ պէնագ խանէ
քեպիյն պուլունան, վէ բօրթուգալ ա-
ղաճարընտան միւրէթթէպ օլան եէ-
շէլլիք գուպպսինին ալթընս անինտէ
եէթիշտի :

— Մատամ տը լիւսվալ (Ճլօրանս ի-
չին) պուրատա՞մը տըր, տէյի վալան-
թին պօղուգճա պիր սէս՞ իլէ սիւալ իյ-
լէտի :

Իխթիհարէ սիւտանա մէրգուճէյին
եազընընտա տուրտու, վէ բարմաղընը
աղզընս կէօթիւրէրէք, մատամ տ'էնֆ-
րէվիլէ սուս օլմապընը իշարէթ իլէ ան-
լաթտը, վէ պատէհու եինէ իշարէթ իլէ
սօլ թարաֆա պազմասընը տալլէթ իյլէ-
տիքտէն ռօնրա, պիլս հարէքէթ տուր-
տու :

Վալանթին տախի պութ կիպի տու-
րա գալար :

Վէ մէրգուճէ օրատա շու աթիաէքի
հալլէրի կէօրտիւ :

Բէնկեամուլ սազլարտան էօրիւվիւշ
օլուպ, վէ Անթիլ առալարը եապանի-
լէրինէ մախսուս օլան իքի տտէտ ա-
լընճապ, պիր պիրինտէն չօգ ուզազ-
տա օլմատրղլարը հալաէ, բօրթուգալ
աղաճլարը քիւթիւքլէրինտէն աշաղը
պաղը օլարագ սալընմագտա իտի :

Մէղքիւր սալընճաղլարտան պիրիսի
տէրուհինտէ քիմսէ եօգ իտի :

Տիկէրի տէրուհինտէ Ճլօրանս րահաթ
իթմէքտէ իտի :

Ջէմինի պէեազ օլուպ, վէ մաի չիգ-
կիլէրէ մալիք պուլունան պիր գումաշ-
տան մուսաննա պիր նէվի խաֆիֆ
թէնթէ, մէրգուճէյին սալընճաղը եօ-
գարըսընտա կէրիլմիշ օլտուղունտան, կէ-
միլէրտէքի թիւզկեարլըզլար կիպի թիւզ-
կեարլարտան գապարարագ, եօգարը
ղալգմագտա էնմէքտէ, վէ մէղքիւր հա-
վատա պուլունան եաթաղըն, եալաշ եա-
վաշ սալլանմասընը մուճիպ օլմագտա
իտի :

Յօրանս պէհազ պիր կիճէլիք կի-
յինմիշ օլուպ . գօլլարը վէ պօյնու չըպ-
լադ պուլունտուղու հալտէ , վէ քէնտուչի
կէվէնքիք , լէթաֆէթ վէ պիր հէյեթի
տիլ ըիւպա իւզրէ պըրագժըշ օլտուղու
սուրէթտէ ուեոււմպտէ իտի . Վէրգու-
մէ սաղ գօլունու նիմ պիւքմիւշ օլմա-
ղին , հօրուլմուշ հալինտէ պուլունան
տիլպէր պաշընը մէգքիւր գօլու իւղէ-
րինէ տաեաթմըշ իտի . վէ պատի սապա
իսէ սէրին սէրին էստիքճէ , մէրգու.մէ-
նին անընը օխշամագտա , վէ սարը սարը
սաչլարը ֆիթիլէրինտէն պազըլարընը
եօգարը եօգարը գալտըրմագտա իտի .
սօլ գօլու քէնտի հալինէ սալընճագտան
աշաղը ասըլմագտա օլուպ , վէ էլինտէ
իսէ , տահա հէնուզ ուլգուսու կէօթիւր-
մէզտէն էվվէլ սալլամագտա օլտուղու
եէշիլ վէ էնլի եէլքաղէսինի թուլմագ-
տա իտի . Մէրգու.մէնին տիլպէր պալ-
տըրլարընտան պիրիսի , էգօսիա թիրէսին-
տէն սօգունմուշ չօրապ իչինտէ օլտու-
ղու հալտէ , տիլինէ եազըն օլան սըզը
վէ եուվարլադ էթլէրինէ գատար , կի-
ճէլիյի էթէյինտէն տիչարտա պուլուն-
մագտա , վէ քէզալիք պիր գօլու մի-
սիլու ատմի իհիթիմամ իւզրէ սալըն-
ճագտան աշաղը ասըլմագտա , վէ աեա-
ղընտա տախի , գըրմըզը մարօքէնտէն
պիր րանթուֆլա պուլունտուղու կէօ-
րիւմէքտէ իտի :

Վալանթին հիչ պիր տէֆա Յօրանս
իւզէրինտէ օլ մէրթէպէտէ կիւպէլիք ,
բէմպէլիք վէ թաղէլիք կէօրմէմիշ իտի .
շէօյլէ քի մէրգու.մէնին ալ սօտագլարը
նիմ աչըզ օլմաղին , տիհանընտան մա-
սոււլարա մախսուս օլան պիր թէմիւ
վէ թաթըլ նէֆէս չըգմագտա , վէ քէն-

տի էշքէալընտա կէօրիւմէքտէ օլան
տիլարա պէրրագլըգտան իսէ , իսաթիֆ-
տէն միւսթաղինի պուլունան ֆէրահը
տիլինի պէհան իլէմէքտէ իտի :

Մահէլլի մէզպուրտան պիր գաչ ա-
տըլ եիրագտա , ճէվէլան իթմէքտէ օ-
լան չահըն պէրրագ սուլարը օլմասըն-
տա , պէրտիտէն էօրիւմիւշ գօճա պիր
սէբէթ տէրունինտէ , գապուղու եէշիլ վէ
իչի գան կիպի գարպուզլար , վէ գըզարմըշ
ինճիլլէր , վէ թուրֆանտա իւզիւմէր տօ-
լու պուլունմագտէ , վէ մէգքիւր սէբէթին
եաբը պէլինէ գատար սու չըգմըշ օլուպ ,
սաչքի պուզ կիպի սօուզ պուլունան
տալըլար իչինտէ սօոււմպտա օլտու-
ղու կիպի , տէրունինտէ քէհրիպար րէն-
կինտէ լիմօնատալար , վէ եագուլթ րէն-
կինտէ նար սուլարը մէմու պիլուր շի-
շէլէրին տախի , սուլարըն սօուզուղունա
հիսսէտար օլտուզլարը , վէ մահէլլի մէզ-
պուրու , քօրթուգալ աղանլարը կէօկէ-
լէրինին զիեաւը շէմտէն հըֆօ իթտիք-
լէրի կէօրիւմէքտէ իտի : Սուլարըն էթ-
րաֆընը գուշտմագտա օլուպ , վէ տա-
յիմատա կէօկէտէ պուլունան չահըրլար
իւզէրինտէ իքի գըթա իրի գօլթուզլար ,
օթտան խասըրլար , սէտիլլէր , մինտէր-
լէր , վէլ հասըլ թէնպէլլիյէ վէ պօշ վէ
էֆօյի իսթըլ էալթէ էօթիւր կէշէրէլլիյէ
միւզթագի էնվայի էշեա պուլունմագ-
տա , վէ մէգքիւր գօլթուզլար եազը-
նընտա պիր թըրաբէզա , վէ մէգքիւր
թըրաբէզա իւզէրինտէ տախի գարմա-
գարըշ սուրէթտէ պիր գաչ զըթա քի-
թապլար , պիր թիւրք չըպուղու , պիր
գաչ պիլուր գատէհլէր , վէ պիր թէքսի
տէրունինտէ տախի , մէմէքէթին ուսու-
լինճէ մըսըր պուղտայընտան եաբըլմըշ

աւփանճող ուփանճող պէօրէքլէր կէօրիւ-
մէքտէ իտի , վէ սրբա իլէ տիքլիւնի օ-
լան աղանդար արարարընտան , պիր թա-
րաֆտա Վգտէնիզին մաի վէ սի քիւնէթ
իւզրէ պուլունան տալղալարը սէյր ու
թէմաշա օլունտուզու հալտէ , տիկէր
թարաֆտա տախի , պիր պիրի արգա-
սընտան վէ տէրէճէ պէ տէրէճէ հիւք-
սէլմէքտէ օլան տաղլարըն թէրէլէրի ,
րույի ասիւմանըն մաի թէնկի իւզէրին-
տէ ինթիշամ իւզրէ նազչ օլունարագ ,
մէզքիւր հալ ու հէյնէթին կիւզէլլիյինի
իքմալ իթմէքտէ իտի :

Վալանթին մահէլլի մէզպուլտու տէր-
քետր օլան մէզքիւր հալ ու հէյնէթի
կէօրտիւքտէ , քէնտույէ րազմէն գարը-
լըպ տիլտատէ օլտուզունտան , պութ
կիպի տուրա գալոր :

Պիրտէ պու հէնկեամտէ Ֆլօրանսըն
օլ քիւչիւճէք էլի մաքինավարի աչըլտը-
ղընտան , հէլբագէսի տիւշտիւ , վէ մէր-
գումէ քարմագլարընըն օյնամասընտան
ուեանոր :

ԺԷ .

Մէրգումէ կէօզլէրինի աչար աչմազ ,
սէվինճինտէն պաղըրարագ , անինտէ սու-
լընճաղընտան օլըրաեղպ ինտի , վէ աօզ-
րու կիտիպ տօսթը սասըգասը օլան Վա-
լանթինին պօյնունա սարըլտը :

— Ահ , տէտի Ֆլօրանս մուհապպէթ
իւզրէ Վալանթինի գուճազլանարագ ,
վէ թէէսսիրի տէրունիսինտէն նաշի կէօզ-
լէրի հաշարտըղը հալտէ , կէլիպ պէնի
պուլանաղըն հագգընտա քէմալի իւմի-

տիմ պուլունմաղին , իքի կիւնտէն պէրու
եօլունու պէքլէմէքտէ իտիմ , վէ , մէր-
գումէ թէպէսսիւմ իտէրէք , վէ կէօ-
զիւյլէ , հէնուզ ինտիկի սալընճաղընը
կէօսթէրէրէք , նասըլ քի կէօրմէքտէսին ,
թէնպէլլէրին պալլինճէ , իգուլ յէնէլէն
շէյէ ույքու ուեոմաթլա նայիլ օլանուր , վէ
պուտա սալքի սահիհ տիր , չիւնքի իշ-
թէ սէնին կէլիշին թաստիդ իթմէքտէ
տիր , տէյի իւպլէյի մէգալ իթտիքտէն
սօնրա , լաքին Վալանթին , հէլէ տուր
շու սէնին հիւզիւնտէն եօգարը պիր ի-
յիճէ պազըպ արգումու ալանըմ , տէտիւ-
կիյլէ պէրապէր , էլլէրինի թութ մագտէ
օլտուզու հալտէ պիր իքի ասըմ կէրի
չէքիլտի : Ոհ , տայիմա կիւզէլսին , էզ-
վէթ , հէմ կիւզէլսին , վէ հէմտէ պու
կիւն հէր վազըթտան զիեատէ կէօզլէրի-
մէ կիւզէլ կէօրիւնմէքտէսին , կէլ պու-
սէլէշէլիմ սէվկիւլիւ Վալանթինիմ կէլ ,
հէմ տէօրթ սէնէտէն պէրու պիր պիրի-
միպի կէօրէմէմիշիդ տիր , վէ հէմտէ սէ-
պէսլլէրինի տախի տէր խաթըր իյլէտիքճէ ,
մուհապպէթիմ տահա զիեատէ իղտիեատ
պուլմագտա տրր : լաքին , գարարք եօգ ,
հէր շէյին վտգթի վար տըր : խմտի , կէլ
շու չանըն քէնարընա կիտէլիմ , զիրա
պուրատա չօգ սըճագ վար տրր , տէյէ-
րէք , վէ էլլինտէն թութարագ մէրգու-
մէյի կէօթիւրտիւ , վէ պաղչէսինին միյ-
վէլլէրինի կէօսթէրէրէք , իշթէ պուշա-
լը սէնին իշին հազըլլաթտըրտըմ քի պի-
րադ սէրինիք ալըպ րահաթ իտէսին ,
տէտի :

— Թէշէքքիւր իտէրիմ , Ֆլօրանս ,
չիմտի պիր շէյ իտէմէմ , տէտի Վա-
լանթին : լաքին , տիկէր տէֆա կէլտի-
կիւմտէ քիտաֆֆէսինտէն ալըրըմ : իմտի ,

պու կիւն պըրագ պէնի քի սէնին տիւ պէր ճէմալինի թէմաշա իտիպ, վէ պիւ լա միւտահէնէ օլտուղու հալտէ, կիթ տիքճէ կիւզէլէնմիշ օլտուղունու սանա խապէր վիրէյիմ: Ա՛հ, նէ գատար բարլագլըգ, նէ գատար թաղէլիք, վէ ալէլ խուսուս նէ՝ գատար սէատէթի հալ վէ ֆէրահը տիւ հալ ու հէյեթի . . .

— Սահի՛հ մի սէօյլէեօրսուն, ֆիւ վագը պէնի սէատէթի հալ իւզըէ՞ մի պուլմագուտսըն. չօ՞գ իյի, չօ՞գ իյի, վէ հէմտէ էօյլէ օլմալընըմ, զիրա, էկէր պու հալ ու հէյեթիտէ պուլունմալ իւտէմ, թէճէլիմէ քարչը նանքէօրիւք իթմիշ օլուրոււմ: Յագաթ, պիլիրիմ, շիմտի սէնին գալպինտէ պիր սապըրսըգլըգ հիւքմ իթմէքտէ տիր, գօնուշուպ սէօյլէշմէք արգուսունտսըն, պէն տախի աշի արգու ալմէշինտէ հանմագ տաերմ. իմտի, գօնուշալըմ, հայտէ միւտահէպէթ քիթալընը աչալըմ. լաքին, օթուր պագաերմ, սէն էվվէլա շու գօլթուղա օթուր. պու եսաթըղը աեապլարըն ալթընա ալ, վէ շու եսաթըղ իւզէրինէ տախի շէօյլէ պիր բահաթ իւզըն տախանը վէրտէ, օնտան ոօնրա լագըրտըհա պէտ իտէլիմ: Օ՛հ, արթսըն զէվլիմ արթսըն, պուստան իյի սէֆայի խաթըր օլամաղ:

— Հագգըն վար տրը, վէ նասըլ քի աշիքեարտա կէօրիւնմէքտէ տիր, տէտի վալանթին, տօսթու իւզէրինտէ պիթթէտրիճ զուհուրա կէլմէքտէ օլան կէօնիւլ խօշուղունու կէօրտիւքճէ տիւշալը թէաճճիւպ օլարագ, վէ մէրգումէ իլէ մէգքիւր կէօրիւշմէլէրի, էնվայի հալ ու սէպէպլէրէ մէպնի պիր աղըր հէյեթի քէպ իթմէքտէ պուլուն

տուղու հալտէ, մէճ յուրի թէպէսաիւմ իտէրէք, էվվէթ, Ֆլօրանս շիմտի բէք կիւզէլին վէ քէնտի բահաթ ու սէատէթի հալինի պուլմագ զըմնընտա, քէմալ մէրթէպէ սայ ու թէճէսաիւս, վէ պինաէն ալէյի թէգատտիւմ իյլէտիկինտէ կէօրիւնմէքտէ տիր, տէյի իւպվէյի սէօհպէթ իյլէտի:

— Աղիզէմ վալանթին, պէն տահա էօյլէ շէյլէր տիւշիւնմիւշիւմ տիւր քի, շիմտի կէօրտիւկիւնտէ թէաճճիւպ իտէճէքսին: Պագ, պագ, շու գօլթուղուն արգասընտա չէնէ տաեաթմագ իչին եսաթըլըն օլան քիւշիւճէք պիր մարիֆէթ էսէրինէ պագ:

— Աճա՛յիպ, պէն օնուն հիշ ֆարգընա վարմամըշ իտիմ:

— Պիլի՞րմիսին պու մարիֆէթտէն միւրատ նէ տիր, պիր ատաւ իսթէտիկի վագըթ պաշընը տաեաթսըն իչին տիր: Վէ, մէրգումէ պիլզաթ իճրասընը վալանթինէ կէօթէրէրէք:

— Կէօրի՛ւնօրմուսուն նէ գատար իւլի վէ բահաթլըղա մուվաֆըղ պիր շէյտիր: Ֆագաթ, պէնտէ գալզըշտա նէլէ՛ր տիւշիւնմէքտէ, վէ նէլէ՛ր սէօյլէմէքտէյիմ. սէն սայքի էլէմնաք պիր հալտէ օլարագ պէնի թէմաշա իթմէքտէսին: Վէ օլ պապաէտէ հագգըն վար տրը, տէյի իւպվէյի մէգալ իյլէտի Ֆլօրանս աղըր մէշրէպլինի էլէ պարագ, պէլքի շիմտի սէն պէնի քէնտի չէքտիկին վէ կէշիւրտիկին տէրա ու պէլալար հագգընտս պիր տուլղուսուղ մագամընտա թուլմագուտսըն, վէ ումարըմ քի մէգքիւր տէրա ու պէլալարտա ունութմուշսուն տուր. լաքին, խայր, պէն սալա, տուլղուսուղ

տէրիւմ, վէ գապուլ տախի իթմէմ, հաթթա, խիւտա ալիւ խաթրումա կէլ-տիքճէ պիւլիւք էսէֆ հիսս իթմէքտէ-յիւմ. ֆաղաթ, պու կիւն պէնիւմ իչին օլ դատար լէղիւ, վէ օլ գատար կիւղէլ պիր կիւն տիր քի, էլէմէնկիւլ խաթը-րայար թէզէքքիւրի իլէ հարաւ գըլմագ իսթէմէմէքտէյիւմ:

— Սէն, նասըլ պիւտին քի . . .

— Եվլէթ, պէնիւմ օլ պապտէ մալիւ-մաթըմ վար սըր, վէ մէղքիւր մալիւ-մաթըտա ալալը պիր սէնէ օլմուշ տուր, սէնին Բօսաթու չիֆթլիյինտէ թէվզըֆ խաթիկինի, պատէհու տուլ գալտըղը-նը, վէ տիւշարը զարուրէթ օլարաղ, քէնտինտէն զիեատէ վալտէն եիւղիւն-տէն նիչէ տէրտ ու զահմէթ չէքտիկինի քեաֆֆէթէն իշիթմիշլիւմ տիր, տէտի Ծը-լօրսնի կիթտիքճէ ըրգդաթը գալպէ կէ-լէրէք, փէզալիք, ֆաղըրէ վալտէնին վէ ֆաթընա գատար, էնվալի պէլիյէյէ գարը նէ մէրթէպէ սայ ու ճէսարէթ իւզրէ իզհարը մուգալէմէթ իտիպ ճէնք-լէշտիկինի տախի խապէր ալմըլմ տըր, Ծադաթ, պագընտը, գօրգտուղում պիր չէյ վար իտի, եինէ պաշըմա կէլտի, տէ-յի իլալէյի քէլամ իտէրէք մէրգոււմէ է-լինի կիօղլէրինէ կէօթիւրտիւ, վէ կէօղ եաշլարըն սիլէրէք, պէօյլէ պիր կիւնտէ տախի կէօղլէրիսին կաշարմասը ճայի՛ղ-միյիտի տէտի:

— Յլօրանա, տօսթում, տէտի վա-լանթին մէրգոււմէնին հիսսի տէրունիսի-նէ հիսսէտար օլարագ, սէնին գալպէ տէրքեար օլան տուլղուն հագգընտա զէրրէճէ չիւբհէմ եօգ տուր:

— Սահիհէն էօյլէ՞ մի տիր:

— Մէկէրջի չիւբհէ ճայի՛ղ մի տիր:

— Թէչէքքիւր իտէրիւմ, վալանթին, սէնի կէօրտիւկիւմ իչին քէմալ մէրթէ-պէ սէվինիպ խէնտան օլմագտանըմ:

— Լաքին, շու պէնիւմ պաշըմտան կէչէն շէլէրի սէն նէ՞րէտէն իշիթտին, վէ քիմտէն խապէր ալալըն:

— Էօթէտէն պէրուտէն ազար ազար քէսպի մալիւմաթ իյէտիւմ չիւնքի տա-յիւմա իշ կիւն վէ հարէքէթ իւզրէ պու-լունտուղումտան, թապիաթիյլէ չօգ շէյ իշիտէպիւտիւմ:

— Բի՛մ, սէն մի տայիւմա իշ կիւն վէ հարէքէթ իւզրէ իտին:

— Եվլէթ էֆէնտիւմ, իշթէ պէնտէնիւ, տէտի Ֆլօրանա միւֆթէխիրանէ պիր սէօյ-լէյիշ իլէ, վէ ազաճըգտա լաթիֆէյէ չը-գըշարագ, էվլէթ պէն, շէ՛յ տօսթում հէ՛յ, մէմուլլին զայրի սուրէթտէ տահա նէլէ՛րիւմ վար տըր, պիրի՞րմիսին:

— Շիւբհէսիւղ, էկէր իսթէր իսէն, պէ-նիւմ էնվայի թէհայիւրիւմի մուճիպ օլա-պիրիսին. զիրա, տէօրթ սէնէտէն պէ-րու կիւղէրան իթմիշ օլան էօսիւրնտէն թապիաթիյլէ պիխապէր պուլունմագ-տա օլուպ, վէ անճագ Մ. տը իլապլատան այրըմըշ օլտուղունու իշիթմիշլիւմ տիր:

— Վաղասա էօյլէ տիր, հագգըն վար սըր, տէտի Յլօրանա նիւմ թէպէսսիւմ իլէ, էլպէթթէ Մ. տը իլուպլ սանա նապլ ու պէհան իթմիշ օլմալը տըր, վէ էլպէթթէ նէ աճայիպ պիր թարիգ թու-թարագ մէրգումտան այրըլապիրիւշ օլ-տուղումու իշիթմիշլիւմ տիր. պէրէքէթ վէրսին պէնիւմ թէնպէլլիյէ (նէ՛ չարէ, էօյլէ իզթիւղա իթտի, պիր ասէմ մալիք օլտուղու սիւահը գուլլանմահա պօրճու տէյի՛ղ մի տիր, իշթէ պէն տախի էօյլէ կաքտըմ), նիհայէթ իւլ էմր գօճամը,

քէնտի իսթէյիմէ մուղայի օլարագ , աւն-
ճագ քէնտի քէյֆինէ իթաաթ իթտիրէ-
րէք պէնի եօլճուլուղա չըգարմագ , վէ
գօր իլէ պէնի գարը տէյի ալը գօյմագ-
լըգ սէվտասընտան վագ կէչմէքլիյէ մէճ-
պուր իթտիմ :

— Վէ դարայիպի շուշտա տըր քի ,
մէգքիւր այլըլմագլըղը , տէվլէթ ու իգ-
պալինի զայպ իթտիրքտէն սօնրա իտտաա
իյլէմիշսին տիր . Մ . տը լիւսվալ պուշ-
լարըն քեաֆֆէսինի պանա սէօյլէտիք-
տէն պաշգա , օլ պապտէ գուհուրա կէլ-
միշ օլան տուլղու վէ նէգաքէթինէ տա-
խի քեամիլէն հագգ վէրտի :

— Տօղլուսու , զէվալլը Ալէքսանու-
րըն (Ֆլօրանսըն գօճասը Մ . տը լիւս-
վալ) ալիճէնապլըղընա սէօզ եօզ տուր .
լաքին , պէնճէ շու հէր վագըթ հարէ-
քէթ իւզրէ օլուպ , վէ Սէրսէրի-Նէհու-
տի կիպի կէզիպ տօլաշմագ իսթէմէսի-
տէ չէքլիւր չէյ տէյիլ տիր . էմմա , պաշ-
գալարը իչին մէգքիւր թապիաթը տա-
խի բէք կիւզէլ պիր թապիաթ սաեւըր
իմիշ , ծնատա պիր չէյ տէյէմէմ , էօյլէ
տէյիլ մի , Վալանթին , տէյի իլավէ իթտի
Ֆլօրանս մէրգուլմէյէ հարֆէնտազլըգ իթ-
մէք նիյէթիլլէ կիւլիւմսէյէրէք : Վալան-
թին , նէ՝ կիւզէլ թէսատիւֆ տիւր պու
սիգին պիր պիրինիլէ թէսատիւֆիւնիւզ ,
հա՝ նա՝սըլ բէք սըրասընտա տէյիլ մի
տիր . շու իւշ ալտան պէրու սըգ սըգ կէօ-
րիւշէպիլմէնիլ , զիեատէսիյէ մէմնու-
նիյէթիլինիլ մուճիպ օլմագտա տէյիլ
մի տիր : Ելպէթտէ , իքլինիլ տախի այ-
նի թապիաթա մալիք պուլունտուղճա ,
պիր պիրինիլ թահսին իթմէքտէ օլիս-
լըսընը :

— Նէ՝ տիմէք իսթէրսին , տէտի Վա-

լանթին եիւզլէրի գըզարարագ , վէ թէ-
հայեիւր իւզրի մէրգուլմէնին եիւզիւնէ
պագարագ , տօղլուսուսու սէօյլէյէյիմ
մի , Ֆլօրանս . սէն չըտըրմըչպն , հա՝
էօյլէ տէյիլ մի :

— Էօյլէ , էօյլէ , հագղըն վար տըր , պէն
չըտըրմըչպն տըր : Լաքին , պագուանա
վալանթին , կէլ սէնին իլէ , էվլէլլէրի
նասըլ սէրպէսթճէ սէօյլէր իտիք իսէ .
եինէ էօյլէ սէօյլէյէյիմ . տօղլուս . սէօյլէ ,
շուրաեա կէլտիկինտէն պէրու , պիրի-
սինին եանի Միշէլին իսմինին զիքլինի
արղու իթմէքտէ , վէ պիւա թէհամմիւլ
պէքլէմէքտէ իսէնտէ , չէքլինտիկինտէն
ճէսարէթ իտէմէմէքտէսին , էօյլէ տէ-
յիլ մի :

— Հագղըն սէօյլէտին Ֆլօրանս , էօյ-
լէ տիր , վէ օլ պապտէ բէք չօգ հագ-
լարընտա վար տըր :

— Նսմի , սանա խապէր վէրիրիմ ա-
զիւլէմ Վալանթին գալպին րահաթ օլսուշ ,
վէ թէնի եէրտէ լագըրտըլարըմըգ էն-
վայի բէնք տէ վիրմէյէյիմ , հիշ պիր վա-
զըթտա Միշէլ պանա մաշուգ օլմամըչ
տըր , վէ հաթթա պու կիւն պու սաաթ
տախի մաշուգում տէյիլ տիր :

Պու լագըրտըլար իւզէրինէ Վալան-
թինին լէհճէսինտէ պիր էսէրի իւմիտ
միւշահէտէ օլունմահա պաշլատը իսէ-
տէ , պու ճիւմէ իլէ տախի աւինտէ
չիւբհէլի պիր սէօյլէյիլ իլէ :

— Ֆլօրանս . . . տէտի :

— Վալանթին , սէն պիրիսին քի ,
պէն խիւաֆը իրթիքեապ իտէնլէրտէն
տէյիլիմ , վէ սէնի ալաաթմալըղատա
հիշ պիր մէճպուրիյիէթ ու սէպէպիմ
եօգ տուր : Չիւնքի , հէմ Միշէլ սէր-
պէսթ տիր , վէ հէմտէ պէն , մէկէրչի

խաթէր իսէք պէյնիմիզտէ աչգ ու մու-
հապպէթ թէնճէրէսինի գայնատա՞մազ մը
խտիք : Թէքրարէն սէօյլէրիմ քի մէրգում
պէնիմ մաշուգում տէյիլ տիր . պունտան
սօնրա նէ օլաճաղընը պիլմէմ , լաքին
չիմտիյէ գատար սանա սէօյլէտիկիմ սա-
հիհ տիր : Վէ պունտանտա գաթի հա-
զար , մէկէրչի սէն պիլմէ՞ղմիսին , Վա-
լանթին , պէնիմ նէղաքէթիմ իգթիզա-
սընճա , էկէր պէն մաշուգասը օլսամ
վէ եախօտ օլմուշ օլսամ խտի , պու տէ-
ֆաքի կէօրիւշմէմիզ , պիթթապի , կէ-
րէք սէնին վէ կէրէք պէնիմ քէմալ մէր-
թէպէ տէրտ ու տաղտաղայի տէրունի-
միզի մուճիպ օլաճաղընը տէրք իտէ՞մէղ-
միյիտիմ , վէ պինաէն ալէյհ , էօյլէ օլ-
մուշ օլսա խտի , քէնտիմի սաղլաեաճազ
եէրտէ , հիչ գալղըպտա սէնին իլէ կէօ-
րիւշմէքլիյէ արղու վէ դայրէթ իտէ՞ր-
միյիտիմ :

— Օ՞ֆ , Ֆլօրանա , հազգըն վար տըր ,
սէնին ուսու ու նիզամա բիայէթտէ պի-
գուսուր պուլունան թէմիզ գալպին ,
հիչ պիր վազըթտա եալանը իրթիքեապ
իթմէմիչ տիր , տէտի Վալանթին , քէն-
տուչի գապթ իտէմէտիկինտէն , իշթիեա-
զը տէրուն իւզրէ գալղըպ տօթթունուն
սյօյնունա վէ պօղաղընա սարըլարազ ,
տօղրուսու հէր նէ գատար սէնին իլէ
կէօրիւշմէքլիք նարի աշղըլա հանմագ-
տա խտիմ իսէ տախի , գալպիմտէ պիր
նէվի էսէրի սըզլէթ հիսս իթմէքտէ ի-
տիմ . հալ պու քի շիմտի , քէմալ տէրէ-
ճէ ֆէրահը տիլ իւզրէ պուլունմագտա ,
վէ տէրունիմէ հիւքմ իթմէքտէ օլան
բէնչէյի էլէմտէն գուրթուլմագտաեբմ :

— Սէնի կիտի եարամազ տօթթ սէնի ,
գահի՞ր , պէնտէն չիւբհէ իթտիկին իչին

չայէթթէսին , ճէգան սըր չէքմէլիսին .
լաքին , մատում քի սէրպէսթճէ սէօյլէ-
մէքլիյիմի մաթլուպ իթմէքտէսին , իմ-
տի , սանա տօղրուսունու սէօյլէյէյի՞մ
մի , կէրչի պիզ Միչէլ իլէ պիր պիրիմի-
ղէ մաշուգ վէ մաշուգա տէյիլիզ . լպ-
քին պու ճիւմլէ իլէ տախի , պիր պիրի-
միզի բուհումուզ կիպի սէվիէքտէյիզ .
վէ մէղքիւր մուհապպէթիմիզին տէրէ-
ճէսիտէ , թապիաթըմըն , հոնի իքի-
միզ տախի թէնպէլ օլտուղումուզտան ,
թէնպէլլիյիմիզին տէրէճէսինէ թապի
պուլունմագտա սըր . չէօյլէ քի , թէն-
պէլլիյիմիզ նէ գատար միւսաատէ իտէր
իսէ , օլ գատար սէվիէքտէյիզ , Նէ՞ հա-
ճէթ ուզաղա կիթմէք , իշթէ պունտան
անճազ պիր սաաթ մուգատտէմ , մէր-
դում քէնտի սալընճաղը տէրունինտէ
վէ պէնիմ սալընճաղըմ եանընտա սալ-
լանմագտա օլուպ , վէ կէօղլէրի հարը
գաբանմըշ օլարազ էլինտէքի ուզուն վէ
չարգ թարաֆընա մախսուս օլան չըպու-
ղունու թիւթտիւրմէքտէ օլտուլու , վէ
պէն իսէ սէֆայի տիլ իւզրէ եիւզիւմիւ
եէլքազէլէմէքտէ պուլունտուղում հալ-
տէ , պանա խիթապէն սէօյլէյէրէք ,
« պաղսանա , Ֆլօրանա , տօղրու սէօյ-
լէ , պիզիմ մուհապպէթիմիզ տախի , չու
սալընճաղըն թաթլը թաթլը սալլանըչը-
նա միւշապիլ օլմալին , հէր իլէ կէօ-
յիւն տրա եէրինտէ սալլանմագտա տէ-
յի՞ղմի տիր » տէտի : Հալ պու քի Վա-
լանթին , սէն պանա ճէվապ վիւրէրէք ,
պու թէֆէքքիւր պէրրագ պիր թէֆէք-
քիւր տէյիլ տիր տէյէպիլիւսին , տէյի ի-
լալէ իթտի Ֆլօրանա թէպէսսիմ իտէ-
րէք , մէղքիւր թէֆէքքիւր հէմ գաբու-
լը տըր վէ հէմտէ գարանըք սըր . տի-

մէք տիր քի , ուղղու իլէ ուեանդղղագ արասընստ խաթրրա կէլէն թէսավլուր-
լարա պէնդէմէքտէ տիր : Տօղրու տուր ,
պէն պախի սէնին էֆքեարընտաեւմ ,
չիմտի պանա տաթի էօյլէ կէօրլւնմէք-
տէ տիր : Լաքին , Միշէլ պանա պուռու
սէօյլէտիկի վաղըթտա , չիւբհէսիգ օլա-
րագ , պէն օլ գատար սէֆայի խաթըր
իւղրէ էյլէնմէքտէ , վէ տօթթուսուղուռն
մէգըիւր եիւքսէք միսալընըն ֆարգ ու
թէմնիդի զըմնընտա իւթիզա իտէն գուվ-
վէյի մէտրիքէտէն օլ գատար պի պէհրէ
պուլուռնմագտա իտիմ քի , ինտիմտէ բէք
պիւլիւք պիր սահիւլիւք եէրինէ կէչմիշ
տիր :

— Միշէլ պէնի սէվմէքտէ օլմամա-
լը տըր , տէտի վալանթին պօղուգ պիր
սէս իլէ , վէ տիք տիք Ֆլօրանսըն եիւ-
գիւնէ պագարագ , մէրդուս պէնի պիւս
պիւթիւն քէօշէյի խաթըրտան չըգարմըշ
օլմալը տըր :

— Ողիզէմ վալանթին , պու պապ-
տէ սանա չիմտի պիր ճէվապ վիրէմէմ , տէ-
տի Ֆլօրանս . ֆագաթ , սանա պիւզիմ
սէրկիւգէչթիմիդի նագլ ու հիքեայէ իյ-
լէտիկիմ վաղըթտա . . .

— Օ'ֆ , աման Բապպիմ , տէտի վա-
լանթին տօթթուսուռն քէլաթընը գաթ ի-
տէհէք , մէկէրչի սէն իշլիթմէտին մի :

— Նէյի , նէ՞ վար տըր , տէտի Ֆլ-
օրանս գուլագ վիրէհէք , վէ վալան-
թինին պապտըղը թարաֆա պագարագ ,
նէ՞ տիր , նէ՞ իշլիթտին :

— Տիյնէսէ՞նէ :

Մէրդուսն իբի տօթթուր պիր վա-
ղըթ տիւղագաթ իւղրէ սիւքիւթ իտիպ
տիյնէտիւլէր :

Պաղէնին տէրուսինտէ վէ խարիճին-

տէ քէմալ մէրթէպէ պիր սուսուգ հիւքս
իթմէքտէ իտի :

— Տիմէք տիր քի ալտանմըշմ տըր ,
տէտի վալանթին քէսպի էմնիյէթ իտէ-
րէք , զանն իթտիմ քի , չու աղաճար
թարաֆընտան պիր սէս իշլիթմէքտէյիմ :

— Նա՞սըլ սէս , վալանթին :

— Պիւմէմ . . . զըրըմըշ տալլար սէ-
սինէ մանէնտ պիր սէս . . .

— Պէսպէլի վագըթ վագըթ գապար-
մագտա օլան տէնիգտէքի ըիւզիւարա-
րըն , աչաղըտա չիթին եալընընտա օ-
լուպ , վէ թէքէսինի չու աղաճար քիւ-
մէսի եօգարըսընտա կէօրմէքտէ օլտու-
ղուսուգ պիր իիթիեար սէրվի աղաճը-
նըն իրի իրի տալլարընը սալլամսընտան
ղուհուրա կէլմէ պիր սէս օլմալը տըր :
չօդ քէրրէ եէչի աղաճարըն տալլարը-
նըն պիր պիրինէ սիւրիւշմէլէրինտէն ,
աճայիպ սուրէթտէ կիւրիւլտիւլէր հու-
սուլէ կէլմէքտէ տիր , տէտիքտէն սօն-
րա , Ֆլօրանս քէմալ տէրէճէ էմնիյէթի
պալ վէ զիմմէթ իւղրէ իւլվէյի մէգալ
իտէրէք , վալանթին , իշթէ մէգըիւր
սէսին մանէսընը վէրտիմ . չիմտիտէ Մի-
շէլ իլէ քէնտիմին հիքեայէլէրինի նագլ
ու պէեան իտէյիմտէ տիյնէ , տէտի :

ԺԸ .

Մատամ տ'լնիֆրէվիլ տիւչար օլտու-
ղու գօրգուսու տէֆ իլէ իղթիրապը
գալպտէն գուրթուլտուգտան սօնրա ,
մատամ տը լիւսվալա խիթապէն ,

— Ֆլօրանս , սէնի հէմ տիյնէմէքտէ-
յիմ , վէ հէմտէ զիեատէսիյէ մէրագ վէ

իթինա իւզրէ տինէմէքտէյիմ, տէտի .

— , խմտի , աղիդէմ վալանթին , վա-
զաա զէվճիմ սանա հէր շէյի նազլ ու
պէհան իյլէմիշ տիր , ֆազաթ , պիր շէյ
վար տրր քի , եալլըդ օնու սէօյլէմէմիշ
օլմալը տրր , չիւնքի քէնտիսինին տա-
խի խապէրի եօգ իտի . շէօյլէ քի , սէն
կիթտիքտէն իքի կիւն սօնրա Միշէլ պա-
նա պիր մէքթուպ եազմըշ տրր :

— Մէզքիւր մէքթուպտան մագսէ՞տ
նէ իտի :

— Մագսէտի բէք սատէ պիր շէյ իտի .
շէօյլէ քի , Միշէլ սէնտէն , գօճանրն
չիւրհէպինի տէֆ իթմէքնիյէթիյլէ , կիւ-
եա հէր վագրթ կէօրիւշիւպ զօնուշմագ-
տաեղդ կիպի հալլէր տէրճ իտէրէք պէ-
նիմ սանա մէքթուպ եազմագլըղըմը իս-
թէտիկինի խապէր ալտըգտան սօնրա ,
արթըգ սէնին իլէ կէօրիւշիւպ սէօյլէշ-
մէքիքտէն գաթի իւմիտ իյլէտիկինտէն ,
պէզալթի տէրէճէտէ աիւշարը մէրագ օլ-
մուշ , քէսպի մալիւմաթա չըղըշմըշ , վէ
իքի կիւն էվլէ վալտէնլէ պէրապէր
կիթմիշ օլտուղունու էօյրէնմիշ իսէտէ ,
նէրէյէ կիթմիշ օլմանըղը խապէր ալ-
մաղըղա միւղթէտիր օլմամաղըղն պիւ-
տիրմիշ իտի :

— Սահի՞ն մի սէօյլէեօրսուն , մէր-
գում պէնի զայպ իթտիքտէն սօնրա
տիւշարը էլէմ օլմու՞շ մու իտի , տէտի
վալանթին չիւրհէ իլէ գարըշըգ պիր է-
լէմ իւզրէ : Հէր նէ հալ իսէ , հիշ տէյիլ
իսէ պիր քէրրէ օլսուն թէնպէլլիք վէ
վաղիֆէսիղիքտէն վաղ կէշմիշ տիր :

— Եվլէթ , հարամագ , էվլէթ , բէք
էսէֆ իթմիշ , վէ իքի կիւն ագտէմ պէ-
նիմ իլէ կէօրիւշմիւշ օլտուղունու իշիթ-
աիկինտէն , էլպէթթէ տահա զիեատէ

մալիւմաթմ օլմալը տրր միւլահագասընա
մէսինի , մէզքիւր մէքթուպու եազմըշ
վէ կէօրիւշմէքիյի բէճա իյլէմիշ իտի ,
պէնտէ վիղիթաղըն գապուլ իթտիմ , վէ
դապուլ իթմէքտէ պօրճում իտի , չիւն-
քի եէկէնիմիւղ պուլունմուշ իտի :

— Լաքին , իի էմմա , գօճանտան
հիշ շէքի՞նմէտին մի :

— Գօճամըն չիւրհէյէ զահիպ օլա-
ճագ հիշ պիր սէպէպի եօգ իտի . չիւնքի
Միշէլին սէնի զայպ իթմէսինտէն տօլա-
եը տիւշար օլտուղու տէրտի տէրուն-
տէն պի խապէր պուլունմագտա իտի :

— Հագզըն վար տրր , Մ . տը իիւս-
վալ օլ խուսուսու աճճագ պէնտէն ի-
շիթտի :

— Նիհայէթ Միշէլ կէլիպ պէնի պուլ-
տու , պէն օնա պիխապէր պուլունտու-
ղու , եանի պէնիմ հուզուրումտա սէնին
հագզընտա զուհուրա կէլէն տէհշէթու
մէնդարէյի խապէր վէրտիմ , Մէրգու-
մուն մէրագը գալպիմէ թօզունտու ,
չիւնքի հէմ բէք շէտիտ սուրէթտէ իտի ,
վէ հէմտէ սէնտէն իշիտիպ էօյրէնմիշ օլ-
տուղում թապիաթընա բէք մուզալիր
իտի . զիրա տէրա ու պէլա տէնիլէն շէ-
յէ ասլա թէհամմիւլ իտէմէտիկինտէն ,
ճանընտան պըղմագտա , վէ էօյլէ շէյ-
լէրի քէօշէյի խաթըրտան չըգարարագ
ունութմագլըղը , խաթըրտա սագլաեղպ-
տա տիւշարը էսէֆ օլմագլըղա միւրաճ-
ճահ թութմագտա իտի :

— Մէկէրչի Միշէլ չիմտի աշիթ թա-
պիաթտա տէյի՞լ մի տիր , թէպտիլի ախ-
լա՞գ մը իթմիշ տիր :

— Խայր , աղիդէմ վալանթին , խայր ,
մէրգում էվլէլինտէն նէ թապիաթ սա-
հիպի իտի իսէ , հալէա տախի օլ թա-

պիտաթտա տըր . եանի , եինէ սէնին պիլ-
տիկին Միշէլ տիր . վէ թէքարէն սէօյլէ-
րիմ քի , իշթէ մէզքիւր թապիաթը ի-
շին տիր քի , մէրդուսուն քէտէրի գալ-
պիմէ զիեատէսիյլէ թօգուսմուշ տուր .
Իքիմիդ իքի թարաֆտան չալըշարագ ,
վէ միւմքինաթտան պուլունան հէր նէվի
սայ ու իգտամը մէվղը իծրայէ գօեա-
րագ , սէնին նէրէտէ օլտուղունու ան-
լամագլըղա գարար վէրտիք . Մէրգուս
օլ պապտէ մէրտճէ գարարկիր պուլուն-
տու : Էվլէթ մէրտճէ տէրիմ , չիւնքի ,
էօյլէ պիր թէնպէլ իչին տաղտաղա վէ
գահմէթ չէքմէք տիմէք նէ տիմէք ի-
տուկին սէն պիլիբաին : Նալընը . . .

— Վէ սահրհէն օլ պապտէ գահմէթ
չէքիպ չալըշտը՞ մը :

— Էվլէթ , հէմ օլ մէրթէպէ չալըշ-
մագտա խտի քի , պէնի պիլէ չալըրթ-
մագտա խտի . չէօյլէ քի հիչ պիր թէ-
չէպպիւսաթտա պանա րահաթ վիրմէզ
խտի . լաքին , հայր՝Ֆ քի , գօճանըն իս-
թիմալ իթտիկի թէտապիր հատտէն զի-
եատէ սըզը օլտուղունտան , նէրէտէ
պուլունտուղունու անլաեապլիմէք պիր
տիւրլիւ միւմքին օլամամըշ տըր . վէ
պուլունտանտա գաթի նազար , սէնին թա-
րաֆընտան հիչ պիր խապէր վէ հիչ պիր
մէքթուպ ալամամըշը տըր :

— Օ՛Ֆ , Ֆլօրանս , օրմանլար օրթա-
սընտա վաղը վէ իզսիզ պիր մահէլլաէ
սայքի մահպուսիյէթտէ պուլունտուղ-
տան պաշղա . Մ . տ՛լնֆրէվիլին սահիպ
սատագաթ ատամլարը իսէ , տէօրթ թա-
րաֆըմըզը դուշաթ մըշ օլտուղլարընտան ,
մէքթուպ կէօնտէրմէք միւմքինսիզ օլ-
մուշ խտի

— Վէհասըլ , պիչարէ վալանթին :

օլ պապտէ չօգ չէյ տիւշիւնտիւք իսէ-
տէ , իզինի պուլմագլըղ իւմիտինի զայպ
իթտիկիմիզտէն , թէրքի նիյէթ իլլէտիք :

— Տիմէք տիր քի պէնիմ նէրէտէ օլ-
տուղունու պուլմագլըղա չալըշմանըզ
միւնասէպէթիլլէ , Միշէլ իլլէ չօգ տէֆա
կէօրիւշէպլիմիշսին տիր :

— Թապիաթիլլէ էօյլէ օլմուշ տուր ,

— Եյ , մէրգուս հազգընտա նէ՞ տիւ-
շիւնմէքտէ իտին :

— Սանա սօղրուսունու սէօյլէյէյլ՝մ
մի , էկէր մէրգուս հազգընտա տիւշիւն-
տիւքլէրիմի սէօյլէնէճէք օլուր իսէմ .
պիզղաթ քէնտիմի մէտի իթմիշ օլաճա-
ղըմտա չիւրհէ հօգ տուր . զիրա , հէր
կիւն , կիթտիքճէ , եանի մէրգուսուն
թապիաթը , էֆքեարը , վէ մէյլանլա-
րըյլա , քէնտի թապիաթ , էֆքեար վէ
մէյլանլարըմ պէնիլտէ , աղըլ իրմէզ
տէրէճէտէ տէրքեար օլան միւշապէհէ-
թի (պէնպէյիշ) կէօրտիւքճէ , թէաճ-
ճիւպ իթմէքտէ իտիմ , վէ չիւնքի , քէն-
տի հազգըմտա լազըրտը իթտիկիմ վա-
ղըթտա , հազգըաթի հալի իպլալ իտէ-
ճէք գատար նէղաքէթի ճայիզ կէօրմէք
իսթէյէնյէրտէն օլմատըղըմտան , սանա
սէրպէսթճէ սէօյլէրիմ քի , իքիմիզի տա-
խի բէք լաթիֆ հալտէ պուլմագտա ի-
տիմ :

— Տիմէք տիր քի , իշթէ օլ վաղըթ
ղէվճիւտէն ալըլմագլըղը տիւշիւնմիւշ
օլմալըսըն :

— Ալլա՛հ իթմէսին , տէտի Ֆլօրանս
բարմաղըյլա մէրգուսէյէ լազըրտընը
պիլսին իչին թէհաթա վիրլէք . խալր ,
մատամ , պիլիմ ալըլմամըզըն սէպէպի
պաշղա չէյ տիր . չիւնքի Միշէլ իլլէ պէն
քէնտի թապիաթըմըզը օլ գատար պէ-

յէնիպ վէ դայրէթինի չէքմէքտէ իսիրք քի, պէյնիմիզտէ սէնին լազըրտըն ա- չըլտըզճա, վէ պինսէն ալէյի գօճալա- ըրն թապիրինճէ ճընհաւա մընապ պէր -լէտք երւզիւնտէն զուհուրա կէլմէսի ատէթտէն պուլունան էնվայի խըշմ ու զազապ, իլթիրապը տէրուն վէ հէյճա- նը սիլի տէրխաթըր իլէտիքճէ, սաֆվէ- թի գալպ իւզրէ քէնտի քէնտիմիզէ չու ամթիտէքի սուրէթտէ սէօյլէշիր իտիք:

« — Այթրի՛հ Եօրմուսուսուզ, էֆէն- տիմ, աչգ ու սէվտա տէնիլէն շէյին պէ- լալարընը. քիչի ըհաթընը զայպ իտէր, տայիմա իշքիլ վէ գօրգու իւզրէ պու- լունուր, հէր վազըթ գուլազլարը քի- ըրիշտէ, վէ կէօզլէրի հէր թարաֆտա օ- լուր, հէմիշէ երւրէկի չարբար, քէնտի- սի կէզէր տօլաշըր, հիլէ վէ տէսիտէ տիւշիւնիւր, վէ ալէթթէվալի էթրաֆը կէօզէտիր ճասուսլուզ իտէր:

« — Մատամ, եա օլ բէրիշանըղլա- ըր, վէ գարա եաղմուրա պազըլմահարազ, վէրիլէն հալընըզ պիր իշարէթ ֆուրուսթ եաֆթէ սաեըլարազ եօլլար օրթապընտա գուրուլան մէճիլիլէրի սէօյլէմէ՞ղմիսին:

« — Եա օլ պիր պիրիլէն պուլուշլա- լարը իշին վէրիլէն սէօյլէր թուրուլ- մատըղընտան, իքիշէր իւշէր սաաթ պէք- լէյիլէրի՛ նէ եաբալըմ, էֆէնտիմ:

« — Իլլա օլ տիւէլլօհա չըգմազըզ կիւրիւլտիւլէրի, մատամ:

« — Եա օլ զըսգանճըզ բաթըրտը- լարը, էֆէնտիմ, շէլէ օլ արապալար տէրունիտէ կիզլի կիզլի կէզիւիպ տօլա- չըլարազ էզիւիպ խուրտէխաշ օլուշլարը տախի ունուլմահալըմ:

« — Ի՞օֆ, օնէ՛ր ընճ ու զահմիթ- լէր, վէ նէ՛ գատար եօրկունլուզ վէ

մէշազգաթլար, մատամ. իմտի, խիւլա- սայի քէլամ սիւալ իտէրիմ սիզէ, պուն- լարտան ճաֆէթ վէ ռեպէ՞պ նէ տիր:

« — Ալիմ Ալլահ, էօյլէ տիր, էֆէն- տիմ, ճաֆէթ ու ռեպէ՞պ նէ տիր: »

« — Նիհայէթ, սանա գալիէն սէօյլէ- ըրիմ քի, վալանթին, տէտի Ֆլօրանս ֆէրահը ճան իւզրէ, էկէրէի կիզլիտէ պիր շէյթան պուլունուպտա պիզլիմ թէն- պէլլիյէ այիտ օլան միւթալաաթը էտէ- պիյէմիզի տիյնէմիշ օլսա իտի, գահ- գահա իլէ կիւլէճէյի չիւբէնսիզ իտի. ֆազաթ, պու ճիւմէ իլէ տախի պիզլիմ միւպահասամըզ էսապը, տէլալիլ ու քէ- մալէթ իւզէրինտէ միւէսսէս (թէմէլլէշ- միշ) պուլունմազտա իտի. Օլ հէնկեամ- տէ, քէնտի իսթէյիմէ մուղայիր օլտու- ղու հալտէ, Ը. տը Լիւսվալ պանա եօլ- ճուլուղա չըգմազըզ թէքլիֆ իլէտի ի- սէտէ, մէզքիւր խիւլեասը պօշա չըգտր:

« — Էվլէթ, օլ պապտէ սէնին թուր- տուղուն թարիզի իշիթտիմ, վազաա զա- րայիպ նէվինտէն իմիշ, լաքին բէք գուլվէթիլ պիր թարիզ իմիշ:

« — Պէնիմ արզում օլ հէնկեամտէ նէ- տէ՞ն իպարէթ պուլունմազտա իտի պի- լի՞րմիսին. անճազ իսթիրահաթտան. զի- րա, զէվալը վալանթինիմ, սէնին մէք- թուպուն իւզէրինէ վուզու պուլան մէն- գարէտէն սօնրա, կէրչի գօճամ պանա գարչը բէք սէրթ վէ բէք գապաճա մու- մաէլաթտա պուլունուր, վէ այրըլար- ղըմ թազտիրտէ, հէր նէվի իմտատ ու մուպէնէթտէն մահրումէ գալարազ, վէ հալընըզճա եաշամահա մէճպուրէ օ- լարազ տիւշար օլաճալըմ սէֆալէթ ու զարուրէթլէրտէն պապթ ու պէհան ի- լէ կէօզլէրիմի գօրգուլմազ իսթէտի ի-

սէտէ , պիր տիրելու պէնի գանաւորա-
մատը , զիրա պէն հերջի պատապատ
եօճուլուդա չըգմանազըդա , վէ հէր
վազըթ պէնի քէնտի հարէքէթ վէ գա-
րարսըզըլըլըլա թանիզ վէ պիւուզուր իթ-
մէսին նիլէթիլէ , գօճամը իթմէսիկի գա-
տար սէյնահաթ իթմէքիլէ թէշվիզ իթ-
մէքիլիէ քէնտիսնէ գարաւը ցավի վէր-
տիմ :

— Տիմէք տիր քի . Միշէլի իսթէտիկին
վազըթ հանընա գապուլ իսթպիլիւր ի-
տին :

— Օնա շիւքէ իսթէմէզ , օ չէյ պէնիմ
քէյֆիմէ մէրպութ պուլունմագտա ի-
տի , վէ Ել պապտէ հիւ պիր կիլլի հա-
րէքէթէտէ իթիւհաճ հօգ իտլ . չիւնքի
սագլաեանագ գաթան պիր միւնաս . է-
թիմիզ օլմանըպ , ազիդէմ վալանթի :
քեաֆֆէյի ալէագամըզ տայիմա լիւպէ-
լէ + ֆուլէլիւպէն իպարէթ պուլունմագ-
տա իտի : լաքին , տահա պու գատարը
պիր չէյ տէյլի տիր , չիւտի օլ լէզիզ
թէնպէլիք երեզիւնտէն նէ հիքմէթլէր
հուսուլէ կէլմիշ օլտուզունն տախի քշի-
տէճէքսին :

— Օնա տախի ինանըրըմ , վէ գօճա-
նըն պտնա նազլ իթտիկինէ կէօրէ , այ-
րըլմանըզա պաշըրճա սէպլպիլիէթի , սէ-
նին քէնտի սերվէթիլի զայպ իթմէքիլ-
յին վէրմիշ տիր , սահիհէն էօյլէմի տիր :

— Պազասնա , վալանթիլն , սերպէսթ
սէօյլէյէլիմ , սերվէթիլի զայպ իթտիք-
տէն սօնրա , էկէր այրըլմամըշ օլտա ի-
տիմ , պէնիմ հալիմ նիճէ օլաճագ իտի .
մէկէրչի տայիմա գօճամըն քէյֆիլնէ գու-
օլարագ , միւնէթի ալթընիա գալմագըլ-
դա մէճպուրէ օլմաեանագ մը իտիմ , վէ
մէկէրչի պէն էօյլէ պիր հալի գապուլ

իտիպ թէհամիլ կէթիւրէ պիլիլ ըմիյիտիմ .
թա՛յր , խա՛յր , միւմթին տէյլի իտի . զի-
րա , պիշարէ զըզ , սէնին ֆագըրէ օլ-
տուզուն հալաէ պիր զէնկին գօճա ալ-
տըգտան սօնրա տիւզար օլտուզուն մէ-
զէլէթլէրի , վէ չէքտիկին կէօնիւ ա-
գապարընը հէմիշէ տէրխաթըր իթմէք-
տէ իտիմ : թա՛յր , խա՛յր , օլմադ իտի
չիւնքի օլ եօլտա պիր էօմիլն հալընըզ
թէֆէքթիւրի տախի քէնտի նէզաքէթի-
մէ վէ թէնպէլիլիլնէ թօլանարագ ֆիք-
րիմի ալթ իւսթ իթմէքտէ իտի :

— Օլ իտուտու վագաա նէզաքլթի-
նէ թօգանըր իտի , չօգ իլի , լաքին , ճըլ-
լօրնա , շու թէնպէլիլիլնէ նաաըլ օլտու-
տա թօգանըրընա ազըլմ իրմէ հօր . մէ-
կէրչի թէնպէլիլիլնէ նաչի գուհուրա
կէլմէքտէ օլան իտաֆըն , վէ սէֆայի
խաթըր իւզըր իմարըր վաթ իթմէքի-
լին իլին զէնկիլիլիք իթթիզա իթմէ՛զ մի
իտի , վէ գօճանտան այրըլտըլընտա իսէ ,
մէզքիւր զէնկիլիլիլնէ տախի պիրիք-
մէ այրըլմըշ օլմաեանագ մը իտին :

— Լվկէթ , էօյլէ տիր , վալանթիլն ,
լաքին , մատտէնին իքի ուճունտա տա-
խի պիրէր ֆէնչըրզ վար իտի , տիմէք
տիր քի , իքիտիտէն պիրիսինի թէրճիհ
իթմէլի իտիմ , վէ էկէր այրըլմամըշ օլ-
տա իտիմ , պիրթիապի գօճամըն էմրիսէ
վէ քիլֆիլնէ իթաաթիա պօրճու օլուպ ,
վէ պինաէն ալէյհ միւնէթի թահթընտա
գալարագ քէնտի տուլղուլարըմը մէրգու-
մուն տուլղուլարընա ֆէտա իտէճէք ի-
տիմ , վէ բահաթըմը զայպ իտէրէք ,
քէնտի պիւուզուրլուղու գաարըլալարը
էօմիւնէ տիւշիւպ սիւրիւքէնէճէք , վէ
էկէր մէրսզընա կէլիւրտէ Վալպատիաեա
տախի կիթմէքմիշ չըզըշըր իսէ , կիթմէք-

իյնէ մէծպուրէ օլաճապ խտիմ . հալ պու քի պէնճէ, պէն էօյլէ պիր էօմիւն մալիքէ օլմադտան խէ, էօլմէքլիյի սաճա էվլէա թոթարըմ :

— Լաքին, նի՞չին էօյլէ օլսուն, մէկերչի մուղայրի, եանի սէնին տուրդուլարընը զօճանա պապուլ թաթիրիմէքլիյին միւմքին օլաճազ մը խտի . ալէլ խուսուս սէնի աշուրի մէրթէպէ սէվմէքտէ օլսուգճա, մէգքիւր մուհապպէթինի պիր ֆուրսաթ աատ խտիւք, մէրգուճու, թէէսիրին թանթընա ալմազլըզըն, գաճն իսէրիմ քի ինթիմալին խարիճինսէ աէֆիլ խտի, վէ . . .

— Էվլէթ, մէրգուճ պէնի սէվմէքտէ խտի, լաքին պէն քերագը եէմէք իչին նէ հօլտա սէվլէր խէմ, օ տախի պէնի օլ հօլտա սէվմէքտէ խտի : Հալ պու քի պէն անըն թապիաթընը բէք իչի պիրի խտիմ, պէնի թապիաթընաւն վազ կէչիրմէքլիք նասըլ միւմքինսիգ իսէ, անը տախի քէնտի թապիաթընտան վազ կէչիրմէքլիք օլ գատար միւմքինսիգ խտի : Վէ, Էվլէլ ու ախըր լէվիչի էօմրիւմիւզ հաստէն զիեատէ քէնտի շիրագէսինի զայպ խտէճէկինտէն, հէմանտէմ այրըմազլըզը թէրճի՛ իթմիչ խտիմ :

— Սէնին պու նիյէթ ու գարարընտան, Սիչէյին տախի մալիւմաթ ու լէյի վա՛ր մը խտի :

— Հայ հա՛յ, հէմ մէրգուճ բէք միւնասիպ պուլտու խտի : Վէ իշթէ օլ հէնկեամաա խտի քի, իլէրուսի իչին պազը գարանլըզ նիյէթ ու էֆքեարլարտա պուլունտուգ, վէ մէգքիւր նիյէթ ու էֆքեարլարըմը խէ, տայիմա սէնին թէֆէքքիւրինէ թապի պուլունմագտա իտիլէր :

— Աճա՛յիպ, պէնի՞մ մի :

— Էվլէթ, սէնին, չիւնքի Միշէլ քէնտի վաղիֆէսինի թանրմագտա խտի, վէ էկէր սէնի պուլպպիսէ խտի, ինքաւընտա սախի պուլունմաճա խալի, չաթթա, պիր սօն սէֆու սաճա սէնին իպլինի պուլունա չուրչտըղընտա, պէն տախի քէնտի թարաֆըմտան, զօճամտան շայրըմազլըզա չալըճագտա պուլունտուճ, վէ մէրգուճուճ կիաիպ կէլմէսի պէնիմ իշիմէ սէքթէ վիլէճէկինտէն, քեաթիլէն այրըլըպ սէրպէսթ օլանա գատար եանըմա կէլմէմէսինի լէճա իյէտի խտիմ . վէ զանն խտրիմ քի, զօճամ շիւբհէսիգ պուլնլարը սանա սէօյլէմիչ օլմալը ալըր . . .

— Շու ինպտ խտիպտէ զօճան իյէ հիչ լագըրտրիթմէմքիքլէ, չա սըլ իթտինտէ միւրաաթընը իլէրու լէօթիլքէ պիլտին, պօզրուպու ալ իէաճհիւզ իտէճէք շէյ տէլիլ տիր :

— Չանն իսէքիւ՛ քի, մէգքիւ՛ թէտ պիրաէն կիւզէլ վէ պօթթուգա մուվաֆըգ պաշգա պիր թէպպիր պուլմագտա ինթիմալտէն աէլիլ խտի, Նիհայէթ պէօրթ այտան սօնրա զօճպմաթ շէրան ալըրտըմ, վէ մէրգուճա քէնտի հօլոճա կիթտի : Պատէհու Միշէլի կէօրտիւմլըքին մէրգուճ տախի պէնիմ կիպի, սէնին հազգընտա հիչ պիր մալիւմաթ ալմամըչ խտի : Վէ սէնի պուլմազլըգտան գաթի իւմիտ իյլէտիկիմիգաէն, իլէրուսի իչին տիւչիւտիկիւմիւզ էվլէթի էֆքեարըմըգ էլէ ալարգ, վէ իւճապը իճրասընա գարսր վէրտիք : Ագիգէմ Վալանթին, ճիւզիճէ մուգատտէմ լէնպէլլէպէն նիչէ հիքմէթլի շէյլէր հուսուլէ կէլէպիլտիկինին զիքրին կէչպի ի-

տիմ, չիմտի օնլարը սանա տախինազլ ու պէտան իտէյիմ:

— Հայտէ պագալում, օլ խուսուստա կիթտիքճէ արգուում վէ մէրագըմ արթմագտա արը:

— Պագ նասըլ օլտու. պիզիմ իշէ պաշլանկըճըմըզ, վէ եախօտ տահա սահիհինի իսթէր իսէն տէտի Ֆլօրանա թէպէստիւմ իտէրէք, վէ բէք թօհաֆ պիր հալ ու հէյեէթ իպրազ իյլէեէրէք, Միշէլ իլէ պիզիմ ԽՊՐԱՋԱՐ ՄԵՊՏԵՅԵ միւպաշէրէթիմիզ, շէօյլէ քի, քէնտի քէնտիմիզէ ազտը մէճլիս վէ մէշվէրէթ իլէ « Պիզիմ պու ալէմտէ, պիրիճիք արզու վէ սէստէթի հալիմիզ, անճագ վիճուտ վէ ֆիքըր րահաթըղընտան իպարէթ օլմալը տըր, վէ պիզ հիշ պիր շէյ իշին չալըլըպ եօրուլմայըպ, ֆագաթ խէեալաթ տէրեալարընա տալմալը, օգուլմալը, սէվմէլի վէ սէվիլմէլի, կէօրիւշիւպ դօնուշիւպը, վէ ճէնապը Վֆէրի-նէնտէնին (Վլլահն) խալզ իթտիկի րուշի ապիւմանը, աղաճլարը, չիչէքլէրի, սուլարը, չիմէնլէրի, վէ տաղլարը սէյը ու թէմաշա իթմէլի, վէ եազ կիւնլէրինտէ կէօլկէլիք եէրլէրտէ սալընճագլարտա սալլանմալը, վէ գըշըն սօուղուլնտա աթէշլէր պաշընտա ըսընմալը, վէ իսրաֆ ու տարաթ, վէ պիր թագըմ զիյնէթ ու զիեաֆէթ պապընտա ատէթտէն պուլուշան իֆթիխար ու հըրա ու թամա զըմնընտա քէմալ մէրթէպէ թէնպէլլիք իզհար իթմէլլիյիզ, Պու թէնապվուր իթտիկիմիզ թէնպէլլիք ճէննէթինտէ իմրարը էօմր ու էվգաթ իթմէք իշին չիլդէ նէլազըմ տըր, լաղըմ տըր գըշ իշին քիւշիւճէք, ֆագաթ իյի գաբալը, վէ եազըն եէշիլլիքլէր իլէ միւղէյեէն պիր պաղ-

չէճիյէ մալիք օլտուղու. պիր էվ. ալէա գօլթուզլար, կիւզէլ սալընճագլար, իւզէրինտէ եաեըլըպ հաթմագ եախօտ օթուրմագ իշին խասըլար, կէօզիւմիզիւն ալաճագըր եէյլէրէ գատար կիւզէլ նէզարէթի իէյլէր, պիր պէրրազ րուշի սէմա, պիր թաթըլը վէ լաթիֆ իզլիմ, վէ հէմիշէ տայիր նաֆագալար (հալ պուքի իքիմիզ տախի պօղազ տիւշկիւնիւ տէյիլ իտիք), վէ պիր պէսլէմէ. Պուշլարտանտա պաշգա, քէգալիք վէ պաշըճա պիզիմ իշին լազըմ տըր զայէթ նիզալմընտա վէ էմնիյէթ իւզըն պիր էօմիւր, վէ էօյլէ պիր էօմիւր քի, հիշ պիր իշ վէ կիւճճէ պիր թարաֆտան խալէլ կէլմէլի տիր. էվվէթ, պիրզէ իշթէ անճագ միւպթալի օլան շէյլէր պուշլար տըր. լաքին պուշլարը գալտէն ֆիիլէ կէթիրմէնին չարէսի՝ նէ տիր, » տէտիք, վէ մուլաֆֆագ օլա պիլմէք իշին քիւլլի ազլ ու ֆիքըր վէ զայրէթիմիզի սարֆ իյլէտիք. իմտի, աղիզէմ Վալանթին, չիմտի հիքեայէսինի իշիթտիկինտէ պագտա թէհայեիւրտէ գալ:

— Սէօյլէ, Ֆլօրանա, սէօյլէ պագալում, վէ հէմտէ գաթէն թէհայեիւրէ հազըրլանմագտաեըմ, զիրա, զանն իտէրիմ քի, նէ օլտուղուլնտա ազաճըզ թէեազգուլն իթմէքտէյիմ:

— Եօզ, եօզ, էվվէլլինտէն օլ պաստէ աուլա զիհին եօրաւ քի, պիրտէն պիրէ իշիթտիկինտէ տիւշարը թէհայեիւր օլտուղուլն կէօրէքէք հիսալ մէմնուլնիյեէթ իտէյիմ: Շէօյլէ քի, « Միշէլին սիւտանասար Բրօզանա սանճաղընտան օլուպ, վէ ապը իյէրիլ օլմաղին, մահէլլի մէզպուրուլն կիւզէլլիլինի, վէ հէր քէսին օրատա ուճուզլուպ իշինտէ րա-

հաթ էօմիւր կէշիրմէքտէ խոուկինի, վէ
օն օն իքի պին ֆրանդ իլէ արզուլէսի-
կիմիդ կիպի տէնիդ գրեւսընտա վագը օ-
լուպ, վէ բօրթուգալ ագաճլարըլյա միւ-
ղէյնէն կիւզէլ պիր պաղչէյէ մալիք պիր
խանէ իշթիրա խտէպիլէճէկինի նագչ ու
պէեան իյլէտի, վէ Միշէլ տախի պու-
խուսուսուն թահգըզընը, թասհիհի սըհ-
հէթ ճիհէթիլէ օրատա իգամէթ իթմէք-
տէ օլան պիր տօսթոնտան եագըպ իս-
թէտի, վէ ալտըղը ճէվապընտան, մէր-
գուսէնին սէօյլէտիքլէրինին քեամիլէն
սահիհ օլտուղու անլաշըլտը, վէ հաթ-
թա օլ հէնկեամտէ, մահէլլի մէզպուր-
տա, իյէրէ իքի սաաթ գատար մէսա-
ֆէտէ, պէղայէթ կիւզէլ սուրէթտէ եա-
բըլմըշ, վէ օն պիր պին ֆրանդ գըյմէ-
թինտէ սաթըլըզ պիր խանէ վար խու-
կինին տախի իշիտիլտիկիլէ պէրապէր,
մէքբիւր խանէ քիրատա պուլունտու-
ղունտան, իւշ սէնէ իշին տահա միւտ-
տէթի պուլունտուղու խապէրի ալըն-
տը խտէտէ, պիզ Միշէլին տօսթու հագ-
գընտա հէր ճիհէթլէ քէմալի էմնիլէթի
ճայիզ կէօրտիւկիւմիւզտէն, մէքբիւր է-
վի պիզիմ իշին ալմասընը մէրգումտան
րէճա իյլէտիք. հալ պու քի պու արա-
տա պիւլիւք պիր կիւճլիւք վար իտի,
եանի, քիսէտար էֆէնտիմիդ միւստա-
տէ իթմէքտէ տէյիլ իտի: Զիրա, կէրէք
էվին պահասը իշին, վէ կէրէք քէնտի
սէնէվի մէսարիֆաթըմըզա գարչըլըզ ի-
քի պին ֆրանդ իրատ կէլսին իշին, ալթ-
մըշ պին ֆրանդըլզ պիր մէպլաղէ միւհ-
թաճ պուլունտագտա իտիք. վէ պուն-
տանտա գաթի նազար, հիշ տէյիլ խտէ
էվլէլա պիր գաշ պին ֆրանդա էշէտտի
լիւզուլ պուլունտուղու տէրքեար իտի:

Տիմէք տիր քի, ապիղէմ վալանթին,
նասըլ քի կէօրմէքտէսին, հէր հալտէ օլ
գօճա մէպլաղըն, եանի ալթմըշ պին ֆր-
րանդըն արզուսուսու չէքմէքտէ իտիք:

— Է՛յ, նա՞սըլ եարտընըլ սօնրա:

— Անճագ պէնիմ եալընըլ ալթը պին
ֆրանդըմ վար իտի, վէ օտա նիքեանըմ-
տան սօնրա, ճէհէզիմէ զամմ իթմէք ի-
շին թալէպ իթտիկիւմ մէպլաղտէն գալ-
մըշ իտի:

Միշէլին տօսթլարնտան պիրիսի,
մէրգումուն չահանը թէէսսիւֆ օլան իշ-
լէրինի թէսլիյէ իտիպ պիթիրմէքլիյի տէր
իւհտէ իթտի, վէ օն պէշ պին ֆրանդ
գատարտա էլտէ խտէպիլտի. Պիզ մէք-
բիւր մէպլաղլարը ֆայիզէ վէրտիքտէն
սօնրա, գըրզ պին ֆրանդ տահա գա-
ղանըպտա, պիզէ միւզթապի օլան, վէ
գուպպէյի թէսալվուրուսուղ տէրունին-
տէ տօլաշմագտա պուլունտան տիւնեէվի
ճէննէթէ մալիք օլունճահա գատար,
մէպլաղը մէզպուր եիկիրմի պին ֆրան-
գա թօգունմամազըլդա, էլիմիզաէն կէլ-
տիկի մէրթէպէ չալըշմագըլդա գարար
վէրտիք:

— Դագանմագ մը, մէկէրչի օլ գա-
տար փարաեը գաղանապիլմէք սիզին ի-
շին ինթիմալտէն մի իտի:

— Մա՛շալլահ, ապիղէմ վալանթին,
էվլէթ ինթիմալտէն իտի. ֆագաթ չա-
լըշմագ իզթիզա իտէր իտի, նասըլ քի
պիզտէ արալան կիպի չալըշտըզ վէ գա-
ղանտըզ, տէտի Ֆլօրանս մուզաֆֆէ-
րանէ պիր թարզ ու հէյնէթ իւզրէ:

— Նէ՛ սէօյլէտօրսուն Ֆլօրանս, սէն
վէ Միշէլ տախի չալըշտընըզ, էօյլէ՞ մի,
տէյի պաղըլտը վալանթին իէսճիւկ

իւզրէ ելլէրինի պիր պիրինէ պաղլաեա-
րագ :

— Եվէթ, պէն վէ Միշէ՛լ տախի,
վալանթին, հէմ չալըշտըգ, հէմ կիծէ
վէ կիւնտիւզ չալըշտըգ, վէ հէմտէ սէ-
նէլէրծէ էն զիեատէ մէմուլտէն օլմահան
իշէր վէ սանաթլարը գապուլ վէ թէ-
նէզզիւլ իտէրէք չալըշտըգ :

— Մէկէրչի Միշէլ իլէ սէնին թարա-
ֆընտան էօյլէ պիր թէսլիմիյէթ գուհու-
րա կէլմէոի ինթիմալտէ՞ն մի իտի :

— Աճա՛յիպ, տիմէք տիր քի թէաճ-
ճի՛ւպ իթմէքսէսին, էօյլէ՞ մի :

— Աճա՛յիպ, մէկէրչի թէաճճիւպ իթ-
մէքլիյէ հագգըմ, վէ բէք չօգ հագգըմ
եօ՞գ մու տուր :

Պազսանա, վալանթին, սէն պի-
զիմ օլ մէրթէպէ չալըշմըշ օլմամըզա ի-
նանապլիմէք իշին, Միշէլ իլէ պէնիմ
թէնպէլլիյիմիզին տէրէճէսինի տէր իա-
թըր իտիպ կէօզլէրին էօնիւնէ կէթիր-
մէլիսին :

— Իշթէ պէնտէ սիզին թէնպէլլիյի-
նիզի պիլտիկի՛մ իշին տիւշարը թէհայ-
եիւր օլմագտահըմ :

— Եօգ, մուղայիրի օլարապ ինանուա-
լըսին :

— Սիւպհան Սլլահ, օլ պապտէ հիշ
մուղայիրինի տիւշիւնէպիլի՛րմիլիմ, մէ-
կէրչի սօն տէրէճէ թէնպէլլիք սօն տէ-
րէճէ չալըշկանլըզա թահվիլ օլապիլի՛ր մի :

— Հայ հա՛յ : Սէն շիմտի ԹԵՆՊԵԼԼԻԻՔ
տէնիլէն շէյին, քիշիյի չալըշտըրթմագ
պապընտա նա՛սըլ թահրիք իտիճի, վէ
նա՛սըլ ինէլէյիպ գօվալանըճը պիր շէյ
օլմասը իւզէրինէ տիւշիւնիւպ մի թա-
լաա իթմէլիսին :

— Նէ՞ սէօյլէրսին, նէ՞, թէնպէլլիք,
թէնպէլլիք, էօյլէ՞ մի :

— Պիլմէզսին սէն, վալանթին, հէր
կիւն ախշամ օլտուգճա, պիր ատամ,
քէնտիսինէ նիյէթ իտէրէք « Աման, սէր-
պէսիյիէթէ, վէ քիմսէյէ թապի վէ միւհ-
թաճ օլմամագլըզա, րահաթլըզա, շէհ-
վաթը նէֆսանիյիէեհէ, վէ հիշ պիր իշ վէ
կիւճ իլէ մէշգուլ օլմագսըզըն իմրարը
էօմիւր իթմէքլիյէ տօղրու պիր ատըմ
տահա արթըրըպ ալմալըեըգ . . . » տէյէ-
ճէք օլուր իսէ, նէ գատար եօրուլմուշ
օլսա, վէ նէ գատար զարուրէթ ու մահ-
րուլիյիէթ իւզրէ էօմիւր կէչիրմէքտէ
պուլուհաս, եինէ շէվզ ու զայրէթ, վէ
նէզզլէթ (աթըլըշ) ու ճէսարէթի ար-
թաճաղընտա շիւբէհ եօգ տուր : Եվէթ,
տօսթոււմ, էվէթ . . . Հաթթա, հէր եօր-
ղուշուղուշն սօնուհտա, իլէրուտէ նա-
յիլ օլաճաղը իգպալ սւ սէատէթի հալ
իւզէրինէ տիւշիւնտիւքճէ, պիր ֆէրահը
տիւ հիսս իտէճէկի տախի միւճէրրէպ
տիր : Լաքին, նէ՛ լազըմ ուզաղա կիթ-
մէք, մէկէրչի հէր կիւն վէ հէր սաաթ
թէճրիւպէսինի կէսլլէրիմիզ էօնիւնտէ
կէօրմէքտէ տէյի՛լմիյիզ : շէօյլէ քի, մէ-
կէրչի պատ էլ մէվթ ահրէթտէ էպէ-
տի սէատէթէ նայիլ օլմագ իսթէեհէնէ-
րին, պու տիւնեատէ հէր նէվի տէրա
ու միհնէթէ րուշի թէսլիմիյիէթ կէօս-
թէրմէլէրի, վաճիպէտէն տէյի՛լ մի տիր :
տիմէք տիր քի, այնի տէրաին մաէլինի
պիզ պու ալէմտէքի իգպալ ու սէատէ-
թի գազանմագ իշին տախի մէվզըր իճ-
րայէ գօյմագտուրըգ, էմմա, պուհտան-
տա, լազըրտը պէնիմիզտէ եա, տիւնեվի
ճէննէթէ, ֆիրտէվսի ալէսեը միւրաճճահ
թուլմագլըզըմա տայիր պիր սուլի զանն

հասը օլուր իմիշ, արթորգ օլ գատարը-տա քէնտի պիլէճէյիմ պիր շէյ տիր. ա-եըպ տէյիլ եա, պու ալէմտէ զէվգ ու սէֆաեը հէր շէյտէն զիեատէ սէվէրիմ, վէսսէլամ:

Պու լազըրտըլար իւղէրինէ վալան-թին հատտէն զիեատէ տիւշարը իսթիզ-րապ օլարապ, տալկըն տալկըն Ֆլօրան-սըն եիւզիւնէ պօզուսեա պաշլատըղըն-տան, Ֆլօրանս տախի մէրպուսէյի մէզ-քիւր տալկընլըգտան գուրթարմազ նիյէ-թիյլէ, պիր վազըթ սիւքիւթի իսթիեար իյլէտի:

ԺԹ.

Մատամ տ'էնֆրէվիլ տիւշար օլտուղու վէլէհ ու հայրէթտէն ազատէյի Ֆիքը իյլէտիքտէն սօնրա, մատամ սը լիւս-վալա իսթասլէն:

— Հազըգաթէն սէօյլէրիմ քի, Ֆլօ-րանս, բիւհա՞մը կէօրմէքտէյիմ, եօգսա ուեանը՞գ պիր հալտէմիյիմ պիլէմէօրում. իմտի, թէքրարէն սիւալ իտէրիմ, սէն . . . օլ գատար թէնպէլ օլուպ վէ օլ գա-տարտա րահաթլըգա ալըշմըշ օլտուղուն հալտէ, սահիհէն զայրէթ վէ չալըշգան-լըգտա օլ տէտիկին մէրթէպէտէ իզհարը սէպա՞ ու մէթանէթ իտէպիլտի՞ն մի:

— Անլատըմ, շիմտի սանա էօյլէ շէյ-լէրտէ սէօյլէմէ լիյիմ քի, տահա զիեա-տէ թէհայիւրիինի մուճիպ օլտուր: Պի-լի՞րմիսին վալանիթին, տէօրթ սէնէ միւտ-տէթտէ, վէ ալէլ խոսսուս շու իւշ այ-տան, եանի գօճամ իլէ պիրլիքտէ վօ-միրար սօզաղընտա կէրէք պէնիմ վէ կէ-

րէք Միշէլին հազգընտա քէսպի մալիւ-մաթ իյլէմէնիգտէն պէրու, նէ՞ եօլտա իմրարը էօմր ու էվգաթ իյլէմիշիմ տիր:

— Պիզիմ ալտըղըմըգ մալիւմաթա կէօրէ, հէր կիւն իքիւնիգ տախի սապահ-լաեըն էրքէն տիշարը չըղըպ, վէ կիճէ եարըսընտան սօնրա տախի իչէրի կիր-մէքտէ իմիշսինիգ:

— Ամա՞ն եա Բէպպ, ամա՞ն եա Բէպպ տէտի Ֆլօրանս շէյտավարի պիր գահգա-հա իլէ կիւլէրէք, շիմտի, մէքքիւր կիւն-լէրի տէր խաթըր իթտիքճէ, վէ ուղագ-տան սէյիրճի կիպի նազար իյլէտիքճէ, բէ՞ք էյլէնմէքտէյիմ, բէ՞ք զէհգիմէ կիթ-մէքտէ տիր: Տուր սանա Քաւարանըմ (1) գուրթուլմամըզըն սօն կիւնլէրինտէն պի-րիսինի պէեան իտէյիմ, Նալընըգ պիր կիւնիւն հիքեայէսինտէն, սայիր կիւն-լէրիմ հազգընտա տախի պիր թէսավ-վուր ալապիլէճէկին շիւքէսիգ տիր: Սապահըն սաաթ իւշիւնտէ գալգսըմ, վէ պիր պիւլիւք թաշ պապմասը թաս-վիրին պօեասըլա, պիր նօթա տէֆթէ-րինին գօքեասընը պիթիրտիմ, Զանն ի-տէրիմ քի պէնիմ պու հիւնէրիմ, մուճի-պի թէաաճճիւպին օլմսեաճազ սըր: չիւնքի պիլիրսին քի թա մանասթըրտա իքէն, կէրէք նօթա գօքեասը չէքմէք, վէ կէրէք ազիպլէր թասվիրինի պօեա-լամազ զըմնընտա, հիշ տէյիլ իսէ ճիւ-

(1) Քաւարանս ինանս իրիսթիանլարըն ի-թիգատընճա, հէր քէս տախի կիւնահընա կէօրէ օրատա ճէղա չէքտիքտէն սօնրա գուրթուլուպ ճէննէթէ իտէճէյինտէն, վէ Ֆլօրանս տախի տիւնեատէ թէնպէլճէ վէ րահաթճա եաշամագ ճէննէթինի գազանմազ նիյէթիլէ պիր վազըթ հատտէն զիեատէ չալըշմըշ օլտուղունտան, մէզ-քիւր գահթէթի չէքիպ չալըշտըգ կիւնլէրի քա-ւարանս պէնգէթմիշ տիր:

զիճէ իզհարը իսթիսատ վէ քէսպի մէ-
հարէթ իթմէքտէ իտիմ :

— Հագգըն վար տըր , վէ տիմէք տիր
քի օլ խուսուս պագը մէրթէպէ իշինէ
եարահըպ վէ ֆայիտէնի մուճիպ օլմագ-
տա տըր , էօյլէ՞ մի :

— Շիւբհէսիզ . հաթթա , պագը քէր-
րէ , եալընըզ մէզքիւր իշլէրտէն , կիւն-
տիւզլէրի վէ եախօտ տահա զիեատէ սա-
հիհի կիճէլէրի , պաշգա իշլէրիմ պէրթա-
րաֆ օլտուզու . թագաիրտէ , տէօրտէր
պէշէր ֆրանգ գազանմագտա իտիմ :

— Տահա պաշգա իշլէրի՞նտէ մի վար
իտի . . . օնլա՞ր նէ իտիլէր աճէպա :

— Շիմտի պիր քէրրէ կիւնտիւզ կէօր-
տիւկիւմ իշլէրին հիքեայէսինի պիթիթէ-
յիմ . Սապահըն սաաթ տէօրտիւնտէ էվ-
տէն չըգտըղմ կիպի ՊԱՋԱՐ եէրինէ
կիտէր իտիմ . . .

— Աճա՛յիպ հալ , աման եա րէպպ ,
ՊԱՋԱՐ եէրինէ մի կիտէր իտին , սէն ,
էօյլէ՞ մի , էյ նէ՞ եաբար ըտըն օրատա :

— Սաաթ տէօրթտէն սէքիզէ գա-
տար , պիր գատընըն տիւքքեանընտա
եաղըճըլըզ իտէր իտիմ , չիւնքի մէրգումէ
պիւյիւք պիրգատըն օլտուզունտան , բէք
էրքէն էվինտէն տիշարը չըգմամագտա
իտի . Շոււնու տախի ունութմամ սէօյլէ-
մէյէ քի , օրատա քէօյլիւճէ պիր էօմիւր
կէչիւմէքտէ իտիմ . շէօյլէ քի , տէօրթ
թարաֆըմտա գայմագ , եոււմուրթա վէ
թէրէ եաղը պուլունմագտա իտի . վէ
մէզքիւր տիւքքեանըն քեարընճա պիր
քիւչիւք հիսսէտարըղըմ տախի օլտու-
զունտան , հէր սէնէ իւսթ իւսթէ լա ա-
գալլ իքի պին վէ պիր գաշ եիւզտէ ֆը-
րանգ գազանմագտա իտիմ :

— Յլօրանա , սէն պիր մարքիզա օլ-

տուզուն հալտէ , մէզքիւր տիւքքեանտա
կիտիպ օթուրմագըղա սահիհէն թէնէզ-
զիւլ իթմէքտէ՞ մի իտին :

— Եա Միշէլին եաբարգլարընտա
պիւսէ՞ն նէ տիյէճէքսին :

— Մէրգո՞ւմ նէ եաբար իտի :

— Մէրգումտա իշ վէ սանաթ չօզ
իտի . պոււլարտան պիրինճիսի , Պաղա-
րա կէլէն էշեա վէ էրզագ իշին , միրի
թարաֆընտան եալընըզ մէմուրիյեէթ
իթմէսի օլտուզու հալտէ , հէմ սէնէտէ
պին պէշ եիւզ ֆրանգ ալմագտա , վէ
հէմտէ արապաճըլար իլէ սէպլէվաթճը-
լարտան պիւյիւք իլթիֆաթ կէօրմէքտէ ,
վէ սաաթ սապահըն տօգուզունա վար-
տըղը կիպի , մէրգում քէնտի եաղըխա-
նէսինէ կիթմէքտէ իտի , վէ պէն տախի
քէնտի մաղազամա կիթմէքտէ իտիմ :

— Սէնին մաղազա՞նտա մը վար իտի :

— Էվլէթ , վէ մաղազամըղտա ԱԼԱ
ԳՕՐՊԵՅԻԼ ՏՕՐՏԱ , ԱՐՊՐԸ ՍԵՔ սօգաղըն-
տա քեային իտի . պէն մէզքիւր զայէթ
էսկի վէ զայէթ ճէսիմ օլան չամաշըրա
տայիր էշեա մաղազադընտա պուլունան
գըզլարըն էն իլէրուտէսի իտիմ . չիւն-
քի , քէնտիմի էօյմէք տէյիլ էմմա , չա-
մաշըրա տայիր շէյլէրտէ իսայլիճէ կուս-
թօմ օլտուզունտան (թապիաթ սահի-
պի օլմագ) , գանէզու թապիր օլունան
գօլսուզ ֆիսթանլար , կիճէլիքլէր , ման-
թիլլէր շալ կիպի շէյլէր , գօլլար (եա-
գալըզլար) վէ վիզիթ տէնիլէն մանթօլար
եաբմագըղտա ագրանըմ ֆայիզա պու-
լունտուղում կիպի , կարնիթիւրիւն տա-
խի բէք կիւզէլլէրինի թէրթիպ իտէպիւ-
տիկիւմտէն , զիեատէճէ իւճըթթ ալա-
պիլմէքտէ իտիմ , եանի սէնէտէ պին պէշ
եիւզ ֆրանգ ալմագտա իտիմ (մալիւմ

եա, պիր ատամ քէնտի գատր ու հայ-սիլեթիսի պիլիպտէ օնա կէօրէ փարա իսիթէմէլի տիր), էվլէթ, հէմ պին, պին պէշ երւզ ֆրանգ գազանմագտա, վէ հէմ տէ հէմէյիմի օրատան հէմէքտէ իտիմ, անլատըն մը, չիւնքի քէնտիմի քէք նագլը սաթմագտա իտիմ. վէ մուգավէլէմիլտէ մէյտանտէ տուրուպտա մալ սաթմա-եաճաղըմ տախի գավիէն շարթ պէհան օլունմուշ իտի, չիւնքի միւշթէրիլէրտէն պէնի թանքեանլար օլուրտա, սօնրա մազապատան չըգարղըմտա զարարլը չըգարըմ տէյի գօրգար իտիմ:

— Տիմէք տիր քի, օրատան չըգարղտան սօնրա պաշգա իշ տախի եաքար իտին:

— Սաաթ սէքիլտէ օրասընը թէրք իտէր իտիմ, տիգգաթ իտիմ օրումուսուն սէօյլէտիկիմէ, չիւնքի պաղընէ գալան վագթիմի պօշա կէշիրմէմէք նիլէթիլէ, սաաթ սէքիլտէ քեամիլէն սէրպէսթ օլմագլըղմա տախի շարթ պէհան իթմիշ իտիմ, Պիր սէնէ էվիմտէ թաքիլէրճէ շէյլէրէ, մուղիգա գօքեալարընա, վէ րէսիմ պօեալարընա չալըշտրմ. լաքին սօնրատան, Միշէլին տօսթլարընտան գատընըն պիրիսի, պէնիմ իշին հիքմէթ նէվինտէն պիր իշ տահա պուլտու. շէօյլէքի, պէղայէթ իյի, ֆագաթ բէք թիթիլ մէշրէպ վէ քիմսէ իլէ իւլֆէթ իթմէքլիսի սէվմէզ պիր ինթիեարէ վէ կէօյլէրի կէօրմէզ գատըն օլուպ, վէ քէնտիսի տիշարը չըգամատըղընտան, վէ էվիլնէ տախի էօթէքիլնի պէրիքիլնի կէլմէսիլնի սէվմէտիկիլնտէն, կիճէլէրի վագթիլնի, պիր շէօգութտուրուպտա տիլնէմէքլէ կէշիրմէք միւրաա իթմիշ օլմաղին, սէնէտէ սէքիլէր երւզ ֆրանգ ալարագ, կիտիպ իւշ

սէնէ քիթապ օգուտուլմ, վէ մէրգուլմի էյլէնտիրտիմ: Մէրգուլմէնին խանէսինէ սաաթ տօգուղտա կիտէր իտիմ, պիրապ օգուր իտիմ, պիրապ գօնուշուր իտիք, վէ պաաէհու տախի պիրիքտէ չայ իչէր իտիք: Մէրգուլմէ գատընըն էվի թուրնօն սօգաղընտա օլտուղուլտան, եարը կիճէտէն սօնրա Միշէլ թէաթրօսուհու թէրք իթտիկիլնտէ օրատան կէշէր, վէ պէնիտէ պէրապէր ալըր իտի:

— Թէաթրօսուհու թէրք իթտիքտէն սօնրա՞ նէ տիմէք տիր:

— Էվլէթ, չիւնքի Օտէօն նամ թէաթրօտա իտի:

— Այ, սիւպհան Յիլահ, տէյի պաղըրտը վալանթին, մէկէրչի Միշէլ թէաթրօտա օհունճուլուգ տախի իտէպիլի՞ր մի իտի:

— Նէ՞ սէօյլէեօրսուն սէն, մէկէրչի տիվանէ՞ միսին, տէտի Ֆլօրանա, պաեըրճասընա կիւլէրէք, խա՛յր, մէրգուլմ տէյիլ օհունճուլ, իլլա Օտիօնտա պիլէթլէրի ալըճը իտի: Նասըլ քի սանա սէօյլէտիմ, պիլտէ հէր ֆէնն ու հիւնէր թէքմիլ իտի: Միշէլ մէքքիլը թէաթրօտաքի խըտմէթիլնի իճրա իթմէք իչին, սէնէտէ իքի պին տէօրթ երւզ ֆրանգ գազանմագտա օլտուղու եաղըխանէսինի թէրք իթտիքտէն սօնրա կիտէր իտի:

— Չօ՞գ շէյ, չօ՞գ շէյ, եալընըզ քէնտի իշլէրիլէ մէշղուլ օլմահան թէնպէլ Միշէլ, սօնրատան օլ գատար իշլէրէ կիրիշէպիլիսի՞ն, տօղրուսու հիքմէթ նէվինտէն սաեըսա սէգա տըր:

— Վէ եալընըզ օլ գատարտա տէյիլ էվիլնէ կիտէր կիթմէզ տախի թիւճալ տէֆթէրլէրիլնի էօնիւնէ ալարագ կէօղ նուրլարը տէօքէր իտի, վէ օլ երւզտէն

տախի խայլիճէ չէյ գազանըր խտիք : Իշ-
թէ պէօյլէ , ազիզէմ Վալանթին , սօն
տէրէճէ խտարէ իւզըն կէչինէրէք , չէօյլէ
քի , գըընն արթէշտիզ օթուրուպ , քէնտի
խըտմէթիմիզի քէնտիմիզ խտէրէք , վէ
տէյիլ հալընըզ իշ կիւնլէրի , իլլա բա-
ղար կիւնլէրի տախի չալըշարագ , տէօրթ
սէնէ զարֆընտա պիզէ միւզթազի օլան
օլ միւզպարէք մէպլաղը գազանըպ պի-
րիքտիրէպիլտիք . անլատըն մը շիմտի .
է՛յ , նէ տէրսին , սանա ԹԵՆՊԵՆԼԻՔՏԷՆ
հիքմէթլի չէյլէր հուսուլէ կէլէպիլիր տէ-
տիմ իսէ , հագգըմ վա՞ր մը իմիշ , հօգ-
սա եօ՞գ մու իմիշ :

— Տօղրուսու պուռնա տէյէճէք եօգ
տուր , վէ ինանըլմագ տէրէճէտէ պիլր չէյ
տիր :

— Մա՛շալլահ , հիշի՞ն , բէքտէ ագ-
լա եագըն տըր , Վալանթին , նասըլ քի
Միշէլտէ չէօյլէ սէօյլէր իտի « Պէղայէթ
տէրէճէտէ չալըշգանլարըն ասըլ միւրա-
տը , թէնպէլիք արզուլի չէտիտինտէն ի-
պարէթ օլմալը տըր . եօգսա , էօյլէ պիլր
հըրս ու թամաը օլմահան պիլր թագըմ
ատամլարըն , հատտէն զիեատէ չէվզ ու
ղայրէթ իլէ չալըշմալարընտան մագսէտ-
լէրի նէ՞ տիր . մէկէրչի պիլր կիւն էվէլ
բահաթ իթմէք տէյիլ մի տիր , վէ մէկէր-
չի բահաթ իթմէք տիմէք տախի թէնպէլ-
լիք տիմէք տէյիլ մի տիր : Խմտի , տէյի
իլալէյի մէգալ իտէր իտի Միշէլ , շու-
նու պիլմէլիլիզ քի , պիլր կիւն Նէշպէլի
իթմէքիլիէ գարարը գապի իթմիշ օլան
թէնպէլին էլինտէն էն պիլիւք իշլէրին
կէլէպիլէճէկինտէ չիւբնէ ճայիզ տէյիլ
տիր » :

— Հագգըն վար տըր : Շիմտի տիլա-
տըմ քի , թէնպէլիք արզուսու քիշիլէ ,

մուվագգաթ սուրէթտէ հատտէն զիեա-
տէ չալըշգանլըզ չէվզ ու զայրէթի վէ-
րէպիլէճէք տիր . լաքին , սէօյլէ պանա
Ֆլօրանս , շու Միշէլ իլէ սէնին տայի-
րէն պիլր պիլիլիլէ օլ գատար հագըն օլ-
տուզլարը թագտիրտէ , այրը այրը օլ-
մալարը գա՞նդի սէպլպէ մէպնի իտի :

— Օ՛հ , Վալանթին , օլ խուսուսա
կէլինճէ , իշթէ էն պիլիւք ագըլըզըլըզ ,
վէ էն եիւքսէք տէրէճէտէ վէ մէրտճէ
քէմալէթէ թէսիլմիյեթիլմիզ պաշլըճա օլ
պապտէ զուհուրա կէլմիշ տիր , տէտի
Ֆլօրանս էսէրի զարաֆէթ , մէսէրիլէթ ,
վէ մուզաֆֆէրիյեթ իլէ մէմուլ պիլր թէ-
լաֆֆուզ իլէ սէօյլէեէրէք , օլ վագըթ
պիլզ քէնտի քէնտիմիզէ , « Պիզիմ մագ-
սէտիմիզ նէ՞ տիր , մէկէրչի թէքրարէն
պիլր կիւն Նէշպէլիլէ պաշլահա պիլմէք
իլին լագըմ կէլէն մէպլաղը պիլր ան էվ-
վէլ թօբլամագ տէյիլ մի տիր , վէ մէ-
կէրչի պու ճիհէթլէ վագըթ տիմէք փա-
րա տիմէք անլաշլմասը էնէմիլիլէթտէն
տէյիլ մի տիր . իմտի էօյլէ օլտուգտա ,
պիզիմ իլին վիեատէ վագըթ զայպ իթ-
մէքիլիլին էն իլի թարիզի պիլրիքտէ օ-
թուրմամըզ օլաճագ , վէ թապիաթիլլէ
զէվզ ու սէֆահա տալմամըզ պիլր թա-
գըմ վանի խէհալաթ պօշպօղազըլընա
պաշլամամըզ , վէ տահա սայիլր չէյլէր
սանըզլամամըզ իզթիզա իտէճէք , վէ պու
խուսուսլար նէգտիմիզտէ օլ գատար մագ-
պուլ վէ մէրզուպ սանըլաճագ տըր քի ,
սօնրա մէյանըմըզ պօրալարը էճիււ-
նէ տիւշիւպ սիւրիւքէնէրէք , թա կի-
տիւպ վարթայի ֆէլաքէթէ տիւշմէքիլ-
տէն քէնտիմիզի գուրթարմագըզ միւմքին
օլամահաճագ տըր Վէ օլ վագըթ , չալըշ-
մագտան վազ կէչէճէկիմիզ , վէ պինտէն

ալէյն պիր կիւն եինէ թէնպէսլիյէ պաշ-
լահապիւմէմիզ չարէսինին պիւթիւն պիւ-
թիւն պօշա չըգաճաղը շիւբհէսիզ տիր .
զիրա , թէնպէսլիք տիրմէք քէնտի քէյ-
ֆինէ րահաթ իւզրէ եաշամագ տիրմէք
տիր : Պոլստանտա գաթի նազար , վա-
գաա պիւլիմ , չալըշպ զահմէթ չէքմէք
վէ պիհուզուր օլմագլըղը մուծիպ օլու-
ճու օլան չէվզ ու դայրէթէ գարշընէֆ-
րէթի մուզատտէսէ իլէ մէճպուլ պու-
լունտուզումուղ տէրքեար տըր , վէ պու-
տա ատապ ու ախլագըն զիհատէսիյէ
իգթիզասընտան տըր . լաքին , կերչի շիմ-
տի պու սաաթտա իքիմիզ տախի սէր-
պէսթիզ , վէ կերչի շիմտի պու սաաթտա
մուհապպէթիմիզէ չօղլուզ պիր շէյ սէք-
թէ վիրմէքտէ տէյիլ տիր , իյն , չօգ իյի ,
ֆագաթ , շունու տախի քէօշէյի խաթըր-
տան չըգարմամալընը քի , շէյթանտա
ուսթա տըր , էյ , քիմ պիլիր , չալըշմամըզ
նէ հալքէսպ իտէճէք տիր . նէ գատար
վագըթլար , եանի նէ գատար բարալար
դայպ իթմիշ օլաճաղըզ . զիրա հէմ թէն-
պէսլիյէ վէ հէմտէ քէնտի մուհապպէ-
թիմիզէ գարշը գօեհաճագ գատար ճէ-
սարէթէ մալիք օլմագլըզ գօլայ պիր շէյ
տէյիլ տիր : խա'յր , խա'յր , պիզգաթ քէն-
տիմիզէ գարշը տախի դայէթ սէրթմէշ-
րէպ վէ միւսաատէսիզ օլմալընըզ , կէլէ-
ճէք վագթիմիզէ գարար վէրիճի հիշ պիր
հալ ու հարէքէթի ճայիզ կէօրմէմէլիյիզ ,
վէ րէպպանի թէնպէսլիյիմիզին սէլամէթի
խամինէ , վէ պիզէ միւզթաղի օլան քիւ-
շիւք մէպլաղի թօբլաեղպ թէքմիլ իտէնէ
գատար , պիրպլիրիմիզէ սէօյլէյիպ գօնուշ-
մամագ , վէ հաթթա պիր լուղէթ տախի
լիսանէ ալմամագ իւզրէ եէմիշն իմմէ-
լիյիզ » տէտիք :

— Աճա'յիպ , մէկերչի տէօրթ սէնէ-
տէն պէրու հիշ լագըրտը ի՞թմէտինիզ մի :

— Եվլէթ , պիզ եէմինիմիզի իճրա իյ-
լէտիք :

— Պիր պիրինիզէ հիշ պիր շէյ սէօյ-
լէմէտինիզ մի :

— խա'յր , իշէ պաշլատըղընըզ կիւն-
տէն սօնրա պիր լուղէթ տախի սէօյլէ-
մէտիք :

— Ֆլօրանս , սէն միւպալաղա իտի-
եօրսուն , օլ մէրթէպէ թէհամիւլ իհ-
թիմալտէն տէյիլ տիր :

— Պէն սանա տօղրու սէօյլէմէքլիյի
վատ իթտիմ իտի , վէ իշթէ սէօյլէտի-
կիմտէ քեամիլէն տօղրու տուր :

— Պու ճիւմլէ իլէ տախի , պէն զանն
իտէրիմ քի պուստա պիր միւպալաղա օլ-
մալը տըր . . . :

— Միւպալաղա՞ մը . հա'շա , հիշ պիր
միւպալաղա օլմատըգտան պաշգա , էօյ-
լէ օլմաքտա մութլագ սուրէթտէ էլզէ-
միյիէթտէն իտի . չիւնքի , պիր քէրրէ եա-
լընըզ պիր լուղէթ սէօյլէմիշ օլսագ , ար-
թըզ օնտան սօնրա էօնիւնիւ ալապիւմէք-
լիք շիւբհէլի իտի :

— Տիմէք տիր քի տէօրթ սէնէ միւս-
տէթի էօյլէճէ կէշիրտինիզ , էօյլէ՞ մի :

— Եվլէթ , հիշ պիր լուղէթ սէօյլէ-
մէքպիզին կէշիրտիք . ֆագաթ , բէք միւ-
հիմմ մատտէլէրտէ , վէ քէնտի մէնֆաա-
թըմըզ տայիր խուսուպարտա , պիրպի-
րիմիզէ եաղը իլէ միւրատըմըզ պիւտիւր-
տիք . իշթէ պու գատար : Շունու տախի
ուսուլթմամ սէօյլէմէյէ քի , իքիմիզին օ-
տալարընը պիր պիրինտէն աեըմագտա օ-
լան տիվարըն արգասընտան գօնուշապիւ-
մէք իշին տախի պիր թարիզ տիւշիւնմիւշ
իտիք , վէ պիզէ իգթիզա իտէճէք միւ-

հոռուութիւն կէլմէսինի իգրար իտէ՞րմիսին իթմէ՞զմիսին :

— Ատիէօ Ֆլօրանս , տէտի մատամ տ'լնֆրէվիլ պօղնուգ պիր սէս իլէ , կէօզլէրինտէն հաշար տէօքէրէք , վէ Ֆլօրանսըն պօյնունա տիւշէրէք , ատիէօ , վէ պիր տախի պիրպիրիմիպի կէօրմէմէք իւզրէ՞ տաիէօ :

— Նէօ սէօյլէհօրսուն , վալանթին :

— Պիր գարանլիգ վէ սօն իւմիտէ իսթինատէն պէն պուրահա կէլմիշ իտիմլաքին , հայըֆ քի , քեաֆֆէյի իսրար իւզրէ տէվամ իտիպտէ պօշա չըզան աշգու սէվտա իւմիտլէրի կիպի , պու տիվանէ՛ճէ իւմիտիմտաիի պօշա չըզմըշ սըր . . . Ատիէօ . թէքրարէն սէօյլէրիմ տաիէօ : Միշէլ իլէ պիրլիքտէ իգպալ ու սէատէթ իւզրէ օլսըն , Ալլահ սիյի պիր պիրլիք իչին խալգ իյլէմիշ տիր , սիգ գազանմըշ օլտուղունուկ տէվլէթ ու իգպալէ , քէմալ մէրթէպէ շայէսթէ պուլունմագտասընը :

Պիրտէն պիրէ կիւրիւտիւ իլէ , պաղչէնին քիւչիւք գաբուսունա վուրուլտուղու իշիտիւտի :

— Մատամ , մատամ , տէտի իիթիլհարէ սիւտանա , ալէթթահիլ գօշարագ , վէ էլինտէքի աշրգ պիր մէքթուպու վալանթինէ թագտիմ իտէրէք , պու մէքթուպու արապատա պէքլէմէքտէ օլան էֆէնտի կէթիրտի , վէ տագըգա կէչիլմէքսիլին գաթընըզա վիրմէքլիյիմի թլնպիս իյլէտի : Մէրգուլմէ մէրգուլուն պաղչէնին չիթի թարաֆընտան կէլմիշ օլտուղունու տախի իշարէթ իլէ կէօպթէրտի :

Ֆլօրանս պիր թարաֆտան արթմադտա օլան թէահճիւպ իւզրէ մէրգուլմէնին հիւզիւնէ պագմագտա իքէն , վալանթին մէքքիւր իչինտէ պիր բուսուլա պուլունան մէքթուպու աշտը , վէ գուրչուն գալէմ իլէ հազըլմըշ օլան չու աթիտէքի լազըրտըլարը օգուտու :

« Իէճա իտէրիմ , չու հազտըրմը Ֆլօրանսա թէսլիմ իթսիքտէն սօնրա կէլիպ պէնի պուլասըն : Արթըգ պըրսօղըպ կիթմէլիյիգ . զիրա , գաթան իւմիտ հօգտուր . . . »

Մատամ տ'լնֆրէվիլ պըրագըպ կիթմէք իւզրէ հարէքէթ իթտի :

— Վալանթին , նէրէյէ կիտիհօրսուն , տէտի հարէրէթ իւզրէ Ֆլօրանս մէրգուլմէյէ , էլինտէն թուլարագ :

— Պիրապ պէքլէ , պէնի , տէյի ճէվապ վէրտի մատամ տ'լնֆրէվիլ , սայքի տիթրէմէքտէ օլան էլլէրի իչինտէ Ֆլօրանսըն էլլէրինի սըգարագ , պէքլէ պէնի , վէ օգու չունու . . . :

Պատէհու մէքքիւր բուսուլանը Ֆլօրանսա վիրէրէք , վէ Ֆլօրանս իսէ կիթտիքճէ թէահճիւպի արթմագտա օլտուղու հալտէ , գուրչուն գալէմ իլէ գօճասընըն հազմըշ օլտուղու բուսուլանը օգուլագտա իքէն , վալանթին աճէլէ աճէլէ հէօրիւյէրէք հիրաղլանըպ կիթտի :

« Մատամ տ'լնֆրէվիլ սիյին հանընըզա կէլմէքտէ իքէն , պէն տախի պաղչէնիլին չիթինտէն աշարագ իչէրի կիրտիմ , պուաճլար արաուընտա սագլանտըմ , վէ քեաֆֆէյի սէօյլէտիքլէրինիլի իշիթտիմ : Պիր սօն վէ գարանլըգ իւմիտէ մէպնի պուրահա կէլմիշ իտիմ , վէ , էկէր չէյի սէօյլէմէյի իսթէր իսէնիլգ , մէքքիւր իւմիտիմ գաթ օլտուգտա , ախա

զը ինթիգամ իթմէք նիյէթինտէ իտիւմ ,
Շիմտի հէմ գաթի իւմիտ իթտիւմ , վէ
հէմտէ ախլը ինթիգամ նիյէթինտէն վազ
կէչտիւմ : Իգպալ ու սէստէթ իւզրէ օ-
լունուզ , Ֆլօրանս , շիմտիտէն սօնրա
հազգընդտա հիւրմէթ ու ըրայէթիւմ պէր
քէմալ ու պէր տէվամ օլաճագ տըր :

« Նալընըզ շուհա էսէֆ իտէրիւմ քի ,
սիզէ քէմալմէրթէպէ սէրպէսլիյէթ վի-
րէմէյէճէկիւմ , չիւնքի նիզամ ու շէրիա-
թա մուղոյիւր տիր . տիւմէք տիր քի , պէ-
նիւմ իսմիւթ թաշըմագլըզտան վազ կէչ-
մէլիսին :

« Իստի , ատիէօ , Ֆլօրանս , պունտան
սօնրա պէնիւմ իւէ կէօրիւշէմէյէճէքսի-
նիզ , վէ պէնիւմ լազըրալմը իշիթմէյէ-
ճէքսինիզ . լաքին , պու կիւնտէն պէտ
իւէ , պէնիւմ թէզէքքիւրիւմի սոսիսի էն
իյի վէ էն սատըզ տօսթլարընըզ թէզէք-
քիւրի սըրասընտա , գալսլ ու ֆիքրի-
նիզտէ հըֆզ ու վիզայէ իյէյինիզ :

« Ա . տը Լիւսվալ . »

Մատամ տը Լիւսվալ մէզքիւր մէք-
թուպու օգուտուզտա . ըիզգաթա կէլ-
տի , վէ մէքթուպու հէման պիթիւրմէք
իւզրէ իքէն , կիթտիքճէ երազլանմագ-
տա օլան պիր արապանըն թէքէրլէքիւ-
րի սէսինի իշիթմէյէ պաշլատը :

Ֆլօրանս վալանթիւնիւն արթըզ կէլմէ-
յէճէկինի ֆէհմ իթտի , վէ կիւնէշ պաթ-
տըզտան սօնրա Միշէլ կէլտիկինտէ , գօ-
ճապընտան ալտըղը մէքթուպու մէրզու-
մա վիրտի :

Միշէլ տաթի Ֆլօրանս միսիլու , մէզ-
քիւր մէքթուպ իւզէրինէ միւթէէսսիր
օլտու , վէ պատէհու թէպէսսիւմ իտէ-
քէք մէրզումէյէ :

— Պէրէքէթ վէրսին քի վալանթին
սէրպէսթ տիր , տէտի :

ի :

Պու գալիյէլէրտէն իքի սէնէ գատար
սօնրա , օլ վազթին զաղէթալարընտա
շու աթիտէքի հավատիսաթ օգուճագ-
տա իտի :

Խ Ա Ր Ի Ճ Ի Յ Ե

Միմարքէլքիւտէն թարաֆըմզա շու
աթիտէքի հավատիս եազըլմըշ տըր :

« Գալգատիա տազլարընըն էն երիք-
սէք թէքէլէրինէ գատար շիմտիյէ տէ-
կին չըգմազլըզա ճէսարէթ իթմիշ օլան
նատիր իւլ էմալ սէյեհաշլարըն նազլ ու
հիքեայէլէրի սըրասընտա , շու աթիտէ-
քի , սօն մայիս աեընտա , իքի նէֆէր
գալպլէրի վէ կէօլլէրի պէզայէթ տէրէ-
ճէտէ իքի Ֆըսնյըզ սէյեհաշլարըն , հա-
նի մօնսիէօ վէ մատամ * * * լըն մէզ-
քիւր թէքէլէրէ չըգմալարը տաթի օգուճ-
մուշ տուր : Մէրզումէ մատամ * * * սէլ-
վի պօյլու , էսմէր լէհճէլի , կիզէլիք-
տէ հէքթա , էլքէք գընաֆէթինտէ օլ-
տուղու հալտէ , էօյլէ պիր դատէրէ սը-
ղընըլարազ ինթիսար օլունան հօլճու-
լուզուճ քեաֆֆէյի դազա վէ պէլասընա
հիսսէտար օլմագտա իտի : Եօնլէրինէ
տիւշմէքտէ օլան զըլաղուզլար , մէր-
զումէյին ճէսարէթի , ֆիւթուրսուզլու-
ղու վէ շէն-մէշլիպլիյի հազգընտա հատ-
տէն զիեատէ իզհարը թէհայիւր իթ-
մէքտէ իտիլէր : Սէօյլէնտիկինէ կէսրէ ,
մէրզուման եօրուճագ պիլմէզ սէյեհա-

լար , մէզքիւր տաղարը կէզտիքտէն սօն-
լա , Գութպը-Շիմալի թարաֆլարընա
սէյեանաթա չըզմագլըզ մէմուրիյէթի-
նի համիլ պուլունան գաբիտան Մօրա-
տօֆ իյէ պիւրիքտէ կէմի իլէ սէյեանա-
թա չըզմագ նիյէթիլէ , վագթիլտէ օ-
րատա պուլունագ արզու իլէտիքլէրին-
տէն , գարլը տաղար , աէրէլէր վէ օ-
վալար օրթալարընաան կէչէրէք կիթմէք
իւզրէ , Սէն Բէթէրսպուրկ թարաֆընա
եօլճու օլմուշլար արը : Մէրգուլ իլէ
մէրգուլմէ սէյեանալար , Բուսիա տէվլէ-
թինէ խիթապէն պիւլիւք թավսիլէլէր
կէօթիւրմիւշ օլտուզլարընտան , արզու
իլէտիքլէրի սուհուլէթ ու մուալլէնէթէ
մագճար գըրնաճազլարընը , վէ մէզքիւր
մուխաթարալը Խօլճուլուզա գապուլ օ-
լունարագ , Ագթարը Շիմալիյէ թարաֆ-
լարընա գատար կիտէպիլէճէքլէրինի մէ-
մուլ իթմէքտէ տիրէր » :

Յ Բ Ա Ն Ս Ա

Դեկտեմբեր 20 թարիխիլէ իյէրտէն
թարաֆըմըզա շու աթիտէքի մէքթուպ
եազըլմըշ արը :

« Պու թարաֆլարտա , մուսխիէրէն
նէպաթաթճա ֆէվզ էլ ատէ սուրէթտէ

պիր հալ վուզու պուլմուշ տուր : Շէօյ-
լէ քի , շիմտի պու այտա , պիր բօր-
թուգալ ազաճընըն չիչէք աչտըզը սէօյ-
լէնմէքտէ պուլունմուշ տուր : Պիզ մէզ-
քիւր հիքմէթ նէվինտէն օլան խուսուս-
տա իզհարը շիւբնէ իլէտիկիմիզտէն , իս-
քեաթ օլմագ իչին , կիտիպ կէօզլէրիմիզ
իլէ կէօրմէմիլի թէքլիֆ իլէմիշլէր տիր .
նաարլ քի մէզքիւր պուրսեա իքի սա-
աթ մէսաֆէտէ , վէ աշնիզ գընըսընտա
քեային օլան քիւշիւճէք պիր էվէ կիթ-
աիք , վէ սաթիւսնճվարի տիքիլմիշ օլան
բօրթուգալ ազաճլարընտան պիրսիսին ,
չէմս կիպի նիւմահան օլտուզու սու-
րէթտէ , չիչէքլէրիլէ մէմուլ օլտուզուն
պէշաֆ կէօլլէրէթիլ իլէ կէօրտիւք : Մէզ-
քիւր չիչէքլէրի բայիհայի թայիպլէրի
էթրաֆա եիւզ աարմ վիւսաթընտա օ-
լան եէրլէրէ եահըլմագտա իտի : Զահ-
մէթ չէքիպ կիթտիկիմիզէ մէմուլն օլ-
տուզ . չիւնքի , մէզքիւր վարայիպտէն
պուլունան հալի կէօրտիւքտէն պաչգա
մէզքիւր խանէնին սահիպլէրի օլան մօն-
սիէօ վէ մատամ Միշէլ թարաֆընտան
տախի , քէմալ տէրէճէ նէպաքէթ ու հիւր-
մէթ վէ բիայէթ իւզրէ գապուլ օլուն-
տուզ : »

Ս Օ Ն (1)

(1) Պու բիտալէնին թէրճէմտիին հէր նէ
գատար զազէթամըզտա տէրճ իլէտիք իտէտէ ,
նասըլ քի գաթէն տախի պիւտիւրմիլի տիր ,
այրընա տախի պասըլմըշ օլտուզընտան , պու
կիւշլէրտէ պազլաթտըրլարագ սաթըլաճագ տըր :

վէ սյրընա պասըլմագտան էվ վէլ պիր գաթ
տահա կէօզտէն կէչէրիլմիշ օլմաղին , պապէն
վուզու պուլմուշ օլան հարֆ վէ լուզէթ եան-
լըշլարը , միւմբին մէրթէպէ թասհիհ իտիլմիշ
տիր :

